

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Vukovar

KLASA: 041-01/20-10/23
URBROJ: 613-18-21-131
Vinkovci, 2. studenoga 2021.

Izvješće o obavljenoj reviziji učinkovitosti

**Upravljanje komunalnom
infrastrukturuom u
jedinicama lokalne
samouprave na području
Osječko-baranjske
županije**

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE	2
METODE REVIZIJE	2
KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI	3
UPRAVLJANJE KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM	6
Podaci o komunalnoj infrastrukturi	14
Grad Beli Manastir	22
Grad Belišće	34
Grad Donji Miholjac	46
Grad Đakovo	58
Grad Našice	70
Grad Osijek	83
Grad Valpovo	94
Općina Antunovac	106
Općina Bilje	117
Općina Bizovac	128
Općina Čeminac	139
Općina Čepin	151
Općina Darda	163
Općina Donja Motičina	174
Općina Draž	185
Općina Drenje	196
Općina Đurđenovac	206
Općina Erdut	218
Općina Ernestinovo	229
Općina Feričanci	239
Općina Gorjani	251
Općina Jagodnjak	262
Općina Kneževi Vinogradi	273
Općina Koška	284
Općina Levanjska Varoš	295
Općina Magadenovac	306
Općina Marijanci	318
Općina Petlovac	329
Općina Petrijevci	340
Općina Podgorač	351
Općina Podravska Moslavina	361
Općina Popovac	371
Općina Punitovci	383
Općina Satnica Đakovačka	394
Općina Semeljci	405
Općina Strizivojna	416
Općina Šodolovci	427
Općina Trnava	438
Općina Viljevo	449

Općina Viškovci	460
Općina Vladislavci	471
Općina Vuka	482
OCJENA UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM U JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE	493
Prilog 1	498
Prilog 2	500
Prilog 3	501
Prilog 4	502
Prilog 5	505

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA
KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM U JEDINICAMA LOKALNE
SAMOUPRAVE NA PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je revizija učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 8. srpnja 2020. do 2. studenoga 2021.

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE

Predmet revizije je upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije. Prema odredbama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01 – vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 – pročišćeni tekst, 137/15 – ispravak, 123/17, 98/19 i 144/20), jedinice lokalne samouprave u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana i to osobito poslove koji se, između ostalog, odnose i na komunalno gospodarstvo. Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 68/18, 110/18 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 32/20), komunalno gospodarstvo je cjelovit sustav obavljanja komunalnih djelatnosti, građenja i održavanja komunalne infrastrukture te održavanja komunalnog reda na području jedinica lokalne samouprave, a temelji se na načelima zaštite javnog interesa, solidarnosti, javne službe, neprofitnosti, univerzalnosti i jednakosti pristupa, kontinuiteta i kakvoće obavljanja komunalnih djelatnosti, ekonomičnosti i učinkovitosti, zaštite korisnika, prostora, okoliša i kulturnih dobara, sigurnosti, javnosti, prihvatljivosti cijene komunalnih usluga, zaštite ugroženih kategorija građana i drugim načelima.

Revizijom je obuhvaćena provedba aktivnosti iz nadležnosti jedinica lokalne samouprave u vezi s vođenjem evidencija o komunalnoj infrastrukturi, normativnim uređenjem upravljanja komunalnom infrastrukturom, upravljanjem komunalnom infrastrukturom te obavljanjem nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom u 2019. i 2020.

U svrhu ocjene učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom, utvrđeni su sljedeći ciljevi:

- provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu
- provjeriti normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom
- provjeriti upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima
- ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom
- ocijeniti učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

METODE REVIZIJE

U skladu s prihvaćenim međunarodnim revizijskim standardima vrhovnih revizijskih institucija, revizija je planirana i obavljena na način koji osigurava potrebne dokaze i pruža razumnu osnovu za revizijske nalaze i zaključke te ostvarenje revizijskih ciljeva.

U fazi planiranja i pripreme za obavljanje revizije proučena je pravna regulativa kojom je uređeno komunalno gospodarstvo i stručne publikacije o komunalnom gospodarstvu te su analizirani podaci iz izvješća o prije obavljenim revizijama jedinica lokalne samouprave, podaci iz financijskih izvještaja jedinica lokalne samouprave i drugi dostupni podaci.

U postupku revizije:

- obavljen je uvid u unutarnje akte i dokumentaciju jedinica lokalne samouprave
- ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te unutarnjih akata
- analizirani su podaci prikupljeni putem upitnika
- pribavljena su obrazloženja od odgovornih osoba o aktivnostima u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI

Za ocjenu učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom utvrđeni su kriteriji koji proizlaze iz zakona i drugih propisa te unutarnjih akata, kao i poduzetih aktivnosti jedinica lokalne samouprave u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Okosnicu revizije činilo je glavno pitanje:

- Upravlja li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom učinkovito?

Revizijom su prikupljeni dokazi kako bi se odgovorilo na sljedeća potpitanja:

- Imaju li jedinice lokalne samouprave cjelovite podatke o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu?
- Jesu li jedinice lokalne samouprave normativno uredile upravljanje komunalnom infrastrukturom?
- Upravlja li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima?
- Jesu li jedinice lokalne samouprave uspostavile učinkovit sustav nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom te jesu li osigurale učinkovitost u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo?

U tablici broj 1 daju se kriteriji za ocjenu učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom, prema područjima revizije.

Tablica broj 1

Kriteriji za ocjenu učinkovitosti, prema područjima revizije

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
1	2	
1.	Evidentiranje komunalne infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi ○ odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi dostavljaju se nadležnom sudu radi provedbe upisa statusa javnog dobra u općoj uporabi u zemljišne knjige ○ jedinica lokalne samouprave pribavlja geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavlja nadležnom tijelu za katastar, zajedno s potvrdom da se radi o komunalnoj infrastrukturi, radi evidentiranja komunalne infrastrukture u katastru ○ jedinica lokalne samouprave ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture koja sadrži propisane podatke i akte ○ građevine komunalne infrastrukture evidentirane su u poslovnim knjigama jedinice lokalne samouprave i iskazane su im vrijednosti

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
	1	2
		<ul style="list-style-type: none"> ○ građevine komunalne infrastrukture obuhvaćene su godišnjim popisom imovine i obveza na kraju 2019. te su im knjigovodstvena stanja usklađena sa stvarnim stanjima utvrđenim popisom ○ podaci o komunalnoj infrastrukturi u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji i evidenciji komunalne infrastrukture su usklađeni
2.	Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom	<ul style="list-style-type: none"> ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku o komunalnim djelatnostima kojom su pobliže određeni poslovi koji se smatraju obavljanjem propisanih komunalnih djelatnosti i drugih djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na području jedinice lokalne samouprave te se smatraju komunalnim djelatnostima ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave pri povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti vlastitim trgovačkim društvima donijelo je propisane odluke s propisanim elementima ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave pri osnivanju vlastitog pogona za obavljanje komunalnih djelatnosti donijelo je odluku o osnivanju koja sadrži propisane odredbe ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku kojom su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na temelju koncesije ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku kojom su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020., u skladu s predvidivim i raspoloživim sredstvima i izvorima financiranja, koji sadrže propisane elemente ○ doneseni programi objavljeni su u službenom glasilu ○ gradonačelnici odnosno općinski načelnici podnijeli su predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture odnosno programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ○ podnesena izvješća objavljena su u službenom glasilu ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku o komunalnom doprinosu ○ odluka o komunalnom doprinosu objavljena je u službenom glasilu ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku o komunalnoj naknadi ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku kojom je određena vrijednost boda komunalne naknade ○ odluka o komunalnoj naknadi i odluka o vrijednosti boda komunalne naknade objavljene su u službenom glasilu ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku o komunalnom redu
3.	Upravljanje komunalnom infrastrukturom	<ul style="list-style-type: none"> ○ komunalne djelatnosti obavljaju se na način utvrđen donesenim odlukama ○ opći uvjeti isporuke komunalnih usluga doneseni su uz suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga ○ jedinica lokalne samouprave osigurala je objavu općih uvjeta isporuke komunalnih usluga u službenom glasilu i na svojim mrežnim stranicama ○ cjenik komunalnih usluga te njegove izmjene i dopune donesene su uz suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga ○ jedinica lokalne samouprave organizirala je zajedničko obavljanje komunalnih djelatnosti s drugim jedinicama lokalne samouprave radi smanjenja troškova upravljanja komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
	1	2
		<ul style="list-style-type: none"> ○ je li u slučaju zajedničkog obavljanja komunalnih djelatnosti predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave o tome donijelo odluku te jesu li međusobna prava i obveze jedinica lokalne samouprave uređene ugovorom ○ jedinica lokalne samouprave koja ne može samostalno niti zajednički osigurati obavljanje komunalne djelatnosti na svom području te je djelatnosti povjerila drugoj jedinici lokalne samouprave ○ u slučaju povjeravanja komunalnih djelatnosti drugoj jedinici lokalne samouprave, međusobna prava i obveze jedinica lokalne samouprave uređene su ugovorom ○ jedinica lokalne samouprave ustrojila je zajedničko obavljanje poslova komunalnih redara s drugim jedinicama lokalne samouprave radi smanjenja troškova održavanja komunalnog reda na svom području u slučaju ustrojavanja zajedničkog obavljanja poslova komunalnih redara zaključen je ugovor
4.	Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo	<ul style="list-style-type: none"> ○ jedinica lokalne samouprave propisala je ovlasti i odgovornosti svojih zaposlenika u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom ○ jedinica lokalne samouprave analizira i vrednuje učinke upravljanja komunalnom infrastrukturom kako bi se osiguralo učinkovito zadovoljavanje javnih potreba građana u području komunalnog gospodarstva te poduzima mjere u slučaju lošeg obavljanja poslova i neispunjavanja zadanih ciljeva ○ unutarnjim revizijama obuhvaćene su aktivnosti i procesi u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Upravljanje komunalnom infrastrukturom ocjenjuje se **učinkovitim**, ako jedinice lokalne samouprave imaju cjelovite podatke o komunalnoj infrastrukturi, ako su normativno uredile upravljanje komunalnom infrastrukturom, ako komunalnom infrastrukturom upravljaju pažnjom dobrog gospodara te ako je uspostavljen učinkovit sustav nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i ostvarena učinkovitost u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Upravljanje komunalnom infrastrukturom ocjenjuje se **učinkovitim, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, ako su utvrđeni određeni propusti koji ne utječu bitno na upravljanje komunalnom infrastrukturom.

Upravljanje komunalnom infrastrukturom ocjenjuje se **djelomično učinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti u vezi s evidentiranjem i vođenjem podataka o komunalnoj infrastrukturi, normativnim uređenjem upravljanja komunalnom infrastrukturom, upravljanjem komunalnom infrastrukturom, funkcioniranjem sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i i ostvarivanjem učinkovitosti u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Upravljanje komunalnom infrastrukturom ocjenjuje se **neučinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti koji bitno utječu na evidentiranje i vođenje podataka o komunalnoj infrastrukturi, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom, upravljanje komunalnom infrastrukturom te funkcioniranje sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i nije ostvarena učinkovitost u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

UPRAVLJANJE KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalna infrastruktura je javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili osobe koja obavlja komunalnu djelatnost, a odnosi se na **nerazvrstane ceste** (ceste koje se koriste za promet vozilima i koje svatko može slobodno koristiti na propisani način i pod propisanim uvjetima, a koje nisu razvrstane kao javne ceste), **javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila** (trgovi, pločnici, javni prolazi, javne stube, prečaci, šetališta, uređene plaže, biciklističke i pješačke staze, pothodnici, podvožnjaci, nadvožnjaci, mostovi i tuneli, ako nisu sastavni dio nerazvrstane ili druge ceste), **javna parkirališta** (uređene javne površine koje se koriste za parkiranje motornih vozila i/ili drugih cestovnih vozila s pripadajućom opremom na zemljištu u vlasništvu jedinice lokalne samouprave), **javne garaže** (podzemne i nadzemne građevine koje se koriste za parkiranje motornih vozila s pripadajućom opremom, čiji je investitor odnosno vlasnik jedinica lokalne samouprave ili osoba koja obavlja komunalnu djelatnost pružanja usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama), **javne zelene površine** (parkovi, drvoredi, živice, cvjetnjaci, travnjaci, skupine ili pojedinačna stabla, dječja igrališta s pripadajućom opremom, javni športski i rekreacijski prostori, zelene površine uz ceste i ulice, ako nisu sastavni dio nerazvrstane ili druge ceste odnosno ulice i slično), **građevine i uređaje javne namjene** (nadstrešnice na stajalištima javnog prometa, javni zdenci, vodokoci, fontane, javni zahodi, javni satovi, ploče s planom naselja, oznake kulturnih dobara, zaštićenih dijelova prirode i sadržaja turističke namjene, spomenici i skulpture te druge građevine, uređaji i predmeti javne namjene lokalnog značaja), **javnu rasvjetu** (građevine i uređaji za rasvjetljavanje nerazvrstanih cesta, javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, javnih cesta koje prolaze kroz naselje, javnih parkirališta, javnih zelenih površina te drugih javnih površina školskog, zdravstvenog i drugog društvenog značaja u vlasništvu jedinice lokalne samouprave), **groblja i krematorije na grobljima** (ograđena zemljišta na kojima se nalaze grobna mjesta, prostori i zgrade za obavljanje ispraćaja i pokopa umrlih, pješačke staze te uređaji, predmeti i oprema na površinama groblja) te na **građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza** (tramvajske pruge, građevine za smještaj i održavanje vozila kojima se obavlja djelatnost javnog prijevoza, građevine za prihvat i otpremanje vozila i putnika u javnom prijevozu te izgrađene i označene prometne površine određene za zaustavljanje vozila i siguran ulazak i izlazak putnika, ako nisu sastavni dio nerazvrstane ili druge ceste). Osim navedenih građevina, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti i **druge građevine komunalne infrastrukture**, ako služe za obavljanje komunalne djelatnosti.

Komunalna infrastruktura može biti u pravnom prometu isključivo između jedinica lokalne samouprave i pravnih osoba koje obavljaju komunalne djelatnosti te druge osobe na toj infrastrukturi ne mogu stjecati stvarna prava, osim prava služnosti i prava građenja u skladu s odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave. Komunalna infrastruktura ne može biti predmet ovrhe ni stečaja. Evidentira se u katastru i upisuje u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i kao vlasništvo odnosno suvlasništvo jedinice lokalne samouprave na čijem se području nalazi i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom, osim ako je izgrađena na pomorskom dobru i/ili na zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske. Jedinica lokalne samouprave odnosno javni isporučitelj koji upravlja komunalnom infrastrukturom pribavlja geodetski elaborat izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ga dostavlja nadležnom tijelu za katastar zajedno s potvrdom da se radi o komunalnoj infrastrukturi radi njezina evidentiranja u katastru. Potvrda jedinice lokalne samouprave mora sadržavati katastarske i zemljišnoknjižne oznake zemljišta na kojem se komunalna infrastruktura nalazi i tvrdnju da se radi o komunalnoj infrastrukturi.

Odluku o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i odluku o ukidanju tog statusa, ako je trajno prestala potreba za njezinim korištenjem, donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave. Navedene odluke, uz ostalo, moraju sadržavati naziv i vrstu komunalne infrastrukture, podatke o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se infrastruktura nalazi te nalog nadležnom sudu, kojem se odluka dostavlja, radi provedbe upisa statusa javnog dobra u općoj uporabi u zemljišne knjige odnosno brisanja tog statusa.

Jedinica lokalne samouprave ustrojava i vodi evidenciju komunalne infrastrukture koja sadrži podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se nalazi, o vlasniku i osobi koja njome upravlja te podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture te aktima s tim u vezi. Spomenuti akti, uključujući projekte odnosno snimke izvedenog stanja, pohranjuju se u evidenciji komunalne infrastrukture. Podaci o komunalnoj infrastrukturu, kao i o drugoj imovini, evidentiraju se i u knjigovodstvu jedinice lokalne samouprave, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20).

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalne djelatnosti su djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture i uslužne djelatnosti kojima se pojedinačnim korisnicima pružaju usluge nužne za svakodnevni život i rad na području jedinice lokalne samouprave. Propisano je osam komunalnih djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture i pet uslužnih komunalnih djelatnosti.

Komunalne djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture su **održavanje nerazvrstanih cesta** (skup mjera i radnji koje se obavljaju tijekom cijele godine na nerazvrstanim cestama, uključujući i svu opremu, uređaje i instalacije, sa svrhom održavanja prohodnosti i tehničke ispravnosti cesta i prometne sigurnosti na njima (redovito održavanje), kao i mjestimičnog poboljšanja elemenata ceste, osiguravanja sigurnosti i trajnosti ceste i cestovnih objekata i povećanja sigurnosti prometa (izvanredno održavanje)), **održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima** (održavanje i popravci navedenih površina kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost), **održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda** (upravljanje i održavanje građevina koje služe prihvatu, odvodnji i ispuštanju oborinskih voda iz građevina i površina javne namjene u građevinskom području, uključujući i građevine koje služe zajedničkom prihvatu, odvodnji i ispuštanju oborinskih i drugih otpadnih voda, osim građevina u vlasništvu javnih isporučitelja vodnih usluga koje, prema posebnim propisima o vodama, služe zajedničkom prihvatu, odvodnji i ispuštanju oborinskih i drugih otpadnih voda), **održavanje javnih zelenih površina** (košnja, obrezivanje i skupljanje biološkog otpada s javnih zelenih površina, obnova, održavanje i njega drveća, ukrasnog grmlja i drugog bilja, popločenih i nasipanih površina u parkovima, opreme na dječjim igralištima, fitosanitarna zaštita bilja i biljnog materijala za potrebe održavanja i drugi poslovi potrebni za održavanje tih površina), **održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene** (održavanje, popravci i čišćenje navedenih građevina, uređaja i predmeta), **održavanje groblja i krematorija unutar groblja** (održavanje prostora i zgrada za obavljanje ispraćaja i ukopa pokojnika te uređivanje putova, zelenih i drugih površina unutar groblja), **održavanje čistoće javnih površina** (čišćenje površina javne namjene, osim javnih cesta, koje obuhvaća ručno i strojno čišćenje i pranje javnih površina od otpada, snijega i leda, kao i postavljanje i čišćenje košarica za otpatke i uklanjanje otpada koje je nepoznata osoba odbacila na javnu površinu ili zemljište u vlasništvu jedinice lokalne samouprave) i **održavanje javne rasvjete** (upravljanje i održavanje instalacija javne rasvjete, uključujući podmirivanje troškova električne energije, za rasvjetljavanje površina javne namjene).

U sklopu obavljanja navedenih djelatnosti može se osigurati i građenje komunalne infrastrukture.

Uslužne komunalne djelatnosti kojima se korisnicima pružaju usluge nužne za svakodnevni život i rad su **usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama** (upravljanje uređenim javnim površinama za parkiranje i garažama u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, njihovo održavanje, naplata i kontrola naplate parkiranja i drugi poslovi s tim u vezi te obavljanje nadzora i premještanje parkiranih vozila na površinama javne namjene), **usluge javnih tržnica na malo** (upravljanje i održavanje prostora i zgrada izgrađenih na zemljištu u vlasništvu jedinice lokalne samouprave u kojima se u skladu s tržnim redom pružaju usluge obavljanja prometa živežnim namirnicama i drugim proizvodima), **usluge ukopa i kremiranje pokojnika u krematoriju unutar groblja** (ispraćaj, kremiranje i ukop unutar groblja u skladu s posebnim propisima), **komunalni linijski prijevoz putnika** (javni cestovni prijevoz putnika na linijama unutar zona koje utvrđuju jedinice lokalne samouprave na svojem području) i **obavljanje dimnjačarskih poslova** (čišćenje i kontrola dimnjaka, dimovoda i uređaja za loženje u građevinama). U sklopu obavljanja navedenih djelatnosti može se osigurati i građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture potrebne za njihovo obavljanje. Osim navedenih djelatnosti, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti da se komunalnom djelatnošću smatraju i druge djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na njezinu području, ako po svom sadržaju i značenju predstavljaju nezamjenjiv uvjet života i rada u naselju, ako su pretežno uslužnog karaktera te ako se obavljaju prema načelima komunalnog gospodarstva. Također, može odlukom pobliže odrediti poslove koji se smatraju obavljanjem propisanih komunalnih djelatnosti.

Obavljanje komunalne djelatnosti organizira se i obavlja na području jedinice lokalne samouprave, pri čemu više jedinica na području iste ili različitih županija može obavljanje komunalne djelatnosti organizirati zajednički, o čemu odluku donose predstavnička tijela jedinica lokalne samouprave, a međusobna prava i obveze u slučaju zajedničkog obavljanja komunalne djelatnosti uređuju se pisanim ugovorom. Jedinica lokalne samouprave koja ne može samostalno niti zajednički osigurati obavljanje komunalne djelatnosti može odlukom predstavničkog tijela obavljanje te djelatnosti povjeriti drugoj jedinici lokalne samouprave na području iste ili druge županije, ako na to pristane njezino predstavničko tijelo, pri čemu se međusobna prava i obveze također uređuju pisanim ugovorom. Komunalnu djelatnost mogu obavljati trgovačko društvo i javna ustanova koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više jedinica lokalne samouprave zajedno i koji imaju status javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom, služba odnosno vlastiti pogon koji osniva jedinica lokalne samouprave, koja u tom slučaju ima status javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom jer vlastiti pogon nema svojstvo pravne osobe, te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji ili ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. U prilogu 1 - Broj komunalnih djelatnosti koje su se obavljale u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije u 2019. i 2020., prema organizacijskim oblicima obavljanja, daju se podaci o broju komunalnih djelatnosti koje se obavljaju na području jedinica lokalne samouprave Osječko-baranjske županije, prema organizacijskim oblicima obavljanja.

Trgovačko društvo obavlja komunalne djelatnosti na temelju odluke o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti koju donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave odnosno predstavnička tijela više jedinica lokalne samouprave u slučaju zajedničkog obavljanja komunalne djelatnosti. Navedena odluka sadrži tvrtku društva kojem se povjerava obavljanje komunalne djelatnosti, komunalne djelatnosti čije se obavljanje povjerava, rok na koji se povjerava obavljanje komunalnih djelatnosti i obveze društva prema osnivaču.

Obavljanje komunalnih djelatnosti može se povjeriti trgovačkom društvu u kojem jedinica lokalne samouprave, odnosno više jedinica lokalne samouprave u slučaju zajedničkog obavljanja komunalne djelatnosti, ima sve dionice odnosno udjele.

Javna ustanova obavlja isključivo komunalnu djelatnost zbog čijeg je obavljanja osnovana i ne može istodobno obavljati drugu tržišnu gospodarsku djelatnost, a osnivačka prava u vezi s ustanovom u ime jedinice lokalne samouprave ostvaruje gradonačelnik odnosno općinski načelnik u skladu s posebnim zakonom, odnosno jedan ili više gradonačelnika odnosno općinskih načelnika u skladu s posebnim zakonom i ugovorom o međusobnim pravima i obvezama u slučaju zajedničkog osnivanja javne ustanove.

Jedinica lokalne samouprave osniva vlastiti pogon odlukom predstavničkog tijela koja sadrži odredbe o komunalnim djelatnostima koje obavlja vlastiti pogon, o području na kojem se obavljaju komunalne djelatnosti, o unutarnjem ustrojstvu, organiziranju poslovanja i poslovođstvu vlastitog pogona, o sredstvima potrebnim za početak rada vlastitog pogona te načinu njihova pribavljanja, o aktima poslovanja vlastitog pogona, o iskazivanju učinka poslovanja, o ograničenjima glede stjecanja, opterećivanja i otuđivanja nekretnina i druge vrste imovine jedinice lokalne samouprave na kojoj se odvija poslovanje vlastitog pogona, o načinu nadzora poslovanja vlastitog pogona od strane jedinice lokalne samouprave, o imenovanju i razrješenju upravitelja vlastitog pogona te o ukidanju vlastitog pogona.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave odlukom određuje komunalne djelatnosti koje se obavljaju na temelju koncesije te je ujedno i davatelj koncesije. Koncesijom se može steći pravo obavljanja komunalnih djelatnosti i pravo korištenja komunalne infrastrukture radi pružanja usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama, pružanja usluga javnih tržnica na malo, komunalnog linijskog prijevoza putnika, obavljanja dimnjačarskih poslova i održavanja javne rasvjete.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave odlukom određuje komunalne djelatnosti koje se na njezinu području mogu obavljati na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a radi se o djelatnostima koje se financiraju isključivo iz proračuna jedinice lokalne samouprave. Ugovor u ime jedinice lokalne samouprave zaključuje gradonačelnik ili općinski načelnik, a sadrži komunalne djelatnosti za koje se ugovor zaključuje, vrijeme na koje se ugovor zaključuje, vrstu i opseg komunalnih usluga, način određivanja cijene komunalnih usluga, način i rok plaćanja izvršenih usluga te jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora. Postupak odabira osobe s kojom se zaključuje ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti te zaključivanje, provedba i izmjene ugovora provode se prema propisima o javnoj nabavi.

Obavljanje uslužnih komunalnih djelatnosti financira se iz cijene komunalne usluge, iz proračuna jedinice lokalne samouprave, iz prihoda određenih posebnim zakonima te iz drugih prihoda. Isporučitelj komunalne usluge, koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost, donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge, kojima se utvrđuju uvjeti pružanja odnosno korištenja usluge, međusobna prava i obveze isporučitelja i korisnika usluge te način mjerenja, obračuna i plaćanja isporučene usluge, uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave. Opći uvjeti isporuke objavljuju se u službenom glasilu i na mrežnim stranicama jedinice lokalne samouprave te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge. Isporučitelj je dužan pridržavati se općih uvjeta isporuke, a ugovor o isporuci komunalne usluge između isporučitelja i korisnika komunalne usluge zaključuje se u skladu s općim uvjetima isporuke komunalne usluge.

Cijenu, način obračuna i plaćanja komunalne usluge određuje isporučitelj uzimajući u obzir izdatke potrebne za osiguranje dostupnosti komunalne usluge te za upravljanje i održavanje komunalne infrastrukture koja se koristi za obavljanje uslužne komunalne djelatnosti. Isporučitelj komunalne usluge dužan je za cjenik komunalnih usluga i za svaku njegovu izmjenu ili dopunu pribaviti prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Prijedlog za davanje suglasnosti za cjenik komunalnih usluga sadrži vrstu komunalne usluge i način obračuna i plaćanja usluge, strukturu cijene komunalne usluge te datum od kojega se primjenjuje cijena, a prijedlog za davanje suglasnosti za izmjenu ili dopunu cjenika komunalnih usluga, uz navedene podatke, sadrži i predloženu novu cijenu komunalne usluge i njezinu strukturu, postotak promjene cijene u odnosu na postojeću cijenu te razloge za promjenu cijene s detaljnim obrazloženjem i izračunom. Gradonačelnik odnosno općinski načelnik dužan je očitovati se na prijedlog za pribavljanje prethodne suglasnosti u roku od 60 dana, a ako to ne učini, smatra se da je suglasnost dana. Ako je obavljanje uslužne komunalne djelatnosti organiziralo više jedinica lokalne samouprave i ako gradonačelnik odnosno općinski načelnik jedne ili više jedinica lokalne samouprave uskrati prethodnu suglasnost na cjenik komunalnih usluga odnosno na njegovu izmjenu ili dopunu, cjenik odnosno njegove izmjene ili dopune primjenjuju se ako suglasnost dade gradonačelnik odnosno općinski načelnik jedinice lokalne samouprave koja ima većinski dio dionica odnosno udjela u trgovačkom društvu odnosno većinska osnivačka prava u javnoj ustanovi. Isporučitelj komunalne usluge dužan je pridržavati se cjenika komunalnih usluga te ga objaviti na svojoj oglasnoj ploči i na svojim mrežnim stranicama. Gradonačelnik odnosno općinski načelnik jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga dužan je u roku od 15 dana od dana primjene nove cijene komunalne usluge o tome obavijestiti središnje tijelo državne uprave i upravno tijelo županije, nadležno za poslove gospodarstva. U prilogu 2 – Podaci o obavljanju uslužnih komunalnih djelatnosti u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije u 2019. i 2020., daju se podaci o obavljanju uslužnih komunalnih djelatnosti na području Osječko-baranjske županije u 2019. i 2020..

Građenje i održavanje komunalne infrastrukture obveza je jedinica lokalne samouprave odnosno osoba na koje je ta obveza prenesena. Građenje komunalne infrastrukture obuhvaća rješavanje imovinskopravnih odnosa na zemljištu za građenje komunalne infrastrukture, uklanjanje i/ili izmještanje postojećih građevina na zemljištu za građenje komunalne infrastrukture i radove na sanaciji tog zemljišta, pribavljanje projekata i druge dokumentacije potrebne za izdavanje dozvola i drugih akata za građenje i uporabu komunalne infrastrukture te građenje komunalne infrastrukture u smislu zakona kojim se uređuje gradnja građevina. Komunalna infrastruktura gradi se i održava u skladu s programom građenja komunalne infrastrukture i programom održavanja komunalne infrastrukture koji se izrađuju u skladu s predvidivim i raspoloživim sredstvima i izvorima financiranja, a donosi ih predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave za kalendarsku godinu istodobno s donošenjem proračuna te se objavljuju u službenom glasilu. Program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, čija je izrada propisana odredbama Zakona o prostornom uređenju (Narodne novine 153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 98/19), i potrebama uređenja zemljišta planiranog prostornim planom i planom razvojnih programa te se njime određuju građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi u uređenim dijelovima građevinskog područja, građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi izvan građevinskog područja, postojeće građevine komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i način rekonstrukcije, građevine komunalne infrastrukture koje će se uklanjati te druga pitanja u vezi s građenjem komunalne infrastrukture.

Program građenja komunalne infrastrukture sadrži procjenu troškova projektiranja, revizije, građenja, provedbe stručnog nadzora građenja i provedbe vođenja projekata građenja (dalje u tekstu: troškovi građenja) komunalne infrastrukture s naznakom izvora njihova financiranja, a iskazuju se odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru financiranja.

Troškovi građenja procjenjuju se na temelju troškova građenja usporedivih građevina komunalne infrastrukture u godini koja prethodi planskom razdoblju i zabilježenog indeksa povećanja odnosno smanjenja troškova građenja, a obuhvaćaju troškove zemljišta na kojem će se graditi, uklanjanja i izmještanja postojećih građevina i trajnih nasada, sanacije zemljišta, izrade projekata i druge dokumentacije, ishođenja akata za izvlaštenje, građenje i uporabu građevina komunalne infrastrukture, građenja i stručnog nadzora građenja komunalne infrastrukture te evidentiranja u katastru i zemljišnim knjigama. Programom održavanja komunalne infrastrukture određuju se opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja. Prema odredbama članka 33. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine 94/13, 73/17, 14/19 i 98/19), sastavni dio programa građenja komunalne infrastrukture je i program građenja građevina za gospodarenje komunalnim otpadom, koji sadrži opis poslova s procjenom troškova građenja građevina za gospodarenje otpadom i iskaz financijskih sredstava po razdobljima potrebnih za ostvarenje programa s naznakom izvora financiranja.

Gradonačelnik odnosno općinski načelnik, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnosi predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za prethodnu kalendarsku godinu, koja se objavljuju u službenom glasilu. U prilogu 3 – Podaci o donošenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i izvještavanju o njihovu izvršenju u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, daju se podaci o donošenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i izvještavanju o njihovu izvršenju na području jedinica lokalne samouprave Osječko-baranjske županije.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, građenje i održavanje komunalne infrastrukture financira se sredstvima iz komunalnog doprinosa, iz komunalne naknade, iz cijene komunalne usluge, iz naknade za koncesiju, iz proračuna jedinice lokalne samouprave, iz fondova Europske unije, iz ugovora, naknada i drugih izvora propisanih posebnim zakonom te iz donacija, pri čemu je propisano da su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade namijenjena za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, s tim da se sredstva komunalne naknade mogu koristiti i za druge propisane namjene ako se time ne dovodi u pitanje građenje i održavanje komunalne infrastrukture, o čemu odluku donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave. Odredbama Zakona o šumama (Narodne novine 68/18, 115/18, 98/19, 32/20 i 145/20) propisano je da se sredstva šumskog doprinosa, koja se uplaćuju jedinicama lokalne samouprave područja na kojima se obavlja sječa šume, također koriste za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture. U prilogu 4 – Prihodi od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture te rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije u 2019., daju se podaci o prihodima od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te rashodima za građenje i održavanje komunalne infrastrukture jedinica lokalne samouprave Osječko-baranjske županije za 2019.

Komunalni doprinos je novčano javno davanje koje se plaća za korištenje komunalne infrastrukture na području jedinice lokalne samouprave, prihod je proračuna jedinice lokalne samouprave koji se koristi samo za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, a plaća ga vlasnik zemljišta na kojem se gradi građevina ili se nalazi ozakonjena građevina odnosno investitor ako je na njega pisanim ugovorom prenesena obveza plaćanja komunalnog doprinosa. Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o komunalnom doprinosu koja se objavljuje u službenom glasilu i kojom se određuju zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određuje se za pojedine zone tako da je vrijednost najviša za prvu zonu, a manja za svaku iduću zonu, pri čemu vrijednost za prvu zonu ne može biti viša od 10,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj u iznosu od 1.382,86 kn, koje je objavio ministar nadležan za graditeljstvo kao Podatak o prosječnim troškovima građenja kubnog metra (m³) građevine u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 98/18). Komunalni doprinos za zgrade obračunava se množenjem obujma zgrade izraženog u kubnim metrima (m³) s jediničnom vrijednošću komunalnog doprinosa u pripadajućoj zoni, a za otvorene bazene i druge otvorene građevine te spremnike za naftu i druge tekućine s pokrovom čija se visina mijenja množenjem tlocrtne površine građevine izražene u četvornim metrima (m²) s jediničnom vrijednošću komunalnog doprinosa u pripadajućoj zoni. Način utvrđivanja obujma i površine građevina u svrhu obračuna komunalnog doprinosa propisan je Pravilnikom o načinu utvrđivanja obujma i površine građevina u svrhu obračuna komunalnog doprinosa (Narodne novine 15/19). Rješenje o komunalnom doprinosu donosi upravno tijelo jedinice lokalne samouprave nadležno za poslove komunalnog gospodarstva odnosno jedinstveni upravni odjel u skladu s odlukom o komunalnom doprinosu te sadrži podatke o obvezniku komunalnog doprinosa, iznos sredstava komunalnog doprinosa koji je obveznik dužan platiti, obvezu, način i rokove plaćanja komunalnog doprinosa i prikaz načina obračuna komunalnog doprinosa za građevinu koja se gradi ili je izgrađena s iskazom obujma odnosno površine građevine i jedinične vrijednosti komunalnog doprinosa.

Komunalna naknada je novčano javno davanje koje se plaća za održavanje komunalne infrastrukture i prihod je proračuna jedinice lokalne samouprave koji se koristi za financiranje održavanja i građenja komunalne infrastrukture, a može se, na temelju odluke predstavničkog tijela, koristiti i za financiranje građenja i održavanja objekata predškolskog, školskog, zdravstvenog i socijalnog sadržaja, javnih građevina sportske i kulturne namjene te poboljšanja energetske učinkovitosti zgrada u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, ako se time ne dovodi u pitanje građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Plaća je vlasnik odnosno korisnik stambenog, garažnog i poslovnog prostora, građevinskog zemljišta koje služi obavljanju poslovne djelatnosti i neizgrađenog građevinskog zemljišta, koji se nalaze na području na kojem se obavljaju komunalne djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta i javne rasvjete i koje je opremljeno pristupnom cestom, niskonaponskom električnom mrežom i vodom prema mjesnim prilikama te čini sastavni dio infrastrukture jedinice lokalne samouprave.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o komunalnoj naknadi koja se objavljuje u službenom glasilu i kojom se određuju područja zona u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone (Kz) za pojedine zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent namjene (Kn) za nekretnine za koje se plaća komunalna naknada, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za jedinicu lokalne samouprave koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Područja zona u kojima se naplaćuje komunalna naknada određuju se s obzirom na uređenost i opremljenost komunalnom infrastrukturom, pri čemu je prva zona područje koje je najbolje uređeno i opremljeno komunalnom infrastrukturom te ima najviši koeficijent zone, koji iznosi 1,00. Koeficijent namjene za stambeni i garažni prostor te stambeni i poslovni prostor koji koriste neprofitne udruge građana iznosi 1,00, za poslovni prostor koji služi za proizvodne djelatnosti ne može biti manji od 1,00 ni veći od 5,00, za poslovni prostor koji služi za djelatnosti koje nisu proizvodne ne može biti manji od 1,00 ni veći od 10,00, za građevinsko zemljište koje služi obavljanju poslovne djelatnosti može iznositi najviše 10,0 % koeficijenta namjene koji je određen za poslovni prostor, dok za neizgrađeno građevinsko zemljište iznosi 0,05. Koeficijent namjene za poslovni prostor i građevinsko zemljište koje služi obavljanju poslovne djelatnosti, kad se poslovna djelatnost ne obavlja više od šest mjeseci u kalendarskoj godini, umanjuje se za 50,0 %, ali ne može biti manji od koeficijenta namjene za stambeni prostor odnosno za neizgrađeno građevinsko zemljište, dok za hotele, apartmanska naselja i kampove visina godišnje komunalne naknade ne može biti veća od 1,5 % njihova ukupnog godišnjeg prihoda iz prethodne godine. Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi i odluku kojom određuje vrijednost boda komunalne naknade (B) u kunama po četvornome metru (m²) korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni. Komunalna naknada obračunava se po četvornome metru (m²) površine nekretnine množenjem koeficijenta zone (Kz), koeficijenta namjene (Kn) i vrijednosti boda komunalne naknade (B), i to za stambeni, poslovni i garažni prostor po jedinici korisne površine koja se utvrđuje na način propisan Uredbom o uvjetima i mjerilima za utvrđivanje zaštićene najamnine (Narodne novine 40/97 i 117/05), a za građevinsko zemljište koje služi obavljanju poslovne djelatnosti i neizgrađeno građevinsko zemljište po jedinici stvarne površine. Rješenjem o komunalnoj naknadi, koje donosi upravno tijelo jedinice lokalne samouprave u skladu s odlukama o komunalnoj naknadi i vrijednosti boda komunalne naknade, utvrđuje se iznos komunalne naknade po četvornome metru (m²) nekretnine, obračunska površina nekretnine, godišnji iznos komunalne naknade, mjesečni iznos komunalne naknade odnosno iznos obroka komunalne naknade ako se naknada ne plaća mjesečno te rok za plaćanje. Godišnji iznos komunalne naknade utvrđuje se množenjem površine nekretnine i iznosa komunalne naknade po četvornome metru (m²) površine. U prilogu 5 – Podaci o jediničnoj vrijednosti komunalnog doprinosa i vrijednosti boda komunalne naknade u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije koncem 2020., daju se podaci o jediničnoj vrijednosti komunalnog doprinosa i vrijednosti boda komunalne naknade u jedinicama lokalne samouprave Osječko-baranjske županije.

Šumski doprinos plaćaju pravne i fizičke osobe koje obavljaju prodaju proizvoda iskorištavanja šuma (drvni sortimenti), osim malih šumoposjednika, u odnosu na prodajnu cijenu proizvoda na panju. Šumski doprinos u visini od 10,0 % plaća se jedinicama lokalne samouprave sa statusom potpomognutih područja i jedinicama lokalne samouprave u brdsko-planinskim područjima, dok se šumski doprinos ostalim jedinicama lokalne samouprave plaća u visini od 5,0 %. Sredstva šumskoga doprinosa uplaćuju se na račun jedinice lokalne samouprave područja na kojem je obavljena sječa šume i koriste se isključivo za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture.

U svrhu uređenja naselja te uspostave i održavanja komunalnog reda u naselju predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi jednu ili više odluka o komunalnom redu kojima se propisuje: uređenje naselja, koje obuhvaća uređenje pročelja, okućnica i dvorišta zgrada u vlasništvu fizičkih ili pravnih osoba u dijelu koji je vidljiv s površine javne namjene, te određivanje uvjeta za postavljanje tendi, reklama, plakata, spomen-ploča na građevinama i druge urbane opreme, klimatizacijskih uređaja, dimovoda, zajedničkih antenskih sustava i drugih uređaja na tim zgradama koji se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta; način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu jedinice lokalne samouprave za gospodarske i druge svrhe, uključujući i njihovo davanje na privremeno korištenje, građenje građevina za koje nije potrebna građevinska dozvola te održavanje reda na tim površinama; uvjete korištenja javnih parkirališta, javnih garaža, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila; održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda s tih površina. Poslove provedbe odluke o komunalnom redu obavlja nadležno upravno tijelo jedinice lokalne samouprave, a odnose se na dopuštanja i određivanja uvjeta za postavljanje tendi, reklama, plakata, spomen-ploča i druge urbane opreme na zgradama i za korištenje površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu jedinice lokalne samouprave za gospodarske i druge svrhe, uključujući i davanje na privremeno korištenje, i građenje građevina za koje nije potrebna građevinska dozvola, na nadzor nad provedbom odluke o komunalnom redu te na druge poslove određene odlukom o komunalnom redu. Odlukom o komunalnom redu propisuju se mjere za njezino provođenje, a odnose se na određivanje uvjeta i načina davanja u zakup površina javne namjene, mjere za održavanje komunalnog reda koje poduzima komunalni redar, obveze pravnih i fizičkih osoba te na prekršajne odredbe, pri čemu se mora osigurati korištenje površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Jedinice lokalne samouprave mogu ugovorom ustrojiti zajedničko obavljanje poslova komunalnih redara.

Podaci o komunalnoj infrastrukturi

Prema podacima iz evidencija komunalne infrastrukture, jedinice lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, utvrđene odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06 – ispravak, 16/07 – ispravak, 95/08 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/10 – ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15), evidentirale su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) na svom području 11 953 građevine i uređaje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 2 daju se podaci o broju evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u jedinicama lokalne samouprave Osječko-baranjske županije po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencija komunalne infrastrukture jedinica lokalne samouprave u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 2

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u jedinicama
lokalne samouprave Osječko-baranjske županije, po vrstama
i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
			Jedinice lokalne samouprave	Javno (RH, više javnih vlasnika, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture
	1	2 (3+4+5+6)	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	7 746	5.774	217	52	1 703
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	446	390	49	2	5
3.	Javna parkirališta	211	174	24	9	4
4.	Javne garaže	0	0	0	0	0
5.	Javne zelene površine	746	579	103	34	30
6.	Građevine i uređaji javne namjene	256	136	77	7	36
7.	Javna rasvjeta	2 271	1 366	354	245	306
8.	Groblja i krematoriji na grobljima	274	259	4	1	10
9.	Građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza	3	1	2	0	0
10.	Druge građevine komunalne infrastrukture	0	0	0	0	0
	Ukupno	11 953	8.679	830	350	2 094

Od ukupno 11 953 evidentirane građevine i uređaja komunalne infrastrukture u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, 8 679 ili 72,6 % u vlasništvu je jedinica lokalne samouprave, 830 ili 6,9 % u javnom vlasništvu, 350 ili 2,9 % nalazi se na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili na zemljištu s neriješenim vlasničkim statusom, dok za 2 094 ili 17,5 % građevina i uređaja podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture.

Najznačajniji broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture odnosi se na nerazvrstane ceste i javnu rasvjetu. Nerazvrstane ceste čine 64,8 %, građevine i uređaji javne rasvjete 19,0 %, a sve ostale građevine i uređaji 16,2 % ukupnog broja evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture.

U tablici broj 3 daju se podaci o broju evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture po jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije i prema vlasništvu nad zemljištem na kojem se komunalna infrastruktura nalazi, prema podacima iz evidencija komunalne infrastrukture jedinica lokalne samouprave u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 3

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture,
po jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije
i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom							
			Jedinica lokalne samouprave		Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro		Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)		Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture	
			Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1.	Grad Beli Manastir	460	420	91,3	8	1,7	0	0,0	32	7,0
2.	Grad Belišće	933	734	78,7	49	5,2	150	16,1	0	0,0
3.	Grad Donji Miholjac	748	748	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
4.	Grad Đakovo	248	217	87,5	27	10,9	4	1,6	0	0,0
5.	Grad Našice	680	598	87,9	80	11,8	2	0,3	0	0,0
6.	Grad Osijek	681	0	0,0	0	0,0	0	0,0	681	100,0
7.	Grad Valpovo	91	0	0,0	0	0,0	0	0,0	91	100,0
8.	Općina Antunovac	49	38	77,6	10	20,4	1	2,0	0	0,0
9.	Općina Bilje	613	499	81,4	110	17,9	4	0,7	0	0,0
10.	Općina Bizovac	515	515	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
11.	Općina Čeminac	101	63	62,4	7	6,9	0	0,0	31	30,7
12.	Općina Čepin	262	247	94,3	15	5,7	0	0,0	0	0,0
13.	Općina Darda	62	0	0,0	0	0,0	0	0,0	62	100,0
14.	Općina Donja Motičina	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
15.	Općina Draž	133	53	39,8	2	1,5	0	0,0	78	58,6
16.	Općina Drenje	143	116	81,1	27	18,9	0	0,0	0	0,0
17.	Općina Đurđenovac	351	127	36,2	69	19,7	0	0,0	155	44,1
18.	Općina Erdut	807	788	97,7	18	2,2	1	0,1	0	0,0
19.	Općina Ernestinovo	199	199	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
20.	Općina Feričanci	180	171	95,0	7	3,9	2	1,1	0	0,0
21.	Općina Gorjani	16	10	62,5	6	37,5	0	0,0	0	0,0
22.	Općina Jagodnjak	337	337	100,0		0,0	0	0,0	0	0,0
23.	Općina Kneževi Vinogradi	339	294	86,7	5	1,5	40	11,8	0	0,0
24.	Općina Koška	104	104	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
25.	Općina Levanjska Varoš	265	66	24,9	132	49,8	67	25,3	0	0,0
26.	Općina Magadenovac	139	133	95,7	1	0,7	5	3,6	0	0,0
27.	Općina Marijanci	320	319	99,7	1	0,3	0	0,0	0	0,0
28.	Općina Petlovac	80	76	95,0	4	5,0	0	0,0	0	0,0
29.	Općina Petrijevci	180	179	99,4	1	0,6	0	0,0		0,0
30.	Općina Podgorač	677	0	0,0	0	0,0	0	0,0	677	100,0
31.	Općina Podravska Moslavina	221	221	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
32.	Općina Popovac	129	100	77,5	28	21,7	1	0,8	0	0,0
33.	Općina Punitovci	120	64	53,3	47	39,2	9	7,5	0	0,0
34.	Općina Satnica Đakovačka	13	13	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
35.	Općina Semeljci	400	257	64,3	88	22,0	55	13,7	0	0,0
36.	Općina Strizivojna	34	9	26,5	17	50,0	8	23,5	0	0,0
37.	Općina Šodolovci	438	417	95,2	21	4,8	0	0,0	0	0,0
38.	Općina Trnava	41	0	0,0	0	0,0	0	0,0	41	100,0

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom							
			Jedinica lokalne samouprave		Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro		Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)		Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture	
			Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
39.	Općina Viljevo	583	351	60,2	0	0,0	0	0,0	232	39,8
40.	Općina Viškovci	79	44	55,7	34	43,0	1	1,3	0	0,0
41.	Općina Vladislavci	26	17	65,4	9	34,6	0	0,0	0	0,0
42.	Općina Vuka	156	135	86,5	7	4,5	0	0,0	14	9,0
	Ukupno	11 953	8 679	72,6	830	6,9	350	2,9	2 094	17,5

Općina Donja Motičina nije ustrojila evidenciju komunalne infrastrukture, odnosno nije započela s evidentiranjem građevina i uređaja komunalne infrastrukture na svom području na način propisan odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Gradovi Osijek i Valpovo te općine Podgorač i Trnava vode evidenciju nerazvrstanih cesta, u koju se ne unose podaci o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom. Općina Darda uz evidenciju nerazvrstanih cesta vodi i evidenciju groblja, a u evidenciju se također ne unose podaci o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom. Općine Podravska Moslavina i Satnica Đakovačka uz evidenciju nerazvrstanih cesta vode i evidenciju groblja. Općina Draž evidentirala je komunalnu infrastrukturu na svom području, a podaci o vlasništvu nisu uneseni za veći dio komunalne infrastrukture.

Druge jedinice lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije započele su s evidentiranjem komunalne infrastrukture na svom području te u evidenciju komunalne infrastrukture unose podatke o vlasništvu nad građevinama komunalne infrastrukture. Iz podataka o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom koji se unose u evidencije komunalne infrastrukture nije vidljivo, osim kod gradova Beli Manastir, Belišće, Donji Miholjac, Đakovo i Našice te općina Antunovac, Bilje, Erdut, Punitovci i Semeljci, za koje je građevine komunalne infrastrukture završen postupak upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru te koja je komunalna infrastruktura upisana u zemljišne knjige i evidentirana u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu jedinice lokalne samouprave, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema navedenim odredbama, jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

Značajno veći broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture kod gradova Belišća, Donjeg Miholjca i Našica te općina Bilje, Bizovac, Erdut, Jagodnjak, Podgorač, Šodolovci i Viljevo u odnosu na druge jedinice lokalne samouprave odnosi se na evidentiranje nerazvrstanih cesta ili građevina i uređaja javne rasvjete. Grad Belišće evidentirao je 433, Grad Donji Miholjac 708, Općina Bilje 434, Općina Bizovac 500, Općina Erdut 736, Općina Podgorač 676, a Općina Šodolovci 351 nerazvrstanu cestu. Grad Belišće evidentirao je 349, Grad Našice 340, Općina Jagodnjak 280, a Općina Viljevo 220 građevina i uređaja javne rasvjete na svom području.

Većina jedinica lokalne samouprave dostavila je podatke o rasvjetnim stupovima i mjernim mjestima u okviru javne rasvjete, dok je dio jedinica javnu rasvjetu iskazao po ulicama, a ne pojedinačno, što je utjecalo na ukupan broj iskazanih građevina i uređaja komunalne infrastrukture po jedinicama lokalne samouprave.

U tablicama broj 4 i 5 daju se podaci o rashodima jedinica lokalne samouprave Osječko-baranjske županije, prema podacima jedinica lokalne samouprave o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. Sve jedinice lokalne samouprave donijele su programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., osim općine Drenje, a gradonačelnici i općinski načelnici podnijeli su predstavničkim tijelima izvješća o izvršenju programa, osim načelnika općina Čeminac, Drenje, Gorjani, Marijanci i Podravska Moslavina te su za navedene općine korišteni podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019. Grad Beli Manastir podnio je predstavničkom tijelu izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019., a za program građenja komunalne infrastrukture za 2019. korišteni su podaci iz izvješća o izvršenju proračuna. Općina Punitovci nije objavila izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., a Općina Darda objavila je zaključak o prihvaćanju izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. u službenom glasilu bez izvješća.

Rashodi jedinica lokalne samouprave Osječko-baranjske županije, prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture i podacima iz izvršenja proračuna za 2019. iznose 334.336.887,00 kn.

Tablica broj 4

Rashodi jedinica lokalne samouprave Osječko-baranjske županije, prema podacima o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture za 2019.

u kn

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Grad Beli Manastir	21.002.906,00	16.271.921,00	77,5
2.	Grad Belišće	8.602.249,00	3.094.446,00	36,0
3.	Grad Donji Miholjac	8.730.000,00	4.348.457,00	49,8
4.	Grad Đakovo	41.829.000,00	33.962.920,00	81,2
5.	Grad Našice	17.339.430,00	16.913.164,00	97,5
6.	Grad Osijek	25.526.296,00	21.657.648,00	84,8
7.	Grad Valpovo	405.000,00	1.252.440,00	309,2
8.	Općina Antunovac	3.985.000,00	1.690.730,00	42,4
9.	Općina Bilje	5.683.000,00	5.497.238,00	96,7
10.	Općina Bizovac	2.124.061,00	1.936.112,00	91,2
11.	Općina Čeminac	3.695.000,00	-	-
12.	Općina Čepin	790.000,00	747.778,00	94,7
13.	Općina Darda	57.611.282,00	6.037.052,00	10,5
14.	Općina Donja Motičina	2.459.089,00	1.244.437,00	50,6
15.	Općina Draž	2.806.411,00	2.879.488,00	102,6
16.	Općina Drenje	4.500.000,00	4.446.186,00	98,8
17.	Općina Đurđenovac	7.850.995,00	5.874.101,00	74,8
18.	Općina Erdut	600.000,00	330.864,00	55,1

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
19.	Općina Ernestinovo	4.358.068,00	3.672.675,00	84,3
20.	Općina Feričanci	10.779.000,00	10.014.218,00	92,9
21.	Općina Gorjani	2.153.000,00	1.556.176,00	72,3
22.	Općina Jagodnjak	1.150.000,00	566.601,00	49,3
23.	Općina Kneževi Vinogradi	8.495.689,00	6.576.814,00	77,4
24.	Općina Koška	1.230.680,00	1.119.530,00	91,0
25.	Općina Levanjska Varoš	6.260.000,00	2.201.931,00	35,2
26.	Općina Magadenovac	2.225.000,00	914.075,00	41,1
27.	Općina Marijanci	4.402.500,00	2.870.224,00	65,2
28.	Općina Petlovac	1.431.800,00	685.385,00	47,9
29.	Općina Petrijevci	2.666.700,00	1.757.503,00	65,9
30.	Općina Podgorač	9.732.000,00	3.894.122,00	40,0
31.	Općina Podravska Moslavina	4.908.400,00	4.375.380,00	89,1
32.	Općina Popovac	3.337.645,00	3.017.884,00	90,4
33.	Općina Punitovci	5.150.000,00	2.994.032,00	58,1
34.	Općina Satnica Đakovačka	5.120.000,00	4.942.036,00	96,5
35.	Općina Semeljci	1.922.500,00	1.392.008,00	72,4
36.	Općina Strizivojna	5.217.840,00	4.679.351,00	89,7
37.	Općina Šodolovci	2.570.121,00	1.089.556,00	42,4
38.	Općina Trnava	6.400.000,00	3.205.596,00	50,1
39.	Općina Viljevo	5.580.000,00	2.747.025,00	49,2
40.	Općina Viškovci	6.234.484,00	5.830.214,00	93,5
41.	Općina Vladislavci	1.470.338,00	594.550,00	40,4
42.	Općina Vuka	1.842.000,00	1.839.636,00	99,9
	Ukupno	320.177.484,00	200.721.504,00	62,7

Rashodi jedinica lokalne samouprave Osječko-baranjske županije za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. planirani su u iznosu od 320.177.484,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 200.721.504,00 kn, što je 119.455.980,00 kn ili 37,3 % manje od plana. Većina jedinica lokalne samouprave je u programima građenja komunalne infrastrukture planirala i ostvarivala rashode koji se ne odnose na građenje komunalne infrastrukture, kao što su rashodi za građenje građevina za javnu vodoopskrbu, javnu odvodnju otpadnih voda i gospodarenje otpadom, ulaganja u upravne zgrade, vatrogasne i društvene domove, dječje vrtiće i sportske građevine i druge rashode. Rashodi koji se ne odnose na građenje komunalne infrastrukture ostvareni su u iznosu od 36.488.345,00 kn i čine 18,2 % ukupno ostvarenih rashoda za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019.

Tablica broj 5

Rashodi jedinica lokalne samouprave Osječko-baranjske županije, prema podacima o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019.

u kn

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Grad Beli Manastir	4.500.000,00	4.226.024,00	93,9
2.	Grad Belišće	3.885.400,00	3.225.920,00	83,0
3.	Grad Donji Miholjac	3.129.000,00	2.826.608,00	90,3
4.	Grad Đakovo	8.527.000,00	7.098.180,00	83,2

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
5.	Grad Našice	6.437.122,00	6.226.067,00	96,7
6.	Grad Osijek	69.452.972,00	65.089.341,00	93,7
7.	Grad Valpovo	4.356.000,00	4.353.814,00	99,9
8.	Općina Antunovac	1.240.000,00	852.582,00	68,8
9.	Općina Bilje	2.995.000,00	2.763.326,00	92,3
10.	Općina Bizovac	1.708.750,00	1.707.330,00	99,9
11.	Općina Čeminac	1.273.300,00	-	-
12.	Općina Čepin	1.782.000,00	1.801.494,00	101,1
13.	Općina Darda	1.411.000,00	975.751,00	69,2
14.	Općina Donja Motičina	762.435,00	607.508,00	79,7
15.	Općina Draž	908.839,00	877.733,00	96,6
16.	Općina Drenje	1.385.000,00	1.340.691,00	96,8
17.	Općina Đurđenovac	560.000,00	490.715,00	87,6
18.	Općina Erdut	2.950.000,00	3.192.253,00	108,2
19.	Općina Ernestinovo	951.000,00	646.278,00	68,0
20.	Općina Feričanci	350.000,00	273.490,00	78,1
21.	Općina Gorjani	316.000,00	287.431,00	91,0
22.	Općina Jagodnjak	1.125.000,00	1.501.277,00	133,4
23.	Općina Kneževi Vinogradi	5.534.336,00	4.792.807,00	86,6
24.	Općina Koška	1.070.000,00	964.771,00	90,2
25.	Općina Levanjska Varoš	560.000,00	877.873,00	156,8
26.	Općina Magadenovac	959.500,00	778.446,00	81,1
27.	Općina Marijanci	733.000,00	335.058,00	45,7
28.	Općina Petlovac	2.172.400,00	3.746.525,00	172,5
29.	Općina Petrijevci	535.000,00	462.994,00	86,5
30.	Općina Podgorač	915.000,00	842.474,00	92,1
31.	Općina Podravska Moslavina	189.300,00	111.249,00	58,8
32.	Općina Popovac	740.000,00	717.389,00	96,9
33.	Općina Punitovci	2.700.000,00	2.646.301,00	98,0
34.	Općina Satnica Đakovačka	455.000,00	446.620,00	98,2
35.	Općina Semeljci	1.313.000,00	1.226.887,00	93,4
36.	Općina Strizivojna	1.013.611,00	931.794,00	91,9
37.	Općina Šodolovci	1.790.082,00	1.642.494,00	91,8
38.	Općina Tmava	1.830.000,00	825.693,00	45,1
39.	Općina Viljevo	300.000,00	257.562,00	85,9
40.	Općina Viškovci	839.660,00	774.988,00	92,3
41.	Općina Vladislavci	544.212,00	375.543,00	69,0
42.	Općina Vuka	506.000,00	494.102,00	97,6
	Ukupno	144.705.919,00	133.615.383,00	92,3

Rashodi jedinica lokalne samouprave Osječko-baranjske županije za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. planirani su u iznosu od 144.705.919,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 133.615.383,00 kn, što je 11.090.536,00 kn ili 7,7 % manje od plana. Pojedine jedinice lokalne samouprave su u programima održavanja komunalne infrastrukture planirale i ostvarivale rashode koji se ne odnose na održavanje komunalne infrastrukture, kao što su rashodi za održavanje građevina za javnu vodoopskrbu, javnu odvodnju otpadnih voda i gospodarenje otpadom, održavanje upravnih zgrada, sportskih i drugih građevina te drugi rashodi.

Rashodi koji se ne odnose na održavanje komunalne infrastrukture ostvareni su u iznosu od 8.623.260,00 kn i čine 6,5 % ukupno ostvarenih rashoda za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019.

Grad Beli Manastir

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Grad Beli Manastir utvrđen je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Osječko-baranjske županije. Površina Grada je 55 km², a obuhvaća četiri naselja s 10 068 stanovnika.

U tablici broj 6 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Gradu Belom Manastiru po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Grada u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 6

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Gradu Belom Manastiru, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom				
			Ukupno	Grad Beli Manastir	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture
	1	2	3	4	5	6	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	105	105	0	0	0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	2	2	0	0	0
		Pločnici	80	74	6	0	0
		Biciklističke staze	5	4	1	0	0
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	17	16	1	0	0
4.	Javne zelene površine	Parkovi	11	10	0	0	1
		Travnjaci	44	44	0	0	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	13	0	0	0	13
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	18	0	0	0	18
6.	Javna rasvjeta	Rasvjetna tijela	121	121	0	0	0
		Trafostanice	36	36	0	0	0
7.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	8	8	0	0	0
Ukupno			460	420	8	0	32

Grad Beli Manastir je do kolovoza 2020. evidentirao 460 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 420 ili 91,3 % u vlasništvu Grada, osam ili 1,7 % u vlasništvu Republike Hrvatske, a za 32 građevine ili 7,0 % u evidenciji nisu navedeni podaci o vlasništvu nad zemljištem na kojem se nalaze.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Beli Manastir je ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 460 građevina komunalne infrastrukture. Evidencija sadrži podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, osobi koja njome upravlja, katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi (osim za javnu rasvjetu), o radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa te vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom (osim za građevine i uređaje javne namjene te dječja igrališta s pripadajućom opremom). Za dio građevina i uređaja komunalne infrastrukture u evidenciji komunalne infrastrukture upisano je vlasništvo Grada Belog Manastira, a prema izvatku iz zemljišnih knjiga je u vlasništvu Republike Hrvatske. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano koje podatke sadrži evidencija komunalne infrastrukture. Osim građevina komunalne infrastrukture iz tablice broj 6, u glavnoj knjizi je evidentirana i druga komunalna infrastruktura koja se odnosi na mostove, tržnicu, kanale, javne sportske i rekreacijske prostore i spomenike.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom. Prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture, Grad Beli Manastir je poduzimao aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru te su građevine komunalne infrastrukture koje se odnose na nerazvrstane ceste, biciklističke staze, pločnike, parkirališta, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada. Za pojedine građevine komunalne infrastrukture koji se odnose na trgove, javne zelene površine, parkove, javnu rasvjetu i groblja, navedeni su podaci o vlasništvu, ali u zemljišnim knjigama nisu upisani kao javno dobro u općoj uporabi dok za dječja igrališta i nadstrešnice na stajalištima javnog prijevoza nisu iskazani podaci o vlasništvu. Također, Grad Beli Manastir nije pribavljao geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljao nadležnom tijelu za katastar, zajedno s potvrdom da se radi o komunalnoj infrastrukturi, radi evidentiranja komunalne infrastrukture u katastru.

Državni ured za reviziju nalaže i dalje poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Grada Belog Manastira u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada Belog Manastira, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Grada Belog Manastira evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom.

Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Grad Beli Manastir obavio je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine kojeg su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu od pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Beli Manastir je u ožujku 2019. donio Odluku o komunalnim djelatnostima i lipnju 2020. Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o komunalnim djelatnostima, kojima su utvrđene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada. Odlukama su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Belom Manastiru u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U tablici broj 7 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Belom Manastiru, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 7

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Belom Manastiru,
prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1	2	3
1.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Trgovačko društvo čiji je osnivač Grad Beli Manastir
2.	Održavanje građevina odvodnje oborinskih voda	
3.	Održavanje javnih zelenih površina	
4.	Održavanje groblja	
5.	Održavanje čistoće javnih površina	
6.	Usluge javnih tržnica na malo	
7.	Usluge ukopa	
8.	Komunalni linijski prijevoz putnika	
9.	Usluge parkiranja na uređenim javnim površinama	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
10.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
11.	Održavanje nerazvrstanih cesta	
12.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
13.	Održavanje javne rasvjete	

Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrđeno je da trgovačko društvo čiji je osnivač Grad Beli Manastir ili više lokalnih jedinica kojem je povjereno obavljanje komunalnih djelatnosti ima status javnog isporučitelja, koji upravlja komunalnom infrastrukturom te će u tu svrhu održavati u stanju funkcionalne sposobnosti pripadajuću komunalnu infrastrukturu, uz primjenu načela održivog razvoja i uz osiguranje javnosti rada. Obavljanje komunalnih djelatnosti povjereno je na neodređeno vrijeme, a trgovačko društvo je dužno za svaku godinu dostaviti izvješće o poslovanju za prethodnu godinu. Ugovorom iz prosinca 2019., zaključenog na godinu dana, regulirani su prava i obveze naručitelja i izvršitelja usluge.

Postupak davanja koncesije i obračun naknade za koncesiju provodi se prema propisima kojima se uređuju koncesije, a postupak odabira osobe kojoj se povjerava obavljanje komunalne djelatnosti na temelju ugovora prema propisima o javnoj nabavi. Ugovor o koncesiji za obavljanje komunalne djelatnosti obavljanje dimnjačarskih poslova zaključen je na deset godina, a obavljanje komunalne djelatnosti parkiranja na uređenim javnim površinama povjeren je trgovačkom društvu u vlasništvu Grada u okviru održavanja nerazvrstanih cesta do stjecanja uvjeta za pružanje usluge parkiranja na uređenim javnim površinama kao uslužne komunalne djelatnosti.

Grad Beli Manastir je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programom građenja komunalne infrastrukture za 2019. određene su građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, u uređenim dijelovima građevinskog područja i izvan građevinskog područja te postojeće građevine komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati. Program građenja sadrži procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja za svaku građevinu posebno.

Program održavanja komunalne infrastrukture za 2019. sadrži opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa po pojedinim vrstama radova, s naznakom izvora financiranja. U programu građenja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za uređenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom u iznosu od 1.270.000,00 kn.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Beli Manastir nije izradio izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Gradonačelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim građevinama odnosno djelatnostima i vrstama radova.

Grad Beli Manastir je u prosincu 2018. donio odluke o komunalnom doprinosu, komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade. Dopuna Odluke o komunalnoj naknadi donesena je u lipnju 2020. Odluke i dopuna odluke su objavljene u službenom glasilu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određeno je pet zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja, utvrđivanje komunalnog doprinosa te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 45,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 30,00 kn/m³, za treću zonu u iznosu od 20,00 kn/m³, za četvrtu zonu u iznosu od 15,00 kn/m³ i za petu zonu u iznosu od 10,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 3,3 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj. Komunalni doprinos plaća se jednokratno u roku 15 dana od izvršnosti rješenja o komunalnom doprinosu ili najviše do šest jednakih mjesečnih obroka. Potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa predviđeno je za izgradnju gospodarskih objekata u poslovnim zonama na području Grada i područjima namijenjenih isključivo za gospodarske sadržaje te za izgradnju građevina koje služe za obavljanje djelatnosti trgovačkih društava i ustanova kojima je osnivač Grad.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja četiri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, određivanje iznosa komunalne naknade, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za lokalnu jedinicu koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Koeficijenti zone određeni su u visini od 0,55 do 1,00, a koeficijenti namjene u visini 0,05 za neizgrađeno građevinsko zemljište do 9,00 za poslovni prostor što ga za obavljanje djelatnosti koriste banke, osiguravajuća društva, lutrije i kladionice.

Za građevinsko zemljište koje služi za obavljanje poslovne djelatnosti koeficijent namjene iznosi 10,0 % koeficijenta namjene određenog za poslovni prostor. Rokovi plaćanja komunalne naknade utvrđuju se mjesečno. Komunalna naknada ne plaća se za nekretnine u vlasništvu Grada Beli Manastir ili služe za obavljanje javnih djelatnosti propisanih odlukom. Potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade predviđeno je i za korisnike zajamčene minimalne naknade utvrđene po posebnim propisima i 100,0 % invalide. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz prosinca 2018. u iznosu od 6,00 kn/m² korisne površine.

Grad Beli Manastir je u lipnju 2019. donio Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Grada za gospodarske i druge svrhe, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uklanjanje snijega i leda, uklanjanje protupravno ostavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda te kaznene odredbe. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda te izdaju obvezne prekršajne naloge. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Grada Belog Manastira sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Grada Belog Manastira u 2019. i 2020. obavljalo se deset komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega su tri uslužne komunalne djelatnosti. Grad Beli Manastir obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje šest komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, javnih zelenih površina, groblja, čistoće javnih površina, javnih tržnica na malo te usluge ukopa pokojnika, povjerio je trgovačkom društvu čiji je osnivač. Obavljanje komunalne djelatnosti dimnjačarskih poslova povjerio je pravnoj osobi na temelju ugovora o koncesiji, a održavanje nerazvrstanih cesta, građevina, uređaja i predmeta javne namjene i javne rasvjete povjereno je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Prema Odluci o komunalnim djelatnostima, obavljanje uslužne komunalne djelatnosti usluge parkiranja na uređenim javnim površinama početak će se primjenjivati kada se steknu uvjeti za pružanje navedene usluge.

Pravna osoba kojoj je povjerena uslužna komunalna djelatnosti obavljanja dimnjačarskih poslova te trgovačko društvo čiji je osnivač Grad Beli Manastir, kojemu je povjereno obavljanje komunalnih djelatnosti usluge ukopa pokojnika i usluge javnih tržnica na malo, donijeli su opće uvjete isporuke i cjenike komunalnih usluga uz suglasnost Grada Belog Manastira. Opći uvjeti isporuke navedenih komunalnih usluga objavljeni su u službenom glasniku Grada Belog Manastira, odnosno na mrežnim stranicama isporučitelja.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna, Grad Beli Manastir je u 2019. ostvario rashode za građenje komunalne infrastrukture u iznosu od 16.271.921,00 kn, od čega se 1.639.060,00 kn odnosi na rashode za izgradnju građevina za gospodarenje komunalnim otpadom, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odluke o komunalnim djelatnostima nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 14.632.861,00 kn.

Prema podacima iz Izvješća o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi za održavanje komunalne infrastrukture iskazani u iznosu od 4.226.024,00 kn, što s rashodima za građenje komunalne infrastrukture (bez građevina za gospodarenje komunalnim otpadom) ukupno iznosi 18.858.885,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i doprinosa za šume, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2019., Grad Beli Manastir je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i doprinosa za šume ostvario u iznosu od 5.788.389,00 kn, što čini 30,7 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 8 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Belog Manastira, prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019.

Tablica broj 8

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Grada Belog Manastira
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
1		2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	14.130.521,00	12.584.275,00	89,1
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	1.645.573,00	1.405.758,00	85,4
3.	Izgradnja groblja	100.000,00	0,00	0,0
4.	Druge građevine i uređaji komunalne infrastrukture	798.000,00	642.828,00	80,6
5.	Građevine za gospodarenje komunalnim otpadom	4.328.812,00	1.639.060,00	37,9
Ukupno		21.002.906,00	16.271.921,00	77,5

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su za 4.730.985,00 kn ili 22,5 % manje od plana. U izvješćima o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. nisu navedeni iznosi planirani programom građenja za 2019., a izvršenje programa opisano je tekstualno bez iznosa, npr. realizirano je u planiranom opsegu ili cijelosti, što otežava usporedbu planiranih i ostvarenih rashoda.

Državni ured za reviziju preporučuje u izvješćima o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture navesti iznose planirane programom građenja i rashode za izvršenje programa, radi lakšeg praćenja i usporedbe planiranih i ostvarenih rashoda.

U tablici broj 9 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Belog Manastira za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 9

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Belog Manastira
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	580.000,00	409.704,00	70,6
2.	Održavanje javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	550.000,00	759.066,00	138,0
3.	Održavanje javnih zelenih površina	1.800.000,00	1.465.783,00	81,4
4.	Održavanje čistoće javnih površina	395.000,00	257.505,00	65,2
6.	Održavanje javnih parkirališta	25.000,00	54.377,00	217,5
7.	Održavanje javne rasvjete	1.050.000,00	1.178.184,00	112,2
8.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	100.000,00	101.405,00	101,4
	Ukupno	4.500.000,00	4.226.024,00	93,9

Rashodi za održavanje javne rasvjete ostvareni su na temelju ugovora zaključenog s pravnom osobom kojoj je povjereno obavljanje navedene komunalne djelatnosti na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Ugovor zaključen s pravnom osobom sadrži propisane odredbe o vremenu na koje je ugovor zaključen, vrsti i opsegu ugovorene komunalne djelatnosti, određivanje cijenu radova na temelju jediničnih cijena iz ugovorenog troškovnika, nadzor nad izvođenjem radova, jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu te druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti. Održavanje nerazvrstanih cesta je u 2019. obavljalo trgovačko društvo čiji je osnivač Grad Beli Manastir, a u 2020. je povjereno pravnoj osobi na temelju ugovora o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti u skladu s donesenom Odlukom o komunalnim djelatnostima iz ožujka 2019. Ugovor zaključen s pravnom osobom sadrži propisane odredbe.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Grad Beli Manastir ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika. Poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom obavljaju se u Upravnom odjelu za komunalne djelatnosti i zaštitu okoliša, nadležnom za poslove komunalnog gospodarstva. Ovlasti i odgovornosti zaposlenika Odjela propisane su pravilnikom o unutarnjem redu Odjela. U skladu s odredbama navedenog pravilnika ustrojen je Odsjek za nadzor komunalnih usluga u kojem se prati poslovanje vlastitih trgovačkih društava kojima je povjereno obavljanje komunalnih djelatnosti i provedba gradskih odluka u vezi s njihovim obavljanjem te nadzire izvršenje ugovorenih obveza pravnih i fizičkih osoba kojima je povjereno obavljanje komunalnih djelatnosti na temelju ugovora o koncesiji ili ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Ugovori o koncesiji i ugovori o obavljanju komunalne djelatnosti sadrže posebne odredbe o nadzoru nad obavljanjem povjerenih komunalnih djelatnosti, odnosno nad provedbom ugovora te o obvezi osobe koja obavlja komunalnu djelatnost da o vlastitom trošku ponovi loše obavljene posao.

Prema prikupljenim podacima, Grad Beli Manastir organizira, financira i nadzire održavanje i građenje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta s ciljem poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda s ciljem poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina i osvijetljenih površina javne namjene u ukupnoj gradskoj površini i o broju parkirnih mjesta na javnim parkiralištima u odnosu na broj registriranih automobila na gradskom području, s ciljem njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o broju grobnih mjesta na grobljima i broju građana koji čekaju na kupnju grobnog mjesta s ciljem povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti površina javne namjene za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Grada Belog Manastira te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Grada, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Belom Manastiru

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Beli Manastir ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donio odluke o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njegovu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je gradonačelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donio i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da obavljanje komunalnih djelatnosti organizira na propisani način, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada doneseni uz njegovu suglasnost i da osigurava njihovu javnu objavu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Utvrđeni propusti odnose se na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na evidentiranje komunalne infrastrukture i druge imovine u knjigovodstvenim evidencijama, na izvještavanje o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Belom Manastiru **učinkovito**, a Gradu su dani nalozi i preporuke radi otklanjanja utvrđenih propusta.

Očitovanje Grada Belog Manastira

Grad se očitovao na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, koji se odnosi na Grad Beli Manastir te će postupiti u skladu s navedenim nalogima i preporukama. U očitovanju navodi da se evidencija komunalne infrastrukture stalno ažurira i usklađuje s raspoloživim podacima i upisima u zemljišne knjige, a groblja su tijekom revizije upisana u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi. Javne zelene površine i javna rasvjeta su sastavni dio nerazvrstanih cesta koje su kao takve upisane u zemljišne knjige kao javno dobro i neće se posebno evidentirati u zemljišnim knjigama. Također, javna rasvjeta, koja se prema Zakonu o komunalnom gospodarstvu definira kao građevine i uređaji za rasvjetljavanje nerazvrstanih cesta, javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, javnih cesta koje prolaze kroz naselje, javnih parkirališta, javnih zelenih površina te drugih javnih površina školskog, zdravstvenog i drugog društvenog značaja u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, čini nedjeljivi dio spomenute komunalne infrastrukture. Za parkove je pokrenut postupak evidentiranja u zemljišne knjige. Također navodi da su u Izvješću o izvršenju Programa građenja komunalne infrastrukture za 2020. navedeni planirani iznosi Programom građenja komunalne infrastrukture.

Grad Belišće

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđen je Grad Belišće kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Osječko-baranjske županije. Površina Grada je 69 km², a obuhvaća devet naselja s 10 825 stanovnika.

U tablici broj 10 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Gradu Belišću po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Grada Belišća u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 10

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture
u Gradu Belišću, po vrstama komunalne infrastrukture i
prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Grad Belišće	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	433	433	0	0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	1	1	0	0
		Biciklističke staze	13	9	4	0
		Pješačke staze	23	23	0	0
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	46	46	0	0
4.	Javne zelene površine	Parkovi	6	6	0	0
		Travnjaci	1	1	0	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	34	32	2	0
		Javni sportski prostori	2	2	0	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Fontane	2	1	1	0
		Spomenici i skulpture	11	10	1	0
		Javni zdenci	4	4	0	0
6.	Javna rasvjeta	Rasvjetna tijela	349	158	41	150
7.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	8	8	0	0
Ukupno			933	734	49	150

Grad Belišće je do kolovoza 2020. evidentirao 933 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 734 ili 78,7 % u vlasništvu Grada Belišća, 49 ili 5,2 % u javnom vlasništvu, a 150 ili 16,1 % na zemljištu u privatnom i mješovitom privatnom i javnom vlasništvu.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Belišće je ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 933 građevine i uređaja komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad njom i osobi koja njome upravlja te podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, kako je propisano odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Za dio građevina i uređaja komunalne infrastrukture evidentiranih u evidenciji komunalne infrastrukture, koje se odnose na dječja igrališta, javna parkirališta, građevine i uređaje javne namjene, nije proglašen status javnog dobra u općoj uporabi. Prema podacima Grada Belišća, Grad provodi aktivnosti radi upisa vlasništva nad komunalnom infrastrukturuom na svom području, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom tijelu za katastar i nadležnom sudu radi evidentiranja komunalne infrastrukture u katastru i provedbe upisa statusa komunalne infrastrukture kao javnog dobra u općoj uporabi u vlasništvu Grada u zemljišne knjige, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Također, s trgovačkim društvom je 2020. zaključen ugovor o izradi geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture na području Grada.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti). Prema navedenom Pravilniku, izvanbilančni zapisi sadrže stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije.

U glavnoj knjizi Grada Belišća evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Grad Belišće je obavio popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi te su sastavljene popisne liste u koje su pojedinačno uneseni podaci o imovini u naturalnim izrazima ali ne i novčanim, osim za sportske i rekreacijske objekte. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu od pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje na kraju svake poslovne godine popisivati komunalnu infrastrukturu i drugu nefinancijsku imovinu Grada Belišća tako da se u popisne liste pojedinačno unesu podaci o građevinama i uređajima komunalne infrastrukture i drugoj nefinancijskoj imovini u naturalnim i novčanim izrazima, procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

- Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Belišće je u siječnju i rujnu 2019. donio odluke komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Belišću u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U tablici broj 11 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Belišću, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 11

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Belišću, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta (zimski služba i održavanje okomite prometne signalizacije)	Trgovačko društvo čiji je osnivač Grad Belišće
2.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
3.	Održavanje javnih zelenih površina	
4.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
5.	Održavanje groblja	
6.	Usluge ukopa pokojnika	
7.	Održavanje čistoće javnih površina	
8.	Održavanje javne rasvjete	
9.	Usluga javne tržnice na malo	
10.	Lokalni linijski prijevoz putnika	
11.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
12.	Održavanje nerazvrstanih cesta i horizontalne prometne signalizacije	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti

Odlukom o komunalnim djelatnostima i izmjenom Odluke o komunalnim djelatnostima je određena komunalna djelatnost održavanja čistoće javnih površina koja obuhvaća djelatnosti održavanja čistoće javnih površina i održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, koje su važećim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisane kao zasebne komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje nadopuniti Odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalna djelatnost održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima na području Grada odrediti kao zasebna komunalna djelatnosti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Grad Belišće je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja odvojeno za svaku građevinu i ukupno. Kao izvor financiranja naveden je proračun Grada, ali ne iz kojih prihoda poslovanja, odnosno na sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade, koncesija, komunalne usluge i drugo, kako je propisano odredbom članka 75. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa s naznakom izvora financiranja iz proračuna Grada, ali ne iz kojih prihoda poslovanja.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući izvor njihova financiranja po vrsti prihoda poslovanja.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Belišće je izradio izvješće o stanju u prostoru na svom području za razdoblje od 2016. do 2020.

Gradonačelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim građevinama odnosno djelatnostima i vrstama radova.

Grad Belišće je u studenome 2018. donio Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi. Odluke su objavljene u službenom glasilu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su četiri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 25,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 20,00 kn/m³, za treću zonu u iznosu od 15,00 kn/m³, a za četvrtu zonu u iznosu od 10,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća.

Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 1,8 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj. Komunalni doprinos plaća se jednokratno u roku 15 dana od izvršnosti rješenja o komunalnom doprinosu. Potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa predviđeno je za osobe koje ostvaruju pravo na stambeno zbrinjavanje prema Zakonu o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine 121/17 i 98/19), za branitelje iz Domovinskog rata, za stanovnike otoka, za određene slučajeve izgradnje, rekonstrukcije, dogradnje, uklanjanja i ponovne izgradnje zgrada, za podzemne garaže, za određene građevine proizvodne namjene te za hotele s pet zvjezdica.

Komunalni doprinos ne plaćaju trgovačka društva i ustanove kojima je Grad Belišće osnivač ili većinski vlasnik u slučaju izgradnje građevina koje služe obavljanju njihove djelatnosti. Obračunati komunalni doprinos za gradnju građevina stambene namjene, koje imaju obujam do 550 m³ umanjit će se za 30,0 %. Za gradnju novih gospodarskih građevina obračunati komunalni doprinos umanjit će se za 50,0 %. Umanjenje može biti i veće temeljem posebnog akta Gradonačelnika ukoliko ocijeni da je izgradnja gospodarske građevine od posebnog interesa za Grad Belišće. Za gradnju ili rekonstrukciju (dogradnja i nadogradnja) gospodarskih građevina čije je financiranje izgradnje ili rekonstrukcije prijavljeno na mjere ruralnog razvoja, obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima, obrtima i trgovačkim društvima obračunati komunalni doprinos umanjit će se za 75,0 % , uz uvjet da obveznici komunalnog doprinosa prilože dokaz o prijavi na natječaj za mjere ruralnog razvoja. Gradonačelnik Grada Belišća može osloboditi plaćanja komunalnog doprinosa u cijelosti ili djelomično obveznike koji grade građevine namijenjene za obavljanje djelatnosti odgoja i obrazovanja, znanosti, kulture, sporta, skrbi o djeci, zdravstva, socijalne skrbi, skrbi o osobama s posebnim potrebama i sličnih djelatnosti ako su te djelatnosti od posebnog interesa za Grad Belišće te obveznike koji grade vjerske objekte, pri čemu nisu jasno određeni uvjeti djelomičnog oslobođenja od plaćanja komunalnog doprinosa.

Državni ured za reviziju preporučuje Odlukom o komunalnom doprinosu odrediti jasne uvjete djelomičnog ili potpunog oslobađanja od plaćanja komunalnog doprinosa za sve slučajeve oslobađanja, kako bi se svim obveznicima komunalnog doprinosa osigurala jednaka mogućnost ostvarivanja prava na oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja četiri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za lokalnu jedinicu koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Koeficijenti zone određeni su u visini od 0,25 do 1,00, a koeficijenti namjene u visini 0,05 za neizgrađeno građevinsko zemljište, 1,00 za stambeni i garažni te poslovni prostor koji koriste neprofitne organizacije te 5,00 za poslovni prostor za proizvodne djelatnosti i poslovni prostor za djelatnosti koje nisu proizvodne. Za poslovni prostor i građevinsko zemljište koje služi za obavljanje poslovne, kad se poslovna djelatnost ne obavlja više od šest mjeseci u kalendarskoj godini, koeficijent namjene umanjuje se za 50,0 %, ali ne može biti manji od koeficijenta namjene za stambeni prostor odnosno neizgrađeno građevinsko zemljište. Rokovi plaćanja komunalne naknade su tromjesečni za stambeni prostor i neizgrađeno građevinsko zemljište, a mjesečni za poslovni prostor i građevinsko zemljište koje služi u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti. Komunalna naknada ne plaća se za nekretnine koje koriste Hrvatska vojska, vjerske zajednice, javne ustanove, udruge koji su korisnici gradskog proračuna, političke stranke, trgovačka društva u vlasništvu Grada, a potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja komunalne naknade predviđeno je za obrtnike koji obavljaju deficitarnu djelatnost i 100% invalide. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz studenoga 2018. u godišnjem iznosu 3,12 kn korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Grad Belišće je u srpnju 2019. donio Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Grada za gospodarske i druge svrhe, uvjetima korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene te uklanjanje snijega i leda s tih površina, prikupljanje, odvoz i postupanje sa prikupljenim komunalnim otpadom, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda te kazne za učinjene prekršaje.

Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi Upravni odjel za komunalno-stambene djelatnosti i uređenje naselja Grada Belišća. U obavljanju nadzora komunalni redar prikuplja dokaze i utvrđuje činjenično stanje na vizualni i drugi odgovarajući način (fotografiranjem, snimanjem kamerom, videozapisom i sl.) te donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, izdaje opomene i obvezne prekršajne naloge i naplaćuju kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda.

Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Grada Belišća ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Grada Belišća u 2019. i 2020. obavljalo se 12 komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega su četiri uslužne komunalne djelatnosti. Grad Belišće obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje deset komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta (zimski služba i održavanje okomite prometne signalizacije), građevina javne odvodnje oborinskih voda, javnih zelenih površina, građevina, uređaja i predmeta javne namjene, groblja, usluge ukopa pokojnika, održavanje čistoće javnih površina, javne rasvjete, usluga javne tržnice na malo i lokalni linijski prijevoz putnika, povjerio je trgovačkim društvima čiji je osnivač. Uslužnu komunalnu djelatnost obavljanja dimnjačarskih poslova povjerio je pravnoj osobi na temelju ugovora o koncesiji, a održavanje nerazvrstanih cesta i horizontalne prometne signalizacije pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Postupak davanja koncesije i obračun naknade za koncesiju provodi se prema propisima kojima se uređuju koncesije, a postupak odabira osobe kojoj se povjerava obavljanje komunalne djelatnosti na temelju ugovora prema propisima o javnoj nabavi.

Trgovačko društva čiji je osnivač Grad Belišće kojem je povjereno obavljanje uslužnih komunalnih djelatnosti pružanja usluga ukopa pokojnika, javnih tržnica na malo i komunalnog linijskog prijevoza putnika donijeli su opće uvjete isporuke i cjenike komunalne usluge uz suglasnost Grada Belišća. Opći uvjeti isporuke navedenih komunalnih usluga objavljeni su u službenom glasilu i na mrežnoj stranici Grada Belišća te na mrežnim stranicama isporučitelja komunalnih usluga. Cjenici komunalne usluge također su objavljeni na mrežnim stranicama isporučitelja komunalnih usluga.

Pravna osoba kojoj je povjerena uslužna komunalna djelatnost obavljanja dimnjačarskih poslova, na temelju ugovora o koncesiji, donijela je opće uvjete isporuke i cjenike komunalne usluge uz suglasnosti Grada Belišća. Opći uvjeti isporuke objavljeni su na mrežnoj stranici Grada.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Grada Belišća za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 6.320.366,00 kn, od čega se 313.326,00 kn odnosi na rashode za građenje građevina za gospodarenje komunalnom infrastrukturom, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odluke o komunalnim djelatnostima nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 6.007.040,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i doprinosa za šume, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Grad Belišće je sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i doprinosa za šume u 2019. ostvario u iznosu od 3.321.821,00 kn, što čini 55,3 % ostvarenih rashoda za održavanje i građenje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 12 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Belišća za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 12

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Grada Belišća
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	830.000,00	738.241,00	88,9
2.	Parkirališta	925.000,00	874.071,00	94,5
3.	Nogostupi	528.000,00	458.369,00	86,8
4.	Javna rasvjeta	645.000,00	473.746,00	73,4
5.	Groblja	481.249,00	236.693,00	49,2
6.	Gradnja građevina za gospodarenje komunalnom infrastrukturom	5.193.000,00	313.326,00	6,0
	Ukupno	8.602.249,00	3.094.446,00	36,0

Rashodi za građenje komunalne infrastrukture u iznosu od 2.781.120,00 kn ostvareni su za rekonstrukciju i izgradnju dvije nerazvrstane ceste, četiri parkirališta, nogostupa, javne rasvjete i prilazne ceste do groblja. Rashodi za građenje građevina za gospodarenje otpadom planirani su u iznosu od 5.193.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 313.326,00 kn, što je 4.879.674,00 kn ili 94,0 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U tablici broj 13 daju se podaci o rashodima za održavanje komunalne infrastrukture Grada Belišća, prema izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019.

Tablica broj 13

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Belišća
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	376.750,00	260.248,00	69,1
2.	Održavanje čistoće javnih površina	1.794.100,00	1.612.545,00	89,9
3.	Održavanje javnih zelenih površina	313.850,00	198.233,00	63,2
4.	Odvodnja atmosferskih voda	57.100,00	36.432,00	63,8
5.	Održavanje groblja	58.000,00	20.736,00	35,8
6.	Održavanje javne rasvjete	340.600,00	240.989,00	70,8
7.	Održavanje druge komunalne infrastrukture	945.000,00	856.737,00	90,7
	Ukupno	3.885.400,00	3.225.920,00	83,0

Odlukom o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti na području Grada Belišća određene su komunalne djelatnosti koje su povjerene trgovačkom društvu u vlasništvu Grada koje će se obavljati na temelju godišnjeg programa kojeg donosi Grad. Rashodi su ostvareni su na temelju ugovora zaključenog s trgovačkim društvom u vlasništvu Grada Belišća, koji sadrži odredbe o vremenu na koje je zaključen, o vrsti i opisu ugovorenih poslova, o obavljanju nadzora nad obavljenim poslovima te druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti. Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta odnose se na održavanje okomite i horizontalne prometne signalizacije, održavanje cesta te zimsko održavanje.

- Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Grad Belišće ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom obavljaju se u Upravnom odjelu za komunalno stambene djelatnosti i uređenja naselja, nadležnom za poslove komunalnog gospodarstva, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i djelokrug odjela. Prema prikupljenim podacima, Grad Belišće organizira, financira i nadzire održavanje i građenje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja.

Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta s ciljem poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda s ciljem poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina i osvijetljenih površina javne namjene u ukupnoj gradskoj površini i o broju parkirnih mjesta na javnim parkiralištima u odnosu na broj registriranih automobila na gradskom području, s ciljem njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o broju grobnih mjesta na grobljima i broju građana koji čekaju na kupnju grobnog mjesta s ciljem povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti površina javne namjene za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Grada Belišća te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Grada, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima na kojima se komunalno gospodarstvo temelji, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Belišću

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Belišće ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donio odluke o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njegovu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je gradonačelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donio i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da obavljanje komunalnih djelatnosti organizira na propisani način, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada doneseni uz njegovu suglasnost i da osigurava njihovu javnu objavu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Utvrđeni propusti odnose se na evidentiranje komunalne infrastrukture i druge imovine u knjigovodstvenim evidencijama, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na izvještavanje o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Belišću **učinkovito**, a Gradu su dani nalozi i preporuke radi otklanjanja utvrđenih propusta.

Očitovanje Grada Belišća

Grad u očitovanju navodi da je suglasan s utvrđenim činjenicama u Nacrtu izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, u dijelu koji se odnosi na Grad Belišće te da će pristupiti otklanjanju utvrđenih propusta prema nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Grad Donji Miholjac

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđen je Grad Donji Miholjac kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Osječko-baranjske županije. Površina Grada je 134,63 km². Obuhvaća sedam naselja s 9 491 stanovnikom.

U tablici broj 14 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Gradu Donjem Miholjcu po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Grada Donjeg Miholjca u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 14

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Gradu Donjem Miholjcu, po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Grad Donji Miholjac	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	708	708	0	0
2.	Javne zelene površine	Parkovi	4	4	0	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	11	11	0	0
		Javni sportski i rekreacijski prostori	11	11	0	0
3.	Groblja i mrtvačnice na grobljima	Groblja	9	9	0	0
		Mrtvačnice	5	5	0	0
Ukupno			748	748	0	0

Grad Donji Miholjac je do kolovoza 2020. evidentirao 748 građevine i uređaja komunalne infrastrukture koje se nalaze u vlasništvu Grada Donjeg Miholjca.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Donji Miholjac je ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 748 građevina komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi i vlasništvu nad njom.

Prema odredbama članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu, evidencija komunalne infrastrukture uz navedene podatke treba sadržavati i podatke o osobi koja upravlja komunalnom infrastrukturom te o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi. Osim građevina komunalne infrastrukture iz tablice broj 14, u poslovnim knjigama Grada je evidentirana javna rasvjeta i nogostupi.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Grada Donjeg Miholjca, do kolovoza 2020. donesene su odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi koje se odnose na nerazvrstane ceste te su dostavljene nadležnom tijelu za katastar i nadležnom sudu radi evidentiranja komunalne infrastrukture u katastru i provedbe upisa statusa komunalne infrastrukture kao javnog dobra u općoj uporabi u vlasništvu Grada u zemljišne knjige. Za dio građevina i uređaja komunalne infrastrukture evidentiranih u evidenciji komunalne infrastrukture, koje se odnose na parkove, dječja igrališta, javna parkirališta, javne sportske i rekreacijske prostore te groblja, za koje nije proglašen status javnog dobra u općoj uporabi, Grad nije poduzimao aktivnosti radi upisa vlasništva nad komunalnom infrastrukturom na svom području, odnosno nije donosio odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljao geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom tijelu za katastar i nadležnom sudu radi evidentiranja komunalne infrastrukture u katastru i provedbe upisa statusa komunalne infrastrukture kao javnog dobra u općoj uporabi u vlasništvu Grada u zemljišne knjige. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, kojima je propisan upis statusa komunalne infrastrukture kao javnog dobra u općoj uporabi u vlasništvu jedinice lokalne samouprave u zemljišne knjige te njeno evidentiranje u katastru.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Grada Donjeg Miholjca u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima.

Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti). Prema navedenom Pravilniku, izvanbilančni zapisi sadrže stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije.

U glavnoj knjizi Grada Donjeg Miholjca evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Grad Donji Miholjac je obavio popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi tako što je u izvještaju o popisu navedeno na što se ta imovina odnosi, ali sastavljene popisne liste ne sadrže pojedinačno podatke o imovini u naturalnim i novčanim izrazima. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu od pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Donji Miholjac je u siječnju 2019. donio Odluku o komunalnim djelatnostima kojom su, uz 12 komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i tri djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Grad, a odnose se na dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju, veterinarsko-higijeničarske poslove (uklanjanje uginulih životinja s javnih površina) te sanaciju divljih odlagališta. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Donjem Miholjcu u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U tablici broj 15 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Donjem Miholjcu, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 15

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Donjem Miholjcu, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Trgovačko društvo čiji je osnivač ili suosnivač Grad Donji Miholjac
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje javnih zelenih površina	
4.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
5.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
6.	Održavanje groblja	
7.	Održavanje čistoće javnih površina	
8.	Usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama	
9.	Usluge javnih tržnica na malo	
10.	Usluge ukopa pokojnika	
11.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	
12.	Sanacija divljih odlagališta	
13.	Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija	
14.	Veterinarsko-higijeničarski poslovi	
15.	Održavanje javne rasvjete.	

Grad Donji Miholjac je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programom građenja komunalne infrastrukture za 2020. određene su građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, u uređenim dijelovima građevinskog područja i izvan građevinskog područja te postojeće građevine komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i način rekonstrukcije. Programi sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja odvojeno za svaku građevinu i ukupno.

Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. i izvješće o izvršenju programa za 2019. ne sadrže planirane i ostvarene rashode za obavljanje komunalne djelatnosti obavljanja poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, koje su Odlukom o komunalnim djelatnostima povjerene pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima održavanja komunalne infrastrukture iskazivati sve planirane i ostvarene rashode koji se odnose na održavanje komunalne infrastrukture, a koje su Odlukom o komunalnim djelatnostima povjerene pravnim osobama na temelju ugovora.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Donji Miholjac je u lipnju 2017. izradio izvješće o stanju u prostoru na svom području za razdoblje od 2013. do 2017., a gradsko vijeće ga je usvojilo u prosincu 2018.

Gradonačelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim građevinama odnosno djelatnostima i vrstama radova te po izvorima njihova financiranja.

Grad Donji Miholjac je studenome 2018. donio odluku o vrijednosti boda komunalne naknade, a u siječnju 2019. odluku o komunalnom doprinosu i komunalnoj naknadi te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su četiri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 30,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 25,00 kn/m³, za treću zonu u iznosu od 20,00 kn/m³ te za četvrtu zonu u iznosu od 15,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 2,2 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa ima Grad Donji Miholjac, pravne osobe u većinskom vlasništvu Grada Donjeg Miholjca kad su investitori građevina za komunalnu infrastrukturu, objekata za gospodarenje otpadom i drugih građevina za javne potrebe, ustanove i udruge kojima je Grad Donji Miholjac osnivač i koje se financiraju iz Proračuna Grada Donjeg Miholjca te obitelji s područja Grada Donjeg Miholjca koje u zajedničkom kućanstvu imaju četvero i više djece.

Stanovnici Grada Donjeg Miholjca koji imaju prijavljeno prebivalište na području Grada Donjeg Miholjca najmanje pet godina bez prekida, a grade, dograđuju ili nadograđuju objekte na području Grada i time rješavaju svoje stambeno pitanje, imaju pravo na oslobođenje od plaćanja komunalnog doprinosa u ukupnoj visini od 50,0 %.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja zona u kojima se naplaćuje komunalna naknada i to tri zone za stambeni i garažni prostor te neizgrađeno građevinsko zemljište te četiri zone za poslovni prostor i građevinsko zemljište koje služi u obavljanju poslovne djelatnosti, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Grad Donji Miholjac koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz studenoga 2019. u iznosu od 2,60 kn/m² korisne površine nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Grad Donji Miholjac je u srpnju 2019. donio Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće javnih površina i njihovo čuvanje, uklanjanje snijega i leda, uređenje i korištenje površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Grada za gospodarske i druge svrhe, uključujući i njihovo davanje na privremeno korištenje, građenje građevina koje se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta te održavanje reda na tim površinama, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta i vozila, osiguranje provođenja mjera asanacije (sanitacije), držanje životinja, kaznene mjere za provođenje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalni redar i Ministarstvo unutarnjih poslova uz pomoć građana te nadležne inspekcijske službe u skladu sa svojim ovlastima. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, izdaju obvezne prekršajne naloge i naplaćuju mandatne kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Grada Donjeg Miholjca ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Grada Donjeg Miholjca u 2019. i 2020. obavljalo se 13 komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukama o komunalnim djelatnostima, od čega su četiri uslužne komunalne djelatnosti. Grad Donji Miholjac obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje jedanaest komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje groblja, održavanje čistoće javnih površina, pružanje usluga parkiranja na uređenim javnim površinama, usluge javnih tržnica na malo, ukop pokojnika te obavljanje dimnjačarskih poslova povjerio je trgovačkom društvu čiji je osnivač. Komunalne djelatnosti održavanje javne rasvjete i usluge dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije povjerio je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Druge komunalne djelatnosti određene odredbama odluke o komunalnim djelatnostima se u 2019. i 2020. nisu obavljale.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njenim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge. Trgovačko društvo čiji je osnivač Grad Donji Miholjac kojem je povjereno obavljanje uslužnih komunalnih djelatnosti pružanja usluga parkiranja na uređenim javnim površinama, javnih tržnica na malo, ukopa pokojnika i obavljanje dimnjačarskih poslova, donijeli su opće uvjete isporuke i cjenike komunalnih usluga uz suglasnost Grada Donjeg Miholjca. Opći uvjeti isporuke navedenih komunalnih usluga objavljeni su u službenom glasilu i na mrežnoj stranici Grada Donjeg Miholjca te na mrežnim stranicama isporučitelja komunalnih usluga. Cjenici komunalne usluge također su objavljeni na mrežnim stranicama isporučitelja komunalnih usluga.

Tijekom 2020. isporučitelj komunalne usluge održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i usluge javnih tržnica na malo donosili su izmjene i dopune cjenika komunalnih usluga, uz suglasnost gradonačelnika Grada Donjeg Miholjca, a prijedlozi za izmjene i dopune cjenika sadrže propisane podatke o predloženim izmjenama i dopunama.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., Grad Donji Miholjac je za građenje i održavanje komunalne infrastrukture na svom području u 2019. utrošio 7.175.065,00 kn, od čega se 2.042.297,00 kn odnosi na rashode za rekonstrukciju i sanaciju objekta u vlasništvu Grada Donjeg Miholjca, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odluka o komunalnim djelatnostima nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 5.132.768,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i doprinosa za šume, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture te druga proračunska sredstva.

Prema podacima iz financijskih izvještaja, Grad Donji Miholjac je sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i doprinosa za šume, kao najznačajnijih izvora za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, u 2019. ostvario u iznosu od 2.101.659,00 kn, što čini 40,9 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 16 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Donjeg Miholjca za 2019., prema podacima iz programa građenja komunalne infrastrukture i izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 16

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Grada Donjeg Miholjca
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
1	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste, nogostupi i parkirališta	3.700.000,00	431.381,00	11,66
2.	Građevine i uređaji javne namjene tržnica	370.000,00	0,0	0,0
3.	Izrada projektne i tehničke dokumentacije	150.000,00	470.082,00	313,39
4.	Javna rasvjeta	260.000,00	0,0	0,0
5.	Groblja	2.610.000,00	1.404.697,00	53,82
6.	Rekonstrukcija i sanacija objekata u vlasništvu Grada	0,0	2.042.297,00	0,0
7.	Javni prijevoz	85.000,00	0,0	0,0
8.	Javnih površina na kojima nije dozvoljen promet motornim vozilima	1.555.000,00	0,0	0,0
Ukupno		8.730.000,00	4.348.457,00	49,8

Rashodi za građenje građevina komunalne infrastrukture planirani su u iznosu od 8.730.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 4.348.457,00 kn, što je za 4.381.543,00 kn ili 50,2 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. Također, izvješće o izvršenju Programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ne sadrži planske veličine iz Programa građenja komunalne infrastrukture te se dio stavki u izvršenju ne može povezati s planom. Rashodi koji se odnose se na rekonstrukciju i sanaciju objekata u vlasništvu Grada Donjeg Miholjca iskazani su u iznosu od 2.042.297,00 kn, a nisu planirani Programom građenja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom. Također, preporučuje se u izvješću o izvršenju Programa građenja komunalne infrastrukture navesti planske veličine iz Programa građenja komunalne infrastrukture kako bi se stavke iz izvršenja mogle povezati s planom.

U tablici broj 17 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Donjeg Miholjca za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 17

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Donjeg Miholjca
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	1.082.000,00	744.228,00	68,8
2.	Održavanje javnih površina	517.500,00	574.917,00	111,1
3.	Održavanje javnih zelenih površina	554.750,00	983.170,00	177,2
4.	Održavanje čistoće javnih površina	168.750,00	201.027,00	119,1
5.	Odvodnja atmosferskih voda	81.000,00	21.138,00	26,1
6.	Održavanje javne rasvjete	640.000,00	302.128,00	47,2
7.	Održavanje groblja	65.000,00	0,0	0,0
8.	Održavanje druge komunalne infrastrukture	20.000,00	0,0	0,0
	Ukupno	3.129.000,00	2.826.608,00	90,3

Rashodi za održavanje komunalne infrastrukture ostvareni su na temelju ugovora zaključenog s trgovačkim društvom u vlasništvu grada Donjeg Miholjca kojem je povjereno obavljanje komunalnih djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture. Ugovor sadrži odredbe o vremenu na koje je zaključen, vrstu i opis ugovorenih poslova, obavljanje nadzora nad obavljenim poslovima putem upravnog odjela Grada Donjeg Miholjca te druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti.

U okviru rashoda za održavanje javnih površina iskazani su rashodi održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i rashodi za održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene. Također, u okviru rashoda za održavanje javnih zelenih površina iskazani su rashodi za održavanje groblja. Programi održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. i izvješće o izvršenju programa za 2019. ne sadrže planirane i ostvarene rashode za obavljanje komunalne djelatnosti obavljanja poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, koje su povjerene pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture iskazivati sve rashode koji se odnose na građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Grad Donji Miholjac ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom obavljaju se u Upravnom odjelu za komunalne djelatnosti i zaštitu okoliša, nadležnom za poslove komunalnog gospodarstva. Ovlasti i odgovornosti zaposlenika Odjela propisane su pravilnikom o unutarnjem redu Odjela.

U skladu s odredbama navedenog pravilnika ustrojen je Odsjek za nadzor komunalnih usluga u kojem se prati poslovanje vlastitih trgovačkih društava kojima je povjereno obavljanje komunalnih djelatnosti i provedba gradskih odluka u vezi s njihovim obavljanjem te nadzire izvršenje ugovorenih obveza pravnih i fizičkih osoba kojima je povjereno obavljanje komunalnih djelatnosti na temelju ugovora o koncesiji ili ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Ugovori o koncesiji i ugovori o obavljanju komunalne djelatnosti sadrže posebne odredbe o nadzoru nad obavljanjem povjerenih komunalnih djelatnosti, odnosno nad provedbom ugovora te o obvezi osobe koja obavlja komunalnu djelatnost da o vlastitom trošku ponovi loše obavljene posao.

Prema prikupljenim podacima, Grad Donji Miholjac organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta s ciljem poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda s ciljem poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina i osvijetljenih površina javne namjene u ukupnoj gradskoj površini i o broju parkirnih mjesta na javnim parkiralištima u odnosu na broj registriranih automobila na gradskom području, s ciljem njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o broju grobnih mjesta na grobljima i broju građana koji čekaju na kupnju grobnog mjesta s ciljem povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti površina javne namjene za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Grada Zadra te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Grada, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Donjem Miholjcu

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Donji Miholjac ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donio odluke o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njegovu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je gradonačelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donio i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da obavljanje komunalnih djelatnosti organizira na propisani način, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada doneseni uz njegovu suglasnost i da osigurava njihovu javnu objavu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na evidentiranje komunalne infrastrukture i druge imovine u knjigovodstvenim evidencijama, na sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Donjem Miholjcu **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, te su Gradu dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Grada Donjeg Miholjca

Grad u očitovanju navodi da nema primjedbi na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, u dijelu koji se odnosi na Grad Donji Miholjac.

Grad Đakovo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđen je Grad Đakovo kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Osječko-baranjske županije. Površina Grada je 170 km² i obuhvaća devet naselja s 27 745 stanovnika.

U tablici broj 18 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Gradu Đakovu po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Grada Đakova u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 18

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Gradu Đakovu, po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Grad Đakovo	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	154	144	6	4
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	1	1	0	0
		Šetališta	1	1	0	0
		Biciklističke i pješačke staze	6	6	0	0
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	17	17	0	0
4.	Javne zelene površine	Dječja igrališta s pripadajućom opremom	29	25	4	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Autobusna stajališta	17	0	17	0
6.	Javna rasvjeta	Javna rasvjeta	13	13	0	0
7.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	9	9	0	0
8.	Građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza	Građevine za prihvata i otpremanje vozila i putnika u javnom prijevozu	1	1	0	0
Ukupno			248	217	27	4

Grad Đakovo je do kolovoza 2020. evidentirao 248 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 217 ili 87,5 % građevina i uređaja u vlasništvu Grada Đakova, 27 ili 10,9 % u vlasništvu Republike Hrvatske ili u javnom vlasništvu i četiri ili 1,6 % na zemljištu u privatnom i mješovitom privatnom i javnom vlasništvu.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Đakovo je ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 248 građevine i uređaja komunalne infrastrukture. Evidencija sadrži propisane podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad njom i osobi koja njome upravlja te podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi.

Državni ured za reviziju preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njenog cjelokupnog evidentiranja.

Prema podacima Grada Đakova, do rujna 2020. donesene su odluke o proglašenju komunalne infrastrukture te pribavljeni geodetski elaborati izvedenog stanja za građevine komunalne infrastrukture koje se nalaze na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama bilo upisano kao vlasništvo ili suvlasništvo Grada Đakova, a odnose se na nerazvrstane ceste, parkiralište i javne zelene površine. Odluke o proglašenju komunalne infrastrukture i geodetski elaborati dostavljeni su nadležnom tijelu za katastar odnosno nadležnom sudu.

Za komunalnu infrastrukturu iskazanu u evidenciji komunalne infrastrukture koja se odnosi na groblja, biciklističke i pješačke staze, javnu rasvjetu, trg i dječja igrališta, a koja nije proglašena javnim dobrom, Grad Đakovo nije poduzimao aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige kao javnog dobra u općoj uporabi u svom vlasništvu, odnosno nije donosio odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi te ih nije dostavljao nadležnom sudu radi provedbe upisa statusa komunalne infrastrukture kao javnog dobra u općoj uporabi u zemljišne knjige. Također, nije pribavljao geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljao nadležnom tijelu za katastar, zajedno s potvrdom da se radi o komunalnoj infrastrukturi, radi evidentiranja komunalne infrastrukture u katastru. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, kojima je propisan upis komunalne infrastrukture u zemljišne knjige te njeno evidentiranje u katastru.

Državni ured za reviziju nalaže i dalje poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Grada Đakova u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja.

Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

Komunalna infrastruktura evidentirana u evidenciji komunalne infrastrukture Grada Đakova evidentirana je i u glavnoj knjizi Grada. U glavnoj knjizi je evidentirana i druga komunalna infrastruktura, a odnosi se na parkove, sportske objekte i terene te spomenike. Za građevine i uređaje komunalne infrastrukture koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički ustrojena je analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u njihovu izgradnju. Analitička knjigovodstvena evidencija sadrži identifikacijski broj svake pojedine građevine i uređaja.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Grad Đakovo je obavio popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi te su sastavljene popisne liste u koje su pojedinačno uneseni podaci o imovini u naturalnim i novčanim izrazima odnosno navedene pojedinačne vrijednosti imovine. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja.

Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu od pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njenim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Đakovo je u listopadu 2019. donio Odluku o komunalnim djelatnostima kojom su, uz 12 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i dvije druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Grad, a odnose se na upravljanje gradskim bazenom i upravljanje gradskim klizalištem. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Đakovu u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U tablici broj 19 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Đakovu, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Tablica broj 19

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Đakovu, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Trgovačko društvo čiji je osnivač ili suosnivač Grad Đakovo
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje javnih zelenih površina	
4.	Održavanje građevina i uređaja javne namjene	
5.	Održavanje groblja	
6.	Održavanje čistoće javnih površina	
7.	Usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama	
8.	Usluge javnih tržnica na malo	
9.	Usluge ukopa	
10.	Upravljanje gradskim bazenom	
11.	Upravljanje gradskim klizalištem.	
12.	Održavanje građevina odvodnje oborinskih voda	
13.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
14.	Održavanje javne rasvjete	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti

Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrđeno je da trgovačka društva čiji je osnivač ili suosnivač Grad Đakovo, kojima je povjereno obavljanje komunalnih djelatnosti, imaju status javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom. Obavljanje komunalnih djelatnosti povjereno im je na neodređeno vrijeme. Ugovor o koncesiji za obavljanje komunalne djelatnosti dimnjačarskih poslova zaključuje se na vrijeme od pet godina. Postupak davanja koncesije i obračun naknade za koncesiju provodi se prema propisima kojima se uređuju koncesije, a postupak odabira osobe kojoj se povjerava obavljanje komunalne djelatnosti na temelju ugovora prema propisima o javnoj nabavi.

Grad Đakovo je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu. Programi građenja sadrži procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja za svaku građevinu posebno. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa po pojedinim vrstama radova, s naznakom izvora financiranja. U programima građenja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za kapitalne pomoći i subvencije vlastitom komunalnom trgovačkom društvu, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odluke o komunalnim djelatnostima nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Đakovo je izradio izvješće o stanju u prostoru na svom području kojeg je gradsko vijeće usvojilo u studenome 2019.

Gradonačelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim građevinama odnosno djelatnostima i vrstama radova.

Grad Đakovo je u prosincu 2018. donio Odluku o komunalnom doprinosu, Odluku o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade. Odluke su objavljene u službenom glasilu. Odlukom o komunalnom doprinosu određeno je pet zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 80,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 30,00 kn/m³, za treću zonu u iznosu od 20,00 kn/m³, za drugu četvrtu u iznosu od 15,00 kn/m³ i za petu zonu u iznosu od 1,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 5,8 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa predviđeno je za osobe koje ostvaruju pravo na stambeno zbrinjavanje prema Zakonu o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine 121/17 i 98/19, Grad Đakovo kao investitor, za izgradnju podzemnih garaža na građevnoj čestici za potrebe višestambene građevine, javne ustanove i trgovačka društva u vlasništvu i suvlasništvu Grada Đakova za izgradnju građevina koji služe za obavljanje njihove redovne djelatnosti.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja pet zona u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Grad Đakovo koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz prosinca 2018. u iznosu od 3,84 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Grad Đakovo je u srpnju 2019. donio Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja korištenje površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Grada, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, držanje životinja, uklanjanje snijega i leda, sanitarno komunalne mjere, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda te kazne za učinjene prekršaje. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi Upravni odjel za komunalne djelatnosti i prostorno uređenje. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, predlažu i izdaju obvezne prekršajne naloge te naplaćuju mandatne kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Đakovo ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Komunalna infrastruktura u Gradu Đakovu koristi se za obavljanje 14 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima, od čega je šest uslužnih komunalnih djelatnosti. Grad Đakovo obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje 12 komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, javnih zelenih površina, građevina i uređaja javne namjene, groblja, čistoće javnih površina, građevina odvodnje oborinskih voda, usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama, usluge javnih tržnica na malo, usluge ukopa, upravljanje gradskim bazenom i upravljanje gradskim klizalištem, povjerio je trgovačkim društvima čiji je osnivač ili suosnivač. Obavljanje uslužne komunalne djelatnosti obavljanje dimnjačarskih poslova povjerio je pravnoj osobi na temelju ugovora o koncesiji, a održavanje javne rasvjete pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Trgovačko društvo čiji je suosnivač Grad Đakovo, kojem je povjereno obavljanje uslužnih komunalnih djelatnosti pružanja usluga parkiranja na uređenim javnim površinama, usluge javnih tržnica na malo, ukopa pokojnika, upravljanje gradskim bazenom i gradskim klizalištem, donijelo je opće uvjete isporuke i cjenike komunalne usluge uz suglasnost Grada Đakova. Opći uvjeti isporuke navedenih komunalnih usluga objavljeni su u službenom glasilu i na mrežnoj stranici Grada Đakova te na mrežnim stranicama isporučitelja komunalnih usluga. Pravna osoba kojoj je povjerena uslužna komunalna djelatnost obavljanja dimnjačarskih poslova, na temelju ugovora o koncesiji, opće uvjete isporuke i cjenike komunalne usluge donijela je uz suglasnost Grada Đakova, te su objavljeni na mrežnoj stranici Grada.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Grada Đakova za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 41.061.100,00 kn, od čega se 1.191.657,00 kn odnosi na izgradnju građevina za gospodarenje komunalnim otpadom, a 1.028.684,00 kn na kapitalne pomoći i subvencije vlastitom komunalnom trgovačkom društvu. Izgradnja građevina za gospodarenje komunalnim otpadom propisana je Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine 94/13, 73/17, 14/19 i 98/19), a prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, kapitalne pomoći i subvencije vlastitom komunalnom trgovačkom društvu nisu građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 38.840.759,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade, šumskog doprinosa te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2019., Grad Đakovo je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvario u iznosu od 6.057.504,00 kn, što čini 15,6 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 20 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Đakova za 2019, prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 20

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Grada Đakova
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
1	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	3.085.000,00	3.083.526,00	99,9
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	17.065.000,00	15.351.989,00	90,0
3.	Javna rasvjeta	3.499.000,00	2.793.074,00	79,8
4.	Građevine i uređaji javne namjene	3.065.000,00	2.236.930,00	73,0
5.	Izrada projektne dokumentacije	2.535.000,00	940.010,00	37,1
6.	Ostala komunalna infrastruktura	40.000,00	1.655,00	4,1
7.	Nabava zemljišta i objekata za komunalnu infrastrukturu	9.000.000,00	7.335.395,00	81,5
8.	Građevina za gospodarenje komunalnim otpadom	2.450.000,00	1.191.657,00	48,6
9.	Kapitalna pomoć trgovačkom društvu u vlasništvu Grada	1.090.000,00	1.028.684,00	94,4
Ukupno		41.829.000,00	33.962.920,00	81,2

Rashodi za izradu projektne dokumentacije planirani su u iznosu od 2.535.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 940.010,00 kn, što je za 1.594.990,00 kn ili 62,9 % manje od plana, pri čemu izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje, u slučajevima značajnijeg odstupanja ili prekoračenja izvršenja rashoda za građenje u odnosu na planirane iznose, u izvješćima o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U tablici broj 21 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Đakova za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 21

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Đakova
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	1.100.000,00	436.236,00	39,7
2.	Održavanje čistoće javnih površina	462.000,00	375.120,00	81,2
3.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	2.500.000,00	2.500.000,00	100,0
4.	Održavanje javnih zelenih površina	1.115.000,00	779.284,00	69,9
5.	Odvodnja atmosferskih voda	200.000,00	169.412,00	84,7
6.	Komunalno održavanje prigradskih naselja	450.000,00	303.837,00	67,5
7.	Održavanje javne rasvjete	2.000.000,00	1.866.580,00	93,3
8.	Druge komunalne usluge	700.000,00	667.711,00	95,4
	Ukupno	8.527.000,00	7.098.180,00	83,2

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta, čistoće javnih površina, javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, javnih zelenih površina, komunalno održavanje prigradskih naselja te održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, ostvareni su za poslove održavanja koje su obavljala dva komunalna društva u vlasništvu Grada. S trgovačkim društvima su zaključeni jednogodišnji ugovori o izvršenju usluga, a izvršavanje poslova određeno je prema Programu održavanja komunalne infrastrukture. U okviru rashoda za održavanje čistoće javnih površina iskazani su i rashodi osoba zaposlenih na određeno vrijeme u programu javnih radova u iznosu od 211.496,00 kn. Rashodi za održavanje javne rasvjete ostvareni su na temelju Ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti održavanja javne rasvjete za 2019. zaključenog s pravnom osobom u skladu s Okvirnim sporazumom za usluge redovnog i interventnog održavanja javne rasvjete na Području Grada za razdoblje 2019. do 2023. Ugovori sadrže propisane odredbe o vremenu na koje je zaključen, vrstu i opseg ugovorene komunalne djelatnosti, način određivanja cijene u skladu s troškovnikom, plaćanje, jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora i druge odredbe.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Grad Đakovo ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom obavljaju se u Upravnom odjelu za komunalne djelatnosti i prostorno uređenje, nadležnom za poslove komunalnog gospodarstva. Ovlasti i odgovornosti zaposlenika Upravnog odjela propisane su Pravilnikom o unutarnjem redu Upravnog odjela za komunalne djelatnosti i prostorno uređenje, a način postupanja komunalnih i prometnih redara Odlukom o komunalnom redu.

Prema prikupljenim podacima, Grad Đakovo organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta s ciljem poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda s ciljem poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina i osvijetljenih površina javne namjene u ukupnoj gradskoj površini i o broju parkirnih mjesta na javnim parkiralištima u odnosu na broj registriranih automobila na gradskom području, s ciljem njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o broju grobnih mjesta na grobljima i broju građana koji čekaju na kupnju grobnog mjesta s ciljem povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti površina javne namjene za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Grada Đakova te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Grada, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Đakovu

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Đakovo ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donio odluke o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njegovu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je gradonačelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donio i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da obavljanje komunalnih djelatnosti organizira na propisani način, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada doneseni uz njegovu suglasnost i da osigurava njihovu javnu objavu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na poduzimanje aktivnosti radi upisa cjelokupne komunalne infrastrukture u zemljišne knjige kao javnog dobra u općoj uporabi u svom vlasništvu i evidentiranja u katastru, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na izvještavanje o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Đakovu **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, te su Gradu dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Grada Đakova

Grad u očitovanju navodi da prihvaća preporuke i naloge u Nacrtu izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, u dijelu koji se odnosi na Grad Đakovo. I dalje će poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige te će se pripremiti dopuna Odluke o komunalnom redu kojom će se osigurati mogućnost korištenja površine javne namjene na način koji omogućava kretanja osoba s posebnim potrebama u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Grad Našice

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđen je Grad Našice kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Osječko-baranjske županije. Površina Grada je 203 km² i obuhvaća 19 naselja sa 16 224 stanovnika.

U tablici broj 22 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Gradu Našicama po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Grada Našica u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 22

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Gradu Našicama, po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Grad Našice	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	244	244	0	0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	2	2	0	0
		Pločnici	13	13	0	0
		Biciklističke staze	1	1	0	0
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	9	5	3	1
4.	Javne zelene površine	Parkovi	6	6	0	0
		Sportska igrališta	22	19	3	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	25	19	6	0
5.	Javna rasvjeta	Rasvjetna tijela	340	272	68	0
6.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	18	17	0	1
Ukupno			680	598	80	2

Grad Našice je do kolovoza 2020. evidentirao 680 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 598 ili 88,0 % građevina i uređaja u vlasništvu Grada, 80 ili 11,7 % u javnom vlasništvu i 2 ili 0,3 % na zemljištu u privatnom i mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Našice je ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 680 građevina i uređaja komunalne infrastrukture. Evidencija sadrži propisane podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, vlasništvu nad njom te o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi. Dio evidencije komunalne infrastrukture koji se odnosi na groblja, javnu rasvjetu i nerazvrstane ceste ne sadrži podatke o osobi koja njome upravlja i status komunalne infrastrukture, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Grada Našica, Grad za nerazvrstane ceste provodi aktivnosti radi upisa vlasništva nad komunalnom infrastrukturom na svom području, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom tijelu za katastar i nadležnom sudu radi evidentiranja komunalne infrastrukture u katastru i provedbe upisa statusa komunalne infrastrukture kao javnog dobra u općoj uporabi u vlasništvu Grada u zemljišne knjige. Za komunalnu infrastrukturu iskazanu u evidenciji komunalne infrastrukture koja nije proglašena javnim dobrom, a koja se odnosi na groblja, dio javne rasvjete i javnih prometnih površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila te javne zelene površine, Grad nije poduzimao aktivnosti radi upisa vlasništva nad komunalnom infrastrukturom na svom području, odnosno nije donosio odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljao geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom tijelu za katastar i nadležnom sudu radi evidentiranja komunalne infrastrukture u katastru i provedbe upisa statusa komunalne infrastrukture kao javnog dobra u općoj uporabi u vlasništvu Grada u zemljišne knjige. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, kojima je propisan upis statusa komunalne infrastrukture kao javnog dobra u općoj uporabi u vlasništvu jedinice lokalne samouprave u zemljišne knjige te njeno evidentiranje u katastru.

Državni ured za reviziju nalaže i dalje poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Grada Našica u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti). Prema navedenom Pravilniku, izvanbilančni zapisi sadrže stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije.

U glavnoj knjizi Grada Našica evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički. Analitička knjigovodstvena evidencija sadrži identifikacijski broj svake pojedine građevine i uređaja.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Grad Našice je obavio popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi tako što je u izvještaju o popisu navedeno na što se ta imovina odnosi. Sastavljene su popisne liste u koje su pojedinačno uneseni podaci o imovini u naturalnim izrazima ali ne i novčanim. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu od pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njenim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Našice je u prosincu 2019. donio odluku komunalnim djelatnostima kojom su, uz 13 komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i četiri djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Grad, a odnose se na usluge parkiranja na uređenim površinama koje nisu u vlasništvu Grada, prigodno ukrašavanje javnih površina, sanacija divljih odlagališta te preuzimanje i prijevoz umrle osobe ili posmrtnih ostataka u posebnim okolnostima. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Našicama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U tablici broj 23 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Našicama u kolovozu 2020., prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 23

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Našicama, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Trgovačko društvo čiji je osnivač Grad Našice
2.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
3.	Održavanje javnih zelenih površina	

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti	
	1	2	
4.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene		
5.	Održavanje groblja		
6.	Usluge ukopa pokojnika		
7.	Održavanje čistoće javnih površina		
8.	Održavanje nerazvrstanih cesta- zimska služba		
9.	Obavljanje dimnjačarskih poslova		
10.	Sanacija divljih odlagališta		
11.	Usluge parkiranja na uređenim javnim površinama		
12.	Usluge parkiranja na uređenim površinama koje nisu u vlasništvu Grada Našica		
13.	Usluge javnih tržnica na malo		
14.	Lokalni linijski prijevoz putnika		Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
15.	Održavanje javne rasvjete		Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
16.	Prigodno ukrašavanja naselja		
17.	Održavanje nerazvrstanih cesta (horizontalne signalizacije, građevina oborinske odvodnje i vertikalne signalizacije)		
18.	Preuzimanje i prijevoz umrle osobe ili posmrtnih ostataka u posebnim okolnostima		

Odlukom o komunalnim djelatnostima iz prosinca 2019. određeno je 17 komunalnih djelatnosti od značaja za Grad. Komunalna djelatnost usluge parkiranja na javnim površinama odlukom je podijeljena na dvije djelatnosti kao usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i usluge parkiranja na uređenim površinama koje nisu u vlasništvu Grada Našica. Komunalna djelatnost održavanja nerazvrstanih cesta obuhvaća djelatnost zimskog održavanja nerazvrstanih cesta, koja je povjerena trgovačkom društvu čiji je osnivač Grad Našice i održavanje nerazvrstanih cesta koje se odnosi horizontalnu signalizaciju, održavanje građevina oborinske odvodnje u pojasu cesta te vertikalnu signalizaciju, koje su povjerene pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Grad Našice je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programima građenja određuju se građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, u uređenim dijelovima građevinskog područja i izvan građevinskog područja, postojeće građevine komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i način rekonstrukcije, građevine komunalne infrastrukture koje će se uklanjati te druga pitanja određena zakonom, kako je propisano odredbom članka 68. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora njihova financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Našice je u rujnu 2017. izradio izvješće o stanju u prostoru na svom području za razdoblje od 2013. do 2017., a općinsko vijeće ga je usvojilo u listopadu 2017.

Gradonačelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim građevinama odnosno djelatnostima i vrstama radova te po izvorima njihova financiranja.

Grad Našice je u studenome i prosincu 2018. donio odluke o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade, a u siječnju 2019. odluku o komunalnom doprinosu te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određeno je pet zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 36,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 25,00 kn/m³, za treću zonu u iznosu od 15,00 kn/m³, za četvrtu zonu u iznosu od 6,00 kn/m³, a za petu zonu (industrijska) u iznosu od 12,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 2,6 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj. Komunalni doprinos plaća se jednokratno u roku 15 dana od izvršnosti rješenja o komunalnom doprinosu, odnosno s počekom jedne godine po zahtjevu obveznika. Potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa predviđeno je za određene slučajeve izgradnje kada Grad Našice sudjeluje kao investitor i za izgradnju u određenim područjima do 30,0 % zbog djelotvornije provedbe prostorno-planskih i razvojnih ciljeva.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja četiri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Grad Našice koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Koeficijenti zone određeni su u visini od 0,40 do 1,00, a koeficijenti namjene u visini 0,05 za neizgrađeno građevinsko zemljište, 1,00 za stambeni i garažni te poslovni prostor koji koriste neprofitne organizacije do 10,00 za financijske uslužne djelatnosti, osiguranja i sportske kladionice. Za građevinsko zemljište koje služi za obavljanje poslovne djelatnosti koeficijent namjene iznosi 10,0 % koeficijenta namjene određene za tu djelatnost.

Za poslovni prostor i građevinsko zemljište koje služi za obavljanje poslovne djelatnosti, kad se poslovna djelatnost ne obavlja više od šest mjeseci u kalendarskoj godini, koeficijent namjene umanjuje se za 50,0 %, ali ne može biti manji od koeficijenta namjene za stambeni prostor odnosno neizgrađeno građevinsko zemljište. Za hotele, apartmanska naselja i kampove visina godišnje komunalne naknade iznosi 1,5 % ukupnog godišnjeg prihoda ostvarenog prethodne godine. Rokovi plaćanja komunalne naknade su tromjesečni za stambeni i garažni prostor te neizgrađeno građevinsko zemljište, a mjesečni za druge vrste prostora. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu 3,00 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Grad Našice je u srpnju 2019. donio Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Grada, uvjete korištenja javnih parkirališta, garaža, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće na javnim površinama i njihovo čuvanje uključujući uređenje i održavanje javnih zelenih površina te uklanjanje snijega i leda s javnih površina, prikupljanje, odvoz i postupanje s prikupljenim komunalnim otpadom te mjere za provođenje odluke uključujući prekršajne odredbe. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a mogu izdavati obvezne prekršajne naloge i naplaćivati kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Grada Našica ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Grada Našica u 2019. i 2020. obavljalo se 15 komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega je šest uslužnih komunalnih djelatnosti. Grad Našice obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje 12 komunalnih djelatnosti koje se odnose na održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, građevina javne odvodnje oborinskih voda, javnih zelenih površina, građevina, uređaja i predmeta javne namjene, groblja, čistoće javnih površina, nerazvrstanih cesta-zimska služba, usluge ukopa pokojnika, obavljanje dimnjačarskih poslova, usluge parkiranja na uređenim javnim površinama, usluge parkiranja na uređenim površinama koje nisu u vlasništvu Grada Našica i usluge javnih tržnica na malo, povjerio je trgovačkom društvu čiji je osnivač. Obavljanje komunalnih djelatnosti održavanje javne rasvjete, održavanje nerazvrstanih cesta (horizontalne signalizacije, građevina oborinske odvodnje uz cestu i vertikalne signalizacije) te preuzimanje i prijevoz umrle osobe ili posmrtnih ostataka u posebnim okolnostima, povjerio je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima. Postupak odabira osobe kojoj se povjerava obavljanje komunalne djelatnosti na temelju ugovora provodi se prema propisima o javnoj nabavi. Komunalna djelatnost obavljanja lokalnog linijskog prijevoza putnika u 2019. i 2020. nije obavljana. Komunalne djelatnosti održavanja javne rasvjete, održavanje nerazvrstanih cesta te preuzimanje i prijevoz umrlih osoba obavljani su na temelju zaključenih ugovora s isporučiteljima usluga.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njenim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Pravna osoba kojoj je povjereno obavljanje uslužne komunalne djelatnosti preuzimanje i prijevoz umrle osobe ili posmrtnih ostataka u posebnim okolnostima i trgovačko društvo čiji je osnivač Grad Našice, kojem je povjereno obavljanje pet uslužnih komunalnih djelatnosti koje se odnose na usluge parkiranja na uređenim javnim površinama, usluge parkiranja na uređenim površinama koje nisu u vlasništvu Grada, usluge javnih tržnica na malo, pružanja usluga ukopa pokojnika i obavljanje dimnjačarskih poslova, donijeli su opće uvjete isporuke i cjenike komunalne usluge uz suglasnost Grada Našica. Opći uvjeti isporuke navedenih komunalnih usluga objavljeni su na mrežnoj stranici Grada Našica, u službenom glasilu i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalnih usluga. Cjenici komunalne usluge također su objavljeni na mrežnim stranicama isporučitelja komunalnih usluga.

Tijekom 2019. isporučitelj komunalne usluge obavljanje dimnjačarskih poslova donio je izmjene i dopune cjenika komunalnih usluga, uz suglasnost gradonačelnika Grada Našica, a prijedlozi za izmjene i dopune cjenika sadrže propisane podatke o predloženim izmjenama i dopunama.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., Grad Našice je za građenje i održavanje komunalne infrastrukture na svom području u 2019. utrošio 23.413.756,00 kn, od čega se 274.525,00 kn odnosi na rashode za građenje građevina za gospodarenje komunalnom infrastrukturom, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odluke o komunalnim djelatnostima nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 23.139.231,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Grad Našice je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa ostvario u iznosu od 5.170.437,00 kn, što čini 22,4 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 24 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Našica za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 24

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Grada Našica
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4 (3/2x100)
1.	Građevine i uređaji javne namjene	7.384.230,00	7.406.269,00	100,3
2.	Nerazvrstane ceste i nogostupi	8.873.900,00	8.564.085,00	96,5
3.	Izrada projektne i tehničke dokumentacije	255.000,00	216.655,00	85,0
4.	Javna rasvjeta	406.300,00	385.590,00	94,9
5.	Groblja	220.000,00	217.193,00	98,7
6.	Druge građevine komunalne infrastrukture	200.000,00	123.372,00	61,7
	Ukupno	17.339.430,00	16.913.164,00	97,5

Rashodi za građenje komunalne infrastrukture ostvareni su za rekonstrukciju i izgradnju sedam nerazvrstanih cesta, rekonstrukciju dvije ulice, parkirališta, izgradnju dvije pješačko-biciklističke staze, javne rasvjete, mrtvačnice i izradu projektne dokumentacije.

U tablici broj 25 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Našica za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 25

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Našica
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4 (3/2x100)
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	2.107.487,00	1.873.570,00	88,9
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	528.000,00	511.166,00	96,8
3.	Održavanje javnih zelenih površina	1.114.400,00	1.040.595,00	93,4
4.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	12.575,00	2.500,00	19,9
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	56.150,00	41.387,00	73,71
6.	Održavanje javne rasvjete	1.830.000,00	1.975.885,00	108,0
7.	Održavanje groblja	100.000,00	95.863,00	95,9
8.	Održavanje čistoće javnih površina	331.000,00	320.067,00	96,7
9.	Održavanje druge komunalne infrastrukture	357.510,00	365.034,00	102,1
	Ukupno	6.437.122,00	6.226.067,00	96,7

Rashodi održavanja komunalne infrastrukture su ostvareni na temelju ugovora zaključenog s trgovačkim društvom u vlasništvu Grada Našica i drugim pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje komunalnih djelatnosti, a u skladu s Programom održavanja komunalne infrastrukture Grada. Ugovori sadrži odredbe o vremenu na koje su zaključeni, vrstu i opis ugovorenih poslova, obavljanje nadzora nad obavljenim poslovima te druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Grad Našice ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom obavljaju se u Upravnom odjelu za gospodarstvo i komunalni sustav, nadležnom za poslove komunalnog gospodarstva. Ovlasti i odgovornosti zaposlenika Odjela propisane su Odlukama o ustrojstvu i djelokrugu upravnih tijela gradske uprave Grada Našica. U skladu s odredbama navedenih Odluka ustrojen je Odsjek za komunalni sustav u kojem se prati poslovanje vlastitih trgovačkih društava kojima je povjereno obavljanje komunalnih djelatnosti i provedba gradskih odluka u vezi s njihovim obavljanjem te nadzire izvršenje ugovorenih obveza pravnih i fizičkih osoba kojima je povjereno obavljanje komunalnih djelatnosti na temelju ugovora o koncesiji ili ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Provođenju komunalnog reda obavlja komunalno redarstvo.

Prema prikupljenim podacima, Grad Našice organizira, financira i nadzire održavanje i građenje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta s ciljem poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda s ciljem poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina i osvijetljenih površina javne namjene u ukupnoj gradskoj površini i o broju parkirnih mjesta na javnim parkiralištima u odnosu na broj registriranih automobila na gradskom području, s ciljem njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o broju grobnih mjesta na grobljima i broju građana koji čekaju na kupnju grobnog mjesta s ciljem povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti površina javne namjene za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Grada Našica te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Grada, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima na kojima se komunalno gospodarstvo temelji, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Našicama

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Našice ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donio odluke o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njegovu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je gradonačelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donio i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da obavljanje komunalnih djelatnosti organizira na propisani način, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada doneseni uz njegovu suglasnost i da osigurava njihovu javnu objavu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Utvrđeni propusti odnose se na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa cjelokupne komunalne infrastrukture u zemljišne knjige kao javnog dobra u općoj uporabi u svom vlasništvu i evidentiranja u katastru, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Našicama **učinkovito**, a Gradu su dani nalog i preporuke radi otklanjanja utvrđenih propusta.

Očitovanje Grada Našica

Grad u očitovanju navodi da nema primjedbi i da prihvaća nalaz i preporuke Državnog ureda za revizije u Nacrtu izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, u dijelu koji se odnosi na Grad Našice.

Grad Osijek

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđen je Grad Osijek kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Osječko-baranjske županije. Površina Grada je 170 km² i obuhvaća jedanaest naselja sa 108 048 stanovnika.

Grad Osijek je do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) evidentirao 681 građevinu komunalne infrastrukture, koje se u cijelosti odnose na nerazvrstane ceste. Evidencija ne sadrži podatke o vlasništvu nad zemljištem na kojem se ceste nalaze.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Osijek vodi evidenciju nerazvrstanih cesta, dok evidencija druge komunalne infrastrukture nije ustrojena. Evidencija nerazvrstanih cesta, u kojoj je do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) evidentirano 681 cesta, sadrži propisane podatke o nazivu cesta, ali ne i podatke o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se ceste nalaze, vlasništvu nad cestama, o osobi koja njima upravlja te o zatraženim i izdanim dozvolama za njihovo uređenje, građenje i uporabu, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa cesta i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke. Prema odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti evidenciju cjelokupne komunalne infrastrukture na području Grada Osijeka te je voditi tako da sadrži sve podatke propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja. Nalaže poduzimati aktivnosti radi evidentiranja komunalne infrastrukture na području Grada Osijeka u zemljišnim knjigama i katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Državni ured za reviziju preporučuje podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada Osijeka, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti). Prema navedenom Pravilniku, izvanbilančni zapisi sadrže stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije.

U glavnoj knjizi Grada Osijeka evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Grad Osijek je obavio popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-naloz-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja.

Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu od pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Osijek je u razdoblju od srpnja 2009. do lipnja 2019. donosio odluke o komunalnim djelatnostima kojima je, uz 12 komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određena i djelatnost koja se smatra komunalnom djelatnošću od značaja za Grad, a odnosi se na usluge izmještanja vozila s javnih površina na području Grada. Odlukama su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Osijeku, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U tablici broj 26 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Osijeku, prema odlukama o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 26

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Osijeku, prema odlukama o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Trgovačko društvo čiji je osnivač ili suosnivač Grad Osijek
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima – nogostupa i parkirališta	
3.	Održavanje javnih zelenih površina	
4.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene - fontana, dječjih igrališta s pripadajućom opremom	
5.	Održavanje groblja	
6.	Održavanje čistoće javnih površina i pješačkih nathodnika	
7.	Usluge javnih tržnica na malo	
8.	Usluge ukopa pokojnika	
9.	Usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
10.	Prijevoz putnika	
11.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	
12.	Izmještanje vozila s javnih površina	
13.	Održavanje javne rasvjete	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti

Grad Osijek je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programu građenja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su planirani rashodi za povrat komunalnog doprinosa, a u programu održavanja komunalne infrastrukture troškovi vatrogasne zajednice i rashodi obavljanja stručno administrativnih poslova, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje.

Grad Osijek je u rujnu 2018. izradio izvješće o stanju u prostoru na svom području za razdoblje od 2013. do 2017., a gradsko vijeće ga je usvojilo u listopadu 2018.

Gradonačelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim građevinama odnosno djelatnostima i vrstama radova te po izvorima njihova financiranja.

Grad Osijek je studenome 2018. donio odluku o vrijednosti boda komunalne naknade, u veljači 2019. odluku o komunalnom doprinosu i komunalnoj naknadi, a u travnju 2020. odluku o izmjeni odluke o komunalnoj naknadi te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su četiri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 80,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 60,00 kn/m³, za treću zonu u iznosu od 45,00 kn/m³ te za četvrtu zonu u iznosu od 15,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća.

Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 5,8 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj. Potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa oslobodit će se obveznik koji je 100,0 % invalid ili zajedničko kućanstvo u kojoj živi osoba koja je 100,0 % invalid, za stambeni prostor koji gradi, dograđuje, nadograđuje, rekonstruiraju ili ozakonjuju, a na temelju zahtjeva kojeg podnosi upravnom tijelu Grada Osijeka nadležnom za poslove komunalnog gospodarstva.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Grad Osijek koje se u potpunosti oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz studenoga 2018. u godišnjem iznosu 8,40 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Grad Osijek je u srpnju 2019. donio Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način korištenja i uređenja i površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Grada Osijeka za gospodarske i druge svrhe, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uklanjanje snijega i leda s tih površina, prikupljanje, odvoz i postupanje s prikupljenim komunalnim otpadom, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta te mjere za provođenje komunalnog reda i prekršajne odredbe. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalno redarstvo. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, izdaju prekršajne naloge i naplaćuju kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Grada Osijeka sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Grada Osijeka u 2019. i 2020. obavljalo se 12 komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukama o komunalnim djelatnostima, od čega je pet uslužnih komunalnih djelatnosti. Grad Osijek obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje devet komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina uređaja i predmeta javne namjene, održavanje groblja, održavanje čistoće javnih površina i pješačkih nathodnika, usluge javnih tržnica na malo, usluge ukopa pokojnika i prijevoz putnika, povjerio je trgovačkim društvima čiji je Grad osnivač. Dvije komunalne djelatnosti koje se odnose na usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama te obavljanje dimnjačarskih poslova, povjerene su pravnim osobama na temelju ugovora o koncesiji, a komunalna djelatnost održavanje javne rasvjete na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga.

Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njenim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge. Trgovačka društva čiji je osnivač Grad Osijek koja su obavljala uslužne komunalne djelatnost pružanja usluga javnih tržnica na malo i usluge ukopa pokojnika, te trgovačka društva koja su obavljala uslužne komunalne djelatnosti parkiranja na uređenim javnim površinama i obavljanje dimnjačarskih poslova, donijeli su opće uvjete isporuke i cjenike komunalnih usluga uz suglasnost Grada Osijeka. Opći uvjeti isporuke navedenih komunalnih usluga objavljeni su u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Grada Osijeka te na mrežnim stranicama isporučitelja komunalnih usluga. Cjenici komunalne usluge također su objavljeni na mrežnim stranicama isporučitelja komunalnih usluga.

Tijekom 2020. isporučitelj komunalne usluge održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i usluge javnih tržnica na malo donosili su izmjene i dopune cjenika komunalnih usluga, uz suglasnost gradonačelnika Grada Osijeka, a prijedlozi za izmjene i dopune cjenika sadrže propisane podatke o predloženim izmjenama i dopunama.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., Grad Osijek je za građenje i održavanje komunalne infrastrukture na svom području u 2019. utrošio 86.746.989,00 kn, od čega se 12.930.754,00 kn odnosi na rashode za izgradnju reciklažnog dvorišta, građevina za gospodarenje komunalnim otpadom, aktivnosti vatrogasne zajednice te stručno administrativne poslove, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odluka o komunalnim djelatnostima nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 73.816.235,00 kn. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Grad Osijek je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, koja su također namijenjena za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvario u iznosu od 73.784.802,00 kn, što čini 99,9 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Na temelju Zakona o cestama i Pravilnika o naplati godišnje naknade za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila (Narodne novine 130/12), Grad Osijek je u 2019. ostvario i sredstva naknade za uporabu javnih cesta u iznosu od 5.137.265,00 kn, koja se raspoređuju velikim gradovima, a koriste se za financiranje građenja i održavanja nerazvrstanih cesta. Tako je Grad Osijek sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade, šumskog doprinosa i naknade za uporabu javnih cesta ostvario u iznosu od 78.922.067,00 kn što je za 5.105.832,00 kn ili 6,9 % više od ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 27 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Osijeka za 2019., prema podacima iz programa građenja komunalne infrastrukture i izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 27

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Grada Osijeka
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Izgradnja prometne infrastrukture - nerazvrstane ceste, nogostupi	2.911.000,00	2.895.626,00	99,5
2.	Zacjevljenje kanala – oborinske vode	625.000,00	633.983,00	101,4
3.	Izgradnja javnih površina na kojima nije dozvoljen promet motornim vozilima - šetnica, trg	2.020.000,00	1.970.530,00	97,6
4.	Izgradnja biciklističkih staze	6.232.543,00	4.734.983,00	76,0
5.	Povrat komunalnog doprinosa	100.000,00	0,00	0,0
6.	Izgradnja javne površine Višnjevac	822.000,00	821.508,00	99,9
7.	Groblja	1.113.000,00	1.124.276,00	101,0
8.	Krematorij	150.000,00	48.200,00	32,1
9.	Javna rasvjeta	1.300.000,00	1.124.922,00	86,5
10.	Uklanjanje arhitektonskih barijera	150.000,00	114.475,00	76,3
11.	Sanacija odlagališta	1.352.000,00	1.142.391,00	84,5
12.	Izgradnja reciklažnog dvorišta	5.346.800,00	5.231.522,00	97,8
13.	Izgradnja infrastrukture Campusa	10.000,00	0,00	0,0
14.	Izgradnja građevina za gospodarenje komunalnim otpadom	3.393.953,00	1.815.232,00	53,5
	Ukupno	25.526.296,00	21.657.648,00	84,8

Rashodi za građenje komunalne infrastrukture ostvareni su za 3.868.648,00 kn ili 15,2 % manje od plana, od čega su rashodi za izgradnju građevina za gospodarenje komunalnim otpadom ostvareni za 1.578.721,00 kn ili 46,5 % manje od plana. Prema izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture, odstupanje u odnosu na plan je zbog naknadno dobivene suglasnosti Fonda za zaštitu okoliša za sanaciju odlagališta te je u prosincu 2019. pokrenut postupak odabira izvoditelja.

U tablici broj 28 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Osijeka za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 28

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Osijeka
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	18.787.322,00	16.686.065,00	88,8
2.	Održavanje građevina i uređaja javne namjene	820.000,00	725.724,00	88,5
3.	Održavanje javnih zelenih površina	9.312.000,00	9.242.346,00	99,3
4.	Odvodnja atmosferskih voda	4.899.650,00	2.877.784,00	58,7
5.	Održavanje javne rasvjete	10.100.000,00	10.159.692,00	100,6
6.	Održavanje groblja	287.000,00	286.985,00	100,0

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
7.	Sanacija divljih odlagališta	213.000,00	212.963,00	100,0
8.	Održavanje čistoće javnih površina	7.500.000,00	7.499.946,00	100,0
9.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	800.000,00	750.370,00	93,8
10.	Program prioriteta održavanja komunalne infrastrukture po gradskim četvrtima	7.800.000,00	7.760.284,00	99,5
11.	Projektno tehnička dokumentacija održavanja komunalne infrastrukture	700.000,00	693.404,00	99,1
12.	Održavanje fontana	300.000,00	300.001,00	100,0
13.	Uklanjanje drveća i panjeva	100.000,00	100.000,00	100,0
14.	Održavanje prometne signalizacije	1.800.000,00	1.759.917,00	97,8
15.	Aktivnosti vatrogasne zajednice	3.384.000,00	3.384.000,00	100,0
16.	Stručno administrativni poslovi	2.500.000,00	2.500.000,00	100,0
17.	Zbrinjavanje biootpada na kompostani	150.000,00	149.860,00	99,9
	Ukupno	69.452.972,00	65.089.341,00	93,7

Rashodi za održavanje komunalne infrastrukture ostvareni su na temelju ugovora zaključenih s trgovačkim društvima u vlasništvu grada Osijeka i na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih s pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje komunalnih djelatnosti, kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture. Ugovori sadrži odredbe o vremenu na koje je zaključen, o vrsti i opisu ugovorenih poslova, o obavljanju nadzora nad obavljenim poslovima putem upravnog odjela Grada Osijeka te druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Grad Osijek ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom obavljaju se u Upravnom odjelu za komunalne djelatnosti, promet i mjesnu samoupravu. Ovlasti i odgovornosti zaposlenika Odjela propisane su pravilnikom o unutarnjem redu Odjela. U skladu s odredbama navedenog pravilnika ustrojen je Odsjek za komunalno gospodarstvo i Odsjek komunalnog redarstva u kojima se prati poslovanje vlastitih trgovačkih društava kojima je povjereno obavljanje komunalnih djelatnosti i provedba gradskih odluka u vezi s njihovim obavljanjem te nadzire izvršenje ugovorenih obveza pravnih i fizičkih osoba kojima je povjereno obavljanje komunalnih djelatnosti na temelju ugovora o koncesiji ili ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Ugovori o koncesiji i ugovori o obavljanju komunalne djelatnosti sadrže posebne odredbe o nadzoru nad obavljanjem povjerenih komunalnih djelatnosti.

Grad Osijek zaključuje za svaku kalendarsku godinu s trgovačkim društvima u vlasništvu Grada, kojima je povjereno obavljanje komunalnih djelatnosti, ugovore u kojima je navedena i ovlaštena osoba Grada za nadziranje provedbe ugovora.

Prema prikupljenim podacima, Grad Osijek organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta s ciljem poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda s ciljem poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina i osvijetljenih površina javne namjene u ukupnoj gradskoj površini i o broju parkirnih mjesta na javnim parkiralištima u odnosu na broj registriranih automobila na gradskom području, s ciljem njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o broju grobnih mjesta na grobljima i broju građana koji čekaju na kupnju grobnog mjesta s ciljem povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti površina javne namjene za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Grada Osijeka te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Grada, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Grad Osijek, kao obveznik uspostave unutarnje revizije, u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19) i Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19), unutarnjim revizijama obavljenim tijekom 2019. i 2020. obuhvatio je aktivnosti i procese u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom koje se odnose na proces održavanja dječjih igrališta i komunalne opreme na javnim površinama. Također, 2017. je obavljena vertikalna revizija procesa održavanja cestovne odvodnje zatvoreni sustavi.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Osijeku

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Osijek ustrojio i vodi evidenciju nerazvrstanih cesta, da je donio odluke o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njegovu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je gradonačelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donio i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da obavljanje komunalnih djelatnosti organizira na propisani način, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada doneseni uz njegovu suglasnost i da osigurava njihovu javnu objavu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na ustrojavanje evidencije cjelokupne komunalne infrastrukture, na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige kao javnog dobra u općoj uporabi u svom vlasništvu i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture i druge imovine u knjigovodstvenim evidencijama, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Osijeku **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, te su Gradu dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Grada Osijeka

Grad u očitovanju navodi da nema primjedbi i da prihvaća nalaz i preporuke Državnog ureda za revizije u Nacrtu izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, u dijelu koji se odnosi na Grad Osijek.

Grad Valpovo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđen je Grad Valpovo kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Osječko-baranjske županije. Površina Grada je 143 km² i obuhvaća osam naselja s 11 563 stanovnika.

Grad Valpovo je do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) evidentirao 91 građevinu komunalne infrastrukture, koje se u cijelosti odnose na nerazvrstane ceste. Evidencija ne sadrži podatke o vlasništvu nad zemljištem na kojem se ceste nalaze.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Valpovo vodi evidenciju nerazvrstanih cesta, dok evidencija druge komunalne infrastrukture nije ustrojena. Evidencija nerazvrstanih cesta, u kojoj je do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) evidentirana 91 cesta, sadrži propisane podatke o nazivu ceste te o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se ceste nalaze, ali ne i podatke o vlasništvu nad cestama, o osobi koja njima upravlja te o zatraženim i izdanim dozvolama za njihovo uređenje, građenje i uporabu, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa cesta i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Grada Valpova, gradsko vijeće je u svibnju 2018. i studenome 2020. donijelo odluke o proglašenju nerazvrstanih cesta i parka javnim dobrom u općoj uporabi koje će se dostaviti nadležnom sudu radi upisa nerazvrstanih cesta i parka u zemljišne knjige kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada. Za drugu komunalnu infrastrukturu koja se odnosi na javnu rasvjetu, groblja i mrtvačnice, biciklističke staze, parkiralište, javne zelene površine i drugo, Grad Valpovo nije poduzimao aktivnosti radi evidentiranja komunalne infrastrukture na svom području u katastru i zemljišnim knjigama, odnosno nije donosio odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljao geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, kojima je propisan upis komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranje u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Grada Valpova u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada Valpova, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Grada Valpovo evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Grad Valpovo je obavio popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu od pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Valpovo je u srpnju 2014. donio Odluku o djelatnostima koje se obavljaju dodjeljivanjem koncesije, a u prosincu 2017. Odluku o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti na temelju pisanog ugovora, kojima su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada te organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u 2019. i 2020. U prosincu 2020. donesena je nova Odluka o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti trgovačkom društvu osnovanom za obavljanje komunalnih djelatnosti i Odluka o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti na temelju pisanog ugovora ili dodjeljivanjem koncesije koja će se primjenjivati u 2021. Uz jedanaest djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određeno je i sedam drugih djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Grad, a odnose se na održavanje javnih zelenih površina u dijelu koji se odnosi na sadnju i održavanje ukrasnog zelenila, održavanje nerazvrstanih cesta u dijelu koji se odnosi na sanaciju oštećenja te održavanje i obnovu horizontalne prometne signalizacije, dezinsekciju i deratizaciju, usluge skloništa za životinje, usluge veterinarsko-higijeničarske službe (sakupljanje lešina), usluge postupanja s divljim životinjama izvan prirodnog staništa i održavanje javnih površina, nerazvrstanih cesta i groblja u prigradskim naseljima. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Valpovu.

U tablici broj 29 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Valpovu, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 29

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Valpovu,
prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1		2
1.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	Trgovačko društvo čiji je osnivač Grad Valpovo ili više jedinica lokalne samouprave
2.	Održavanje čistoće javnih površina	
3.	Održavanje javnih zelenih površina	
4.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
6.	Održavanje nerazvrstanih cesta	
7.	Održavanje groblja	
8.	Održavanje javne rasvjete	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
9.	Održavanje javnih zelenih površina - održavanje i sadnja ukrasnog zelenila	
10.	Održavanje nerazvrstanih cesta - sanacija oštećenja te održavanje i obnova horizontalne prometne signalizacije	
11.	Dezinsekcija i deratizacija	
12.	Usluge skloništa za životinje	
13.	Usluge veterinarsko-higijeničarske službe	
14.	Usluge postupanja s divljim životinjama izvan prirodnog staništa	
15.	Održavanje javnih površina, nerazvrstanih cesta i groblja u prigradskim naseljima	
16.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
17.	Usluge parkiranja na uređenim javnim površinama	
18.	Lokalni linijski prijevoz putnika	

Grad Valpovo je obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizirao u skladu s odredbama odluka o komunalnim djelatnostima, osim komunalne djelatnosti održavanja groblja u okviru koje se obavljala komunalna djelatnost ukopa pokojnika, koja je važećim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisana kao zasebna komunalna djelatnost.

Državni ured za reviziju preporučuje uskladiti odredbe odluke o komunalnim djelatnostima kojima se komunalna djelatnost ukopa pokojnika propisuje kao zasebna komunalna djelatnost u skladu s odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima.

Grad Valpovo je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora njihova financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Valpovo je izradio izvješće o stanju u prostoru na svom području za razdoblje od 2016. do 2020.

Gradonačelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim građevinama odnosno djelatnostima i vrstama radova.

Grad Valpovo je u siječnju 2019. donio Odluku o komunalnom doprinosu, Odluku o komunalnoj naknadi i vrijednost boda komunalne naknade. Odluke su objavljene u službenom glasilu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određeno je devet zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 80,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 35,00 kn/m³, za treću zonu u iznosu od 31,00 kn/m³, za četvrtu zonu u iznosu od 26,00 kn/m³, za petu zonu u iznosu od 22,00 kn/m³, za šestu zonu u iznosu od 20,00 kn/m³, za sedmu zonu u iznosu od 16,00 kn/m³, za osmu zonu u iznosu od 12,00 kn/m³, a za devetu zonu u iznosu od 10,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 5,8 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj. Komunalni doprinos plaća se jednokratno po izvršnosti rješenja o komunalnom doprinosu, a na zahtjev obveznika, Gradsko Vijeće može odobriti plaćanje najviše na 24 mjesečna obroka računajući od dana dospijeca obveze. Potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa predviđeno je za osobe koje ostvaruju pravo na stambeno zbrinjavanje prema Zakonu o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine 121/17 i 98/19), za branitelje iz Domovinskog rata, za stanovnike otoka, za određene slučajeve izgradnje, rekonstrukcije, dogradnje, uklanjanja i ponovne izgradnje zgrada, za podzemne garaže, za određene građevine proizvodne namjene te za hotele s pet zvjezdica.

Komunalni doprinos ne plaća se za građenje i ozakonjenje komunalne infrastrukture, vatrogasnih domova, vojnih građevina, prometne, vodne, komunikacijske i elektroničke komunikacijske infrastrukture, sportskih igrališta, građevina u vlasništvu Grada Valpova i drugo. Gradsko vijeće Grada Valpova može na zahtjev vlasnika odnosno investitora izgradnje objekta, posebnim aktom osloboditi plaćanja komunalnog doprinosa djelomično ili u cijelosti, ukoliko ocijeni da je izgradnja objekta od posebnog interesa za Grad Valpovo.

Državni ured za reviziju preporučuje Odlukom o komunalnom doprinosu odrediti jasne uvjete djelomičnog ili potpunog oslobađanja od plaćanja komunalnog doprinosa za sve slučajeve oslobađanja, odnosno odrediti koji su objekti od interesa Grad, kako bi se svim obveznicima komunalnog doprinosa osigurala jednaka mogućnost ostvarivanja prava na oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja pet zona u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za lokalnu jedinicu koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Koeficijenti zone određeni su u visini od 0,35 do 1,00, a koeficijenti namjene u visini 0,05 za neizgrađeno građevinsko zemljište, 1,00 za stambeni i poslovni prostor koji koriste neprofitne organizacije do 2,40 za poslovni prostor koji služi za djelatnosti koje nisu proizvodne. Za poslovni prostor i građevinsko zemljište koje služi za obavljanje poslovne, kad se poslovna djelatnost ne obavlja više od šest mjeseci u kalendarskoj godini, koeficijent namjene umanjuje se za 50,0 %, ali ne može biti manji od koeficijenta namjene za stambeni prostor odnosno neizgrađeno građevinsko zemljište. Rokovi plaćanja komunalne naknade su tromjesečni za stambeni prostor i neizgrađeno građevinsko zemljište, a mjesečni za poslovni prostor i građevinsko zemljište koje služi u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti. Komunalna naknada ne plaća se za nekretnine koje koriste Hrvatska vojska, vjerske zajednice, ustanove zdravstvene zaštite i socijalne skrbi u vlasništvu države i županije, škole i dječji vrtići, kulturne ustanove, vatrogasne udruge, sportske udruge korisnici gradskog proračuna, humanitarne organizacije te trgovačka društva i druge pravne osobe u vlasništvu Grada. Posebnom odlukom Gradskog vijeća mogu se na određeno vrijeme osloboditi plaćanja komunalne naknade obveznici koji pokreću proizvodne ili uslužne djelatnosti značajne za razvoj Grada i čija je svrha novo zapošljavanje nezaposlenih osoba sa područja Grada Valpova. Radi poticanja poduzetništva oslobađaju se plaćanja komunalne naknade poduzetnici - početnici za gospodarske djelatnosti, uslužne djelatnosti vezane za proizvodnju i razvojne djelatnosti u prvoj godini 100,0 %, u drugoj 50,0 %, u trećoj 25,0 %, a u četvrtoj godini komunalna naknada se plaća u cijelosti. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz siječnja 2019. u godišnjem iznosu 6,6 kn korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Grad Valpovo je u srpnju 2019. donio Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, uvjeti korištenja javnih parkirališta, javnih garaža, nerazvrstanih cesta, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene te uklanjanje snijega i leda, sakupljanje, odvoz i postupanje sa sakupljenim komunalnim otpadom, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda i sankcije za učinjene prekršaje. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi Upravni odjel za komunalno-stambene djelatnosti Grada Valpova. U obavljanju nadzora komunalni redari utvrđuju identitet stranke, prikupljaju dokaze, uzimaju izjave od odgovornih osoba i utvrđuju činjenično stanje na vizualni i drugi odgovarajući način (fotografiranjem, videozapisom i sl.) te donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, izdaje opomene i obvezne prekršajne naloge i naplaćuju kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. U 2019. komunalni redari izdali su 209 opomena i deset rješenja o uklanjanju protupravno postavljenih predmeta sa zelenih površina. Odlukom o komunalnom redu komunalni objekti, komunalna i urbana oprema i uređaji postavljaju se tako da moraju biti funkcionalni i estetski oblikovani te se prilikom izbora izgleda i tipa mora voditi računa o urbanističkoj cjelini i izgledu pojedinog dijela grada ili naselja te namjeni javne površine, kao i potrebama osoba s invaliditetom i smanjenom pokretljivošću.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Grada Valpova u 2019. i 2020. obavljalo se 16 komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i donesenih odluka o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti, od čega su tri uslužne komunalne djelatnosti. Grad Valpovo obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje sedam komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje čistoće javnih površina, održavanje javnih zelenih površina, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje nerazvrstanih cesta i održavanje groblja, povjerio je trgovačkom društvima čiji je osnivač. Uslužne komunalne djelatnosti obavljanje dimnjačarskih poslova i usluga parkiranja na uređenim javnim površinama, povjerene su pravnim osobama na temelju ugovora o koncesiji. Održavanje javne rasvjete, javnih zelenih površina (održavanje i sadnja ukrasnog zelenila), nerazvrstanih cesta koje se odnose na sanaciju oštećenja te održavanje i obnovu horizontalne prometne signalizacije, usluge dezinfekcije i deratizacije, usluge veterinarsko-higijeničarske službe te održavanje javnih površina, nerazvrstanih cesta i groblja u prigradskim naseljima povjereno pravnim i fizičkim osobama na temelju ugovora, a obavljanje dimnjačarskih poslova i usluge parkiranja na uređenim javnim površinama na temelju ugovora o koncesiji. U okviru komunalne djelatnosti održavanja groblja, povjerene trgovačkom društvu osnovanom za obavljanje komunalnih djelatnosti, obavljala se uslužna komunalna djelatnost ukopa pokojnika.

Postupak davanja koncesije i obračun naknade za koncesiju provodi se prema propisima kojima se uređuju koncesije, a postupak odabira osobe kojoj se povjerava obavljanje komunalne djelatnosti na temelju ugovora prema propisima o javnoj nabavi. Pružanje dimnjačarskih usluga povjereno je pravnoj osobi na temelju ugovora o koncesiji koji je zaključen za razdoblje od srpnja 2012. do srpnja 2022., uz ugovaranje godišnje naknade za koncesiju u iznosu od 8.000,00 kn. Komunalna djelatnost parkiranja na uređenim javnim površinama povjerena je 2013. trgovačkom društvu na temelju ugovora o koncesiji zaključenog na vrijeme deset godina. Visina godišnje koncesijske naknade utvrđuje se ovisno o broju parkirališnih mjesta, koja je u trenutku zaključivanja ugovora iznosila 165.000,00 kn godišnje za 440 parkirališnih mjesta. Komunalnu djelatnost održavanje javnih površina, nerazvrstanih cesta i groblja u prigradskim naseljima obavljalo je sedam zaposlenika na temelju pisanog ugovora zaključenog 2018. na razdoblje četiri godine.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Pravne osobe kojima je povjereno obavljanje uslužnih komunalnih djelatnosti pružanja usluga parkiranja na uređenim javnim površinama, obavljanje dimnjačarskih poslova i usluge ukopa pokojnika, donijeli su opće uvjete isporuke i cjenike komunalne usluge uz suglasnost Grada Valpova.

Opći uvjeti isporuke navedenih komunalnih usluga objavljeni su u službenom glasilu i na mrežnoj stranici Grada Valpova te na mrežnim stranicama isporučitelja komunalnih usluga. Cjenici komunalne usluge također su objavljeni na mrežnim stranicama isporučitelja komunalnih usluga.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Grada Valpova za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 5.606.254,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i doprinosa za šume, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Grad Valpovo je sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i doprinosa za šume u 2019. ostvario u iznosu od 3.082.799,00 kn, što čini 55,0 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 30 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Valpova za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 30

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Grada Valpova
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Građevine i uređaji javne namjene	0,00	557.509,00	0,0
2.	Nerazvrstane ceste, nogostupi i parkirališta	65.000,00	179.330,00	275,9
3.	Izrada projektne i tehničke dokumentacije	90.000,00	281.250,00	312,5
4.	Javna rasvjeta	250.000,00	234.351,00	93,7
	Ukupno	405.000,00	1.252.440,00	309,2

Rashodi za građenje komunalne infrastrukture planirani su u iznosu od 405.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 1.252.440,00 kn, što je za 847.440,00 kn ili 209,2 % više od plana, pri čemu izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za prekoračenje plana. Ostvareni su za projekt revitalizacije perivoja u Valpovu, izradu projektne i tehničke dokumentacije za javnu rasvjetu, izgradnju javne rasvjete te izgradnju nogostupa i nerazvrstanih cesta, javne rasvjete i prilazne ceste do groblja.

Državni ured za reviziju preporučuje, u slučajevima značajnijeg odstupanja ili prekoračenja izvršenja rashoda za građenje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane iznose, u izvješćima o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje ili prekoračenje plana, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U tablici broj 31 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Valpova, prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 31

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Valpova
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4)
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	575.000,00	437.057,00	76,0
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	240.000,00	364.830,00	152,0
3.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	227.000,00	143.232,00	63,1
4.	Održavanje čistoće javnih površina	175.000,00	204.030,00	116,6
5.	Održavanje javnih zelenih površina	1.235.000,00	1.334.563,00	108,1
6.	Održavanje javnih površina u prigradskim naseljima	304.000,00	419.443,00	138,0
7.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	100.000,00	27.940,00	27,9
8.	Održavanje javne rasvjete	1.410.000,00	1.340.211,00	95,1
9.	Održavanje groblja	90.000,00	82.508,00	91,7
	Ukupno	4.356.000,00	4.353.814,00	99,9

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta, javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, građevina, uređaja i predmeta javne namjene, čistoće javnih površina, javnih zelenih površina, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, javne rasvjete i groblja, ostvareni su na temelju ugovora zaključenih s pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti. Ugovori sadrže odredbe o vremenu na koje su zaključeni, vrsti i opsegu ugovorenih poslova, načinu određivanja njihove cijene, jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora te druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Za obavljanje komunalnih djelatnosti dezinfekcija i deratizacija te usluge veterinarsko-higijeničarske službe, s pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti zaključeni su ugovori i ostvareni rashodi, koji nisu planirani programom održavanja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje sve rashode za obavljanje komunalnih djelatnosti propisanih odlukama o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti planirati i iskazivati u programu održavanja komunalne infrastrukture.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Grad Valpovo ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom obavljaju se u Upravnom odjelu za komunalno stambene djelatnosti Grada Valpova, nadležnom za poslove komunalnog gospodarstva, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i djelokrug odjela. Prema prikupljenim podacima, Grad Valpovo organizira, financira i nadzire održavanje i građenje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta s ciljem poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda s ciljem poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina i osvijetljenih površina javne namjene u ukupnoj gradskoj površini i o broju parkirnih mjesta na javnim parkiralištima u odnosu na broj registriranih automobila na gradskom području, s ciljem njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o broju grobnih mjesta na grobljima i broju građana koji čekaju na kupnju grobnog mjesta s ciljem povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti površina javne namjene za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Grada Valpova te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Grada, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Valpovu

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Valpovo ustrojio i vodi evidenciju nerazvrstanih cesta, da je donio odluke o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njegovu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je gradonačelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donio i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da obavljanje komunalnih djelatnosti organizira na propisani način, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada doneseni uz njegovu suglasnost i da osigurava njihovu javnu objavu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na ustrojavanje evidencije cjelokupne komunalne infrastrukture, na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Valpovu **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, te su Gradu dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Grada Valpova

Grad u očitovanju navodi da prihvaća opisane činjenice u Nacrtu izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, u dijelu koji se odnosi na Grad Valpovo.

Općina Antunovac

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Antunovac je utvrđena kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Osječko-baranjske županije. Površina Općine je 57 km², a obuhvaća dva naselja 3 703 stanovnika.

U tablici broj 32 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Antunovac po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 32

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Antunovac, po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Antunovac	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	22	22	0	0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Biciklističke staze	2	1	1	0
3.	Javne zelene površine	Nogometna igrališta s pripadajućom opremom	2	1	0	1
4.	Javna rasvjeta	Rasvjetna tijela - ulice	21	12	9	0
5.	Groblja	Groblja	2	2	0	0
Ukupno			49	38	10	1

Općina Antunovac je do kolovoza 2020. evidentirala 49 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 38 ili 77,6 % u vlasništvu Općine, deset ili 20,4 % u javnom vlasništvu i jedna ili 2,0 % na zemljištu u privatnom vlasništvu.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Antunovac je ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 49 građevina i uređaja komunalne infrastrukture.

U evidencija se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad njom i osobi koja njome upravlja ali ne i podatke o izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Antunovac, Općina provodi aktivnosti radi upisa vlasništva nad komunalnom infrastrukturom na svom području, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom tijelu za katastar i nadležnom sudu radi evidentiranja komunalne infrastrukture u katastru i provedbe upisa statusa komunalne infrastrukture kao javnog dobra u općoj uporabi u vlasništvu Općine u zemljišne knjige, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Antunovac evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom.

Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Antunovac je obavila popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu od pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Antunovac je u studenome 2018. i prosincu 2019. donijela odluke o komunalnim djelatnostima kojima je, uz deset komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određena i djelatnost zimsko održavanje cesta koja se smatra komunalnom djelatnosti od značaja za Općinu. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Antunovac, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U tablici broj 33 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Antunovac, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 33

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Antunovac,
prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1		2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Vlastiti komunalni pogon ili pravna/fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje javnih zelenih površina	
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
6.	Održavanje groblja	
7.	Održavanje čistoće javnih površina	
8.	Održavanje javne rasvjete.	
9.	Usluge ukopa pokojnika	Vlastiti komunalni pogon
10.	Zimsko održavanje cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
11.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji

Odlukom o komunalnim djelatnostima koje se obavljaju na temelju pisanog ugovora i Izmjenama Odluke o osnivanju Vlastitog pogona Općine Antunovac predviđeno je povjeravanje deset komunalnih djelatnosti vlastitom pogonu ili na temelju pisanog ugovora te jednu komunalnu djelatnost pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju koncesije.

Općina Antunovac je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu. Program građenja komunalne infrastrukture za 2019. sadrži procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Program održavanja komunalne infrastrukture za 2019. sadrži opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja. U programima građenja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. iskazani su rashodi za građenje građevina javne vodoopskrbe i odvodnje te subvencije na priključke odvodnje, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja komunalne infrastrukture iskazivati samo rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje.

Općina Antunovac nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području, a prema obrazloženju Općine izrada izvješća je u tijeku te su poslani zahtjevi državnim institucijama i trgovačkim društvima u vlasništvu države o dostavi podataka.

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim građevinama odnosno djelatnostima i vrstama radova.

Općina Antunovac je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu, a u prosincu 2018. Odluku o komunalnoj naknadi. Odluke su objavljene u službenom glasilu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su četiri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 78,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 39,0 kn/m³, za treću zonu u iznosu od 13,00 kn/m³ do 39,00 kn/m³ i za četvrtu zonu u iznosu od 13,00 kn/m³ do 34,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 5,6 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj. Komunalni doprinos plaća se jednokratno u roku 15 dana od izvršnosti rješenja o komunalnom doprinosu ili na obročnu otplatu do godine dana. Potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa predviđeno je za određene slučajeve izgradnje kada Općina Antunovac sudjeluje kao investitor izgradnje komunalne infrastrukture, investitore koji grade građevine namijenjene zdravstvenoj djelatnosti, socijalnoj skrbi, kulturi, tehničkoj kulturi, sportu te obrazovanju, za građevine javnih ustanova, investitore koji grade u Gospodarskoj zoni ili su od osobitog interesa za Općinu te za osobe koje ostvaruju pravo na stambeno zbrinjavanje prema Zakonu o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine 121/17 i 98/19).

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za lokalnu jedinicu koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Koeficijenti zone određeni su u visini od 0,50 do 1,00, a koeficijenti namjene u visini 0,05 za neizgrađeno građevinsko zemljište, 1,00 za stambeni te poslovni prostor koji služi za proizvodne djelatnosti, do 5,00 za Županijski centar za gospodarenje otpadom. Rokovi plaćanja komunalne naknade su tromjesečni. Komunalna naknada ne plaća se za objekte koje koristi Hrvatska vojska, u kojima se obavljaju djelatnosti predškolskog i školskog obrazovanja, koje koriste ustanove zdravstvene zaštite i socijalne skrbi u vlasništvu Republike Hrvatske i Županije, korisnike socijalne pomoći i drugo. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz studenoga 2018. u godišnjem iznosu od 3,00 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Općina Antunovac je u kolovozu 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine Antunovac za gospodarske i druge svrhe, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, skupljanje, odvoz i postupanje sa sakupljenim komunalnim otpadom, mjere za provođenje komunalnog reda, naknada štete, prekršajne i završne odredbe. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda. Optužni prijedlog za prekršaj propisan ovom Odlukom, koji u nadzoru utvrdi komunalni redar podnosi Jedinostveni upravni odjel Općine Antunovac. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Antunovac ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Antunovac u 2019. i 2020. obavljalo se deset komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukama o komunalnim djelatnostima, od čega je jedna uslužna komunalna djelatnosti. Općina Antunovac obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje pet komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, građevina, uređaja i predmeta javne namjene, čistoće javnih površina, groblja te uslužnu komunalnu djelatnost pružanja usluga ukopa pokojnika, obavljao je vlastiti pogon Općine. Obavljanje komunalne djelatnosti održavanja javnih zelenih površina, nerazvrstanih cesta, javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, zimsko održavanje cesta te održavanje javne rasvjete, povjereno je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Druge komunalne djelatnosti određene odredbama odluka o komunalnim djelatnostima se u 2019. i 2020. nisu obavljale.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Vlastiti pogon Općine Antunovac, kojem je povjereno obavljanje uslužne komunalne djelatnosti pružanja usluga ukopa pokojnika, donio je opće uvjete isporuke i cjenike komunalne usluge uz suglasnost predstavničkog tijela Općine. Opći uvjeti isporuke i cjenik komunalne usluge objavljeni su u službenom glasilu i na mrežnoj stranici Općine.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Antunovac za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 2.543.312,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva, od kojih su najznačajniji prihodi od kapitalnih pomoći iz Europske unije. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Antunovac je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvarila u iznosu od 579.337,00 kn, što čini 22,8 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Prihodi od pomoći korišteni su za financiranje programa građenja komunalne infrastrukture u 2019. u iznosu od 1.309.788,00 kn.

U tablici broj 34 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Antunovac za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 34

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Antunovac
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirani iznos u kn	Ostvareni iznos u kn	Indeks
	1	2	3	4
1.	HEP - plin	5.000,00	0,00	0,0
2.	Vodovod i kanalizacija	30.000,00	0,00	42,4
3.	Naknade braniteljima	15.000,00	10.093,00	67,3
4.	Pješački prijelazi	10.000,00	0,00	0,0
5.	Groblja	70.000,00	51.200,00	73,1
6.	Javne površine	125.000,00	88.343,00	70,7
7.	Nerazvrstane ceste	1.840.000,00	1.435.044,00	78,0
8.	Nogostupi	200.000,00	0,00	0,0
9.	Nadzorne kamere	100.000,00	0,00	0,0
10.	Javna rasvjeta	1.500.000,00	19.800,00	1,3
11.	Projektna dokumentacija	90.000,00	86.250,00	95,8
	Ukupno	3.985.000,00	1.690.730,00	42,4

Program građenja komunalne infrastrukture za 2019. izvršen je za 2.294.270,00 kn ili 57,6 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. U programu građenja komunalne infrastrukture i izvješću o njegovu izvršenju iskazani su rashodi za izradu projektne dokumentacije kao zasebne stavke, a trebalo ih je iskazati u okviru rashoda za građenje komunalne infrastrukture na koje se odnose.

Državni ured za reviziju nalaže u programu građenja komunalne infrastrukture i izvješću o njegovu izvršenju planirane i ostvarene rashode iskazivati po vrstama komunalne infrastrukture na koju se odnose.

U tablici broj 35 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Antunovac za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 35

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Antunovac
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
1	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	442.000,00	175.955,00	39,8
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	125.000,00	95.858,00	76,7
3.	Održavanje javnih zelenih površina	296.000,00	292.530,00	98,8
4.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	50.000,00	28.937,00	57,9
5.	Održavanje javne rasvjete	245.000,00	237.075,00	96,8
6.	Održavanje groblja	47.000,00	17.227,00	36,7
7.	Održavanje čistoće javnih površina	35.000,00	5.000,00	14,3
	Ukupno	1.240.000,00	852.582,00	68,8

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, groblja i čistoće javnih površina planirani su u iznosu od 574.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 227.119,00 kn, što je za 346.881,00 kn ili 60,4 % manje od plana, pri čemu izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture također ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. U okviru rashoda za održavanje nerazvrstanih cesta iskazani su i rashodi za zimsko održavanje nerazvrstanih cesta, koji su odlukom o komunalnim djelatnostima određeni kao zasebna komunalna djelatnost.

Državni ured za reviziju preporučuje, u slučajevima značajnijeg odstupanja ili prekoračenja izvršenja rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane iznose, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje ili prekoračenje plana, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi lokalne jedinice moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Antunovac ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinstvenog upravnog odjela i Vlastitog pogona, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta.

Općina Antunovac organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta s ciljem poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda s ciljem poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, s ciljem njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima s ciljem povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Antunovac te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Antunovac

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Antunovac ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluke o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da obavljanje komunalnih djelatnosti organizira na propisani način, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine doneseni uz njegovu suglasnost i da osigurava njihovu javnu objavu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Utvrđeni propusti odnose se na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Antunovac **učinkovito**, a Općini su dani nalozi i preporuke radi otklanjanja utvrđenih propusta.

Očitovanje Općine Antunovac

Općina u očitovanju navodi da je suglasna s utvrđenim činjenicama opisanih u Nacrtu izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, u dijelu koji se odnosi na Općinu Antunovac. Navodi da je izradila Izvješće o stanju u prostoru početkom 2021.

Općina Bilje

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Bilje je utvrđena kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Osječko-baranjske županije. Površina Općine je 344 km², a obuhvaća osam naselja s 5 642 stanovnika.

U tablici broj 36 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Bilje po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 36

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Bilje, po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Bilje	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	434	349	81	4
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	1	1	0	0
		Pločnici, javni prolazi	17	16	1	0
		Biciklističke staze	1	0	1	0
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	14	11	3	0
4.	Javne zelene površine	Sportska i dječja igrališta	16	14	2	0
		Zelene površine uz cestu	10	10	0	0
		Parkovi	5	3	2	0
		Travnjaci	2	2	0	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Spomenici i skulpture	15	11	4	0
		Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	9	0	9	0
		Druge građevine javne namjene	8	5	3	0
6.	Javna rasvjeta	Javna rasvjeta- ulice	77	73	4	0
7.	Groblja	Groblja i mrtvačnice na grobljima	4	4	0	0
Ukupno			613	499	110	4

Općina Bilje je do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) evidentirala 613 građevina komunalne infrastrukture, od čega je 499 ili 81,4 % u vlasništvu Općine Bilje, 110 ili 18,0 % u vlasništvu republike Hrvatske, a četiri ili 0,6 % na privatnom zemljištu.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Bilje je ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 613 građevina i uređaja komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad njom i osobi koja njome upravlja te podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, kako je propisano odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima Općine Bilje, Općina provodi aktivnosti radi evidentiranja komunalne infrastrukture na svom području u katastru i zemljišnim knjigama, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti). Prema navedenom Pravilniku, izvanbilančni zapisi sadrže stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije.

U glavnoj knjizi Općine Bilje evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Bilje je obavila popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu od pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Bilje je u ožujku 2008. donijela Odluku o načinu obavljanja komunalnih djelatnosti, travnju 2010. i ožujku 2018. Izmjene Odluke o načinu obavljanja komunalnih djelatnosti te prosincu 2018. Odluku o određivanju drugih djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima na području Općine, kojima su, uz osam komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i tri djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na crpljenje, odvoz i zbrinjavanje fekalija iz septičkih jama, sabirnih i crnih jama, sakupljanje napuštenih i izgubljenih životinja te zbrinjavanje napuštenih i izgubljenih životinja. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u općini Bilje u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U tablici broj 37 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u općini Bilje, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 37

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Bilje,
prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje čistoće javnih površina	Trgovačka društva čiji je osnivač Općina Bilje
2.	Održavanje javnih površina	
3.	Održavanje nerazvrstanih cesta	
4.	Održavanje tržnica na malo	
5.	Održavanje groblja te prijevoz pokojnika	
6.	Odvodnja atmosferskih voda, crpljenje, odvoz i zbrinjavanje fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama	
7.	Održavanje javne rasvjete	
8.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	
9.	Komunalni linijski prijevoz putnika	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Bilje ili pravna/fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
10.	Sakupljanje napuštenih i izgubljenih životinja	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
11.	Zbrinjavanje napuštenih i izgubljenih životinja	

Odluka i izmjene odluke o načinu obavljanja komunalnih djelatnosti donesene su na temelju odredbi Zakona o komunalnom gospodarstvu, koje su bile na snazi do kolovoza 2018. i nisu usklađene s odredbama istog Zakona koje su na snazi od kolovoza 2018. Tako su odlukom i izmjenama odluke o načinu obavljanja komunalnih djelatnosti određene komunalne djelatnosti odvodnja atmosferskih voda te crpljenje, odvoz i zbrinjavanje fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama kao jedna komunalna djelatnost, koje su važećim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisane kao zasebne komunalne djelatnosti. Također, u okviru komunalne djelatnosti održavanja javnih površina obavljale su se komunalne djelatnosti održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanje javnih zelenih površina, a u okviru komunalne djelatnosti održavanja groblja obavljala se komunalna djelatnost ukopa pokojnika, koje su navedenim odredbama zakona propisane kao zasebne komunalne djelatnosti. Predviđena djelatnost pružanja usluga prijevoza pokojnika važećim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije propisana kao komunalna djelatnost.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti novu odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području Općine Bilje i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s važećim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Bilje je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja, a troškovi su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članaka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programu građenja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za građenje građevina i uređaja javne vodoopskrbe, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture iskazivati samo rashode koji se odnose na građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Bilje je u 2016. izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim građevinama odnosno djelatnostima i vrstama radova.

Općina Bilje je u studenome 2018. donijela Odluku o određivanju vrijednosti boda za obračun komunalne naknade, a u siječnju 2019. Odluku o komunalnom doprinosu, Odluku o komunalnoj naknadi te u rujnu 2019. Izmjene Odluke o komunalnoj naknadi. Odluke su objavljene u službenom glasilu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određeno je pet zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 24,98 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 19,85 kn/m³, za treću zonu u iznosu od 14,00 kn/m³, za četvrtu zonu u iznosu od 11,00 kn/m³, a za petu zonu u iznosu od 1,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 1,8 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj. Komunalni doprinos plaća se jednokratno u roku 15 dana od izvršnosti rješenja o komunalnom doprinosu. Komunalni doprinos može se platiti obročno, ukoliko obveznik komunalnog doprinosa podnese zahtjev za obročnu otplatu komunalnog doprinosa, u roku od 15 dana od dana izvršnosti rješenja o komunalnom doprinosu, do najviše 24 mjesečna obroka za izgradnju gospodarskih građevina.

Potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa predviđeno je za vlasnike zemljišta na kojem se gradi ili investitore koji grade građevine namijenjene zdravstvenoj djelatnosti, socijalnoj skrbi, kulturi, tehničkoj kulturi, sportu, predškolskom, osnovnom i srednjem obrazovanju te građevine za potrebe javnih ustanova i trgovačkih društava koja su u vlasništvu Općine Bilje ili suvlasništvu Općine Bilje i Osječko - baranjske županije, osobe koje ostvaruju pravo na stambeno zbrinjavanje prema Zakonu o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine 121/17 i 98/19), članove obitelji zatočenog ili nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, HRVI iz Domovinskog rata od I do X skupine koji nemaju riješeno stambeno pitanje i kada grade odgovarajući stan radi svog stambenog zbrinjavanja, ako to pravo nisu konzumirali.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja dvije zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za lokalnu jedinicu koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Koeficijenti zone određeni su u visini 0,80 za drugu zonu i 1,00 za prvu, a koeficijenti namjene u visini 0,05 za neizgrađeno građevinsko zemljište, 1,00 za stambeni i garažni te poslovni prostor koji koriste neprofitne organizacije i organizacije koje obavljaju komunalne djelatnosti do 3,35 za poslovni prostor za druge djelatnosti. Rokovi plaćanja komunalne naknade su tromjesečni. Komunalna naknada ne plaća se za nekretnine u vlasništvu ili korištenju vjerskih zajednica koje služe za obavljanje njihove vjerske i obrazovne djelatnosti. Predstavničko tijelo općine može odlukom utvrditi opće uvjete i razloge zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 3,00 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Bilje je u rujnu 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine Bilje, uvjeti korištenja javnih parkirališta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, prikupljanje, odvoz i postupanje s prikupljenim komunalnim otpadom, uklanjanju snijega i leda, sanitarno – komunalne mjere, uklanjanju protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda te kazne za učinjene prekršaje. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari utvrđuju identitet stranke, prikupljaju dokaze, uzimaju izjave od odgovornih osoba i utvrđuju činjenično stanje na vizualni i drugi odgovarajući način (fotografiranjem, videozapisom i sl.) te donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, predlažu izdavanje obveznih prekršajnih naloga i naplaćuju kazne na mjestu izvršenja prekršaja od počinitelja. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Bilje ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Bilje u 2019. i 2020. obavljalo se jedanaest komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukama o komunalnim djelatnostima, od čega su tri uslužne komunalne djelatnosti. Općina Bilje obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje devet komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje čistoće javnih površina, održavanje javnih zelenih površina, javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje groblja, ukop pokojnika, odvodnja atmosferskih voda, crpljenje, odvoz i zbrinjavanje fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama, održavanje javne rasvjete i obavljanje dimnjačarskih poslova, povjerila je trgovačkim društvima čiji je osnivač ili suosnivač, a dvije koje se odnose na sakupljanje napuštenih i izgubljenih životinja i zbrinjavanje napuštenih i izgubljenih životinja, pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenog u 2020.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Trgovačkim društvima čiji je osnivač Općina Bilje povjereno je obavljanje uslužne komunalne djelatnosti obavljanja dimnjačarskih poslova, usluge ukopa pokojnika te crpljenje, odvoz i zbrinjavanje fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama. Opći uvjeti isporuke i cjenik komunalne usluge doneseni su uz suglasnost Općine Bilje te su objavljeni u službenom glasilu Općine i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Bilje za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 8.265.564,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i doprinosa za šume, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture te druga proračunska sredstva, od kojih su najznačajniji prihodi od kapitalnih pomoći. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Bilje je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i doprinosa za šume ostvarila u iznosu od 1.222.044,00 kn, što čini 14,8 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Prihodi od kapitalnih pomoći korišteni su za financiranje programa građenja komunalne infrastrukture u 2019. u iznosu od 2.527.336,00 kn.

U tablici broj 38 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Bilje za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 38

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Bilje
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste, nogostupi i parkirališta	5.543.000,00	5.497.238,00	99,1
2.	Izgradnja vodovodne mreže	130.000,00	0,00	-
3.	Druga komunalna infrastruktura	10.000,00	5.000,00	50,0
	Ukupno	5.683.000,00	5.502.238,00	96,8

U tablici broj 39 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Bilje za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 39

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Bilje
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	675.000,00	524.707,00	77,7
2.	Održavanje javne rasvjete	70.000,00	62.471,00	89,2
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	70.000,00	61.102,00	87,3
4.	Održavanje javnih površina	1.780.000,00	1.761.255,00	99,0
5.	Održavanje čistoće javnih površina	300.000,00	260.666,00	86,9
6.	Održavanje groblja	100.000,00	93.125,00	93,1
	Ukupno	2.995.000,00	2.763.326,00	92,3

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta, javne rasvjete, građevina javne odvodnje, javnih površina, čistoće javnih površina i groblja, ostvareni su u na temelju ugovora zaključenih s trgovačkim društvima u vlasništvu Općine Bilje, kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti i donesenih odluka o obavljanju komunalnih djelatnosti, a u skladu s Programom održavanja komunalne infrastrukture te usvojenim cjenicima i troškovnicima. Ugovori sadrže odredbe o vremenu na koje su zaključeni, vrstu i opseg komunalnih usluga, način određivanja cijene komunalnih usluga, obavljanje nadzora nad obavljenim poslovima putem jedinstvenog upravnog odjela Općine Bilje te druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti. U okviru rashoda za održavanje javnih površina iskazani su rashodi za održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanje javnih zelenih površina.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi lokalne jedinice moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Bilje ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinstvenog upravnog odjela u kojem su zaposlena dva komunalna redara, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Bilje organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta s ciljem poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda s ciljem poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, s ciljem njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima s ciljem povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Bilje te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Bilje

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Bilje ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluke o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da obavljanje komunalnih djelatnosti organizira na propisani način, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine doneseni uz njegovu suglasnost i da osigurava njihovu javnu objavu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima i odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Bilje **učinkovito**, a Općini su dani nalozi i preporuke radi otklanjanja utvrđenih propusta.

Očitovanje Općine Bilje

Općina u očitovanju navodi da prihvaća naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju opisanih u Nacrtu izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, u dijelu koji se odnosi na Općinu Bilje. Navodi da je postupila po nalogu prema kojem se u Odluci o komunalnom redu osigurava mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama.

Općina Bizovac

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je Općina Bizovac kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Osječko-baranjske županije. Površina Općine je 101 km², a obuhvaća osam naselja s 4 507 stanovnika.

U tablici broj 40 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Bizovac po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 40

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Bizovac, po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Bizovac	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Cesta, put	500	500	0	0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Pješačka staza	1	1	0	0
3.	Javne zelene površine	Kanali	5	5	0	0
4.	Javna rasvjeta	Javna rasvjeta - ulice	9	9	0	0
Ukupno			515	515	0	0

Općina Bizovac je do kolovoza 2020. evidentirala 515 građevine komunalne infrastrukture koje se nalaze na zemljištu u vlasništvu Općine. U evidenciji komunalne infrastrukture iskazana je i vodovodna mreža, što prema odredbama članka 59. Zakona o komunalnom gospodarstvu nije komunalna infrastruktura. Također, odredbom članka 146. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vodama, propisano je da su jedinice lokalne samouprave bile dužne do 18. svibnja 2014. prenijeti komunalne vodne građevine u svom vlasništvu u vlasništvo javnog isporučitelja vodne usluge, u obliku temeljnog uloga ili prijenosa bez naknade.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Bizovac je ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 515 građevina komunalne infrastrukture.

U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini na kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad njom i osobi koja njome upravlja, zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i aktima s tim u vezi, ali ne i podaci o statusu komunalne infrastrukture, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedeni podatak.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Bizovac, Općina nije poduzimala aktivnosti radi evidentiranja komunalne infrastrukture na svom području u katastru i zemljišnim knjigama, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, kojima je propisan upis komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranje u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Bizovac u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Bizovac, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima.

Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Bizovac evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Bizovac je obavila popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu od pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Bizovac je u siječnju 2011. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima kojom su, uz sedam komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene tri djelatnosti koje se obavljaju na području Općine, a odnose se na odlaganje komunalnog otpada, prijevoz pokojnika i poslove veterinarsko-higijeničarske službe. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti za devet djelatnosti u Općini Bizovac, dok za komunalnu djelatnost održavanje nerazvrstanih cesta nije određen organizacijski oblik obavljanja.

U tablici broj 41 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Bizovac, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 41

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Bizovac,
prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje javnih površina	Vlastiti komunalni pogon
2.	Održavanje groblja	
3.	Održavanje nerazvrstanih cesta	-
4.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
5.	Odlaganje komunalnog otpada	
6.	Prijevoz pokojnika	
7.	Prijevoz putnika	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
8.	Održavanje čistoće javnih površina	
9.	Održavanje javne rasvjete	
10.	Poslovi veterinarsko-higijeničarske službe	

Odluka o komunalnim djelatnostima donesena je na temelju odredbi Zakona o komunalnom gospodarstvu koje su bile na snazi do kolovoza 2018. i nije usklađena s odredbama istog Zakona koje su na snazi od kolovoza 2018. Tako su Odlukom o komunalnim djelatnostima određene komunalne djelatnosti odlaganje komunalnog otpada i prijevoz pokojnika, koje važećim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu propisane kao komunalne djelatnosti, a za komunalnu djelatnost održavanje nerazvrstanih cesta nije određen organizacijski oblik obavljanja. Također, Odlukom o komunalnim djelatnostima je određena komunalna djelatnost održavanja javnih površina koja obuhvaća djelatnosti održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanja javnih zelenih površina, koje su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi propisane kao zasebne komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti novu odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području Općine Bizovac i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Bizovac je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, ali ne i opseg poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom održavanja komunalne infrastrukture određuje i opseg poslova održavanja. U programima građenja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za građenje građevina i uređaja javne vodoopskrbe, a u programima održavanja rashodi za deratizaciju, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima nije građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova. Također, Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture iskazivati samo rashode koji se odnose na građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Bizovac nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim građevinama komunalne infrastrukture, osim za nerazvrstane ceste i javnu rasvjetu, odnosno djelatnostima te po izvorima njihova financiranja.

Općina Bizovac je u studenome 2018. donijela odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade, a u veljači 2020. Izmjene odluka o komunalnom doprinosu i komunalnoj naknadi te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su dvije zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 12,00 kn/m³, a za drugu zonu u iznosu od 10,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,9 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja dvije zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Bizovac koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu 3,0 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Bizovac je u rujnu 2019. donijela odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, korištenje površina javne namjene i održavanje reda i čistoće na njima, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a mogu izdavati obvezne prekršajne naloge i naplaćivati kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda u slučaju njihova počinjenja. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Bizovac sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Bizovac u 2019. i 2020. obavljalo se sedam komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega je jedna uslužna komunalna djelatnost. Općina Bizovac obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje dvije komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje javnih površina i održavanje groblja, obavljao je vlastiti pogon. Obavljanje četiri komunalne djelatnosti, koje se odnose na održavanje čistoće javnih površina, održavanje javne rasvjete, održavanje nerazvrstanih cesta i poslove veterinarsko-higijeničarske službe povjerene su pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a komunalna djelatnost obavljanje dimnjačarskih poslova povjerena je na temelju ugovora o koncesiji.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga.

Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelj komunalne usluge, kojem je povjereno obavljanje uslužne komunalne djelatnosti obavljanja dimnjačarskih poslova na temelju ugovora o koncesiji nije donio je opće uvjete isporuke.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine, uz suglasnost Općine Bizovac te njihovo javno objavljivanje, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Bizovac za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 3.643.442,00 kn, od čega se 500.588,00 kn odnosi na izgradnju odvodnog sustava i usluge deratizacije, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odluke o komunalnim djelatnostima nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 3.142.854,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Bizovac je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa ostvarila u iznosu od 1.046.993,00 kn, što čini 33,3 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 42 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Bizovac za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 42

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Bizovac
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	253.761,00	253.766,00	100,00
2.	Javna rasvjeta	1.470.300,00	1.484.395,00	101,0
3.	Izgradnja odvodnog sustava	400.000,00	197.951,00	49,5
	Ukupno	2.124.061,00	1.936.112,00	91,2

U tablici broj 43 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Bizovac za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 43

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Bizovac
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	50.000,00	49.400,00	98,8
2.	Održavanje javnih površina	680.000,00	638.873,00	94,0
3.	Odvoz krupnog otpada	230.000,00	233.431,00	101,5
4.	Održavanje javne rasvjete	440.000,00	482.989,00	109,8
5.	Deratizacija	308.750,00	302.637,00	98,0
	Ukupno	1.708.750,00	1.707.330,00	99,9

Rashodi za poslove veterinarsko-higijeničarske službe ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenog s pravnom osobom za razdoblje od 2017. do 2020., kojoj je povjereno obavljanje navedene komunalne djelatnosti, a nisu planirani programom održavanja komunalne infrastrukture. Rashodi za održavanje čistoće javnih površina i održavanje groblja planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture te iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa u okviru rashoda za održavanje javnih površina, iako su navedene djelatnosti odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrđena kao zasebne komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje planirati sve komunalne djelatnosti te ih iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi lokalne jedinice moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Bizovac ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinственог upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta.

Općina Bizovac organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja.

Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta s ciljem poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda s ciljem poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, s ciljem njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima s ciljem povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Bizovac te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Bizovac

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Bizovac ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluke o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Bizovac **djelomično učinkovito** te su Općini su dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Bizovac

Općina se očitovala na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, u dijelu koji se odnosi na Općinu Bizovac te je pokrenula postupke rješavanja uočenih nedostataka opisanih u Nacrtu Izvješća. U očitovanju navodi da su u evidenciji komunalne infrastrukture dodani podaci koji se odnose na status komunalne infrastrukture, da je Općina evidentirala sve nerazvrstane ceste kao javno dobro u katastru i zemljišnim knjigama, a u postupku je i evidentiranje preostale komunalne infrastrukture, u tijeku je povezivanje građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge nefinancijske imovine putem identifikacijskih brojeva sa svim evidencijama o imovini, donesena je nova Odluka o komunalnim djelatnostima, iz Programa održavanja komunalne infrastrukture uklonjena je stavka deratizacije, a iz Programa građenja komunalne infrastrukture stavka građenje građevina vodoopskrbe. Općinsko vijeće Općine Bizovac je usvojilo Opće uvjete isporuke komunalne usluge obavljanje dimnjačarskih poslova koje su objavljene u Službenom glasilu Općine.

Općina Čeminac

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je Općina Čeminac kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Osječko-baranjske županije. Površina Općine je 72 km², a obuhvaća pet naselja s 2 909 stanovnika.

U tablici broj 44 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Čeminac po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 44

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Čeminac, po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Općina Čeminac	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	50	46	4	0	0
2.	Javne zelene površine	Park	1	1	0	0	0
		Dječje igralište	1	1	0	0	0
2.	Javna parkirališta	Parkirališta	8	8	0	0	0
3.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prijevoza	3	0	3	0	0
		Spomenici	3	3	0	0	0
4.	Javna rasvjeta	Javna rasvjeta - ulice	31	0	0	0	31
5.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	4	4	0	0	0
Ukupno			101	63	7	0	31

Općina Čeminac je do kolovoza 2020. na svom području evidentirala 101 građevinu i uređaj komunalne infrastrukture, od čega je 63 ili 62,4 % u vlasništvu Općine, sedam ili 6,9 % u javnom vlasništvu, dok za 31 ili 30,7 % građevina i uređaja komunalne infrastrukture evidencija ne sadrži podatke o vlasništvu.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Čeminac je ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 101 građevinu i uređaj komunalne infrastrukture. Evidencija komunalne infrastrukture Općine Čeminac sadrži podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini na kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad njom, ali ne i podatke o osobi koja njome upravlja te podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i aktima s tim u vezi. Evidencija javne rasvjete iskazana je po ulicama i ne sadrži podatke o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi. Prema odredbama članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu, evidencija komunalne infrastrukture treba sadržavati podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad njom i osobi koja njome upravlja te podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom. Prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture, Općina Čeminac je poduzimala aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru te su pojedine građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Javne zelene površine, groblja i javna parkirališta nisu upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro. Za pojedine građevine komunalne infrastrukture nisu navedeni podaci o vlasništvu te na temelju takve evidencije nije moguće utvrditi broj građevina i uređaja komunalne infrastrukture koji su upisani u zemljišne knjige i evidentirani u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Čeminac.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Čeminac u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Preporučuje se podatke o radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Čeminac, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Čeminac evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Čeminac je obavila popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-naloz-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu od pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Čeminac je u prosincu 2017. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima koje se na području Općine obavljaju dodjeljivanjem koncesije i siječnju 2019. Odluku o osnivanju vlastitog pogona zbog obavljanja komunalnih djelatnosti, kojima je određeno devet komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koje se obavljaju u Općini i organizacijski oblik njihova obavljanja.

U tablici broj 45 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Čeminac, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 45

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Čeminac,
prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1	2	
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Vlastiti komunalni pogon
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje javnih zelenih površina	
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
6.	Održavanje groblja	
7.	Održavanje čistoće javnih površina	
8.	Održavanje javne rasvjete	
9.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji

Općina Čeminac je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja djelomično sadrže procjenu troškova građenja odvojeno za svaku građevinu komunalne infrastrukture, s naznakom izvora financiranja. Za izgradnju nerazvrstanih cesta, javnih površina i javnu rasvjetu procjena troškova iskazana je ukupno, ali ne i za svaku građevinu odvojeno, što nije u skladu s odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, ali ne i opseg poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom održavanja komunalne infrastrukture određuje i opseg poslova održavanja. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture za svaku građevinu komunalne infrastrukture odvojeno, u programima građenja komunalne infrastrukture, odnosno opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, u programima održavanja komunalne infrastrukture.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Čeminac nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Prema odredbama članka 12. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15), polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju proračuna objavljuje se na internetskim stranicama Vlade Republike Hrvatske, odnosno internetskim stranicama jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Opći i posebni dio polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna objavljuje se u Narodnim novinama, odnosno službenom glasilu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Također, prema odredbi članka 112. Zakona o proračunu, godišnji izvještaj o izvršenju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dostavlja se Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju u roku od 15 dana nakon što ga donese predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Iznimno, ako predstavničko tijelo ne donese godišnji izvještaj o izvršenju proračuna, isti se dostavlja Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju u roku od 60 dana od dana podnošenja predstavničkom tijelu. Općina Čeminac nije objavila godišnji izvještaj o izvršenju proračuna za 2019. na svojim mrežnim stranicama niti dostavila Državnom uredu za reviziju.

Državni ured za reviziju nalaže donošenje godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna, njegovo objavljivanje na mrežnim stranicama jedinice lokalne samouprave te dostavljanje Državnom uredu za reviziju u roku od 15 dana nakon što ga donese predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave, u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

Općinski načelnik nije sastavio i podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., što nije u skladu s odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima općinski načelnik, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnosi predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za prethodnu kalendarsku godinu, koja se objavljuju u službenom glasilu.

Državni ured za reviziju nalaže sastaviti i podnositi izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture predstavničkom tijelu te ih objavljivati u službenom glasilu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Čeminac je u srpnju 2018. donijela odluke o komunalnom doprinosu i o komunalnoj naknadi, u kolovozu 2019. o vrijednosti boda komunalne naknade, a u lipnju 2020. Izmjene odluke o komunalnoj naknadi te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su dvije zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 22,00 kn/m³, a za drugu zonu u iznosu od 20,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća.

Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 1,6 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja dvije zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Čeminac koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu 7,80 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Čeminac je u svibnju 2019. donijela odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine Čeminac za gospodarske i druge svrhe, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda s tih površina, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a prekršajne naloge podnosi Jedinostveni upravni odjel na temelju naloga komunalnog redara. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Čeminac sadrži odredbu kojom se javne telefonske govornice, poštanski sandučići i bankomati, postavljaju na mjestima na način da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama. Druge odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama nisu navedene.

Državni ured za reviziju preporučuje odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Čeminac u 2019. i 2020. obavljalo se devet komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega je jedna uslužna komunalna djelatnost. Općina Čeminac obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje osam komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, javnih zelenih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje groblja, održavanje čistoće javnih površina o održavanje javne rasvjete, obavljao je vlastiti pogon i deset osoba zaposlenih u programu javnih radova, a obavljanje komunalne djelatnosti dimnjačarskih usluga povjereno je pravnoj osobi na temelju ugovora o koncesiji.

Prema odredbama članka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelj komunalne usluge, kojem je povjereno obavljanje uslužne komunalne djelatnosti obavljanja dimnjačarskih poslova na temelju ugovora o koncesiji donio je cjenike i opće uvjete isporuke uz suglasnost Općine Čeminac te ih objavio na mrežnim stranicama.

Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Čeminac je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa ostvarila u iznosu od 7.417.872,00 kn.

Općina Čeminac nije donijela godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2019., izvješće o izvršenju programa građenja i izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019.

U tablici broj 46 daju se podaci iz programa građenja komunalne infrastrukture Općine Čeminac za 2019.

Tablica broj 46

Program građenja komunalne infrastrukture Općine Čeminac
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	700.000,00	-	-
2.	Javna rasvjeta	297.000,00	-	-
3.	Groblja	2.100.000,00	-	-
4..	Javnih površina	598.000,00	-	-
	Ukupno	3.695.000,00	-	-

U tablici broj 47 daju se podaci iz programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Čeminac za 2019.

Tablica broj 47

Program održavanja komunalne infrastrukture Općine Čeminac
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje javnih površina	776.300,00	-	-
2.	Održavanje javne rasvjete	297.000,00	-	-
3.	Održavanje nerazvrstanih cesta	200.000,00	-	-
	Ukupno	1.273.300,00	-	-

Održavanje nerazvrstanih cesta, javnih površina i groblja obavljali su zaposlenici vlastitog pogona i deset osoba zaposlenih na određeno vrijeme u programu javnih radova. Općina je s Hrvatski zavodom za zapošljavanje u svibnju 2019. zaključila ugovor o sufinanciranju deset osoba u programu javnih radova na održavanju zelenih površina i okoliša u vrijednosti 246.477,00 kn, a s fizičkim osobama su zaključeni ugovori o radu na određeno vrijeme za radno mjesto komunalni radnik na vrijeme od šest mjeseci.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi lokalne jedinice moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Čeminac ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Čeminac organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta s ciljem poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda s ciljem poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, s ciljem njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima s ciljem povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Čeminac te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti.

Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Čeminac

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Čeminac ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluke o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su opći uvjeti isporuke i cjenik komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost koja se obavlja na području Općine doneseni uz njezinu suglasnost, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na donošenje godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Čeminac **djelomično učinkovito** te su Općini su dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Čeminac

Općina u očitovanju navodi da je suglasna s Nacrtom izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, u dijelu koji se odnosi na Općinu Čeminac.

Općina Čepin

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je Općina Čepin kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Osječko-baranjske županije. Površina Općine je 120,6 km², a obuhvaća pet naselja s 11 599 stanovnika.

U tablici broj 48 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Čepin po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 48

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Čepin, po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Čepin	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	103	96	7	0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Pločnici (nogostupi)	40	33	7	0
		Biciklistička staza	1	1	0	0
		Trgovi	1	1	0	0
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	8	7	1	0
4.	Javne zelene površine	Drvored	1	1	0	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	7	7	0	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na autobusnim stajalištima	1	1	0	0
6.	Javna rasvjeta	Građevine i uređaji za rasvjetljavanje cesta i javnih površina	93	93	0	0
7.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja i mrtvačnice	7	7	0	0
Ukupno			262	247	15	0

Općina Čepin je do kolovoza 2020. evidentirala 262 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 247 ili 94,3 % u vlasništvu Općine, a 15 ili 5,7 % u javnom vlasništvu.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Čepin je ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 262 građevine i uređaja komunalne infrastrukture. U evidencija se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad njom i osobi koja njome upravlja ali ne i podatke o izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Čepin, Općina provodi aktivnosti radi upisa vlasništva nad komunalnom infrastrukturom na svom području, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom tijelu za katastar i nadležnom sudu radi evidentiranja komunalne infrastrukture u katastru i provedbe upisa statusa komunalne infrastrukture kao javnog dobra u općoj uporabi u vlasništvu Općine u zemljišne knjige, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz podataka navedenih u evidenciji komunalne infrastrukture nije vidljivo za koje je građevine komunalne infrastrukture završen postupak upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru te koja je komunalna infrastruktura upisana u zemljišne knjige i evidentirana u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Čepin.

Državni ured za reviziju nalaže podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Čepin, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima.

Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Čepin evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Čepin je obavila popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-naloz-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu od pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Čepin je u studenome 2014. i lipnju 2015. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima i Izmjene i dopune Odluke o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Čepin.

U tablici broj 49 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Čepin, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 49

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Čepin, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Upravljanje i održavanje javne rasvjete	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Čepin ili više jedinica lokalne samouprave/pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Upravljanje grobljem	
3.	Košnja trave i uklanjanje granja i dotrajalih stabala	
4.	Održavanje groblja i krematorija i prijevoz pokojnika	
5.	Čišćenje i pražnjenje koševa	
6.	Obavljanje poslova zimske službe	
7.	Odlaganje komunalnog otpada	
8.	Održavanje, izgradnja i rekonstrukcija nerazvrstanih cesta, nogostupa, pješačkih i biciklističkih staza, putova i otresišta	
9.	Hitne intervencije	
10.	Održavanje, izgradnja i rekonstrukcija igrališta i urbane opreme	
11.	Održavanje elektroničke opreme	
12.	Prigodno ukrašavanje Općine	
13.	Oglašavanje	
14.	Dezinsekcija, deratizacija, zaštita bilja i suzbijanje nepoželjne vegetacije	
15.	Održavanje elektroenergetskih postrojenja u vlasništvu	
16.	Održavanje odlagališta građevinskog otpada	
17.	Odvodnja i pročišćavanje otpadnih i oborinskih voda	
18.	Prijevoz robe i osoba u pješačkim zonama	
19.	Održavanje vertikalne, horizontalne i ostale signalizacije i promjene prometnih režima	
20.	Održavanje autobusnih stajališta, čekaonica, podvožnjaka, nadvožnjaka, ograda i drugo	
21.	Postavljanje i održavanje oznaka ulica, parkova i trgova	
22.	Održavanje odlagališta građevnog otpada, reciklažnih dvorišta i zelenih otoka	
23.	Zimska služba	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Čepin ili više jedinica lokalne samouprave/pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ili ugovora o koncesiji
24.	Opskrba pitkom vodom	
25.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	
26.	Tržnica na malo	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
27.	Skupljanje i odvoz komunalnog otpada	
28.	Prijevoz pokojnika	

Odluka o komunalnim djelatnostima donesena je na temelju odredbi Zakona o komunalnom gospodarstvu koje su bile na snazi do kolovoza 2018. i nije usklađena s odredbama istog Zakona koje su na snazi od kolovoza 2018. Tako je odlukom o komunalnim djelatnostima određena komunalna djelatnost održavanje, izgradnja i rekonstrukcija nerazvrstanih cesta, nogostupa, pješačkih i biciklističkih staza, putova i otesišta, koja obuhvaća komunalnu djelatnost održavanja nerazvrstanih cesta i komunalnu djelatnost održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, koje su važećim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisane kao zasebne komunalne djelatnosti. U okviru komunalne djelatnosti upravljanje grobljem obavljala se komunalna djelatnost ukopa pokojnika. Također, odlukom o komunalnim djelatnostima kao komunalne djelatnosti određene su djelatnosti sakupljanja i odvoza komunalnog otpada, prijevoza pokojnika, opskrba pitkom vodom te odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda, koje važećim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu propisane kao komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području Općine Čepin i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s važećim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Čepin je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture djelomično sadrže procjenu troškova građenja odvojeno za svaku građevinu komunalne infrastrukture, s naznakom izvora financiranja. Za izgradnju objekata procjena troškova iskazana je ukupno, ali ne i za svaki objekt odvojeno, što nije u skladu s odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, ali ne i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture za svaku građevinu komunalne infrastrukture odvojeno, u programima građenja komunalne infrastrukture, odnosno opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, u programima održavanja komunalne infrastrukture.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje.

Općina Čepin je izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području za razdoblje 2014. do 2018., koje je općinsko vijeće usvojilo u veljači 2019.

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim građevinama odnosno djelatnostima i vrstama radova.

Općina Čepin je u prosincu 2018. donijela odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su četiri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 30,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 25,50 kn/m³, za treću zonu u iznosu od 21,00 kn/m³ i za četvrtu zonu u iznosu od 10,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 2,2 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj. Za jednokratnu uplatu komunalnog doprinosa za objekte koji se nalaze u 1., 2. ili 3. zoni obračunava se popust 30,0 %. Obročnu otplata može biti najviše do 36 obroka, s tim da visina prvog obroka iznosi 30,0 % ukupnog iznosa komunalnog doprinosa, a prvi obrok plaća se u roku 30 dana od izvrsnosti rješenja. Potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa predviđeno je za određene slučajeve izgradnje kada Općina Čepin sudjeluje kao investitor izgradnje komunalne infrastrukture, investitore koji grade prometnu infrastrukturu, vjerske, stambene i objekte socijalnog programa, vatrogasne domove, vojne građevine, sportska i dječja igrališta, ograda i zidova, druge komunalne infrastrukture te osobe koje ostvaruju pravo na stambeno zbrinjavanje prema Zakonu o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine 121/17 i 98/19).

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za lokalnu jedinicu koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Koeficijenti zone određeni su u visini od 0,50 do 1,00, a koeficijenti namjene u visini 0,05 za neizgrađeno građevinsko zemljište, 1,00 za stambeni i poslovni prostor koji koriste neprofitne udruge, do 3,00 za poslovni prostor koji služi za djelatnosti koje nisu proizvodne. Rokovi plaćanja komunalne naknade su tromjesečni. Komunalna naknada ne plaća se za objekte kojih je Općina korisnik, odnosno trgovačka društva, javne ustanove i druge pravne osobe u vlasništvu Općine Čepin, pravne osobe koje obavljaju vatrogasnu djelatnost i udruge u vatrogastvu, sakralni i vjerski objekti te pomoćne građevine. U pojedinačnim slučajevima može se odobriti privremeno oslobađanje od obveze plaćanja komunalne naknade (potpuno ili djelomično) u tekućoj godini za stambeni prostor koji koriste za stanovanje obveznika koji primaju minimalnu zajamčenu naknadu po odredbama Zakona o socijalnoj skrbi. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz studenoga 2018. u iznosu od 2,64 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Općina Čepin je u kolovozu 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine Čepin za gospodarske i druge svrhe, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, skupljanje, prikupljanje, odvoz i postupanje sa sakupljenim komunalnim otpadom, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda i prekršajne odredbe. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari utvrđuju identitet stranke, prikupljaju dokaze, uzimaju izjave od odgovornih osoba i utvrđuju činjenično stanje na vizualni i drugi odgovarajući način (fotografiranjem, videozapisom i sl.) te donose opomene i rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda i predlažu izdavanje obveznih prekršajnih naloga. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Čepin sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Komunalna infrastruktura u Općini Čepin koristi se za obavljanje deset komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i donesenim odlukama o komunalnim djelatnostima koje će se obavljati na području Općine, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Općina Čepin obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje osam komunalnih djelatnosti, koje se odnose na upravljanje i održavanje javne rasvjete, održavanje groblja, ukop pokojnika, javnih zelenih površina (košnja trave i uklanjanje granja i dotrajalih stabala), čišćenje i pražnjenje koševa, obavljanje poslova zimske službe, odvodnja oborinskih voda te komunalnu djelatnost obavljanja dimnjačarskih poslova, obavljalo je trgovačko društvo kojem je osnivač Općina Čepin. Obavljanje komunalne djelatnosti dezinfekcija, deratizacija, zaštita bilja i suzbijanje nepoželjne vegetacije i održavanje vertikalne, horizontalne i ostale signalizacije i promjene prometnih režima povjereno je dvjema pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Druge komunalne djelatnosti određene odredbama odluka o komunalnim djelatnostima se u 2019. i 2020. nisu obavljale.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Trgovačkom društvu čiji je osnivač Općina Čepin povjereno je obavljanje uslužnih komunalnih djelatnosti pružanja usluga ukopa pokojnika i dimnjačarskih usluga. Cjenici komunalne usluge ukopa pokojnika i dimnjačarskih usluga doneseni su uz suglasnost Općine Čepin te su objavljeni u službenom glasilu Općine i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalnih usluga. Opći uvjeti isporuke komunalnih usluga ukopa pokojnika i dimnjačarskih usluga nisu objavljeni u službenom glasilu i na mrežnoj stranici Općine Čepin te na mrežnoj stranici isporučitelja komunalne usluge.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti uz suglasnost Općine Čepin te njihovo javno objavljivanje, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Čepin za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 2.549.272,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Čepin je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa ostvarila u iznosu od 2.148.350,00 kn, što čini 84,3 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 50 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Čepin za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 50

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Čepin
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Izrada projektna dokumentacija	161.330,00	251.834,00	156,1
2.	Izgradnja objekata komunalne infrastrukture	385.670,00	385.670,00	100,0
3.	Javna rasvjeta	140.000,00	46.024,00	32,9
4.	Izrada prostornog plana	33.000,00	61.250,00	185,6
5.	Izgradnja dizala za invalide i druge komunalne infrastrukture	70.000,00	0,00	0,0
	Ukupno	790.000,00	747.778,00	94,3

U programu građenja komunalne infrastrukture i izvješću o njegovu izvršenju iskazani su rashodi za izradu projektne dokumentacije i izgradnja objekata komunalne infrastrukture kao zasebne stavke, a trebalo ih je iskazati u okviru rashoda za građenje komunalne infrastrukture na koje se odnose.

Državni ured za reviziju preporučuje u programu građenja komunalne infrastrukture i izvješću o njegovu izvršenju planirane i ostvarene rashode iskazivati po vrstama komunalne infrastrukture na koju se odnose.

U tablici broj 51 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Čepin za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 51

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Čepin
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
1	2	3	4	
1.	Održavanje nogostupa	100.000,00	0,00	0,0
2.	Održavanje nerazvrstanih cesta - zimska služba	250.000,00	198.513,00	79,4
3.	Održavanje javnih zelenih površina	320.000,00	311.273,00	97,3
4.	Održavanje kanala za odvodnju oborinskih voda	220.000,00	230.556,00	104,8
5.	Održavanje javne rasvjete	892.000,00	1.061.152,00	119,0
	Ukupno	1.782.000,00	1.801.494,00	101,1

Rashodi za održavanje nogostupa su planirani, a nisu ostvareni, pri čemu izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. Također, u 2019. su ostvareni rashodi za komunalnu djelatnost deratizacija i dezinfekcija te održavanje vertikalne, horizontalne i ostale signalizacije, a program i izvješće ne sadrže iskaz spomenutih sredstava.

Državni ured za reviziju preporučuje, u slučajevima značajnijeg odstupanja rashoda za održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane iznose, u izvješćima o izvršenju održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom. Također, preporučuje se u programu održavanja komunalne infrastrukture i izvješću o njegovu izvršenju iskazati sve rashode koji se odnose na održavanje komunalne infrastrukture.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi lokalne jedinice moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Čepin ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Upravnog odjela za gospodarstvo i komunalno-stambenu djelatnost i, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Čepin organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja.

Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta s ciljem poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda s ciljem poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, s ciljem njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima s ciljem povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Čepin te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Čepin

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Čepin ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluke o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i određeni propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na izvještavanje o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Čepin **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Čepin

Općina u očitovanju navodi da je suglasna s utvrđenim činjenicama opisanim u Nacrtu izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, u dijelu koji se odnosi na Općinu Čepin.

Općina Darda

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je Općina Darda kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Osječko-baranjske županije. Površina Općine je 87 km², a obuhvaća četiri naselja s 6 908 stanovnika.

Općina Darda je do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) evidentirala 62 građevina komunalne infrastrukture, od čega se 59 odnosi na nerazvrstane ceste i tri na groblja. Evidencija ne sadrži podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Darda vodi evidenciju nerazvrstanih cesta i groblja, dok evidencija druge komunalne infrastrukture nije ustrojena. Evidencija nerazvrstanih cesta i groblja, u kojoj je do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) evidentirano 59 cesta i tri groblja, sadrži propisane podatke o nazivu cesta i groblja te o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se ceste i groblja nalazi, ali ne i podatke o vlasništvu nad cestama i grobljima, o osobi koja njima upravlja te o zatraženim i izdanim dozvolama za njihovo uređenje, građenje i uporabu, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa cesta i groblja i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Darda, općinsko vijeće je u studenome 2020. donijelo odluku o proglašenju nerazvrstanih cesta, javnih parkirališta i javnih zelenih površina javnim dobrom u općoj uporabi u vlasništvu Općine koja će se dostaviti nadležnom sudu radi upisa nerazvrstanih cesta, javnih parkirališta i javnih zelenih površina u zemljišne knjige kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema odredbi članka 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalna infrastruktura se evidentira i u katastru, i to na temelju geodetskog elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture i potvrde jedinice lokalne samouprave da se radi o komunalnoj infrastrukturi, koje nadležnom tijelu za katastar dostavlja jedinica lokalne samouprave odnosno javni isporučitelj koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Darda u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Darda, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Darda evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Darda je obavila popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu od pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Darda je u travnju 2020. donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojima je određeno jedanaest komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koje se obavljaju u Općini i organizacijski oblik njihova obavljanja.

U tablici 52 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Darda, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 52

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Darda ,
prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1	2	
1.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Vlastiti komunalni pogon
2.	Održavanje javnih zelenih površina	
3.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
4.	Održavanje groblja	
5.	Održavanje čistoće javnih površina	
6.	Usluge javnih tržnica na malo	
7.	Usluge ukopa pokojnika unutar groblja	
8.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Darda
9.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
10.	Održavanje javne rasvjete	
11.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji

Općina Darda je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. Za 2019. su u službenom glasilu objavljeni zaključci o donošenju programa, dok programi građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture nisu objavljeni. Programi građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2020. su objavljeni službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, ali ne i opseg poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom održavanja komunalne infrastrukture određuje i opseg poslova održavanja. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. U programima građenja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za građenje građevina i uređaja za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda i izgradnju objekata i uređaja za ostalu infrastrukturu (vatrogasni i društveni domovi, škole, vrtići), što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odluka o komunalnim djelatnostima nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova. Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja komunalne infrastrukture iskazivati samo rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Darda je za razdoblje 2018. do 2022. izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. Zaključak o prihvaćanju izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. je objavljen u službenom glasilu bez izvješća. Prema odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju nalaže izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture objavljivati u službenom glasilu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Darda je u prosincu 2018. donijela odluke o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade, veljači 2019. Odluku o komunalnom doprinosu i ožujku 2019. Izmjenu Odluke o komunalnoj naknadi te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 22,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 20,00 kn/m³, a za treću zonu u iznosu od 18,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 1,6 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Darda koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu 1,80 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Darda je u srpnju 2014. donijela odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće i čuvanje javnih površina, skupljanje, odvoz i postupanje sa skupljenim komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a mogu izdavati obvezne prekršajne naloge i naplaćivati kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda u slučaju njihova počinjenja. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Darda ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Darda u 2019. i 2020. obavljalo se devet komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega su tri uslužne komunalne djelatnosti. Općina Darda obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje šest komunalnih djelatnosti koje se odnose na održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, javnih zelenih površina, građevina, uređaja i predmeta javne namjene, čistoće javnih površina, usluge javnih tržnica na malo i usluge ukopa pokojnika unutar groblja, obavljao je vlastiti pogon. Održavanje nerazvrstanih cesta i javne rasvjete povjerene su pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a komunalna djelatnost obavljanja dimnjačarskih usluga povjerena je na temelju ugovora o koncesiji.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Za komunalne djelatnosti obavljanja usluga ukopa i javnih tržnica na malo, koje obavlja vlastiti pogon, doneseni su i objavljeni opći uvjeti isporuke. Isporučitelj komunalne usluge, kojem je povjereno obavljanje uslužne komunalne djelatnosti obavljanja dimnjačarskih poslova na temelju ugovora o koncesiji, nije donio opće uvjete isporuke.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine, uz suglasnost Općine Darda te njihovo javno objavljivanje, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Darda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 7.012.803,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisani izvori namijenjeni i za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Darda je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa ostvarila u iznosu od 2.131.499,00 kn, što čini 30,4 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici 53 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Darda za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 53

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Darda
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste i nogostupi	14.713.827,00	5.800.675,00	39,4
2.	Izgradnja biciklističke staze	3.146.041,00	0,00	0,0
3.	Javna rasvjeta	1.850.000,00	236.377,00	12,8
4.	Objekti i uređaji za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda	1.140.000,00	0,00	0,0
5.	Izgradnja objekata i uređaja za ostalu infrastrukturu - vatrogasni i društveni domovi, škola, vrtića	36.761.414,00	0,00	0,0
	Ukupno	57.611.282,00	6.037.052,00	10,5

Program građenja komunalne infrastrukture za 2019. izvršen je za 51.574.230,00 kn ili 89,5 % manje od plana, pri čemu je većina stavki izvršena u iznosima znatno manjim od plana, a izvješće o izvršenju proračuna ne sadrži obrazloženje za odstupanja plana. Također, pojedine aktivnosti i planirani iznosi za njihovu provedbu navedeni u programu građenja komunalne infrastrukture nisu ostvareni.

U tablici 54 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Darda za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 54

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Darda
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta i nogostupa	970.000,00	497.138,00	51,3
2.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	71.000,00	0,00	0,0
3.	Održavanje javne rasvjete	370.000,00	478.613,00	129,4
	Ukupno	1.411.000,00	975.751,00	69,2

Program održavanja komunalne infrastrukture za 2019. izvršen je za 435.249,00 kn ili 30,9 % manje od plana, pri čemu se najznačajnije odstupanje odnosi na izvršenje rashoda za održavanje nerazvrstanih cesta i nogostupa, a izvješće o izvršenju programa ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. Također, pojedine aktivnosti i planirani iznosi za njihovu provedbu navedeni u programu održavanja komunalne infrastrukture nisu ostvareni. Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, javnih zelenih površina, građevina, uređaja i predmeta javne namjene i čistoće javnih površina, obavljao je vlastiti pogon, a rashodi zaposlenika vlastitog pogona na održavanju komunalne infrastrukture nisu planirani u programu održavanja. U slučaju većih radova, u skladu s Pravilnikom o jednostavnoj nabavi, radove su obavljala trgovačka društva na temelju narudžbenica.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja u izvršenju rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane iznose, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom. Također, državni ured za reviziju preporučuje rashode zaposlenih u vlastitom pogonu na održavanju komunalne infrastrukture planirati i iskazivati u programu održavanja komunalne infrastrukture.

- Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi lokalne jedinice moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Darda ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta.

Općina Darda organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta s ciljem poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda s ciljem poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, s ciljem njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima s ciljem povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Darda te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Darda

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Darda ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluke o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužnu komunalne djelatnosti, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Darda **djelomično učinkovito** te su Općini su dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Darda

Općina u očitovanju navodi da je suglasna s utvrđenim činjenicama opisanim u Nacrtu izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, u dijelu koji se odnosi na Općinu Darda.

Općina Donja Motičina

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je Općina Donja Motičina kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Osječko-baranjske županije. Površina Općine je 52 km², a obuhvaća tri naselja s 1 647 stanovnika.

Općina Donja Motičina nije evidentirala građevine i uređaje komunalne infrastrukture.

Nalaz i preporuke

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Donja Motičina do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) nije ustrojila i ne vodi evidenciju komunalne infrastrukture, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj jedinica lokalne samouprave ustrojava i vodi evidenciju komunalne infrastrukture koja sadrži podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja te podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi.

Prema podacima Općine Donja Motičina, Općina nije poduzimala aktivnosti radi evidentiranja komunalne infrastrukture na svom području u katastru i zemljišnim knjigama, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, kojima je propisan upis komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranje u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti i voditi evidenciju komunalne infrastrukture koja će sadržavati propisane podatke, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezinog cjelokupnog evidentiranja. Nalaže se poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Donja Motičina u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika.

Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Donja Motičina evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje nije vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju nalaže voditi analitičke knjigovodstvene evidencije komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine, koja je u glavnoj knjizi iskazana sintetički, po vrsti, količini i vrijednosti tako da iz nje bude vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost svake pojedinačne građevine ili uređaja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Donja Motičina je obavila popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja.

Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu od pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Donja Motičina je u siječnju 2018. donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom je, uz sedam djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i dvije djelatnosti koje se smatraju komunalnom djelatnosti od značaja za Općinu, a odnose se na usluge dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije te ispumpavanje septičkih jama. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti za šest djelatnosti u Općini Donja Motičina, dok za komunalne djelatnosti održavanje čistoće, održavanje javnih površina, održavanje groblja i krematorija te upravljanje i održavanje parkirališta nije određen organizacijski oblik obavljanja.

U tablici broj 55 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Donja Motičina, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 55

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Donja Motičina, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Odvoz i odlaganje komunalnog otpada	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Donja Motičina ili pravna/fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji ili pravna/fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Održavanje javne rasvjete	Pravna/fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji ili pravna/fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
3.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna/fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
4.	Usluge dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije	
5.	Ispumpavanje septičkih jama	

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
6..	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna/fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
7.	Održavanje čistoće javnih površina	-
8.	Održavanje javnih površina	
9.	Održavanje groblja	
10.	Upravljanje i održavanje parkirališta	

Odluka o komunalnim djelatnostima donesena je na temelju odredbi Zakona o komunalnom gospodarstvu koje su bile na snazi do kolovoza 2018. i nije usklađena s odredbama istog Zakona koje su na snazi od kolovoza 2018. Tako je Odlukom o komunalnim djelatnostima određena komunalna djelatnost odvoz i odlaganje komunalnog otpada, koja važećim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije propisana kao komunalna djelatnost. Za komunalne djelatnosti održavanje čistoće javnih površina, održavanje javnih površina, održavanje groblja i upravljanje i održavanje parkirališta nije određen organizacijski oblik obavljanja.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području Općine Donja Motičina i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Donja Motičina je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programima građenja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za građenje građevina i uređaja za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda, energetske obnovu društvenih domova i obnovu općinske zgrade, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture iskazivati samo rashode koji se odnose na građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Donja Motičina nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima i vrstama radova te po izvorima njihova financiranja.

Općina Donja Motičina je u studenome 2018. donijela Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade i siječnju 2019. odluke o komunalnom doprinosu i komunalnoj naknadi, a u ožujku 2019. izmjene odluka o komunalnom doprinosu i komunalnoj naknadi te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 5,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 4,00 kn/m³, a za treću zonu u iznosu od 3,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,4 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena je jedinstvena zona u kojoj se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Donja Motičina koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu 2,4 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Donja Motičina je u rujnu 2019. donijela odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće i čuvanje javnih površina, korištenje javnih površina, gospodarenje komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda, sanitarno-komunalne mjere, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda te kazne za počinjene prekršaje. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari utvrđuju identitet stranke, prikupljaju dokaze, uzimaju izjave od odgovornih osoba i utvrđuju činjenično stanje na vizualni i drugi odgovarajući način (fotografiranjem, videozapisom i sl.) te donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, predlažu izdavanje obveznih prekršajnih naloga i naplaćuju kazne na mjestu izvršenja prekršaja od počinitelja. Općina Donja Motičina nema zaposlenog komunalnog redara te kontrolu nad upravljanjem komunalne infrastrukture provodi Pročelnik jedinstvenog upravnog odjela.

U 2019. i 2020. godini nije bilo izrečenih pisanih opomena i kazni. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Donja Motičina sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Donja Motičina u 2019. i 2020. obavljalo se osam komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega su dvije uslužne komunalna djelatnosti. Općina Donja Motičina obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje četiri komunalne djelatnosti, koje se odnose na održavanje čistoće javnih površina, održavanje javnih zelenih površina te održavanje groblja u okviru koje se obavljala uslužna djelatnost ukopa pokojnika, obavljala je osoba zaposlena na komunalnim poslovima u Općini i šest zaposlenih u programu javnih radova. Održavanje javne rasvjete, nerazvrstanih cesta, usluge deratizacije i dezinsekcije povjerene su pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a poslove ispumpavanja septičkih jama povjereno je fizičkoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema odredbama članka 33. Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalne djelatnosti može obavljati: trgovačko društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više jedinica lokalne samouprave zajedno, javna ustanova koju osniva jedinica lokalne samouprave, služba – vlastiti pogon koju osniva jedinica lokalne samouprave, pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Za obavljanje uslužne komunalne djelatnosti ukopa pokojnika, koju su obavljali zaposlenici Općine i ispumpavanje septičkih jama, koju je obavljala fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, doneseni su cjenici. Opći uvjeti isporuke nisu objavljeni.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine, uz suglasnost Općine Donja Motičina te njihovo javno objavljivanje, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Donja Motičina za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 1.851.945,00 kn, od čega se 305.845,00 kn odnosi na izgradnju vodoopskrbe i energetske obnovu društvenih domova, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima nije građenje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 1.546.100,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Donja Motičina je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvarila u iznosu od 533.964,00 kn, što čini 34,5 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 56 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Donja Motičina za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 56

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Donja Motičina
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Groblja i mrtvačnice	300.000,00	10.394,00	3,5
2.	Nerazvrstane ceste i nogostupi	322.000,00	319.775,00	99,3
3.	Javna rasvjeta	650.000,00	562.565,00	86,6
4.	Objekti i uređaji za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda	120.000,00	100.000,00	83,3
5.	Objekti i uređaji za ostalu infrastrukturu - vatrogasni i društveni dom	837.089,00	251.703,00	30,1
6.	Obnova općinske zgrade	230.000,00	0,0	0,0
	Ukupno	2.459.089,00	1.244.437,00	50,6

Program građenja komunalne infrastrukture za 2019. izvršen je za 1.214.652,00 kn ili 49,4 % manje od plana, pri čemu je izgradnja groblja izvršena u iznosu od znatno manjim od plana, a izvješće o izvršenju proračuna ne sadrži obrazloženje za odstupanja plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja u izvršenju rashoda za građenje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane iznose, u izvješćima o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U tablici broj 57 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Donja Motičina za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 57

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Donja Motičina
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje javne rasvjete	143.000,00	89.597,00	62,7
2.	Održavanje javnih površina	106.435,00	112.689,00	105,9
3.	Održavanje nerazvrstanih cesta i poljskih putova	465.000,00	368.715,00	79,3
4.	Javnozdravstvene usluge – deratizacija i dezinfekcija	38.000,00	32.169,00	84,7
5.	Nabava oprema za održavanje komunalne infrastrukture	10.000,00	4.338,00	43,4
	Ukupno	762.435,00	607.508,00	79,7

Obavljanje komunalnih djelatnosti održavanje javnih površina (u okviru koje su se obavljale komunalne djelatnosti održavanje čistoće javnih površina, održavanje javnih zelenih površina i održavanje groblja), obavljala je osoba zaposlena na komunalnim poslovima u Općini i šest osoba zaposlenih na određeno vrijeme u trajanju od tri mjeseca u programu javnih radova.

Državni ured za reviziju preporučuje rashode zaposlenih u programu javnih radova na održavanju komunalne infrastrukture planirati i iskazivati u programu održavanja komunalne infrastrukture, a rashode za održavanje javnih površina planirati i iskazivati u skladu s odlukom o komunalnim djelatnostima.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi lokalne jedinice moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Donja Motičina ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Donja Motičina organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja.

Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta s ciljem poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda s ciljem poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, s ciljem njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima s ciljem povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Donja Motičina te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Donja Motičina

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Donja Motičina donijela odluke o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na to da nije ustrojena te se ne vodi evidencija komunalne infrastrukture i ne poduzimaju se aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na donošenje i objavljivanje općih uvjeta isporuke za uslužne komunalne djelatnosti, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Donja Motičina **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Donja Motičina

Općina u očitovanju navodi da će postupiti po utvrđenim činjenicama opisanim u Nacrtu izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, u dijelu koji se odnosi na Općinu Donja Motičina. U očitovanju navodi da je tijekom revizije ustrojila evidenciju komunalne infrastrukture, pristupila unošenju vrijednosti komunalne infrastrukture, a vijećnicima su, uz Izvješće o izvršenju proračuna dostavljena obrazloženja o značajnijim odstupanjima od plana.

Općina Draž

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je Općina Draž kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Osječko-baranjske županije. Površina Općine je 150 km², a obuhvaća šest naselja s 2 767 stanovnika

U tablici broj 58 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini draž po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 58

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Draž, po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Općina Draž	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu u nisu uneseni u evidenciju
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	53	53	0	0	0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	1	0	0	0	1
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	2	0	0	0	2
4.	Javne zelene površine	Zelena površina uz ceste	1	0	0	0	1
		Travnjaci	8	0	0	0	8
		Sportska igrališta s pripadajućom opremom	6	0	0	0	6
		Plaža	2	0	2	0	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Javni zahod	1	0	0	0	1
		Spomenici	2	0	0	0	2
6.	Javna rasvjeta	Javna rasvjeta - ulice	51	0	0	0	51
7.	Groblja i mrtvačnice na grobljima	Groblja i mrtvačnice na grobljima	6	0	0	0	6
Ukupno			133	53	2	0	78

Općina Draž je do kolovoza 2020. na svom području evidentirala 133 građevine i uređaja komunalne infrastrukture, od čega su 53 ili 39,9 % građevina i uređaja u vlasništvu Općine, dvije ili 1,5 % na zemljištu u javnom vlasništvu, dok za 78 ili 58,6 % građevina i uređaja komunalne infrastrukture evidencija ne sadrži podatke o vlasništvu.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Draž je ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 133 građevine i uređaja komunalne infrastrukture. Evidencija komunalne infrastrukture Općine Draž sadrži podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture te o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, ali ne i podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, osobi koja njome upravlja te podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi. Evidencija javne rasvjete ne sadrži i podatke o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi. Prema odredbama članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu, evidencija komunalne infrastrukture treba sadržavati podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad njom i osobi koja njome upravlja te podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi. Uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture Općine Draž i zemljišnoknjižne izvratke, nerazvrstane ceste upisane su kao javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Općine.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Draž, Općina je donosila odluke o proglašenju nerazvrstanih cesta javnim dobrom u općoj uporabi. Za ostalu komunalnu infrastrukturu Općina nije poduzimala aktivnosti radi evidentiranja spomenute na svom području u katastru i zemljišnim knjigama, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, kojima je propisan upis komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranje u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Draž u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Draž, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Draž evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Draž je obavila popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu od pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Draž je u siječnju 2020. donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su, uz devet komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i četiri druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju, veterinarsko-higijeničarske poslove, prigodno ukrašavanje naselja te sanaciju divljih odlagališta. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Draž.

U tablici broj 59 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Draž, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 59

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Draž, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje javnih zelenih površina	
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
6.	Održavanje groblja	
7.	Održavanje čistoće javnih površina	
8.	Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija	
9.	Veterinarsko-higijeničarski poslovi	
10.	Prigodno ukrašavanje naselja	
11.	Sanacija divljih odlagališta	

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
12.	Održavanje javne rasvjete	Pravna/fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ili Pravna/fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
13.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna/fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji

Općina Draž je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Draž nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima i vrstama radova te po izvorima njihova financiranja.

Općina Draž je u studenom 2018. donijela Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade, srpnju 2019. Odluku o komunalnoj naknadi i rujnu 2019. Odluku o komunalnom doprinosu te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određeno je osam zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa.

Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 23,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 20,00 kn/m³, za treću zonu u iznosu od 18,00 kn/m³, za četvrtu i petu zonu u iznosu od 15,00 kn/m³, za šestu zonu u iznosu od 10,00 kn/m³, za sedmu i osmu zonu u iznosu od 1,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća.

Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 1,7 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi je određena jedinstvena zona u kojoj se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Draž koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu 2,4 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Draž je u rujnu 2019. donijela odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, uvjeti korištenja javnih parkirališta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, prikupljanje, odvoz i postupanje s prikupljenim komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda, sanitarno-komunalne mjere, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda te kazne za učinjene prekršaje. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a mogu izdavati obvezne prekršajne naloge i naplaćivati kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda u slučaju njihova počinjenja. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Draž ne sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Draž u 2019. i 2020. obavljalo se jedanaest komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima. Općina Draž obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje pet komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, javnih zelenih površina, građevina, uređaja i predmeta javne namjene, groblja i čistoće javnih površina obavljao je zaposlenik na komunalnim poslovima, pet osoba zaposlenih na određene vrijeme na sedam mjeseci te zaposlenici u javnim radovima. Obavljanje šest komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, deratizaciju, veterinarsko-higijeničarske poslove, sanaciju divljih odlagališta, prigodno ukrašavanje naselja i održavanje javne rasvjete, povjerene su pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga.

Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge. Tijekom 2019. Općina Draž nije organizirala obavljanje uslužnih komunalnih djelatnosti na području Općine.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Draž za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 3.757.221,00 kn, od čega se 97.699,00 kn odnosi na izgradnju vodoopskrbnog sustava, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odluke o komunalnim djelatnostima nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 3.659.522,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture te drugi proračunski prihodi. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Draž je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa ostvarila u iznosu od 557.414,00 kn, što čini 15,2% ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 60 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Draž za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 60

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Draž
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	430.000,00	424.040,00	98,6
2.	Izgradnja vodoopskrbe	0,0	97.699,00	0,0
3.	Javna rasvjeta	220.000,00	201.338,00	91,5
6.	Rekonstrukcija ulice	2.156.411,00	2.156.411,00	100,0
	Ukupno	2.806.411,00	2.879.488,00	102,6

U izvješću o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za građenje građevina i uređaja javne vodoopskrbe, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja komunalne infrastrukture iskazivati samo rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 61 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Draž za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 61

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Draž
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
1		2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	195.000,00	80.675,00	41,4
2.	Održavanje javnih zelenih površina	153.839,00	129.817,00	84,4
3.	Saniranje deponije i krupnog otpada	205.000,00	188.800,00	92,1
4.	Održavanje groblja	40.000,00	40.000,00	100,0
4.	Održavanje javne rasvjete	305.000,00	428.441,00	140,5
5.	Prigodno ukrašavanje naselja	10.000,00	10.000,00	100,0
		908.839,00	877.733,00	96,6

Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, javnih zelenih površina, građevina, uređaja i predmeta javne namjene, groblja i čistoće javnih površina obavljao je zaposlenik na komunalnim poslovima, pet osoba zaposlenih na određene vrijeme na sedam mjeseci i sedam osoba zaposlenih na određeno vrijeme na ugovor o djelu u programu javnih radova. U slučaju većih radova, u skladu s Pravilnikom o jednostavnoj nabavi, radove su obavljala trgovačka društva na temelju narudžbenica. Rashodi za obavljanje komunalne djelatnosti poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije ostvareni su u iznosu od 137.416,00 kn, a nisu planirani programom održavanja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje rashode zaposlenih na komunalnim poslovima i u programu javnih radova te za obavljanje drugih komunalnih djelatnosti propisanih Odlukom o komunalnim djelatnostima, planirati i iskazivati u programu održavanja komunalne infrastrukture.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi lokalne jedinice moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Draž ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinственог upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta.

Općina Draž organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta s ciljem poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda s ciljem poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, s ciljem njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima s ciljem povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Draž te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti.

Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Draž

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Draž ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluke o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njegovu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Draž **djelomično učinkovito** te su Općini su dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Draž

Općina u očitovanju navodi da je suglasna s Nacrtom izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, u dijelu koji se odnosi na Općinu Draž.

Općina Drenje

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je Općina Drenje kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Osječko-baranjske županije. Površina Općine je 107 km², a obuhvaća 12 naselja s 2 700 stanovnika.

U tablici broj 62 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Drenje po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 62

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Drenje, po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Drenje	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Cesta, put	55	49	6	0
2.	Javne zelene površine	Dječja igrališta	8	6	2	0
3.	Građevine i uređaji javne namjene	Autobusna stanica	11	11	0	0
4.	Javna rasvjeta	Javna rasvjeta - ulice	53	34	19	0
5.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	11	11	0	0
		Mrtvačnice	5	5	0	0
Ukupno			143	116	27	0

Općina Drenje je do kolovoza 2020. na svom području evidentirala 143 građevine komunalne infrastrukture, od čega se 116 ili 81,1 % nalazi u vlasništvu Općine, a 27 ili 18,9 na u javnom vlasništvu.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Drenje je ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 143 građevine komunalne infrastrukture. U evidenciji se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad njom i osobi koja njome upravlja te podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, kako je propisano odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezinog cjelokupnog evidentiranja.

Prema podacima Općine Drenje, Općina nije poduzimala aktivnosti radi evidentiranja druge komunalne infrastrukture na svom području u katastru i zemljišnim knjigama, odnosno nije donosila odluke o proglašenju druge komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, kojima je propisan upis komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranje u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Drenje u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Drenje evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Drenje je obavila popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu od pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Drenje je u rujnu i prosincu 2012. donijela odluke o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine i organizacijski oblici njihova obavljanja.

U tablici broj 63 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Drenje, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 63

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Drenje,
prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1	2	3
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Održavanje javne rasvjete	
3.	Održavanje nerazvrstanih cesta – zimska služba	
4.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
5.	Skupljanje i odvoz komunalnog otpada	
6.	Prijevoz pokojnika	

Odluke o komunalnim djelatnostima donesene su na temelju odredbi Zakona o komunalnom gospodarstvu koje su bile na snazi do kolovoza 2018. i nisu usklađene s odredbama istog Zakona koje su na snazi od kolovoza 2018. Tako su Odlukom o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju koncesije, određene komunalne djelatnosti skupljanje i odvoz komunalnog otpada i prijevoz pokojnika, koje važećim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu propisane kao komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti novu odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području Općine Drenje i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Drenje nije donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. Prema odredbama članaka 66., 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalna infrastruktura se gradi u skladu s programom građenja komunalne infrastrukture ili u skladu s ugovorom ili drugim aktom određenim posebnim zakonom. Komunalna infrastruktura održava se u skladu s programom održavanja komunalne infrastrukture ili u skladu s ugovorom ili drugim aktom određenim ovim Zakonom ili posebnim zakonom. Programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave za kalendarsku godinu istodobno s donošenjem proračuna jedinice lokalne samouprave te se objavljuje u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave. Prema odredbama članka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu, općinski načelnik podnosi predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave izvješće o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za prethodnu kalendarsku godinu istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna jedinica lokalne samouprave te se objavljuje u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju nalaže donositi programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za kalendarsku godinu, objaviti programe u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave te izvješće o izvršenju programa podnositi predstavničkom tijelu istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Drenje nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općina Drenje je u kolovozu 2001. donijela Odluku o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade, a u rujnu 2019. Odluku o komunalnom doprinosu. Prema odredbi članka 130. Zakona o komunalnom gospodarstvu, jedinice lokalne samouprave donijet će odluku o komunalnoj naknadi iz članka 95. spomenutog Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu Zakona o komunalnom gospodarstvu, koji je u primjeni od srpnja 2018.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti odluku o komunalnoj naknadi u skladu s odredbom članka 130. Zakona o komunalnom gospodarstvu, koji je u primjeni od srpnja 2018.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su četiri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti za oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinичna vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 12,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 9,00 kn/m³, za treću zonu u iznosu od 6,00 kn/m³, a za četvrtu zonu u iznosu od 3,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,9 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena je jedinstvena zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Drenje koje se u potpunosti oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava privremeno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu 1,8 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Drenje je u travnju 2019. donijela odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu jedinice lokalne samouprave za gospodarske i druge svrhe, uključujući i njihovo davanje na privremeno korištenje, građenje građevina koje se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta te održavanje reda na tim površinama, uvjeti korištenja javnih parkirališta, javnih garaža, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda s tih površina, sanitarno-komunalne mjere za održavanje komunalnog reda, kaznene i druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a mogu izricati mandatne kazne te predložiti pokretanje prekršajnog postupka. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Drenje ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Komunalna infrastruktura u Općini Drenje koristila se u 2019. i 2020. za obavljanje četiri komunalne djelatnosti određene odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukama o komunalnim djelatnostima. Općina Drenje obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta i održavanje javne rasvjete povjerila je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Tijekom 2019. pored spomenutih komunalnih djelatnosti obavljano je održavanje javnih zelenih površina i održavanje groblja, koje su važećim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisane kao komunalne djelatnosti. Obavljali su ih zaposlenik Općine na komunalnim poslovima i sedam osoba zaposlenih na određeno vrijeme u trajanju od šest mjeseci u programu javnih radova.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge. Obavljanje uslužnih komunalnih djelatnosti dimnjačarskih poslova i ukopa pokojnika stanovnici Općine su samostalno organizirali.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna, rashodi Općine Drenje za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 5.786.877,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Drenje je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa ostvarila u iznosu od 318.131,00 kn, što čini 5,5 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 64 daju se podaci o rashodima za građenje komunalne infrastrukture Općine Drenje za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019.

Tablica broj 64

Rashodi za građenje komunalne infrastrukture Općine Drenje za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	3.900.000,00	3.859.504,00	99,0
2.	Javna rasvjeta	100.000,00	99.932,00	99,9
3.	Izgradnja autobusnih čekaonica	175.000,00	171.250,00	97,9
4.	Projektna dokumentacija	325.000,00	315.500,00	97,1
	Ukupno	4.500.000,00	4.446.186,00	98,8

U tablici broj 65 daju se podaci o rashodima za održavanje komunalne infrastrukture Općine Drenje, prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019.

Tablica broj 65

Rashodi za održavanje komunalne infrastrukture Općine Drenje za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	750.000,00	713.931,00	95,2
2.	Održavanje zelenih površina	270.000,00	279.650,00	103,6
3.	Održavanje groblja	275.000,00	257.166,00	93,5
4.	Održavanje javne rasvjete	90.000,00	89.944,00	99,9
	Ukupno	1.385.000,00	1.340.691,00	96,8

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta i javne rasvjete ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti zaključenih s pravnim osobama. Ugovori sadrži propisane odredbe o vremenu na koje je zaključen, o vrsti i opsegu ugovorene komunalne djelatnosti, načinu određivanja njezine cijene te odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora. Održavanje zelenih površina i groblja obavljali su zaposlenik Općine na komunalnim poslovima i sedam osoba zaposlenih na određeno vrijeme u trajanju od šest mjeseci u programu javnih radova.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi lokalne jedinice moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Drenje ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinog jedinog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Drenje organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta s ciljem poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda s ciljem poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, s ciljem njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima s ciljem povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Drenje te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Drenje

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Drenje ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture te da nadzire održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose se na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na usklađenost odluka o komunalnim djelatnostima, komunalnoj naknadi i komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na donošenje i objavljivanje programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, njihovo podnošenje o izvršenju predstavničkom tijelu te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Drenje **djelomično učinkovito** te su Općini su dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Drenje

Općina u očitovanju navodi da je suglasna s Nacrtom izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, u dijelu koji se odnosi na Općinu Drenje.

Općina Đurđenovac

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je Općina Đurđenovac kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Osječko-baranjske županije. Površina Općine je 121 km², a obuhvaća 13 naselja s 6 750 stanovnika.

U tablici broj 66 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Đurđenovac po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 66

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Đurđenovac, po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Općina Đurđenovac	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju
	1	2	3	4	5	6	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	230	75	0	0	155
2.	Javna parkirališta	Parkirališta	14	14	0	0	0
3.	Javne zelene površine	Park	2	2	0	0	0
		Travnjaci	11	11	0	0	0
4.	Građevine i uređaji javne namjene	Spomenici	1	1	0	0	0
		Nadstrešnice na autobusnim stajalištima	15	15	0	0	0
5.	Javna rasvjeta	Javna rasvjeta - ulice	69	0	69	0	0
6.	Groblja i mrtvačnice	Groblja i mrtvačnice	9	9	0	0	0
Ukupno			351	127	69	0	155

Općina Đurđenovac je do kolovoza 2020. evidentirala 351 građevinu komunalne infrastrukture, od čega je 127 ili 36,2 % građevina i uređaja u vlasništvu Općine, 69 ili 19,7 % u javnom vlasništvu, dok za 155 ili 44,1 % građevina i uređaja evidencija ne sadrži podatke o vlasništvu.

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Đurđenovac je ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 351 građevinu komunalne infrastrukture. Prema odredbama članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu, evidencija komunalne infrastrukture treba sadržavati podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad njom i osobi koja njome upravlja te podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi. Evidencija komunalne infrastrukture Općine Đurđenovac sadrži podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini na kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad njom i osobi koja njome upravlja, zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i aktima s tim u vezi. Podaci o statusu komunalne infrastrukture uneseni su u evidenciju samo za javnu rasvjetu, a evidencija za 155 građevina, koje se odnose na ceste ne sadrži podatke o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi te podatke o vlasništvu nad njom.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Đurđenovac, Općina nije poduzimala aktivnosti radi evidentiranja komunalne infrastrukture na svom području u katastru i zemljišnim knjigama, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, kojima je propisan upis komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranje u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Đurđenovac u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Đurđenovac, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Đurđenovac evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Đurđenovac je obavila popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja.

Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu od pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Đurđenovac je u prosincu 2009. donijela odluku o komunalnim djelatnostima te u travnju 2014., studenom 2017. i rujnu 2018. izmjene odluke o komunalnim djelatnostima, kojima su, uz osam djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i tri djelatnosti koje se smatraju komunalnom djelatnosti od značaja za Općinu, a odnose se na upravljanje i održavanje zgrada i objekata u javnoj funkciji, zimsko održavanje nerazvrstanih cesta te dezinsekciju i deratizaciju. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti.

U tablici broj 67 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Đurđenovac, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 67

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Đurđenovac,
prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1	2	
1.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Đurđenovac
2.	Sakupljanje, odvoz i odlaganje komunalnog otpada	
3.	Tržnice na malo	
4.	Upravljanje i održavanje zgrada i objekata u javnoj funkciji	
5.	Održavanje javnih površina, održavanje čistoće u dijelu koji se odnosi na čišćenje javnih površina	
6.	Održavanje groblja, obavljanje pogrebnih usluga i prijevoz pokojnika	
7.	Održavanje nerazvrstanih cesta	
8.	Održavanje nerazvrstanih cesta - zimska služba	
9.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
10.	Prijevoz putnika	
11.	Održavanje javne rasvjete	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
12.	Dezinsekcija i deratizacija	

Odluka o komunalnim djelatnostima donesena je na temelju odredbi Zakona o komunalnom gospodarstvu koje su bile na snazi do kolovoza 2018. i nije usklađena s odredbama istog Zakona koje su na snazi od kolovoza 2018. Tako su Odlukom o komunalnim djelatnostima određene komunalne djelatnosti sakupljanje, odvoz i odlaganje komunalnog otpada i prijevoz pokojnika, koje važećim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu propisane kao komunalne djelatnosti. Također, održavanje javnih površina i održavanje čistoće javnih površina te održavanje groblja i obavljanje pogrebnih usluga (ukop pokojnika) su propisane kao zasebne komunalne djelatnosti

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području Općine Đurđenovac i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Đurđenovac je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja djelomično sadrže procjenu troškova građenja odvojeno za svaku građevinu komunalne infrastrukture, s naznakom izvora financiranja. Za nerazvrstane ceste procjena troškova iskazana je ukupno, ali ne i za svaku cestu odvojeno, što nije u skladu s odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, ali ne i opseg poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom održavanja komunalne infrastrukture određuje i opseg poslova održavanja.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture za svaku građevinu komunalne infrastrukture odvojeno, u programima građenja komunalne infrastrukture, odnosno opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, u programima održavanja komunalne infrastrukture.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Đurđenovac nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim građevinama komunalne infrastrukture, osim za nerazvrstane ceste i održavanje javnih površina, odnosno djelatnostima te po izvorima njihova financiranja.

Općina Đurđenovac je u prosincu 2018. donijela Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade, a u ožujku 2019. odluke o komunalnom doprinosu i komunalnoj naknadi te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su četiri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 0,50 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 0,45 kn/m³, za treću zonu u iznosu od 0,40 kn/m³, a za četvrtu zonu u iznosu od 0,35 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,04 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Đurđenovac koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu 1,44 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Đurđenovac je u listopadu 2014. donijela odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće i čuvanje javnih površina, korištenje javnih površina, skupljanje, odvoz i postupanje sa sakupljenim komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda i protupravno postavljenih predmeta, sanitarno-komunalne mjere, mjere za provođenje komunalnog reda i kaznene odredbe.

Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a mogu izdavati obvezne prekršajne naloge i naplaćivati kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda u slučaju njihova počinjenja. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Đurđenovac ne sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Đurđenovac u 2019. i 2020. obavljalo se deset komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Općina Đurđenovac obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno.

Obavljanje osam komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanja građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javnih zelenih površina, održavanje čistoće javnih površina, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje zgrada i objekata u javnoj funkciji, održavanje groblja te obavljanje ukopa, obavljalo je trgovačko društvo kojem je Općina Đurđenovac osnivač. Održavanje javne rasvjete povjereno je pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a komunalna djelatnost obavljanja dimnjačarskih usluga povjerena je na temelju ugovora o koncesiji.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Trgovačkom društvu, čiji je osnivač Općina Đurđenovac, povjereno je obavljanje uslužne komunalne djelatnosti pružanja usluga ukopa pokojnika, a trgovačkom obrtu uslužna komunalna djelatnost obavljanje dimnjačarskih poslova. Opći uvjeti isporuke i cjenici komunalnih usluge doneseni su uz suglasnost Općine Đurđenovac te su objavljeni u službenom glasilu Općine i na mrežnoj stranici isporučitelja komunalne usluge.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Đurđenovac za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 6.364.816,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture.

Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Đurđenovac je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa ostvarila u iznosu od 1.225.897,00 kn, što čini 19,3 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 68 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Đurđenovac za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 68

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Đurđenovac
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	6.549.995,00	5.324.960,00	81,3
2.	Nogostupi	1.001.000,00	487.725,00	48,7
3.	Javna rasvjeta	300.000,00	61.416,00	20,5
	Ukupno	7.850.995,00	5.874.101,00	74,8

Program građenja komunalne infrastrukture za 2019. izvršen je za 1.976.894,00 kn ili 25,2 % manje od plana, pri čemu se najznačajnije odstupanje odnosi na izvršenje rashoda za građenje javne rasvjete, a izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja u izvršenju rashoda za građenje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane iznose, u izvješću o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U tablici broj 69 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Đurđenovac za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 69

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Đurđenovac
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje i čišćenje javnih površina	560.000,00	490.715,00	87,6
	Ukupno	560.000,00	490.715,00	87,6

Održavanje i čišćenje javnih površina obavljalo je trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Đurđenovac, u okviru koje su se obavljale komunalne djelatnosti održavanje čistoće javnih površina, javnih zelenih površina, javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda.

Održavanje druge komunalne infrastrukture koje su određene odlukom o obavljanju komunalnih djelatnosti u Općini Đurđenovac, a odnose se na održavanje nerazvrstanih cesta, javne rasvjete, zgrada i objekata u javnoj funkciji te groblja, nisu iskazani u programu održavanja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje održavanje čistoće javnih površina, javnih zelenih površina, javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima. Također, preporučuje rashode za održavanje druge komunalne infrastrukture, koje su određene odlukom o obavljanju komunalnih djelatnosti u Općini Đurđenovac, planirati i iskazivati u programu održavanja komunalne infrastrukture.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi lokalne jedinice moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva.

Zadaća koju Općina Đurđenovac ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinственог upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Đurđenovac organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta s ciljem poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda s ciljem poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, s ciljem njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima s ciljem povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Đurđenovac te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Đurđenovac

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Đurđenovac ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluke o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima i odluke komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na izvještavanje o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Đurđenovac **djelomično učinkovito** te su Općini su dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Đurđenovac

Općina u očitovanju navodi da je suglasna s Nacrtom izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, u dijelu koji se odnosi na Općinu Đurđenovac, te će postupiti u skladu s nalogima i preporukama.

Općina Erdut

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je Općina Erdut kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Osječko-baranjske županije. Površina Općine je 158 km², a obuhvaća četiri naselja sa 7 308 stanovnika.

U tablici broj 70 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Erdut po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 70

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Erdut, po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Erdut	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	736	736	0	0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Tržnica	2	2	0	0
		Plaže	1	0	1	0
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	14	11	3	0
4.	Javne zelene površine	Parkovi	5	5	0	0
		Drvoredi	2	1	1	0
		Javni sportski i rekreacijski prostori	8	4	3	1
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	9	5	4	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na autobusnim stajalištima	6	3	3	0
		Spomenici	12	9	3	0
6.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	6	6	0	0
		Mrtvačnice	6	6	0	0
Ukupno			807	788	18	1

Općina Erdut je do kolovoza 2020. evidentirala 807 građevina komunalne infrastrukture, od čega je 788 ili 97,7 % građevina u vlasništvu Općine, 18 ili 2,2 % u javnom vlasništvu, a jedna ili 0,1 % na zemljištu u privatnom i mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili na zemljištu s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Erdut je ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 807 građevina komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini na kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad njom i osobi koja njome upravlja, zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim s tim u vezi u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedeni podatak.

Državni ured za reviziju preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezinog cjelokupnog evidentiranja.

Prema obrazloženju Općine Erdut, Općina je donosila odluke o proglašenju nerazvrstanih cesta, javnih parkirališta i građevina i uređaja javne namjene javnim dobrom u općoj uporabi koja će se dostaviti nadležnom sudu radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako je propisano odredbama članaka 61. i 62. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema odredbi članka 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu komunalna infrastruktura se evidentira i u katastru, i to na temelju geodetskog elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture i potvrde jedinice lokalne samouprave da se radi o komunalnoj infrastrukturi, koje nadležnom tijelu za katastar dostavlja jedinica lokalne samouprave odnosno javni isporučitelj koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa sve komunalne infrastrukture na području Općine Erdut u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima.

Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Erdut evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Erdut je obavila popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu od pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Erdut je u srpnju 2014. donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom je, uz tri djelatnosti određene odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određena i djelatnost koja se smatra komunalnom djelatnosti od značaja za Općinu, a odnosi se na poslove veterinarsko-higijeničarske službe. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti.

U tablici 71 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Erdut, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 71

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Erdut,
prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje javnih površina	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Održavanje nerazvrstanih cesta i ulica	
3.	Održavanje javne rasvjete	
4.	Poslovi deratizacije, dezinfekcije i higijeničarskog servisa i skloništa za životinje	

Odluka o komunalnim djelatnostima donesena je na temelju odredbi Zakona o komunalnom gospodarstvu koje su bile na snazi do kolovoza 2018. i nije usklađena s odredbama istog Zakona koje su na snazi od kolovoza 2018. Tako je Odlukom o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti pravnim i fizičkim osobama na temelju pisanog ugovora, određena komunalna djelatnosti održavanje javnih površina, kojom su obavljane komunalne djelatnosti održavanje javnih zelenih površina, održavanje čistoće javnih površina te održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, koje su važećim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisane kao zasebne komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti novu odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području Općine Erdut i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Erdut je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, ali ne i opseg poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom održavanja komunalne infrastrukture određuje i opseg poslova održavanja. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. U programima građenja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za građenje građevina i uređaja javne vodoopskrbe, a u programima održavanja rashodi za održavanje građevinskih objekata pod upravom Općine, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odluka o komunalnim djelatnostima nije građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova. Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture iskazivati samo rashode koji se odnose na građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Erdut nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim građevinama komunalne infrastrukture, odnosno djelatnostima te po izvorima njihova financiranja.

Općina Erdut je u prosincu 2018. donijela odluke o komunalnom doprinosu i o komunalnoj naknadi, a u siječnju 2019. odluku o vrijednosti boda komunalne naknade i izmjenu odluke o komunalnoj naknadi te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 27,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 18,00 kn/m³, a za treću zonu u iznosu od 9,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 2,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Erdut koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu 2,4 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Erdut je u rujnu 2019. donijela odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće, čuvanje i korištenje javnih površina pod kojim se podrazumijeva način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu jedinice lokalne samouprave za gospodarske i druge svrhe, uključujući i njihovo davanje na privremeno korištenje, građenje građevina koje se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta te održavanje reda na tim površinama, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, skupljanje, odvoz i postupanje sa skupljenim komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda, sanitarno-komunalne mjere, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta i napuštenih vozila, mjere za provođenje komunalnog reda, popravljjanje štete i kaznene odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a mogu izdavati obvezne prekršajne naloge i naplaćivati kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda u slučaju njihova počinjenja. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Erdut ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Erdut u 2019. i 2020. obavljalo se šest komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukama o komunalnim djelatnostima. Općina Erdut obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje tri komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje javnih zelenih površina, održavanje čistoće javnih površina, održavanje građevina i uređaja javne namjene u centrima naselja, obavljalo je trgovačko društvo čiji je osnivač Općina i devet osoba zaposlenih na određeno vrijeme u trajanju od šest mjeseci u programu javnih radova. Održavanje nerazvrstanih cesta, javne rasvjete te poslove deratizacije, dezinfekcije i higijeničarske poslove i skloništa za životinje povjerene su pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga.

Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Erdut za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 3.523.117,00 kn, od čega se 1.382.837,00 kn odnosi na izgradnju vodoopskrbnog sustava, centra za posjetitelje i održavanje građevinskih objekata pod upravom Općine, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odluke o komunalnim djelatnostima nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 2.140.280,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Erdut je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa ostvarila u iznosu od 911.079,00 kn, što čini 42,6 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 72 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Erdut za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 72

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Erdut
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirani iznos u kn	Ostvareni iznos u kn	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	300.000,00	121.406,00	40,5
2.	Građevine javne namjene - općinska zgrada	0,00	150.000,00	0,0
3.	Javna rasvjeta	200.000,00	0,00	0,0
4.	Izgradnja Vodoopskrbnog sustava	100.000,00	53.530,00	53,5
5.	Ostala komunalna infrastruktura	0,00	5.928,00	0,0
	Ukupno	600.000,00	330.864,00	55,1

Program građenja komunalne infrastrukture za 2019. izvršen je za 269.136,00 kn ili 44,9 % manje od plana, pri čemu je većina stavki izvršena u iznosima znatno manjim od plana dok neke planirane stavke nisu izvršene, a izvješće o izvršenju proračuna ne sadrži obrazloženje za odstupanja plana. Također, u izvješću o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za izgradnju i uređenje centra za posjetitelje TICA u iznosu 150.000,00 kn, koji nisu planirani programom građenja i ne smatraju se komunalnom infrastrukturom Općine.

U tablici broj 73 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Erdut za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 73

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Erdut
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta i nogostupa	1.000.000,00	809.323,00	80,9
2.	Održavanje javnih i zelenih površina	100.000,00	287.058,00	287,1
3.	Održavanje građevinskih objekata pod upravom Općine	900.000,00	1.179.307,00	131,0
4.	Saniranje divljih deponija	400.000,00	387.065,00	96,8
5.	Održavanje javne rasvjete	550.000,00	529.500,00	96,3
	Ukupno	2.950.000,00	3.192.253,00	108,2

U programu održavanja komunalne infrastrukture Općine Erdut iskazani su rashodi za održavanje građevinskih objekata pod upravom Općine u iznosu od 1.179.307,00 kn, koji se odnose na uređenje zgrade dobrovoljnog vatrogasnog društva, doma kulture i druge objekte, a održavanje objekata nije određene kao komunalna djelatnost od posebnog značenja za Općinu. Rashodi za održavanje javnih zelenih površina ostvareni su za 187.058,00 kn ili 187,1 % više od plana, pri čemu izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za prekoračenje plana. Također, u 2019. su rashodi za deratizaciju i dezinfekciju, koji su odlukom o komunalnim djelatnostima određeni kao komunalna djelatnost Općine, ostvareni u iznosu od 599.250,00 kn, a program i izvješće ne sadrže iskaz spomenutih sredstava.

Državni ured za reviziju preporučuje, u slučajevima značajnijeg odstupanja ili prekoračenja izvršenja rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane iznose, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje ili prekoračenje plana, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom. Također, preporučuje se u programima građenja i/ili održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi lokalne jedinice moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Erdut ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta.

Općina Erdut organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta s ciljem poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda s ciljem poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, s ciljem njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima s ciljem povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Erdut te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Erdut

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Erdut ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima i odluke komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na izvještavanje o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Erdut **djelomično učinkovito** te su Općini su dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Erdut

Općina u očitovanju navodi da je suglasna s nalogima i preporukama iz Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, u dijelu koji se odnosi na Općinu Erdut.

Općina Ernestinovo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je Općina Ernestinovo kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Osječko-baranjske županije. Površina Općine je 86 km², a obuhvaća tri naselja s 2 189 stanovnika.

U tablici broj 74 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Ernestinovo po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 74

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Ernestinovo, po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Ernestinovo	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	150	150	0	0
2.	Javne zelene površine	Park	1	1	0	0
		Javni sportski i rekreacijski prostori	3	3	0	0
		Dječja igrališta	1	1	0	0
3.	Javna rasvjeta	Javna rasvjeta-ulice	42	42	0	0
4.	Groblja i mrtvačnice	Groblja i mrtvačnice	2	2	0	0
Ukupno			199	199	0	0

Općina Ernestinovo je do kolovoza 2020. evidentirala 199 građevina komunalne infrastrukture koje se nalaze u vlasništvu Općine. U evidenciji komunalne infrastrukture javna rasvjeta je iskazana po ulicama.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Ernestinovo je ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 199 građevina komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad njom i osobi koja njome upravlja te podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, kako je propisano odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezinog cjelokupnog evidentiranja.

Prema podacima Općine Ernestinovo, Općina je donosila odluke o proglašenju nerazvrstanih cesta javnim dobrom u općoj uporabi. Za ostalu komunalnu infrastrukturu Općina nije poduzimala aktivnosti radi evidentiranja komunalne infrastrukture na svom području u katastru i zemljišnim knjigama, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, kojima je propisan upis komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranje u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Ernestinovo u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Ernestinovo evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Ernestinovo je obavila popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu od pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Ernestinovo je u prosincu 2015. donijela Odluku o obavljanju komunalnih djelatnosti i studenom 2019. Odluku osnivanju vlastitog pogona za obavljanje komunalnih djelatnosti, kojima je određeno deset komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koje se obavljaju u Općini i organizacijski oblik njihova obavljanja.

U tablici broj 75 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Ernestinovo, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 75

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Ernestinovo,
prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1	2	
1.	Održavanje čistoće javnih površina	Vlastiti komunalni pogon
2.	Održavanje javnih zelenih površina	
3.	Održavanje nerazvrstanih cesta	
4.	Održavanje groblja i krematorija unutar groblja	
5.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
6.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
7.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
8.	Usluge ukopa pokojnika	
9.	Održavanje javne rasvjete	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
10.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji

Općina Ernestinovo je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Ernestinovo je izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području za razdoblje 2014. do 2018.

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima i vrstama radova te po izvorima njihova financiranja.

Općina Ernestinovo je u studenom 2018. donijela odluke o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade, a u siječnju 2019. i rujnu 2020. odluke o komunalnom doprinosu, te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 10,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 7,00 kn/m³, a za treću zonu u iznosu od 5,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,7 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja dvije zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Ernestinovo koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu 4,80 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Ernestinovo je u rujnu 2019. donijela odluku o komunalnom redu kojem je propisano uređenje naselja, korištenje površina javne namjene i održavanje reda i čistoće na njima, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a mogu izdavati obvezne prekršajne naloge i naplaćivati kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda u slučaju njihova počinjenja. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Ernestinovo sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Ernestinovo u 2019. i 2020. obavljalo se devet komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukama o komunalnim djelatnostima, od čega je jedna uslužna komunalna djelatnost. Općina Ernestinovo obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje osam komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje čistoće javnih površina, javnih zelenih površina, nerazvrstanih cesta, groblja, javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, građevina javne odvodnje oborinskih voda, građevina, uređaja i predmeta javne namjene te usluge ukopa pokojnika obavljao je vlastiti komunalni pogon. Održavanje javne rasvjete povjereno je pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge. Za obavljanje uslužne komunalne djelatnosti obavljanja usluge ukopa pokojnika, koje je obavljao vlastiti komunalni pogon, doneseni su opći uvjeti isporuke.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Ernestinovo za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 4.318.953,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva, od kojih su najznačajnije pomoći temeljem prijenosa EU sredstava i prihodi od zakupa poljoprivrednog zemljišta. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Ernestinovo je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa ostvarila u iznosu od 762.274,00 kn, što čini 17,6 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Pomoći temeljem prijenosa EU sredstava korištena su za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture u 2019. u iznosu od 2.075.112,00 kn, a odnose se na izgradnju nerazvrstanih cesta i nogostupa.

U tablici broj 76 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Ernestinovo za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 76

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Ernestinovo
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Izgradnja biciklističkih staza	18.413,00	18.413,00	100,0
2.	Javna rasvjeta	500.000,00	481.186,00	96,2
3.	Nerazvrstane ceste	1.804.112,00	1.751.175,00	97,1
4.	Izgradnja nogostupa	2.035.543,00	1.421.901,00	69,9
	Ukupno	4.358.068,00	3.672.675,00	84,3

U tablici broj 77 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Ernestinovo za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 77

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Ernestinovo
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	121.500,00	59.450,00	48,9
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dozvoljen promet motornim vozilima	50.000,00	39.469,00	78,9
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	29.500,00	29.500,00	100,0
4.	Održavanje javnih zelenih površina	232.500,00	139.899,00	60,2
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	24.500,00	24.500,00	100,0
6.	Održavanje groblja	198.500,00	116.274,00	58,6
7.	Održavanje čistoće javnih površina	74.500,00	55.596,00	74,6
8.	Održavanje javne rasvjete	220.000,00	181.590,00	82,5
	Ukupno	951.000,00	646.278,00	68,0

Program održavanja komunalne infrastrukture za 2019. izvršen je za 304.722,00 kn ili 32,0 % manje od plana, pri čemu je održavanje nerazvrstanih cesta i groblja izvršena u iznosu znatno manjim od plana, a izvješće o izvršenju proračuna ne sadrži obrazloženje za odstupanja plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja u izvršenju rashoda za održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane iznose, u izvješćima o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

Održavanje nerazvrstanih cesta, javnih površina na kojima nije dozvoljen promet motornim vozilima, građevina javne odvodnje oborinskih voda, javnih zelenih površina, građevina, uređaja i predmeta javne namjene, groblja i čistoće javnih površina obavljali su zaposlenici vlastitog pogona i četiri osobe zaposlenih na određeno vrijeme u trajanju od šest mjeseci u programu javnih radova, u skladu s programom održavanja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje rashode zaposlenih u programu javnih radova planirati i iskazivati u programu održavanja komunalne infrastrukture.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi lokalne jedinice moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Ernestinovo ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom.

Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Ernestinovo organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja.

Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta s ciljem poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda s ciljem poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, s ciljem njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima s ciljem povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Ernestinovo te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Ermestinovo

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Ermestinovo ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluke o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da obavljanje komunalnih djelatnosti organizira na propisani način, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine doneseni uz njezinu suglasnost i da osigurava njihovu javnu objavu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, izvještavanje o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Ermestinovo **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Ernestinovo

Općina u očitovanju navodi da prihvaća naloge i preporuke iz Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, u dijelu koji se odnosi na Općinu Ernestinovo. Također, Općina navodi da ne postoji sustavno vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture iz razloga nedostatka ljudskih kapaciteta. Međutim, putem Vjesnika Općine Ernestinovo, koji se mještanima dijeli jednom godišnje, raznih letaka i brošura te mrežnih stranica Općine, upoznaju mještane s mogućnostima korištenja komunalne infrastrukture i mogućnostima njezina poboljšanja. Komunalni djelatnici kroz svakodnevnu interakciju s mještanima imaju uvid u njihove potrebe pa je tako nedavno pokrenut postupak javne nabave za kućne kompostere koji će biti podijeljeni svim kućanstvima na području Općine.

Općina Feričanci

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je Općina Feričanci kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Osječko-baranjske županije. Površina Općine je 46 km² i obuhvaća četiri naselja s 2 134 stanovnika.

U tablici broj 78 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Feričanci po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 78

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Feričanci, po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

			Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Feričanci	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	170	162	6	2
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	1	1	0	0
3.	Javne zelene površine	Parkovi	2	2		
		Zelene površine uz ceste i ulice	5	4	1	0
4.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja i mrtvačnice	2	2	0	0
Ukupno			180	171	7	2

Općina Feričanci je do kolovoza 2020. evidentirala 180 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 171 ili 95,0 % u vlasništvu Općine Feričanci, sedam ili 3,9 % u vlasništvu Republike Hrvatske ili javnom vlasništvu, a dva ili 1,1 % na zemljištu u privatnom vlasništvu.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Feričanci je ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 180 građevina komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini na kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad njom i osobi koja njome upravlja, zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusu komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, kako je propisano odredbama članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu .

Državni ured za reviziju preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezinog cjelokupnog evidentiranja.

Prema podacima Općine Feričanci, Općina je donosila odluke o proglašenju nerazvrstanih cesta, groblja i javnih zelenih površina javnim dobrom u općoj uporabi koje su dostavljene nadležnom sudu odnosno nadležnom tijelu za katastar radi upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru. Za ostalu komunalnu infrastrukturu Općine, koja se odnosi na pločnike, javne rasvjete, mostove, parkirališta i drugo, Općina nije poduzimala aktivnosti radi evidentiranja komunalne infrastrukture na svom području u katastru i zemljišnim knjigama, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, kojima je propisan upis komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranje u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Feričanci u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti). Prema navedenom Pravilniku, izvanbilančni zapisi sadrže stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije.

U glavnoj knjizi Općine Feričanci evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Feričanci je obavila popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu od pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općini Feričanci je u kolovozu 2020. donijela Odluku komunalnim djelatnostima kojom su, uz jedanaest djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određeno i pet djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na pružanje usluga iskopa kanala do 0,40 m³, iskopa kanala iznad 0,40 m³, malčiranja trave, usisavanja površina (strojnog čišćenja javnih površina) te usluge čišćenja snijega. Odlukama su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U tablici broj 79 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Feričanci, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 79

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Feričanci, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Vlastiti komunalni pogon
2.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
3.	Održavanje javnih zelenih površina	
4.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
5.	Održavanje groblja	
6.	Održavanje čistoće javnih površina	
7.	Održavanje nerazvrstanih cesta	
8.	Usluge ukopa pokojnika	
9.	Usluge iskopa kanala do 0,40 m ³	
10.	Usluge iskopa kanala iznad 0,40 m ³	
11.	Usluge malčiranja trave	
12.	Usluge usisavanja površina	
13.	Lokalni linijski prijevoz putnika	
14.	Usluge čišćenja snijega	
15.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
16.	Održavanje javne rasvjete	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti

Općina Feričanci je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Program održavanja komunalne infrastrukture sadrži opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima te iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja.

U programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za građenje društvenih domova, škole i vatrogasnog doma te usluga deratizacije što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odluke o komunalnim djelatnostima nije građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture iskazivati planirane i ostvarene rashode koji se odnose samo na građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Feričanci nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim građevinama odnosno djelatnostima i vrstama radova.

Općina Feričanci je u veljači 2019. donijela odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 5,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 4,00 kn/m³, a za treću zonu u iznosu od 3,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Komunalni doprinos plaća se jednokratno ili u obročnim otplatama u roku 15 dana od izvršnosti rješenja o komunalnom doprinosu. Potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa predviđeno je za osobe koje ostvaruju pravo na stambeno zbrinjavanje prema Zakonu o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine 121/17 i 98/19), za branitelje i članove obitelji zatočenog ili nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, kada vlasnici građevinskog zemljišta grade prometne infrastrukture, energetske, vjerske, stambene objekte socijalnog programa te objekte obrane. Djelomično oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa moguće je u slučajevima kada vlasnici građevinskog zemljišta grade objekte koji su od interesa za stanovništvo Općine Feričanci. Odluku o potpunom i djelomičnom oslobađanju od plaćanja komunalnog doprinosa donosi Općinsko vijeće. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,4 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Državni ured za reviziju preporučuje Odlukom o komunalnom doprinosu odrediti jasne uvjete i razloge djelomičnog oslobađanja od plaćanja komunalnog doprinosa za sve slučajeve oslobađanja, odnosno jasno odrediti što predstavljaju objekti od interesa za stanovništvo Općine, kako bi se svim obveznicima komunalnog doprinosa osigurala jednaka mogućnost ostvarivanja prava na oslobađanje od plaćanja komunalne naknade, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za lokalnu jedinicu koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Koeficijenti zone određeni su u visini od 0,80 do 1,00, a koeficijenti namjene u visini 0,05 za neizgrađeno građevinsko zemljište do 3,00 za poslovni prostor za druge djelatnosti. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu 2,40 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Feričanci je u kolovozu 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće i zaštita javnih površina, uklanjanje snijega i leda s javnih površina, uređenje površina javne namjene, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta s javnih površina, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene, držanje životinja te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda i naplaćuju novčane kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. U 2019. su izdavane opomene protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Feričanci ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Feričanci u 2019. i 2020. obavljalo se 13 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega je jedna uslužna komunalna djelatnost. Općina Feričanci obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje 11 komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, građevina javne odvodnje oborinskih voda, javnih zelenih površina, građevina, uređaja i predmeta javne namjene, groblja, čistoće javnih površina, nerazvrstanih cesta, usluge ukopa pokojnika, usluge iskopa kanala, usluge malčiranja trave te usluge čišćenja snijega povjerila je vlastitom pogonu. Obavljanje dimnjačarskih poslova povjerila je pravnoj osobi na temelju ugovora o koncesiji, a održavanje javne rasvjete pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Na temelju ugovora o koncesiji povjerena je uslužna komunalna djelatnost obavljanja dimnjačarskih poslova, za razdoblje od srpnja 2017. do srpnja 2022., uz ugovaranje godišnje naknade za koncesiju u iznosu od 2.100,00 kn.

U lipnju 2018. Općina je za održavanje javne rasvjete provela postupak jednostavne nabave te zaključila Ugovor o povjeravanju komunalnih poslova održavanja javne rasvjete na području Općine na razdoblje od četiri godine. Komunalne djelatnosti održavanja javnih površina, nerazvrstanih cesta i poljskih putova te odvodnju atmosferskih voda (iskope i čišćenje kanala) obavljale su pravne i fizičke osobe na temelju ispostavljenih narudžbenica po dostavljenoj ponudi (u skladu s unutarnjim aktom o jednostavnoj nabavi), iako je Odlukom o komunalnim djelatnostima obavljanje spomenutih komunalnih djelatnosti povjereno Vlastitom pogonu.

S obzirom na to da je vlastitom pogonu, između ostalog, povjereno održavanje javnih površina i održavanje nerazvrstanih cesta, a navedene poslove obavljale su i druge pravne i fizičke osobe, Državni ured za reviziju preporučuje odlukama o obavljanju komunalnih djelatnosti razgraničiti vrste poslova koje će obavljati Vlastiti pogon od onih koji će se povjeriti drugim pravnim ili fizičkim osobama.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge

Vlastitom pogonu, uz komunalne djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture, povjerene su uslužne djelatnosti koje se odnose na pružanje usluga ukopa pokojnika, a pravnoj osobi je povjerena djelatnost obavljanje dimnjačarskih poslova na temelju ugovora o koncesiji. Opći uvjeti isporuke komunalne usluge obavljanje dimnjačarskih poslova, uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, nisu doneseni.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke za sve uslužne komunalne djelatnosti, uz suglasnost predstavničkog tijela Općine te njihovo javno objavljivanje, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Feričanci su za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 10.287.708,00 kn, od čega se 2.801.154,00 kn odnosi na rashode za građenje građevina za gospodarenje komunalnom infrastrukturom, a 1.147.354,00 kn na rashode za građenje društvenih domova, škole, vatrogasnog doma i usluge deratizacije, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 6.339.200,00 kn. Izvori financiranja su sredstva Republike Hrvatske, Europskih fondova, komunalne naknade, komunalnog doprinosa, šumskog doprinosa i te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2019., Općina Feričanci je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, u 2019. ostvarila u iznosu od 409.135,00 kn, što čini 6,5 % ostvarenih rashoda za održavanje i građenje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 80 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Feričanci za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 80

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Feričanci
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	5.907.000,00	5.454.283,00	92,3
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	931.000,00	538.973,00	57,9
3.	Građevine i uređaji javne namjene-reciklažno dvorište	2.800.000,00	2.801.154,00	100,1
4.	Javna rasvjeta	53.000,00	52.954,00	99,9
5.	Groblja	34.000,00	34.000,00	100,0
6.	Društveni i vatrogasni dom, škole	1.054.000,00	1.132.854,00	107,5
	Ukupno	10.779.000,00	10.014.218,00	92,9

Vrijednosno najznačajniji rashodi za građenje komunalne infrastrukture ostvareni su za rekonstrukciju nerazvrstane ceste Goveđa glava u iznosu od 5.454.283,00 kn ili 54,5 % ostvarenih rashoda za građenje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 81 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Feričanci za 2019, prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 81

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Feričanci
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta i poljskih putova	97.000,00	51.813,00	53,4
2.	Održavanje javnih i zelenih površina	85.000,00	56.079,00	66,0
3.	Održavanje javne rasvjete	115.000,00	130.098,00	113,1
4.	Deratizacija	17.500,00	14.500,00	82,9
5.	Održavanje kanalske mreže	35.500,00	21.000,00	59,2
	Ukupno	350.000,00	273.490,00	78,1

Održavanje nerazvrstanih cesta, javnih površina na kojima nije dozvoljen promet motornim vozilima, javnih zelenih površina, građevina, uređaja i predmeta javne namjene, čistoće javnih površina i drugih komunalnih djelatnosti propisanih Odlukom o komunalnim djelatnostima, kojom su određene druge djelatnosti od značaja za Općinu povjerene Vlastitom pogonu, obavljali su zaposlenici vlastitog pogona i šest zaposlenika na određeno vrijeme u trajanju od šest mjeseci u programu javnih radova, u skladu s programom održavanja komunalne infrastrukture.

Program održavanja komunalne infrastrukture i Izvješće o izvršenju Programa održavanja komunalne infrastrukture ne sadrže rashode za održavanje komunalne infrastrukture koji se odnose na Vlastiti pogon i zaposlene u programu javnih radova. Prema izvještaju o radu Vlastitog pogona rashodi vlastitog pogona za 2019. iznose 321.952,00 kn, a plaće zaposlenih u programu javnih radova 157.275,00 kn.

Državni ured za reviziju preporučuje donošenje cjelovitog programa održavanja komunalne infrastrukture i izvješća o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture, u kojem će biti sadržani i podaci o održavanju komunalne infrastrukture koje je obavio Vlastiti pogon i zaposleni u javnim radovima.

Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju općina Feričanci ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedininstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Feričanci organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta s ciljem poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda s ciljem poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina i osvijetljenih površina javne namjene u ukupnoj gradskoj površini i o broju parkirnih mjesta na javnim parkiralištima u odnosu na broj registriranih automobila na gradskom području, s ciljem njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana, o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o prilagođenosti površina javne namjene za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Feričanci te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Feričanci

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Feričanci ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta, groblja i javnih zelenih površina u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na razgraničenje vrste poslova koje će obavljati Vlastiti pogon od onih koji se povjeravaju drugim pravnim ili fizičkim osobama, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost, na izvještavanje o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Feričanci **djelomično učinkovito** te su Općini su dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Feričanci

Općina u očitovanju navodi da prihvaća naloge i preporuke iz Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, u dijelu koji se odnosi na Općinu Feričanci.

Općina Gorjani

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je Općina Gorjani kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Osječko-baranjske županije. Površina Općine je 53 km² i obuhvaća dva naselja s 1 591 stanovnika.

U tablici broj 82 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Gorjani po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 82

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Gorjani, po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Gorjani	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	9	7	2	0
2.	Javna parkirališta	Parkirališta	1	1	0	0
3.	Javne zelene površine	Park	1	1	0	0
		Dječje igralište	1	0	1	0
4.	Građevine i uređaji javne namjene	Autobusna stajališta	2	0	2	0
5.	Groblja	Groblja	2	1	1	0
Ukupno			16	10	6	0

Općina Gorjani je do kolovoza 2020. evidentirala 16 građevina komunalne infrastrukture, od čega je deset ili 62,5 % u vlasništvu Općine, a šest ili 37,5 % u javnom vlasništvu.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Gorjani je ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 16 građevina komunalne infrastrukture.

U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini na kojoj se komunalna infrastruktura nalazi i vlasništvu nad njom, ali ne i podaci o osobi koja njome upravlja, zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Gorjani, Općina nije poduzimala aktivnosti radi evidentiranja komunalne infrastrukture na svom području u katastru i zemljišnim knjigama, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, kojima je propisan upis komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranje u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Gorjani u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Gorjani, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti). Prema navedenom Pravilniku, izvanbilančni zapisi sadrže stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije.

U glavnoj knjizi Općine Gorjani evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Gorjani je obavila popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu od pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Gorjani je u ožujku 1996. donijela Odluku o osnivanju vlastitog pogona za obavljanje komunalne djelatnosti, kojom su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine i organizacijski oblici njihova obavljanja.

U tablici broj 83 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Gorjani, prema Odluci o osnivanju vlastitog pogona za obavljanje komunalne djelatnosti.

Tablica broj 83

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Gorjani, prema Odluci o osnivanju vlastitog pogona za obavljanje komunalne djelatnosti

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Opskrba pitkom vodom	Vlastiti komunalni pogon
2.	Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda	
3.	Opskrba plinom	
4.	Održavanje čistoće javnih površina	
5.	Odlaganje komunalnog otpada	
6.	Održavanje komunalnog otpada	
7.	Održavanje javnih površina	
8.	Održavanje nerazvrstanih cesta	
9.	Održavanje groblja i obavljanje pogrebnih poslova	

Komunalne djelatnosti određene Odlukom o osnivanju vlastitog pogona za obavljanje komunalne djelatnosti, donesene su na temelju odredbi Zakona o komunalnom gospodarstvu koje su bile na snazi do kolovoza 2018. i nisu usklađene s odredbama istog Zakona koje su na snazi od kolovoza 2018. Tako su Odlukom o osnivanju vlastitog pogona za obavljanje komunalne djelatnosti određene komunalne djelatnosti opskrba pitkom vodom, odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda, opskrba plinom, odlaganje i održavanje komunalnog otpada, koje važećim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu propisane kao komunalne djelatnosti. Također, u okviru održavanja groblja i obavljanje pogrebnih poslova obavljala se komunalna djelatnost ukopa pokojnika, koja je važećim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisana kao zasebna komunalna djelatnost.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području Općine Gorjani i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Gorjani je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, ali ne i ukupno, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, ali ne i opseg poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom održavanja komunalne infrastrukture određuje i opseg poslova održavanja. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. U programima građenja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za izgradnju vodovodnog sustava, rekonstrukciju mlina u kulturno turistički centar, izgradnju kapele na groblju i izgradnju dječjeg vrtića, a u programima održavanja uređenje lovačkih domova, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima nije građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući troškove građenja ukupno i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova. Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture iskazivati samo rashode koji se odnose na građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Gorjani nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Načelnik nije podnio općinskom vijeću izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., što nije u skladu s odredbama članka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima općinski načelnik, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnosi predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za prethodnu kalendarsku godinu, koja se objavljuju u službenom glasilu.

Državni ured za reviziju nalaže podnositi izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture predstavničkom tijelu te ih objavljivati u službenom glasilu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Gorjani je u studenome 2001. donijela odluke o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade, a u studenome 2019. odluku o komunalnom doprinosu. Odluke su objavljene u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odluka o komunalnoj naknadi donesena je na temelju odredbi Zakona o komunalnom gospodarstvu koje su bile na snazi do kolovoza 2018. Prema odredbi članka 130. važećeg Zakona o komunalnom gospodarstvu, koji je stupio na snagu u kolovozu 2018., jedinice lokalne samouprave trebale su donijeti novu odluku o komunalnoj naknadi u roku šest mjeseci od stupanja Zakona na snagu.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti novu odluku o komunalnoj naknadi, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određena je jedinstvena zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je u iznosu od 7,10 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa iznosi 0,5 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena je jedinstvena zona u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Gorjani koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu 1,80 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Gorjani je u travnju 2019. donijela odluku o komunalnom redu kojem je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu jedinice lokalne samouprave za gospodarske i druge svrhe, uključujući i njihovo davanje na privremeno korištenje, građenje građevina koje se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta, održavanje reda na tim površinama, uvjete korištenja javnih parkirališta, javnih garaža, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda s tih površina te mjere za provedbu komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, izricati mandatne kazne, predlagati pokretanje prekršajnih postupaka i naplaćivati novčanu kaznu na mjestu počinjenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Gorjani ne sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Gorjani u 2019. i 2020. obavljalo se sedam komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o osnivanju vlastitog pogona za obavljanje komunalne djelatnosti, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Općina Gorjani obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje dvije komunalne djelatnosti, koje se odnose na održavanja čistoće javnih površina i održavanje javnih i zelenih površina, povjerila je vlastitom komunalnom pogonu. Održavanje nerazvrstanih cesta i javne rasvjete, obavljala su trgovačka društva na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, iako je Odlukom o osnivanju vlastitog pogona za obavljanje komunalne djelatnosti održavanje nerazvrstanih cesta povjereno vlastitom pogonu, a održavanje javne rasvjete nije propisana kao komunalna djelatnost. Također, obavljanje dimnjačarskih poslova te usluge održavanja groblja i ukopa pokojnika, povjerila je pravnim osobama na temelju ugovora o koncesiji.

Državni ured za reviziju preporučuje komunalne djelatnosti na području Općine obavljati u skladu s donesenim odlukama i Zakonom o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelji komunalne usluge, kojima je povjereno obavljanje uslužnih komunalnih djelatnosti obavljanja dimnjačarskih poslova i ukop pokojnika na temelju ugovora o koncesiji, nisu donijeli je opće uvjete isporuke.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine, uz suglasnost Općine Gorjani te njihovo javno objavljivanje, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019., rashodi Općine Gorjani za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 1.843.607,00 kn, od čega se 15.485,00 kn odnosi na nabavu spremnika za zelene otoke, a 665.175,00 kn na rekonstrukciju mlina u kulturno turistički centar, izgradnju kapele na groblju, izgradnju dječjeg vrtića i uređenje lovački domova, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odluke o osnivanju vlastitog pogona za obavljanje komunalne djelatnosti nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 1.162.947,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Gorjani je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa ostvarila u iznosu od 112.748,00 kn, što čini 9,7 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 84 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Gorjani, prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019.

Tablica broj 84

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Gorjani za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nogostupi	318.000,00	317.899,00	100,0
2.	Rekonstrukcija javnih površina u centru naselja Gorjani	527.000,00	526.945,00	100,0
3.	Autobusna stajališta i parkirališta	500.000,00	0,00	0,0
4.	Javna rasvjeta	110.000,00	9.750,00	8,9
5.	Izgradnja spomenika	13.000,00	12.172,00	93,6
6.	Spremnici za zelene otoke	16.000,00	15.485,00	96,8
7.	Rashladni odar - mrtvačnica	44.000,00	43.750,00	99,4
8.	Rekonstrukcija mlina u kulturno turistički centar	350.000,00	347.134,00	99,2
9.	Izgradnja kapele na groblju	25.000,00	49.165,00	196,7
10.	Izgradnja dječjeg vrtića	250.000,00	233.876,00	93,6
	Ukupno	2.153.000,00	1.556.176,00	72,3

U tablici broj 85 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Gorjani za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019.

Tablica broj 85

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Gorjani za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta i nogostupa	35.000,00	32.069,00	91,6
2.	Održavanje kanalske mreže i putova	71.000,00	70.750,00	99,6
3.	Održavanje javne rasvjete	70.000,00	48.276,00	69,0
4.	Saniranje divljih deponija	44.000,00	37.500,00	85,2
5.	Uređenje lovačkih domova	40.000,00	35.000,00	87,5
6.	Održavanje građevinskih objekata i opreme	21.000,00	31.469,00	149,9
7.	Održavanje groblja	35.000,00	32.367,00	92,5
	Ukupno	316.000,00	287.431,00	91,0

Održavanje čistoće javnih površina i održavanje javnih i zelenih površina obavljali su zaposlenici vlastitog pogona i tri osobe zaposlene na određeno vrijeme u trajanju od tri mjeseca u programu javnih radova.

Državni ured za reviziju preporučuje rashode zaposlenih u programu javnih radova planirati i iskazivati u programu održavanja komunalne infrastrukture.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi lokalne jedinice moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva.

Zadaća koju Općina Gorjani ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinственog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Gorjani organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta s ciljem poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda s ciljem poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, s ciljem njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima s ciljem povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Gorjani te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Gorjani

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Gorjani ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluke o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na usklađenost odluka o komunalnim djelatnostima, komunalne naknade i odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na obavljanje komunalnih djelatnosti u skladu s donesenim odlukama i Zakonom o komunalnom gospodarstvu, na donošenje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti, na izvještavanje o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture, na podnošenje propisanih izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture predstavničkom tijelu te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Gorjani **djelomično učinkovito** te su Općini su dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Gorjani

Općina u očitovanju navodi da prihvaća naloge i preporuke iz Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, u dijelu koji se odnosi na Općinu Gorjani.

Općina Jagodnjak

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je Općina Jagodnjak kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Osječko-baranjske županije. Površina Općine je 105 km² i obuhvaća četiri naselja s 2 023 stanovnika.

U tablici broj 86 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Jagodnjak po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 86

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture
u Općini Jagodnjak, po vrstama komunalne infrastrukture i prema
vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Jagodnjak	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	53	53	0	0
2.	Javna rasvjeta	Javna rasvjeta	280	280	0	0
3.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja i mrtvačnice	4	4	0	0
Ukupno			337	337	0	0

Općina Jagodnjak je do kolovoza 2020. evidentirala 337 građevina komunalne infrastrukture koje se nalaze u vlasništvu Općine.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Jagodnjak je ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 337 građevina komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini na kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad njom i osobi koja njome upravlja, zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i aktima s tim u vezi, ali ne i podaci o statusu komunalne infrastrukture, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedeni podatak.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Jagodnjak, nerazvrstane ceste i javna rasvjeta su upisane u zemljišne knjige i katastar kao javno dobro u općoj uporabi. Općina nije poduzimala aktivnosti radi evidentiranja druge komunalne infrastrukture na svom području (javne zelene površine, spomenici) u katastru i zemljišnim knjigama, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, kojima je propisan upis komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranje u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Jagodnjak u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Jagodnjak, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Jagodnjak evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Jagodnjak je obavila popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu od pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Jagodnjak je u kolovozu 2010., prosincu 2013., prosincu 2016. donijela odluke o obavljanju komunalnih djelatnosti kojima su određene komunalne djelatnosti određene odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i organizacijski oblik njihova obavljanja. U prosincu 2009. je osnovano komunalno trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Jagodnjak.

U tablici broj 87 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Jagodnjak, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 87

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Jagodnjak, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Upravljanje grobljima	Komunalno trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Jagodnjak
2.	Održavanje javne rasvjete	
3.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	

Odluke o komunalnim djelatnostima donesene su na temelju odredbi Zakona o komunalnom gospodarstvu koje su bile na snazi do kolovoza 2018. i nisu usklađene s odredbama istog Zakona koje su na snazi od kolovoza 2018. Tako je odlukom o komunalnim djelatnostima određena komunalna djelatnost upravljanje grobljima u okviru koje su se obavljale komunalne djelatnosti održavanja groblja i ukopa pokojnika, koje su važećim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisane kao zasebne komunalne djelatnosti. Također, Izjavom o osnivanju komunalnog trgovačkog društva, čiji je osnivač Općina Jagodnjak, nije određeno koje će se komunalne djelatnosti obavljati za Općinu.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području Općine Jagodnjak i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Jagodnjak je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, ali ne i opseg poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom održavanja komunalne infrastrukture određuje i opseg poslova održavanja. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. U programima građenja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za izgradnju sportsko-rekreacijskog centra, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odluka o obavljanju komunalnih djelatnosti nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova. Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja komunalne infrastrukture iskazivati samo rashode koji se odnose na građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Jagodnjak je izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području za razdoblje 2018. do 2022.

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim građevinama komunalne infrastrukture, odnosno djelatnostima te po izvorima njihova financiranja.

Općina Jagodnjak je u prosincu 2018. donijela odluke o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade, ožujku 2019. odluku o komunalnom doprinosu, a u srpnju 2019. izmjene odluke o komunalnom doprinosu te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određeno je pet zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 5,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 4,00 kn/m³, za treću zonu u iznosu od 3,00 kn/m³, za četvrtu zonu u iznosu od 2,00 kn/m³, a za petu zonu u iznosu od 1,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,4 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja dvije zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Jagodnjak koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu 2,4 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Jagodnjak je u rujnu 2019. donijela odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u Općine za gospodarske i druge svrhe, uključujući i njihovo davanje na privremeno korištenje, građenje građevina koje se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta te održavanje reda na tim površinama, uvjete korištenja javnih parkirališta, javnih garaža, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda s tih površina, mjere za održavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a mogu izdavati obvezne prekršajne naloge i naplaćivati kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda u slučaju njihova počinjenja. U 2019. komunalni redar je izdavao opomene i prekršajne naloge protiv uništavanja javnih zelenih površina životinja puštenih bez nadzora, ispuštanja fekalija na nedozvoljenom mjestu, neodržavanje okućnica, za nelegalno odlaganje otpada te su izdana tri rješenja za uklanjanje objekata koji se urušavaju i naplaćena je kazna za nanošenje blata na lokalnu cestu. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Jagodnjak ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Jagodnjak u 2019. i 2020. obavljalo se sedam komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odluka o obavljanju komunalnih djelatnosti, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Općina Jagodnjak obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje pet komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanja groblja, ukop pokojnika, obavljanje dimnjačarskih poslova, održavanje javne rasvjete i održavanje nerazvrstanih cesta, obavljalo je komunalno trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Jagodnjak. Održavanje čistoće javnih površina i održavanje javnih zelenih površina obavljali su zaposleni u javnim radovima.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga.

Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelj komunalne usluge, kojem je povjereno obavljanje uslužnih komunalnih djelatnosti ukop pokojnika, u okviru upravljanja grobljem i obavljanje dimnjačarskih poslova, nije donio opće uvjete isporuke.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine, uz suglasnost Općine Jagodnjak te njihovo javno objavljivanje, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Jagodnjak za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 2.067.878,00 kn, od čega se 441.601,00 kn odnosi na izgradnju sportsko-rekreacijskog centra, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odluka o komunalnim djelatnostima nije građenje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 1.626.277,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Jagodnjak je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa ostvarila u iznosu od 649.606,00 kn, što čini 39,9 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 88 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Jagodnjak za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 88

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Jagodnjak
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Javna rasvjeta	450.000,00	125.000,00	27,8
2.	Sportsko rekreacijski centar	100.000,00	441.601,00	441,6
3.	Mrtvačnica	100.000,00	0,00	0,0
4.	Odlagalište komunalnog otpada	500.000,00	0,00	0,0
	Ukupno	1.150.000,00	566.601,00	49,3

Rashodi za građenje komunalne infrastrukture ostvareni su za 583.399,00 kn ili 50,7 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

U tablici broj 89 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Jagodnjak za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 89

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Jagodnjak
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	825.000,00	1.105.773,00	134,0
2.	Održavanje javne rasvjete, groblja, javne zelene površine	300.000,00	395.504,00	131,8
	Ukupno	1.125.000,00	1.501.277,00	133,4

Program održavanja komunalne infrastrukture za 2019. izvršen je za 376.277,00 kn ili 33,5 % više od plana, a izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture također ne sadrži obrazloženje za prekoračenje plana. Na temelju programa Mjera aktivne politike zapošljavanja iz nadležnosti Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, na poslovima javnih radova održavanja čistoće javnih površina i održavanje javnih zelenih površina tijekom 2019. bilo je zaposleno 23 osobe na tri mjeseca i 20 osoba na šest mjeseci, za čije plaće je Hrvatski zavod za zapošljavanje doznačio 830.534,00 kn.

Državni ured za reviziju preporučuje, u slučajevima značajnijeg odstupanja ili prekoračenja izvršenja rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane iznose, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje ili prekoračenje plana, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom. Također, državni ured za reviziju preporučuje rashode zaposlenih u programu javnih radova planirati i iskazivati u programu održavanja komunalne infrastrukture.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi lokalne jedinice moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Jagodnjak ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Jagodnjak organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja.

Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta s ciljem poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda s ciljem poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, s ciljem njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima s ciljem povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Jagodnjak te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Jagodnjak

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Jagodnjak ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluke o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njegovu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima i odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na donošenje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Jagodnjak **djelomično učinkovito** te su Općini su dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Jagodnjak

Općina u očitovanju navodi da prihvaća naloge i preporuke iz Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, u dijelu koji se odnosi na Općinu Jagodnjak. Navodi da je donijela novu Odluku o obavljanju komunalnih djelatnosti koja je objavljena u Službenom glasilu Općine Jagodnjak u srpnju 2021.

Općina Kneževi Vinogradi

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je Općina Kneževi Vinogradi kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Osječko-baranjske županije. Površina Općine je 248 km² i obuhvaća devet naselja s 4 614 stanovnika.

U tablici broj 90 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Kneževi Vinogradi po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 90

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture
u Općini Kneževi Vinogradi, po vrstama komunalne infrastrukture i prema
vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Kneževi Vinogradi	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Cesta	137	132	5	0
		Put	71	37	0	34
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Nogostupi i prolazi	27	27	0	0
		Tržnica	1	1	0	0
		Trg	3	3	0	0
3.	Javne zelene površine	Park	7	7	0	0
		Zeleni otoci	11	11	0	0
		Travnjaci	19	19	0	0
		Ostale javne površine	5	5	0	0
		Dječja igrališta	12	12	0	0
4.	Građevine i uređaji javne namjene	Spomenici	9	3	0	6
5.	Javna rasvjeta	Javna rasvjeta – po cestama	11	11	0	0
6.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	18	18	0	0
		Mrtvačnice	8	8	0	0
Ukupno			339	294	5	40

Općina Kneževi Vinogradi je do kolovoza 2020. evidentirala 339 građevina komunalne infrastrukture od čega je 294 ili 86,7 % u vlasništvu Općine, pet ili 1,5 % u javnom vlasništvu, a 40 ili 11,8 % u privatnom i mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili na zemljištu s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Kneževi Vinogradi je ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 339 građevina komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini na kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad njom i osobi koja njome upravlja, zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i aktima s tim u vezi, ali ne i podaci o statusu komunalne infrastrukture, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedeni podatak.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Kneževi Vinogradi, većina nerazvrstanih cesta i javne rasvjete su upisane u zemljišne knjige i katastar kao javno dobro u općoj uporabi. Općina nije poduzimala aktivnosti radi evidentiranja druge komunalne infrastrukture na svom području u katastru i zemljišnim knjigama, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, kojima je propisan upis komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranje u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Kneževi Vinogradi u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Kneževi Vinogradi, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja.

Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Kneževi Vinogradi evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Kneževi Vinogradi je obavila popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-naloz-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja.

Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu od pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Kneževi Vinogradi je u prosincu 2020. donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom je, uz jedanaest komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određena i druga komunalna djelatnost od značaja za Općinu, a odnosi se na sanaciju divljih deponija i odlagališta te ravnanje javnih površina. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Kneževi Vinogradi.

U tablici broj 91 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Kneževi Vinogradi, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 91

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Kneževi Vinogradi ,
prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje čistoće javnih površina	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Kneževi Vinogradi
2.	Održavanje javnih zelenih površina	
3.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
4.	Održavanje groblja	
5.	Održavanje nerazvrstanih cesta – zimsko održavanje	
6.	Usluge ukopa pokojnika	
7.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	
8.	Održavanje javne rasvjete	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
9.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
10.	Održavanje nerazvrstanih cesta	
11.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
12.	Sanacija divljih deponija i odlagališta te ravnanje javnih površina	

Odlukom o komunalnim djelatnostima predviđeno je obavljanje komunalne djelatnosti održavanja javne rasvjete povjeravanjem obavljanja pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju ugovora o koncesiji. Iako je odredbom članka 44. Zakona o komunalnim gospodarstvu propisano da se pravo obavljanja komunalne djelatnosti održavanja javne rasvjete može steći koncesijom, Državni ured za reviziju je mišljenja da povjeravanje obavljanja komunalne djelatnosti održavanja javne rasvjete na temelju ugovora o koncesiji nema osnove jer se radi o komunalnoj djelatnosti koja se financira iz općinskog proračuna, a ne o uslužnoj komunalnoj djelatnosti čijim bi obavljanjem koncesionar ostvario prihode, naplatom cijene komunalne usluge, iz kojih bi mogao plaćati koncesijsku naknadu.

Navedeno je potvrđeno i činjenicom da je Kneževi Vinogradi obavljanje navedene komunalne djelatnosti povjerila pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti za razdoblje 2018. do 2022., a ne na temelju ugovora o koncesiji, kako je propisala odlukom o komunalnim djelatnostima na temelju odredbe članka 44. Zakona o komunalnim gospodarstvu.

Državni ured za reviziju preporučuje uskladiti odredbe odluke o komunalnim djelatnostima kojima se uređuje način obavljanja komunalne djelatnosti održavanja javne rasvjete.

Općina Kneževi Vinogradi je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programima građenja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za građenje građevina i uređaja javne vodoopskrbe i odvodnje, što prema odredbama Zakona o komunalnom nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja komunalne infrastrukture iskazivati samo rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Kneževi Vinogradi je u studenome 2018. izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području za razdoblje 2014. do 2018.

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim građevinama komunalne infrastrukture, odnosno djelatnostima te po izvorima njihova financiranja.

Općina Kneževi Vinogradi je u studenome i prosincu 2018. donijela odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade, a u lipnju 2020. Odluku o izmjeni odluka o komunalnoj naknadi te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određeno je pet zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 6,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 5,00 kn/m³, za treću zonu u iznosu od 4,00 kn/m³, za četvrtu zonu u iznosu od 3,00 kn/m³, a za petu zonu u iznosu od 2,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,4 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja četiri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Kneževi Vinogradi koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu 2,16 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Kneževi Vinogradi je u srpnju 2019 donijela odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u Općine za gospodarske i druge svrhe, uvjeti korištenja javnih parkirališta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, prikupljanje, odvoz i postupanje sa prikupljenim komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda, sanitarno–komunalne mjere, uklanjanju protupravno postavljenih predmeta, mjere za održavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari utvrđuju identitet počinitelja, pribavljaju dokaze i utvrđuju činjenično stanje, donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a mogu izdavati obvezne prekršajne naloge i naplaćivati kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda od počinitelja. U 2019. komunalni redar je izdavao opomene i rješenja za neodržavanje okućnica i uklanjanje komunalnog otpada. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Kneževi Vinogradi ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Kneževi Vinogradi u 2019. i 2020. obavljalo se 12 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Općina Kneževi Vinogradi obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje sedam komunalnih djelatnosti održavanje čistoće javnih površina, održavanje javnih zelenih površina, građevina, uređaja i predmeta javne namjene, groblja, održavanje nerazvrstanih cesta – zimsko održavanje, usluge ukopa pokojnika i obavljanje dimnjačarskih poslova, obavljalo je trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Kneževi Vinogradi. Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, javne rasvjete, nerazvrstanih cesta, javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i sanacija divljih deponija i odlagališta, povjerene su pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelj komunalne usluge, trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Kneževi, kojem je povjereno obavljanje uslužne komunalne djelatnosti obavljanja dimnjačarskih poslova i usluge ukopa donio je opće uvjete isporuke koje su objavljene na mrežnim stranicama.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Kneževi Vinogradi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 11.369.621,00 kn, od čega se 350.040,00 kn odnosi na sufinanciranje vodovodne mreže i odvodnje, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odluke o komunalnim djelatnostima nije građenje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 11.019.581,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture te kapitalne pomoći. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Kneževi Vinogradi je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa ostvarila u iznosu od 1.075.250,00 kn, što čini 9,8 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 92 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Kneževi Vinogradi za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 92

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Kneževi Vinogradi
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	6.170.889,00	5.455.772,00	88,4
2.	Javne površine	757.800,00	444.164,00	58,6
3.	Javna rasvjeta	220.000,00	202.245,00	91,9
4.	Vodovod i odvodnja	1.136.000,00	350.040,00	30,8
5.	Groblja	211.000,00	124.593,00	59,0
	Ukupno	8.495.689,00	6.576.814,00	77,4

U tablici broj 93 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Kneževi Vinogradi za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 93

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Kneževi Vinogradi
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta i nogostupa	716.321,00	519.792,00	72,6
2.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	100.000,00	65.040,00	65,0
3.	Održavanje javnih zelenih površina	1.405.000,00	1.271.580,00	90,5
4.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	100.000,00	99.667,00	99,7
5.	Održavanje groblja	700.000,00	547.525,00	78,2
6.	Održavanje čistoće javnih površina	550.000,00	549.978,00	100,0
7.	Zimsko održavanje cesta	90.000,00	42.596,00	47,3
8.	Saniranje divljih deponija	275.000,00	173.750,00	63,2
9.	Održavanje zelenih otoka	50.000,00	49.334,00	98,7
10.	Održavanje javne rasvjete	775.000,00	752.177,00	97,1
11.	Ostale usluge	213.500,00	167.135,00	78,3
12.	Javni radovi	559.515,00	554.233,00	99,1
	Ukupno	5.534.336,00	4.792.807,00	86,6

Na temelju programa Mjera aktivne politike zapošljavanja iz nadležnosti Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, na poslovima javnih radova uređenja javnih površina i održavanje javnih zelenih površina tijekom 2019. bilo je zaposleno sedam osoba na određeno vrijeme u trajanju od šest mjeseci, za čije plaće je Hrvatski zavod za zapošljavanje doznao 554.233,00 kn.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi lokalne jedinice moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva.

Zadaća koju Općina Kneževi Vinogradi ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom.

Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinственог upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Kneževi Vinogradi organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta s ciljem poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda s ciljem poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, s ciljem njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima s ciljem povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Kneževi Vinogradi te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Kneževi Vinogradi

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Kneževi Vinogradi ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da obavljanje komunalnih djelatnosti organizira na propisani način, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima i odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Kneževi Vinogradi **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Kneževi Vinogradi

Općina prihvaća Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, u dijelu koji se odnosi na Općinu Kneževi Vinogradi.

U očitovanju navodi da je Općina 2017. započela unos i evidentiranje imovine, između ostalog i komunalne infrastrukture putem informacijskog sustava, koji se kontinuirano nadopunjuje podacima. Navodi da je u travnju 2021. donijela Odluku o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi u vlasništvu Općine i evidentirala ju u evidenciji komunalne infrastrukture, što će i dalje kontinuirano činiti. Imovinu koju je upisala u evidenciju imovine od 2017., spojila je s analitičkom knjigovodstvenom evidencijom i evidencijom dugotrajne imovine, a kako se imovina još uvijek upisuje, Općina će i nadalje povezivati navedene evidencije i određivati identifikacijske brojeve. U travnju 2021. Općina je donijela novu Odluku o komunalnim djelatnostima kojom je propisala da se komunalna djelatnost održavanja javne rasvjete povjerava putem ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Odluku o komunalnom redu i Program građenja komunalne infrastrukture je uskladila sa Zakonom o komunalnom gospodarstvu.

Općina Koška

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je Općina Koška kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Osječko-baranjske županije. Površina Općine je 122 km² i obuhvaća deset naselja s 3 980 stanovnika.

U tablici broj 94 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Koška po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 94

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Koška, po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Koška	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	36	36	0	0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Pločnici	20	20	0	0
		Trg	1	1	0	0
3.	Javne zelene površine	Park	4	4	0	0
		Javni sportski i rekreacijski objekti	3	3	0	0
4.	Građevine i uređaji javne namjene	Spomenik	1	1	0	0
5.	Javna rasvjeta	Javna rasvjeta	21	21	0	0
6.	Groblja i mrtvačnice na grobljima	Groblja	10	10	0	0
		Mrtvačnice	8	8	0	0
Ukupno			104	104	0	0

Općina Koška je do kolovoza 2020. evidentirala 104 građevine komunalne infrastrukture koje se nalaze u vlasništvu Općine.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Koška je ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 104 građevine komunalne infrastrukture.

U evidencija se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad njom i osobi koja njome upravlja te podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, kako je propisano odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Koška, nerazvrstane ceste su upisane u zemljišne knjige i katastar kao javno dobro u općoj uporabi, a za javnu rasvjetu je pribavljen geodetski elaborat izvedenog stanja koji je dostavljen u lipnju 2020. nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz podataka navedenih u evidenciji komunalne infrastrukture, osim za nerazvrstane ceste, nije vidljivo za koje je građevine komunalne infrastrukture završen postupak upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru te koja je komunalna infrastruktura upisana u zemljišne knjige i evidentirana u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Koška.

Državni ured za reviziju preporučuje podatke o vlasništvu, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Koška, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti status komunalne infrastrukture u pogledu njezinog upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Koška evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Koška je obavila popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu od pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Koška je u listopadu 2018. donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su, uz deset komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i tri druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na dezinfekciju i deratizaciju, pružanje usluge zbrinjavanje napuštenih životinja i održavanje društvenih domova. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Koška.

U tablici broj 95 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Koška, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 95

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Koška,
prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	Vlastiti komunalni pogon
2.	Održavanje javnih zelenih površina	
3.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
4.	Održavanje groblja	
5.	Usluge ukopa pokojnika	
6.	Održavanje čistoće javnih površina	
7.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
8.	Dezinsekcija i deratizacija	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
9.	Pružanje usluge zbrinjavanje napuštenih životinja	
10.	Održavanje društvenih domova	
11.	Održavanje nerazvrstanih cesta	
12.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
13.	Održavanje javne rasvjete	

Općina Koška je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, ali ne i opseg poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom održavanja komunalne infrastrukture određuje i opseg poslova održavanja. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. U programima građenja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za građenje građevina i uređaja javne vodoopskrbe i odvodnje, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja komunalne infrastrukture iskazivati samo rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Koška je izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području za razdoblje 2014. do 2018. koje je Općinsko vijeće usvojilo u listopadu 2018.

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim građevinama komunalne infrastrukture, odnosno djelatnostima te po izvorima njihova financiranja.

Općina Koška je u studenome 2018. donijela odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade, a u ožujku 2019. i travnju 2020. izmjene odluke o komunalnoj naknadi te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se odobrava potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 10,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 8,00 kn/m³, a za treću zonu u iznosu od 3,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,7 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja dvije zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Koška koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu 3,0 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Koška je u lipnju 2019. donijela odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće i čuvanje javnih površina, korištenje javnih površina, skupljanje, odvoz i postupanje sa skupljenim komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za održavanje komunalnog reda, kazne za počinjene prekršaje te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari.

U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a mogu izdavati obvezne prekršajne naloge i naplaćivati

kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda u slučaju njihova počinjenja. Prema objašnjenju Općine Koška, tijekom 2019. komunalni redar je upućivao usmene opomene nakon čega su počinitelji postupali po upozorenjima. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Koška ne sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Koška u 2019. i 2020. obavljalo se 12 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Općina Koška obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje šest komunalnih djelatnosti koje se odnose na održavanje čistoće javnih površina, groblja, građevina javne odvodnje oborinskih voda, javnih zelenih površina, građevina, uređaja i predmeta javne namjene i usluge ukopa pokojnika, obavljao je vlastiti pogon. Održavanje nerazvrstanih cesta, javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, javne rasvjete, usluge dezinfekcija i deratizacije i pružanje usluge zbrinjavanje napuštenih životinja povjerene su pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a komunalna djelatnost obavljanja dimnjačarskih usluga povjerena je na temelju ugovora o koncesiji.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost ukopa pokojnika i isporučitelj kojem je povjereno obavljanje uslužne komunalne djelatnosti obavljanja dimnjačarskih poslova na temelju ugovora o koncesiji, nisu donijeli opće uvjete isporuke.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine, uz suglasnost Općine Koška te njihovo javno objavljivanje, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Koška za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 2.084.301,00 kn, od čega se 151.817,00 kn

odnosi na izgradnju vodovoda i odvodnje, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odluke o komunalnim djelatnostima nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 1.932.484,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Koška je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa ostvarila u iznosu od 1.079.554,00 kn, što čini 55,9 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 96 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Koška za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 96

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Koška za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Pločnici	733.000,00	730.154,00	99,6
2.	Građevine i uređaji javne namjene	102.680,00	40.046,00	39,0
3.	Javna rasvjeta	215.000,00	197.513,00	91,9
4.	Vodovod i odvodnja	180.000,00	151.817,00	84,3
	Ukupno	1.230.680,00	1.119.530,00	91,0

U tablici broj 97 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Koška za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 97

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Koška za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	350.000,00	311.939,00	89,1
2.	Održavanje groblja	80.000,00	78.125,00	97,7
3.	Održavanje dječjih igrališta	90.000,00	89.424,00	99,4
4.	Održavanje javne rasvjete	550.000,00	485.283,00	88,2
	Ukupno	1.070.000,00	964.771,00	90,2

Održavanje čistoće javnih površina, groblja, građevina javne odvodnje oborinskih voda, javnih zelenih površina, građevina, uređaja i predmeta javne namjene i usluge ukopa pokojnika obavljali su zaposlenici vlastitog pogona. Na temelju programa Mjera aktivne politike zapošljavanja iz nadležnosti Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, na poslovima javnih radova uređenja javnih površina i održavanje javnih zelenih površina tijekom 2019. bilo je zaposleno sedam osoba na određeno vrijeme u trajanju od šest mjeseci.

Usluge dezinsekcije i deratizacije te usluge zbrinjavanja napuštenih životinja povjerene su pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a nisu planirane programom održavanja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje rashode zaposlenih u programu javnih radova, usluge dezinsekcije i deratizacije te usluge zbrinjavanja napuštenih životinja planirati i iskazivati u programu održavanja komunalne infrastrukture.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi lokalne jedinice moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Koška ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Koška organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta s ciljem poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda s ciljem poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, s ciljem njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima s ciljem povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Koška te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti.

Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Koška

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Koška ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta i javne rasvjete u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluke o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da obavljanje komunalnih djelatnosti organizira na propisani način i da osigurava njihovu javnu objavu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na praćenje statusa komunalne infrastrukture u pogledu njezinog upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na izvještavanje o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture, na donošenje općih uvjeta isporuke za uslužne komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Koška **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Koška

Općina prihvaća naloge i preporuke iz Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, u dijelu koji se odnosi na Općinu Koška.

Općina Levanjska Varoš

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je Općina Levanjska Varoš kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Osječko-baranjske županije. Površina Općine je 136 km², a obuhvaća jedanaest naselja s 1 194 stanovnika.

U tablici broj 98 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Levanjska Varoš po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 98

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture
u Općini Levanjska Varoš, po vrstama komunalne infrastrukture i prema
vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Levanjska Varoš	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	55	25	29	1
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Pješačka staza	5	2	3	0
3.	Javne zelene površine	Dječja igrališta	8	6	2	0
4.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na autobusnim stajalištima	4	1	3	0
5.	Javna rasvjeta	Javna rasvjeta	177	16	95	66
6.	Groblja i mrtvačnice na grobljima	Groblja	10	10	0	0
		Mrtvačnice	6	6	0	0
Ukupno			265	66	132	67

Općina Levanjska Varoš je do kolovoza 2020. evidentirala 265 građevina komunalne infrastrukture, od čega je 66 ili 24,9 % u vlasništvu Općine, 132 ili 49,8 % u javnom vlasništvu, a 67 ili 25,3 % na zemljištu u privatnom i mješovitom privatnom i javnom vlasništvu.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Levanjska Varoš je ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 265 građevina komunalne infrastrukture.

U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad njom i osobi koja njome upravlja te podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, kako je propisano odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezinog potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Levanjska Varoš, nerazvrstane ceste, pješačke staze i većina javne rasvjete, dječjih igrališta, građevina i uređaja javne namjene su upisane u zemljišne knjige i katastar kao javno dobro u općoj uporabi. Općina nije poduzimala aktivnosti radi evidentiranja druge komunalne infrastrukture na svom području u katastru i zemljišnim knjigama, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, kojima je propisan upis komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranje u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa druge komunalne infrastrukture na području Općine Levanjska Varoš u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Levanjska Varoš evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Levanjska Varoš je obavila popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-naloz-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu od pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Levanjska Varoš je u rujnu 2019. i kolovozu 2020. donijela odluke o komunalnim djelatnostima kojima je određeno deset komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, koje se obavljaju na području Općine i organizacijski oblici njihova obavljanja.

U tablici broj 99 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Levanjska Varoš, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 99

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Levanjska Varoš, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Trgovačko društvo čiji je osnivač ili suosnivač Općina Levanjska Varoš/ Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje javnih zelenih površina	
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
6.	Održavanje groblja	
7.	Održavanje čistoće javnih površina	
8.	Usluge ukopa	
9.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
10.	Održavanje javne rasvjete	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti

Općina Levanjska Varoš je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programima građenja komunalne infrastrukture planirani su rashodi za izradu projektne dokumentacije za vodocrpilište, izradu projektne dokumentacije za turističko-rekreacijski centar te za energetska obnovu sportske dvorane, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odluka o komunalnim djelatnostima nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja komunalne infrastrukture iskazivati samo rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Levanjska Varoš je izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području za razdoblje 2014. do 2018. koje je Općinsko vijeće usvojilo u listopadu 2018.

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim građevinama komunalne infrastrukture, odnosno djelatnostima te po izvorima njihova financiranja.

Općina Levanjska Varoš je u studenome 2018. donijela odluku o vrijednosti boda komunalne naknade, a u siječnju 2019. odluke o komunalnom doprinosu i komunalnoj naknadi te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određeno je šest zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 12,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 9,00 kn/m³, a za treću zonu u iznosu od 4,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,9 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Levanjska Varoš koje se u potpunosti oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu 3,60 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Levanjska Varoš je u kolovozu 2019. donijela odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće i čuvanje javnih površina, korištenje javnih površina, uklanjanje snijega i leda, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za održavanje komunalnog reda, kazne za počinjene prekršaje te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a mogu izdavati obvezne prekršajne naloge i naplaćivati kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda u slučaju njihova počinjenja. Prema izvješću komunalnog redara Općine Levanjska Varoš, tijekom 2019. komunalni redar je obavio 73 kontrole koje se odnose na neodržavanje okućnica, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta te nadzor nad držanjem kućnih ljubimaca. Nakon upućenih opomena i donesenih rješenja, počinitelji su postupili po nalogu komunalnog redara.

Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Levanjska Varoš ne sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Levanjska Varoš u 2019. i 2020. obavljalo se osam komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega je jedna uslužna komunalna djelatnost. Općina Levanjska Varoš obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje sedam komunalnih djelatnosti koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javnih zelenih površina, održavanje groblja, održavanje čistoće javnih površina te usluge ukopa, obavljalo je trgovačko društvo kojem je osnivač Općina Levanjska Varoš. Održavanje javne rasvjete povjereno je pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost ukopa pokojnika donio je opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave koji su objavljeni službenom glasilu jedinice lokalne samouprave i mrežnim stranicama isporučitelja.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Levanjska Varoš za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 3.079.804,00 kn, od čega se 90.000,00 kn odnosi na projektnu dokumentaciju turističkog centra, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odluke o komunalnim djelatnostima nije građenje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 2.989.804,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Levanjska Varoš je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa ostvarila u iznosu od 600.651,00 kn, što čini 20,1 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 100 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Levanjska Varoš za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 100

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine
Levanjska Varoš za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	2.000.000,00	1.894.670,00	94,7
2.	Kupnja građevinskog zemljišta	300.000,00	0,00	0,0
3.	Izgradnja višenamjenskog doma	1.500.000,00	0,00	0,0
0,4.	Javna rasvjeta	50.000,00	15.333,00	30,7
5.	Uređenje kanalske mreže	50.000,00	0,00	0,0
6.	Građevine i uređaji javne namjene-	10.000,00	0,00	0,0
7.	Izrada projektne dokumentacije za vodocrpilište	100.000,00	0,00	0,0
8.	Izrada projektne dokumentacije za turističko-rekreacijski centar	150.000,00	90.000,00	60,0
9.	Izgradnja kuća oproštaja	500.000,00	201.928,00	40,4
10.	Energetska obnova sportske dvorane	1.600.000,00	0,00	0,0
	Ukupno	6.260.000,00	2.201.931,00	35,2

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su za 4.058.069,00 kn ili 64,8 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

U tablici broj 101 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Levanjska Varoš za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 101

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine
Levanjska Varoš za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta i nogostupa	280.000,00	265.447,00	94,8
2.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	50.000,00	14.000,00	28,0
3.	Održavanje javnih zelenih površina	50.000,00	417.702,00	835,4
4.	Održavanje groblja	20.000,00	4.784,00	23,9
5.	Održavanje javne rasvjete	160.000,00	175.940,00	110,0
	Ukupno	560.000,00	877.873,00	156,8

Rashodi za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su za 317.873,00 kn ili 56,8 % više od plana, a izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za prekoračenje plana. Održavanje javnih zelenih površina i čistoće javnih površina, uz zaposlenike trgovačkog društva u vlasništvu Općine, obavljalo je sedam osoba zaposlenih na određeno vrijeme u trajanju od tri mjeseca u programu javnih radova.

Državni ured za reviziju preporučuje, u slučajevima značajnijeg odstupanja ili prekoračenja izvršenja rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane iznose, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje ili prekoračenje plana, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom. Također, preporučuje rashode zaposlenih u programu javnih radova planirati i iskazivati u programu održavanja komunalne infrastrukture.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi lokalne jedinice moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Levanjska Varoš ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinственog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Levanjska Varoš organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta s ciljem poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda s ciljem poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, s ciljem njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima s ciljem povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Levanjska Varoš te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Levanjska Varoš

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Levanjska Varoš ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta, pješačkih staza, dječjih igrališta, građevina i uređaja javne namjene u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluke o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da obavljanje komunalnih djelatnosti organizira na propisani način, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine doneseni uz njezinu suglasnost, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Levanjska Varoš **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Levanjska Varoš

Općina prihvaća naloge i preporuke iz Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, u dijelu koji se odnosi na Općinu Levanjska Varoš.

U očitovanju navodi da Izmjenama i dopunama Programa građenja komunalne infrastrukture za 2020. nije planirala rashode koji se ne smatraju komunalnom infrastrukturom prema Zakonu o komunalnom gospodarstvu te je izmjenama i dopunama programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2020. uskladila planirane iznose u cilju smanjenja odstupanja u odnosu na izvršenje.

Općina Magadenovac

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je Općina Magadenovac kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Osječko-baranjske županije. Površina Općine je 112 km² i obuhvaća šest naselja s 1 936 stanovnika.

U tablici broj 102 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Magadenovac po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 102

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Magadenovac, po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Magadenovac	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	13	13	0	0
		Put	31	31	0	0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Pješačka staza	18	18	0	0
3.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na autobusnim stajalištima	12	12	0	0
		Turistička signalizacija	9	9	0	0
		Druge građevine	3	3	0	0
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	2	1	1	0
4.	Javne zelene površine	Park	5	5	0	0
		Travnjaci	3	3	0	0
		Javni sportski i rekreacijski objekti	5	5	0	0
		Dječja igrališta	12	12	0	0
5.	Javna rasvjeta	Javna rasvjeta-ulice	18	13	0	5
6.	Groblja i mrtvačnice na grobljima	Groblja	4	4	0	0
		Mrtvačnice	4	4	0	0
Ukupno			139	133	1	5

Općina Magadenovac je do kolovoza 2020. evidentirala 139 građevina komunalne infrastrukture, od čega je 139 ili 95,7 % građevina u vlasništvu Općine, jedna ili 0,7 % u javnom vlasništvu, a pet ili 3,6 % na zemljištu u privatnom i mješovitom privatnom i javnom vlasništvu.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Magadenovac je ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 139 građevina komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini na kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad njom i osobi koja njome upravlja, zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopравnih odnosa i aktima s tim u vezi, ali ne i podaci o statusu komunalne infrastrukture, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedeni podatak.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Magadenovac, nerazvrstane ceste i javna rasvjeta su upisane u zemljišne knjige i katastar kao javno dobro u općoj uporabi. Iz podataka navedenih u evidenciji komunalne infrastrukture, osim za građevine javne namjene, nije vidljivo za koje je građevine komunalne infrastrukture završen postupak upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru te koja je komunalna infrastruktura upisana u zemljišne knjige i evidentirana u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Magadenovac. Prema odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju nalaže i dalje poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Magadenovac u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Magadenovac, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Magadenovac evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Magadenovac je obavila popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu od pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Magadenovac je u kolovozu 2019. donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom je, uz deset djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određeno i šest drugih djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju, veterinarsko-higijeničarske poslove, prigodno ukrašavanje naselja, održavanje društvenih domova, ugradnju i održavanje komunalne opreme te sanaciju divljih odlagališta. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Magadenovac.

U tablici broj 103 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Magadenovac, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 103

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Magadenovac ,
prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1	2	3
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Trgovačko društvo čiji je osnivač ili suosnivač Općine Magadenovac
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje javnih zelenih površina	
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
6.	Održavanje groblja	
7.	Održavanje čistoće javnih površina	
8.	Usluge ukopa pokojnika	
9.	Održavanje društvenih domova	
10.	Ugradnja i održavanje komunalne opreme	
11.	Sanacija divljih odlagališta	
12.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
13.	Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
14.	Veterinarsko-higijeničarski poslovi	
15.	Prigodno ukrašavanje naselja	
16.	Održavanje javne rasvjete	

Općina Magadenovac je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora njihova financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru financiranja, kako je propisano odredbama članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Magadenovac je izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području za razdoblje 2012. do 2015. koje je Općinsko vijeće usvojilo u prosincu 2016.

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim građevinama komunalne infrastrukture, odnosno djelatnostima te po izvorima njihova financiranja.

Općina Magadenovac je u prosincu 2018. donijela odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade, a u veljači 2020.

Izmjene odluka o komunalnom doprinosu i komunalnoj naknadi te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određena je jedinstvena zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je u iznosu od 3,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,2 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određeno je jedinstveno područje zone u kojoj se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijent namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Magadenovac koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu 2,40 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Magadenovac je u rujnu 2019. donijela odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće, zaštita javnih površina i uklanjanje snijega i leda, uređenje i korištenje površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine Magadenovac za gospodarske i druge svrhe, uključujući i njihovo davanje na privremeno korištenje, građenje građevina koje se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta te održavanje reda na tim površinama, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, skupljanje, odvoz i postupanje sa skupljenim komunalnim otpadom, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta i vozila, sanitarno-komunalne mjere, držanje životinja, mjere za održavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Prema odredbama odluke o komunalnom redu nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a mogu izdavati obvezne prekršajne naloge i naplaćivati kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda u slučaju njihova počinjenja. Općina Magadenovac nema komunalnog redara i nije provodila mjere propisane odlukom o komunalnom redu radi održavanja komunalnog reda na svom području. Prema obrazloženju Općine Magadenovac, zbog malog broja stanovnika i izostanka značajnijeg interesa za korištenjem površina javne namjene za gospodarske i druge svrhe, rizik kršenja komunalnog reda na njezinom području je neznatan te Općina nema potrebu za komunalnim redarom. U jedinstvenom upravnom odjelu zaposlena je osoba na stambeno-komunalnim poslovima koja se brine za održavanje komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Magadenovac ne sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Magadenovac u 2019. i 2020. obavljalo se 13 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Općina Magadenovac obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje devet komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, građevina javne odvodnje oborinskih voda, javnih zelenih površina, građevina, uređaja i predmeta javne namjene, groblja, čistoće javnih površina i usluge ukopa pokojnika i sanaciju divljih odlagališta, povjerila je vlastitom trgovačkom društvu. Održavanje javne rasvjete, poslove dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije te veterinarsko-higijeničarske poslove povjerila je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti, a komunalna djelatnost obavljanja dimnjačarskih usluga povjerena je na temelju ugovora o koncesiji.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelj komunalne usluge, kojem je povjereno obavljanje uslužne komunalne djelatnosti obavljanja dimnjačarskih poslova na temelju ugovora o koncesiji i isporučitelj komunalne usluge ukopa pokojnika, čije je obavljanje povjereno vlastitom trgovačkom društvu, objavili su cjenike i opće uvjete isporuke na mrežnim stranicama.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Magadenovac za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 1.692.521,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Magadenovac je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa ostvarila u iznosu od 1.474.778,00 kn, što čini 87,1 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 104 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Magadenovac za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 104

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Magadenovac
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	500.000,00	458.635,00	91,7
2.	Izgradnja javnih površina	1.085.000,00	435.827,00	40,2
3.	Javna rasvjeta	120.000,00	19.613,00	16,3
4.	Groblja	520.000,00	0,00	0,0
	Ukupno	2.225.000,00	914.075,00	41,1

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture ostvareni su za 1.310.925,00 kn ili 58,9 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa građenja ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje, u slučajevima značajnijeg odstupanja u izvršenju rashoda za građenje infrastrukture u odnosu na planirane iznose, u izvješćima o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U tablici broj 105 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Magadenovac za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 105

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Magadenovac
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta i nogostupa	75.000,00	100.687,00	134,2
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	10.000,00	2.350,00	23,5
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	8.500,00	4.500,00	52,9
4.	Održavanje javnih zelenih površina	273.000,00	236.320,00	86,6
5.	Održavanje građevina i uređaja javne namjene	3.000,00	1.100,00	36,7
6.	Održavanje groblja	230.000,00	187.169,00	81,4
7.	Održavanje čistoće javnih površina	160.000,00	101.688,00	63,6
8.	Održavanje javne rasvjete	200.000,00	144.632,00	72,3
	Ukupno	959.500,00	778.446,00	81,1

Održavanje nerazvrstanih cesta i nogostupa, javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, građevina javne odvodnje oborinskih voda, javnih zelenih površina, građevina i uređaja javne namjene, groblja i čistoće javnih površina obavljali su zaposlenici trgovačkog društva u vlasništvu Općine.

Održavanje javnih zelenih površina i čistoće javnih površina, uz zaposlenike trgovačkog društva u vlasništvu Općine, obavljalo je osam osoba zaposlenih na određeno vrijeme u trajanju od tri mjeseca u programu javnih radova.

Usluge preventivne deratizacije, dezinsekcije i veterinarsko-higijeničarske poslove (prikupljanje i zbrinjavanje pasa lotalica, uklanjanje i neškodljivo zbrinjavanje lešina pasa i mačaka s javnih površina) su odlukom o komunalnim djelatnostima određene kao komunalne djelatnosti koje će se obavljati na području Općine Magadenovac te su s pravnom osobom zaključeni ugovori za razdoblje od tri godine.

Državni ured za reviziju preporučuje rashode za usluge preventivne deratizacije, dezinsekcije i veterinarsko-higijeničarske poslove te rashode zaposlenih u programu javnih radova, planirati i iskazivati u programu održavanja komunalne infrastrukture.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi lokalne jedinice moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Magadenovac ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Magadenovac organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta s ciljem poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda s ciljem poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, s ciljem njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima s ciljem povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Magadenovac te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Magadenovac

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Magadenovac ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta i javne rasvjete u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine doneseni uz njezinu suglasnost, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa druge komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Magadenovac **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Magadenovac

Općina u očitovanju navodi da prihvaća Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, u dijelu koji se odnosi na Općinu Magadenovac

Općina Marijanci

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je Općina Marijanci kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Osječko-baranjske županije. Površina Općine je 66 km² i obuhvaća sedam naselja s 2 405 stanovnika.

U tablici broj 106 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Marijanci po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 106

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Marijanci, po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Marijanci	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Put	253	253	0	0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trg	2	2	0	0
3.	Javne zelene površine	park	3	3	0	0
		Zemljišta	41	41	0	0
		Travnjaci	13	12	1	0
		Dječja igrališta	5	5	0	0
4.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	3	3	0	0
Ukupno			320	319	1	0

Općina Marijanci je do kolovoza 2020. evidentirala 320 građevina komunalne, od čega je 319 ili 99,7 % u vlasništvu Općine, a jedna ili 0,3 % u javnom vlasništvu.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Marijanci je ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 320 građevina komunalne infrastrukture.

U evidenciju se unose propisani podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi i o vlasništvu nad njom, ali ne i podaci o osobi koja upravlja komunalnom infrastrukturom, o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi te podaci o radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke. Uneseni podaci nisu sistematizirani po vrstama i nazivima komunalne infrastrukture, što otežava praćenje broja evidentiranih građevina komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja te unesene podatke sistematizirati po vrstama i nazivima komunalne infrastrukture, kako bi se mogao pratiti broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture.

Prema podacima Općine Marijanci, nerazvrstane ceste su upisane u zemljišne knjige i katastar kao javno dobro u općoj uporabi. Općina nije poduzimala aktivnosti radi evidentiranja druge komunalne infrastrukture na svom području u katastru i zemljišnim knjigama, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, kojima je propisan upis komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranje u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Marijanci u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Marijanci, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika.

Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Marijanci evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Marijanci je obavila popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-naloz-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu od pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Marijanci je u svibnju 2006. donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine i organizacijski oblik njihova obavljanja.

U tablici broj 107 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Marijanci, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 107

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Marijanci, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje javnih površina	Zaposlenici Općine
2.	Opskrba pitkom vodom	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
3.	Opskrba prirodnim plinom	
4.	Skupljanje i odvoz komunalnog otpada	
5.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	
6.	Usluge ukopa pokojnika	
7.	Održavanje čistoće javnih površina	Zaposlenici Općine /Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
8.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
9.	Održavanje javne rasvjete	

Odluka o komunalnim djelatnostima donesena je na temelju odredbi Zakona o komunalnom gospodarstvu koje su bile na snazi do kolovoza 2018. i nije usklađena s odredbama istog Zakona koje su na snazi od kolovoza 2018. Tako su Odlukom o komunalnim djelatnostima određene komunalne djelatnosti opskrba pitkom vodom, opskrba plinom te skupljanje i odvoz komunalnog otpada, koje važećim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu propisane kao komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti novu odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području Općine Marijanci i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Marijanci je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbama članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programima građenja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za izgradnju kanalizacijske mreže, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja komunalne infrastrukture iskazivati samo rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Marijanci nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim građevinama komunalne infrastrukture, odnosno djelatnostima te po izvorima njihova financiranja. Izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. nije doneseno, a izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2020. podneseno je predstavničkom tijelu koje ga je usvojilo u ožujku 2021.

Općina Marijanci je u listopadu 2018. donijela odluku o komunalnom doprinosu, a u ožujku 2019. odluke o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su dvije zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 1,00 kn/m³ do 25,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća, ovisno o njezinoj namjeni i veličini, a za drugu zonu u iznosu od 1,00 kn/m³ do 12,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 1,8 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja dvije zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Marijanci koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu 2,40 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Marijanci je u srpnju 2019. donijela odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine Marijanci, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda s tih površina, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a mogu izdavati obvezne prekršajne naloge i naplaćivati kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda u slučaju njihova počinjenja. Tijekom 2019. i 2020. komunalni redar je poslao 32 opomene za neodržavanje okućnica i neizgrađenog građevinskog zemljišta na području Općine. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Marijanci ne sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Marijanci u 2019. i 2020. obavljalo se šest komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega je jedna uslužna komunalna djelatnost. Općina Marijanci obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje tri komunalne djelatnosti, koje se odnose održavanje javnih površina, održavanje groblja i čistoće javnih površina, obavljali su zaposlenici Općine. Održavanje nerazvrstanih cesta i javne rasvjete povjerene su pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a komunalna djelatnost obavljanja dimnjačarskih usluga povjerena je na temelju ugovora o koncesiji.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelj komunalne usluge, kojem je povjereno obavljanje uslužne komunalne djelatnosti obavljanja dimnjačarskih poslova na temelju ugovora o koncesiji nije donio je opće uvjete isporuke.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine, uz suglasnost Općine Marijanci te njihovo javno objavljivanje, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Marijanci za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 3.205.282,00 kn, od čega se 873.755,00 kn odnosi na rashode za građenje građevina za gospodarenje otpadom i izgradnju kanalizacijske mreže, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odluke o komunalnim djelatnostima nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 2.331.527,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Marijanci je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa ostvarila u iznosu od 1.783.260,00 kn, što čini 76,5 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 108 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Marijanci za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 108

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Marijanci
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	843.500,00	794.240,00	94,2
2.	Izgradnja pješačkih staza	1.370.000,00	896.860,00	65,5
3.	Izgradnja parkirališta	650.000,00	297.244,00	45,7
4.	Kanalizacija	164.000,00	125.366,00	76,4
5.	Izgradnja reciklažnog dvorišta	1.355.000,00	748.389,00	55,2
6.	Groblja	20.000,00	8.125,00	40,6
	Ukupno	4.402.500,00	2.870.224,00	65,2

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su za 1.532.276,00 kn ili 34,8 % manje od plana, a izvješće o izvršenju proračuna ne sadrži obrazloženje za odstupanja od plana.

U tablici broj 109 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Marijanci za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019.

Tablica broj 109

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Marijanci za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	20.000,00	4.010,00	20,1
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	415.000,00	82.525,00	19,9
3.	Održavanje javne rasvjete	80.000,00	30.040,00	37,6
4.	Održavanje groblja - javni radovi	218.000,00	218.483,00	100,2
	Ukupno	733.000,00	335.058,00	45,7

Rashodi za održavanje komunalne infrastrukture planirani su u iznosu od 733.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 335.058,00 kn, što je za 397.942,00 kn ili 54,3 % manje od plana, pri čemu izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. Održavanje groblja, javnih zelenih površina i javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima obavljala su tri zaposlenika na komunalnim poslovima Općine i šest osoba zaposlenih na određeno vrijeme u trajanju od šest mjeseci u programu javnih radova. U izvješću o izvršenju proračuna iskazani su rashodi za javne radove kao zasebna stavka, a trebalo ih je iskazati u okviru rashoda za obavljanje komunalnih djelatnosti na koje se odnose.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja u izvršenju rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane iznose, u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom. Preporučuje se u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju planirane i ostvarene rashode iskazivati po komunalnim djelatnostima na koje se odnose.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi lokalne jedinice moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Marijanci ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinственог управног одјела, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta.

Općina Marijanci organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta s ciljem poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda s ciljem poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, s ciljem njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima s ciljem povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Marijanci te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Marijanci

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Marijanci ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na sistematiziranje unesenih podataka u evidenciji komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima i odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture, na donošenje općih uvjeta isporuke za uslužnu komunalnu djelatnost, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Marijanci **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Marijanci

Općina u očitovanju navodi da prihvaća Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, u dijelu koji se odnosi na Općinu Marijanci. Navodi kako utvrđenom stanju doprinosi slabije financijsko stanje Općine što za posljedicu ima manjak ljudskih resursa u upravnom tijelu Općine kao i trenutna neadekvatna organizacijska struktura u dijelu poslovanja na upravljanju i održavanju komunalne infrastrukture.

Općina Petlovac

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je Općina Petlovac kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Osječko-baranjske županije. Površina Općine je 93 km² i obuhvaća devet naselja s 2 405 stanovnika.

U tablici broj 110 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Petlovac po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 110

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Petlovac, po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Petlovac	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	38	38	0	0
2.	Javne zelene površine	Park	4	4	0	0
		Šetnica	1	1	0	0
		Javni sportski i rekreacijski objekti	10	8	2	0
		Dječja igrališta	2	2	0	0
3.	Građevine i uređaji javne namjene	Spomenici	6	4	2	0
4.	Javna rasvjeta	Javna rasvjeta - naselja	8	8	0	0
5.	Groblja i mrtvačnice na grobljima	Groblja	6	6	0	0
		Mrtvačnice	5	5	0	0
Ukupno			80	76	4	0

Općina Petlovac je do kolovoza 2020. evidentirala 80 građevina komunalne infrastrukture, od čega je 76 ili 95,0 % građevina i uređaja u vlasništvu Općine, a četiri ili 5,0 % u javnom vlasništvu.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Petlovac je ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 80 građevina komunalne infrastrukture.

U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini na kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad njom, ali ne i podaci o osobi koja njome upravlja, zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke. Građevine komunalne infrastrukture koje se odnose na javnu rasvjetu su unesene po naseljima, a trebalo ih je sistematizirati po vrstama kao što je to učinjeno za nerazvrstane ceste.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja te unesene podatke za javnu rasvjetu sistematizirati po vrstama komunalne infrastrukture, kao što je to učinjeno za nerazvrstane ceste, kako bi se uvidom u evidenciju mogao pratiti broj svih evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture.

Prema podacima Općine Petlovac, nerazvrstane ceste su upisane u zemljišne knjige i katastar kao javno dobro u općoj uporabi. Općina nije poduzimala aktivnosti radi evidentiranja druge komunalne infrastrukture na svom području u katastru i zemljišnim knjigama, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, kojima je propisan upis komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranje u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Petlovac u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Petlovac, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika.

Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Petlovac evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Petlovac je obavila popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-naloz-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu od pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Petlovac je u lipnju 2020. donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom je, uz 11 djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određeno i četiri druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju, poslove veterinarsko-higijeničarske službe, prigodno ukrašavanje naselja te sanaciju divljih odlagališta. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti.

U tablici broj 111 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Petlovac, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 111

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Petlovac, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema odluci Općine Petlovac može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje javnih zelenih površina	
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
6.	Održavanje groblja	
7.	Održavanje čistoće javnih površina	
8.	Održavanje javne rasvjete	
9.	Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija	
10.	Veterinarsko-higijeničarski poslovi	
11.	Prigodno ukrašavanje naselja	
12.	Sanacija divljih odlagališta	
13.	Usluge ukopa pokojnika	
14.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	
15.	Komunalni linijski prijevoz putnika	

Odlukom o komunalnim djelatnostima predviđeno je obavljanje uslužne komunalne djelatnosti pružanja usluga ukopa pokojnika na temelju koncesije, a prema odredbama članka 44. Zakona o komunalnom gospodarstvu, usluge ukopa pokojnika nisu predviđene kao komunalna djelatnost za koju se može steći pravo obavljanja na temelju koncesije.

Državni ured za reviziju nalaže organizacijski oblik komunalne djelatnosti ukopa pokojnika na području Općine Petlovac odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Petlovac je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbama članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programima građenja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za građenje građevina i uređaja javne vodoopskrbe, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja komunalne infrastrukture iskazivati samo rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općinsko vijeće Općine Petlovac je u ožujku 2021. usvojilo izvješće o stanju u prostoru na svom području za četverogodišnje razdoblje.

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim građevinama komunalne infrastrukture, odnosno djelatnostima te po izvorima njihova financiranja.

Općina Petlovac je u ožujku i travnju 2019. donijela odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su dvije zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 2,50 kn/m³, a za drugu zonu u iznosu od 2,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,2 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja dvije zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Petlovac koje se u potpunosti oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu 2,40 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Petlovac je u rujnu 2019. donijela odluku o komunalnom redu kojem je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine, uvjeti korištenja javnih parkirališta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, prikupljanje, odvoz i postupanje s prikupljenim komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda, sanitarno – komunalne mjere, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose opomene i rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a mogu izdavati obvezne prekršajne naloge za prekršaje protiv komunalnog reda u slučaju njihova počinjenja. Tijekom 2019. komunalni redar je izdavao upozorenja za neodržavanje zelenih površina ispred stambenih objekata. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Petlovac ne sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Petlovac u 2019. i 2020. obavljalo se 11 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Općina Petlovac obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje četiri komunalne djelatnosti, koje se odnose na održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, javnih zelenih površina, groblja i čistoće javnih površina obavljali su zaposlenici Općine. Održavanje nerazvrstanih cesta, građevina, uređaja i predmeta javne namjene, građevina javne odvodnje oborinskih voda, javne rasvjete, usluge dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije te veterinarsko-higijeničarske poslove, povjerene su pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a komunalne djelatnosti obavljanja dimnjačarskih usluga i komunalni linijski prijevoz putnika povjerene su na temelju ugovora o koncesiji.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga.

Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelj komunalne usluge, kojem je povjereno obavljanje uslužne komunalne djelatnosti obavljanja dimnjačarskih poslova na temelju ugovora o koncesiji nije donio je opće uvjete isporuke.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine, uz suglasnost Općine Petlovac te njihovo javno objavljivanje, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Opći uvjeti isporuke i cjenik usluge komunalnog linijskog prijevoza putnika, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, doneseni su uz suglasnost jedinice lokalne samouprave te su objavljeni na mrežnoj stranici isporučitelja komunalne usluge.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Petlovac za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 4.431.910,00 kn, od čega se 132.295,00 kn odnosi na izgradnju vodoopskrbnog sustava, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odluke o komunalnim djelatnostima nije građenje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 4.299.615,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Petlovac je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa ostvarila u iznosu od 404.882,00 kn, što čini 9,4 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 112 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Petlovac za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 112

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Petlovac
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste i nogostupi	738.800,00	541.827,00	73,3
2.	Javna rasvjeta	120.000,00	11.263,00	9,4
3..	Opskrba pitkom vodom	573.000,00	132.295,00	23,1
	Ukupno	1.431.800,00	685.385,00	47,9

Rashodi za građenje građevina komunalne infrastrukture namjene planirani su u iznosu od 1.431.800,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 685.385,00 kn, što je za 746.415,00 kn ili 52,1 % manje od plana, pri čemu izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

U tablici broj 113 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Petlovac za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa i izmjena plana održavanja komunalne infrastrukture Općine za 2019.

Tablica broj 113

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Petlovac za 2019.

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta i dječjih igrališta	1.253.000,00	905.084,00	72,2
2.	Održavanje javnih površina	508.900,00	2.480.052,00	487,3
3.	Održavanje groblja	23.500,00	25.826,00	109,9
4.	Održavanje javne rasvjete	387.000,00	335.563,00	86,7
	Ukupno	2.172.400,00	3.746.525,00	172,5

Rashodi za održavanje komunalne infrastrukture planirani su u iznosu od 2.172.400,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 3.746.525,00 kn, što je za 1.574.125,00 kn ili 72,5 % više od plana, pri čemu izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture također ne sadrži obrazloženje za prekoračenje plana.

Državni ured za reviziju preporučuje, u slučajevima značajnijeg odstupanja ili prekoračenja u izvršenju rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane iznose, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje ili prekoračenje plana, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U okviru održavanja javnih površina iskazani su rashodi za održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, a u okviru održavanja nerazvrstanih cesta rashodi za održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene.

Državni ured za reviziju preporučuje održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda i održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Održavanje javnih površina, koje obuhvaća komunalne djelatnosti održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, javnih zelenih površina, groblja i čistoće javnih površina obavljalo je pet zaposlenika Općine i 17 osoba zaposlenih na određeno vrijeme u programu javnih radova u trajanju od tri mjeseca i pet zaposlenih na određeno vrijeme u programu javnih radova u trajanju od šest mjeseci. Prema odredbama članka 33. i 39. Zakona o komunalnom gospodarstvu, jedinica lokalne samouprave može osnovati vlastiti pogon za obavljanje komunalnih djelatnosti koji je nema svojstvo pravne osobe, ali je samostalan u obavljanju komunalnih djelatnosti.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi lokalne jedinice moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva.

Zadaća koju Općina Petlovac ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinственог upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Petlovac organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta s ciljem poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda s ciljem poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, s ciljem njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima s ciljem povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Petlovac te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Petlovac

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Petlovac ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na sistematiziranje unesenih podataka u evidenciji komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima i odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture, na donošenje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Petlovac **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Petlovac

Općina u očitovanju navodi da je suglasna s činjenicama iz Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, u dijelu koji se odnosi na Općinu Petlovac te će postupiti u skladu s danim nalogima i preporukama.

Općina Petrijevci

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je Općina Petrijevci kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Osječko-baranjske županije. Površina Općine je 70 km² i obuhvaća dva naselja s 2 870 stanovnika.

U tablici broj 114 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Petrijevci po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 114

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Petrijevci, po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Petrijevci	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	32	32	0	0
		Put	76	76	0	0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Pločnici	18	18	0	0
3.	Građevine i uređaji javne namjene	Fontana	1	1	0	0
		Nadstrešnice na autobusnim stajalištima	4	4	0	0
		Turistička signalizacija	8	8	0	0
3.	Javne zelene površine	Park	2	2	0	0
		Drvored	4	4	0	0
		Travnjaci	3	2	1	0
		Javni sportski i rekreacijski objekti	2	2	0	0
		Dječja igrališta	2	2	0	0
4.	Javna rasvjeta	Javna rasvjeta - ulice	25	25	0	0
5.	Groblja i mrtvačnice	Groblja i mrtvačnice	3	3	0	0
Ukupno			180	179	1	0

Općina Petrijevci je do kolovoza 2020. evidentirala 180 građevina komunalne infrastrukture, od čega je 179 ili 99,4 % građevina u vlasništvu Općine, a jedna ili 0,6 % u javnom vlasništvu.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Petrijevci je ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 180 građevina komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini na kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad njom i osobi koja njome upravlja, zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i aktima s tim u vezi, ali ne i podaci o statusu komunalne infrastrukture, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedeni podatak.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Općina Petrijevci je nerazvrstane ceste, pločnike i javnu rasvjetu upisala u zemljišne knjige i katastar kao javno dobro u općoj uporabi. Za građevine komunalne infrastrukture navedeni su podaci o vlasništvu, bez statusa, te nije moguće utvrditi broj građevina i uređaja komunalne infrastrukture koji su upisani u zemljišne knjige i evidentirani u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Prema podacima Općine Petrijevci, Općina nije poduzimala aktivnosti radi evidentiranja druge komunalne infrastrukture na svom području u katastru i zemljišnim knjigama, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, kojima je propisan upis komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranje u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju nalaže i dalje poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Petrijevci u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Petrijevci, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Petrijevci evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Petrijevci je obavila popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja.

Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu od pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Petrijevci je u studenom 2017. donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom je, uz djelatnosti određene odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na poslove veterinarsko-higijeničarske službe i dezinfekciju, dezinfekciju i deratizaciju. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti.

U tablici broj 115 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Petrijevci, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 115

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Petrijevci, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje javnih površina	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Održavanje čistoće javnih površina	
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje nerazvrstanih cesta	
5.	Održavanje javne rasvjete	
6.	Održavanje groblja	
7.	Veterinarsko-higijeničarski poslovi	
8.	Dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija	
9.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
10.	Opskrba pitkom vodom	Trgovačko društvo čiji je osnivač ili suosnivač Općina Petrijevci

Odluka o komunalnim djelatnostima donesena je na temelju odredbi Zakona o komunalnom gospodarstvu koje su bile na snazi do kolovoza 2018. i nije usklađena s odredbama istog Zakona koje su na snazi od kolovoza 2018. Tako je Odlukom o komunalnim djelatnostima određena komunalna djelatnost opskrba pitkom vodom, koja važećim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije propisana kao komunalna djelatnost. Odlukom o komunalnim djelatnostima određena je komunalna djelatnost održavanje javnih površina koja obuhvaća djelatnosti održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanje javnih zelenih površina, koje su važećim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisane kao zasebne komunalne djelatnosti. Također, u okviru održavanja groblja obavljala se komunalna djelatnost ukopa pokojnika, koja je važećim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisana kao zasebna komunalna djelatnost.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti novu odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području Općine Petrijevci i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Petrijevci je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Petrijevci nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim građevinama komunalne infrastrukture, odnosno djelatnostima te po izvorima njihova financiranja.

Općina Petrijevci je u studenom 2018. donijela odluke o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade, prosincu 2018. Odluku o komunalnom doprinosu, a u travnju 2019. Izmjene odluka o komunalnom doprinosu i komunalnoj naknadi te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 10,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 8,00 kn/m³, a za treću zonu u iznosu od 6,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,7 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Petrijevci koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu 3,24 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Petrijevci je u srpnju 2019. donijela odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine za gospodarske i druge svrhe, uključujući i njihovo davanje na privremeno korištenje, građenje građevina koje se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta te održavanja reda na tim površinama, uvjeti korištenja javnih parkirališta, javnih garaža, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda s tih površina, mjera za održavanje komunalnog reda koje poduzima komunalni redar, obveze pravnih i fizičkih osoba i prekršajne odredbe. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalni redar. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a mogu izdavati obvezne prekršajne naloge i naplaćivati kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda u slučaju njihova počinjenja. Općina Petrijevci nema zaposlenog komunalnog redara, već stručni suradnik za komunalni sustav, imovinu, razvoj i ekologiju vodi brigu o održavanju komunalnog reda. U 2019. je izdano 50 pisanih opomena za prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Petrijevci sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Petrijevci u 2019. i 2020. obavljalo se jedanaest komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Općina Petrijevci obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje deset komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje javnih površina (obuhvaća održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanje javnih zelenih površina), čistoće javnih površina, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, nerazvrstanih cesta, javne rasvjete, groblja, usluge ukopa, veterinarsko-higijeničarske poslove, dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju povjerene su pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a komunalna djelatnost obavljanja dimnjačarskih usluga povjerena je na temelju ugovora o koncesiji.

Prema odredbama članka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelj komunalne usluge, kojem je povjereno obavljanje uslužne komunalne djelatnosti ukop pokojnika na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti i isporučitelj komunalne usluge kojem je povjereno obavljanje uslužne komunalne djelatnosti obavljanja dimnjačarskih poslova temelju ugovora o koncesiji, nisu donijeli opće uvjete isporuke.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine, uz suglasnost Općine Petrijevci te njihovo javno objavljivanje, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Petrijevci za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 2.220.497,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Petrijevci je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa ostvarila u iznosu od 1.055.725,00 kn, što čini 47,5 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 116 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Petrijevci za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 116

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Petrijevci
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
1	2	3	4	
1.	Nerazvrstane ceste	471.700,00	463.315,00	98,2
2.	Izgradnja parkirališta	2.050.000,00	1.118.286,00	54,6
3.	Javna rasvjeta	50.000,00	165.808,00	331,6
4.	Izgradnja biciklističke staze	95.000,00	10.094,00	10,6
	Ukupno	2.666.700,00	1.757.503,00	65,9

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su za 909.197,00 kn ili 34,1 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje, u slučajevima značajnijeg odstupanja rashoda za građenje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane iznose, u izvješćima o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U tablici broj 117 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Petrijevci za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 117

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Petrijevci
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	170.000,00	169.970,00	100,0
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	80.000,00	41.493,00	51,9
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	45.000,00	38.244,00	85,0
4.	Održavanje javnih zelenih površina	115.000,00	111.710,00	97,1
5.	Održavanje groblja	75.000,00	58.377,00	77,8
6.	Održavanje javne rasvjete	50.000,00	43.200,00	86,4
	Ukupno	535.000,00	462.994,00	86,5

Rashodi za poslove dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije te veterinarsko-higijeničarske poslove ostvareni su na temelju ugovora zaključenih s pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti, a nisu planirani programom održavanja komunalne infrastrukture te iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa.

Državni ured za reviziju preporučuje obavljanje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije te veterinarsko-higijeničarske poslove planirati i iskazivati u programima održavanja komunalne infrastrukture.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi lokalne jedinice moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Petrijevci ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinog jedinog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Petrijevci organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta s ciljem poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda s ciljem poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, s ciljem njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima s ciljem povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Petrijevci te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Petrijevci

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Petrijevci ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluke o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na donošenje općih uvjeta isporuke za uslužne komunalne djelatnosti, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Petrijevci **djelomično učinkovito** te su Općini su dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Petrijevci

Općina u očitovanju navodi da je suglasna s nalogima i preporukama iz Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, u dijelu koji se odnosi na Općinu Petrijevci.

Navodi da je donijela Odluku o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi, koja je objavljena u Službenom glasniku Općine broj 8 iz 2020. i dostavljena u zemljišno-knjižni odjel u Valpovu. Javna rasvjeta na stupovima je završena ali nije obavljen tehnički pregled niti dobivena uporabna dozvola. U rujnu 2021. Općina je donijela Odluku o komunalnim djelatnostima od lokalnog značenja, Odluku o komunalnim djelatnostima koje će se obavljati na temelju pisanog ugovora i Odluku o komunalnim djelatnostima koje će se obavljati dodjeljivanjem koncesije, koje su objavljene u Službenom glasniku Općine. Usluga uslužne komunalne djelatnosti obavljanje dimnjačarskih poslova na području Općine ističe 31. prosinca 2022. te će do kraja studenoga 2021. isporučitelj usluge izraditi Opće uvjete isporuke.

Općina Podgorač

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je Općina Podgorač kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Osječko-baranjske županije. Površina Općine je 131 km² i obuhvaća devet naselja s 2 877 stanovnika.

Općina Podgorač je do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) evidentirala 677 građevina komunalne infrastrukture, koje se odnose na nerazvrstane ceste i trg. Evidencija ne sadrži podatke o vlasništvu nad zemljištem na kojem se ceste nalaze.

Nalaz i preporuke

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Podgorač vodi evidenciju nerazvrstanih cesta, dok evidencija druge komunalne infrastrukture nije ustrojena. Evidencija nerazvrstanih cesta, u kojoj je do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) evidentirano 676 cesta i trg, sadrži propisane podatke o nazivu cesta i trga te o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se ceste i trg nalaze, ali ne i podatke o vlasništvu nad cestama i trgov, o osobi koja njima upravlja te o zatraženim i izdanim dozvolama za njihovo uređenje, građenje i uporabu, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa cesta i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke. Prema odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti evidenciju cjelokupne komunalne infrastrukture na području Općine Podgorač te je voditi tako da sadrži sve podatke propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja. Nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Podgorač u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Državni ured za reviziju preporučuje podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Podgorač, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Podgorač evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Podgorač je obavila popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja.

Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu od pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Podgorač je u studenom 2018. donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom je određeno deset komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koje se obavljaju na području Općine i organizacijski oblici njihova obavljanja.

U tablici broj 118 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Podgorač, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 118

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Podgorač,
prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Vlastiti pogon
2.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
3.	Održavanje javnih zelenih površina	
4.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
5.	Održavanje groblja	
6.	Održavanje čistoće javnih površina	
7.	Usluge ukopa pokojnika	
8.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
9.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
10.	Održavanje javne rasvjete	

Općina Podgorač je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbama članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programima građenja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za građenje građevina i uređaja javne vodoopskrbe, odvodnje i vatrogasnog doma, a u programima održavanja rashodi za deratizaciju, dezinfekciju i zbrinjavanje životinja, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima nije građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture iskazivati samo rashode koji se odnose na građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Podgorač je u studenome 2018. izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području za razdoblje od 2014. do 2018.

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim građevinama komunalne infrastrukture, odnosno djelatnostima te po izvorima njihova financiranja.

Općina Podgorač je u studenom 2018. donijela odluku o vrijednosti boda komunalne naknade, a u veljači 2019. odluke o komunalnom doprinosu i o komunalnoj naknadi te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 6,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 4,00 kn/m³ a za treću zonu u iznosu od 3,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,4 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Podgorač koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu 1,80 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Podgorač je u rujnu 2019. donijela odluku o komunalnom redu kojem je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće i čuvanje javnih površina, korištenje površina javne namjene, gospodarenje komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda, sanitarno-komunalne mjere, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a mogu izdavati obvezne prekršajne naloge i naplaćivati kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda u slučaju njihova počinjenja. Općina Podgorač nema zaposlenog komunalnog redara, a brigu o održavanju komunalnog reda provodili su zaposlenici vlastitog pogona koji su usmeno upozoravali počinitelje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Podgorač ne sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Podgorač u 2019. i 2020. obavljalo se osam komunalnih djelatnosti, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Općina Podgorač obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje pet komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, javnih zelenih površina, građevina, uređaja i predmeta javne namjene, groblja i čistoće javnih površina, obavljao je vlastiti pogon. Održavanje nerazvrstanih cesta i javne rasvjete povjerene su pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a komunalna djelatnost obavljanja dimnjačarskih usluga povjerena je na temelju ugovora o koncesiji.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelj komunalne usluge, kojem je povjereno obavljanje uslužne komunalne djelatnosti obavljanja dimnjačarskih poslova na temelju ugovora o koncesiji nije donio opće uvjete isporuke.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine, uz suglasnost Općine Podgorač te njihovo javno objavljivanje, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Podgorač za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 4.736.596,00 kn, od čega se 589.508,00 kn odnosi na izgradnju građevina i uređaja javne vodoopskrbe, odvodnje, vatrogasnog doma i opreme za gospodarenje komunalnim otpadom te rashode za deratizaciju, dezinfekciju i zbrinjavanje životinja, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odluke o komunalnim djelatnostima nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 4.147.088,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Podgorač je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa ostvarila u iznosu od 515.140,00 kn, što čini 12,4 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 119 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Podgorač za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 119

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Podgorač
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	1.815.000,00	1.802.808,00	99,3
2.	Objekti i uređaji javne namjene	1.067.000,00	839.731,00	78,7
3.	Ostala komunalna infrastruktura - vatrogasni dom	5.470.000,00	50.000,00	0,9
4.	Groblja	895.000,00	716.583,00	80,1
5.	Vodoopskrba	200.000,00	200.000,00	100,0
6.	Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda	200.000,00	200.000,00	100,0
7.	Uređaji za gospodarenje komunalnim otpadom	85.000,00	85.000,00	100,0
	Ukupno	9.732.000,00	3.894.122,00	40,0

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su za 5.837.878,00 kn ili 60,0 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje, u slučajevima značajnijeg odstupanja rashoda za građenje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane iznose, u izvješćima o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U tablici broj 120 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Podgorač za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 120

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Podgorač
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	220.000,00	186.125,00	84,6
2.	Održavanje javnih zelenih površina	152.000,00	135.031,00	88,8
3.	Održavanje groblja	111.000,00	89.181,00	80,3
4.	Održavanje čistoće javnih površina	2.000,00	0,00	0,0
5.	Održavanje javne rasvjete	350.000,00	377.629,00	107,9
6.	Deratizacija, dezinsekcija i zbrinjavanje životinja	80.000,00	54.508,00	68,1
	Ukupno	915.000,00	842.474,00	92,1

Održavanje nerazvrstanih cesta, javnih zelenih površina, javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje čistoće javnih površina i groblja obavljali su zaposlenici vlastitog pogona i deset osoba zaposlenih na određeno vrijeme u trajanju od šest mjeseci u programu javnih radova.

Državni ured za reviziju preporučuje rashode zaposlenih u programu javnih radova planirati i iskazivati u programu održavanja komunalne infrastrukture.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi lokalne jedinice moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Podgorač ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinственоg upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Podgorač organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja.

Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta s ciljem poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda s ciljem poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, s ciljem njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima s ciljem povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Podgorač te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Podgorač

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Podgorač ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluke o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na donošenje općih uvjeta isporuke za uslužne komunalne djelatnosti, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Podgorač **djelomično učinkovito** te su Općini su dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Podgorač

Općina u očitovanju navodi da je suglasna s Nacrtom izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, u dijelu koji se odnosi na Općinu Podgorač. Navodi da je u međuvremenu ustrojena evidencija druge komunalne infrastrukture u vlasništvu Općine te će se provoditi aktivnosti na poboljšanju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Općina Podravska Moslavina

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je Općina Podravska Moslavina kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Osječko-baranjske županije. Površina Općine je 44 km² i obuhvaća četiri naselja s 1 202 stanovnika.

Općina Podravska Moslavina je do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) evidentirala 221 građevinu komunalne infrastrukture, koje se odnose na nerazvrstane ceste i dva groblja u vlasništvu Općine.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Podravska Moslavina vodi evidenciju nerazvrstanih cesta i groblja, dok evidencija druge komunalne infrastrukture nije ustrojena. Evidencija nerazvrstanih cesta i groblja, u kojoj je do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) evidentirano 219 cesta i dva groblja, sadrži propisane podatke o nazivu cesta i groblja, vlasništvu nad cestama i grobljem te o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se ceste i groblje nalaze te podatke o statusu, ali ne i podatke o osobi koja njima upravlja te o zatraženim i izdanim dozvolama za njihovo uređenje, građenje i uporabu, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke. Prema odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti evidenciju cjelokupne komunalne infrastrukture na području Općine Podravska Moslavina te je voditi tako da sadrži sve podatke propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja. Nalaže se poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Podravska Moslavina u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Državni ured za reviziju preporučuje podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Podravska Moslavina, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Podravska Moslavina evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Podravska Moslavina je obavila popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-naloz-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja.

Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu od pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Podravska Moslavina je u rujnu 2016. donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su, uz djelatnosti određene odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na održavanje oglasnih mjesta, prigodno ukrašavanje Općine, poslove veterinarsko-higijeničarske službe, uklanjanje plakata i panoa te ugradnja i održavanje komunalne opreme. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti.

U tablici broj 121 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Podravska Moslavina, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 121

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Podravska Moslavina, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje javnih površina	Komunalni djelatnici Općine
2.	Tržnice na malo	
3.	Održavanje groblja	
4.	Održavanje oglasnih mjesta	
5.	Prigodno ukrašavanje Općine	
6.	Uklanjanje plakata i panoa	
7.	Ugradnja i održavanje komunalne opreme	
8.	Sakupljanje i odlaganje komunalnog otpada	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
9.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	
10.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Komunalni djelatnici Općine/ Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
11.	Održavanje javne rasvjete	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
12.	Dezinfekcija, deratizacija i dezinsekcija	
13.	Veterinarsko-higijeničarski poslovi	

Odluka o komunalnim djelatnostima donesena je na temelju odredbi Zakona o komunalnom gospodarstvu koje su bile na snazi do kolovoza 2018. i nije usklađena s odredbama istog Zakona koje su na snazi od kolovoza 2018. Tako je Odlukom o komunalnim djelatnostima određena komunalna djelatnost održavanja javnih površina koja obuhvaća djelatnosti održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanja javnih zelenih površina, koje su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi propisane kao zasebne komunalne djelatnosti. Također, Odlukom o komunalnim djelatnostima kao komunalna djelatnost određena je djelatnost sakupljanja i odlaganja komunalnog otpada, koja odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi nije propisana kao komunalna djelatnost. Komunalne djelatnosti su djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture i pružanje usluga nužnih za svakodnevni život i rad na području jedinice lokalne samouprave, a propisane su odredbama članka 22., 23., 24. i 25. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema odredbi članka 26. Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim djelatnosti propisanih navedenim Zakonom, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti da se komunalnom djelatnošću smatraju i druge djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na njezinu području, ako po svom sadržaju i značenju predstavljaju nezamjenjiv uvjet života i rada u naselju, ako su pretežno uslužnog karaktera te ako se obavljaju prema načelima komunalnog gospodarstva.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području Općine Podravska Moslavina i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi.

Općina Podravska Moslavina je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbama članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programima građenja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za građenje građevina društvenih domova, zgrade Općine i vrtića, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja komunalne infrastrukture iskazivati samo rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Podravska Moslavina nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik nije podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., što nije u skladu s odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima općinski načelnik, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnosi predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za prethodnu kalendarsku godinu, koja se objavljuju u službenom glasilu.

Državni ured za reviziju nalaže podnositi izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture predstavničkom tijelu te ih objavljivati u službenom glasilu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Podravska Moslavina je u studenom 2018. donijela odluku o vrijednosti boda komunalne naknade, a u travnju 2019. odluke o komunalnom doprinosu i o komunalnoj naknadi te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određena je jedinstvena zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rok plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je u iznosu od 3,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa iznosi 0,2 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određeno je područje jedinstvene zone u kojoj se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Podravska Moslavina koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 6,00 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Podravska Moslavina je u rujnu 2019. donijela odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, korištenje javnih površina, održavanje čistoće i čuvanje javnih površina, skupljanje, odvoz i postupanje s prikupljenim komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda, sanitarno – komunalne mjere, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a mogu izdavati obvezne prekršajne naloge i naplaćivati kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda u slučaju njihova počinjenja.

Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Podravska Moslavina ne sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Podravska Moslavina u 2019. i 2020. obavljalo se deset komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima. Općina Podravska Moslavina obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje šest komunalnih djelatnosti koje se odnose na održavanje javnih površina, groblja, oglasnih mjesta, prigodno ukrašavanje Općine, uklanjanje plakata i panoa te održavanje komunalne opreme obavljali su zaposlenici Općine. Održavanje nerazvrstanih cesta, javne rasvjete, dezinfekciju, deratizaciju i dezinskciju te poslove veterinarsko-higijeničarske službe povjerene su pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Podravska Moslavina za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 4.486.629,00 kn, od čega se 3.919.936,00 kn odnosi na izgradnju mjesnih domova, zgradu Općine i vrtića, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odluke o komunalnim djelatnostima nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 566.693,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture. Prema podacima iz financijskih izvješćaja, Općina Podravska Moslavina je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvarila u iznosu od 140.569,00 kn, što čini ili 24,8 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 122 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Podravska Moslavina za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019.

Tablica broj 122

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Podravska Moslavina za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	361.000,00	360.307,00	99,8
2.	Solarne ćelije na zgradama	12.000,00	12.000,00	100,0
3.	Mjesni domovi, zgrada Općine i vrtić	4.439.300,00	3.907.936,00	88,0
4.	Izgradnja javnih površina	96.,00	95.137,00	99,0
	Ukupno	4.908.400,00	4.375.380,00	89,1

U tablici broj 123 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Podravska Moslavina za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019.

Tablica broj 123

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine
Podravska Moslavina za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta i zimska služba	13.500,00	4.968,00	36,8
2.	Održavanje javnih površina	60.800,00	7.452,00	12,3
3.	Održavanje javne rasvjete	115.000,00	98.829,00	85,9
	Ukupno	189.300,00	111.249,00	58,8

Rashodi za održavanje komunalne infrastrukture planirani su u iznosu od 189.300,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 111.249,00 kn, što je 78.051,00 kn ili 41,2 % manje od plana, pri čemu izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Održavanje javnih površina, groblja, oglasnih mjesta, prigodno ukrašavanje Općine, uklanjanje plakata i panoa te održavanje komunalne opreme obavljali su komunalni djelatnik Općine i tri osobe zaposlene na određeno vrijeme u trajanju od šest mjeseci u programu javnih radova, a rashodi zaposlenika na određeno vrijeme u programu javnih radova nisu planirani programom održavanja komunalne infrastrukture. Također, programi održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. ne sadrže planirane rashode za obavljanje komunalne djelatnosti obavljanja poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije te veterinarsko-higijeničarske poslove koji su povjereni pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje rashode za obavljanje komunalne djelatnosti obavljanja poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, veterinarsko-higijeničarske poslove te rashode zaposlenih u programu javnih radova planirati i iskazivati u programu održavanja komunalne infrastrukture.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi lokalne jedinice moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Podravska Moslavina ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedininstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta.

Općina Podravska Moslavina organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta s ciljem poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda s ciljem poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, s ciljem njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima s ciljem povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Podravska Moslavina te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti.

Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Podravska Moslavina

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Podravska Moslavina ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluke o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima i odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture, na podnošenje izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture predstavničkom tijelu te njihovo objavljivanje u službenom glasilu, na sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture, na izvještavanje o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Podravska Moslavina **djelomično učinkovito** te su Općini su dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Podravska Moslavina

Općina u očitovanju navodi da je suglasna s Nacrtom izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, u dijelu koji se odnosi na Općinu Podravska Moslavina.

Općina Popovac

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je Općina Popovac kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Osječko-baranjske županije. Površina Općine je 60 km² i obuhvaća tri naselja s 2 084 stanovnika.

U tablici broj 124 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Popovac po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 124

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Popovac, po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Popovac	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	40	28	12	0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Pješačka staza	16	16	0	0
3.	Javne zelene površine	Park	10	3	7	0
		Javni sportski i rekreacijski prostor	2	2	0	0
		Dječja igrališta	5	2	3	0
4.	Javna rasvjeta	Javna rasvjeta	44	38	5	1
5.	Parkirališta	Parkirališta	7	6	1	0
6.	Groblja i mrtvačnice	Groblja i mrtvačnice	5	5	0	0
Ukupno			129	100	28	1

Općina Popovac je do kolovoza 2020. evidentirala 129 građevina komunalne infrastrukture, od čega je 100 ili 77,5 % u vlasništvu Općine, 28 ili 21,7 % u javnom vlasništvu, a jedna ili 0,8 % na zemljištu u privatnom vlasništvu.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Popovac je ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 129 građevina komunalne infrastrukture.

U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini na kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad njom i osobi koja njome upravlja, zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, kako je propisano odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezinog cjelokupnog evidentiranja u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Popovac je nerazvrstane ceste, pločnike, javnu rasvjetu i većinu parkirališta upisala u zemljišne knjige i katastar kao javno dobro u općoj uporabi. Prema podacima Općine Popovac, Općina nije poduzimala aktivnosti radi evidentiranja druge komunalne infrastrukture na svom području u katastru i zemljišnim knjigama, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, kojima je propisan upis komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranje u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju nalaže i dalje poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Popovac zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci.

Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Popovac evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Popovac je obavila popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-naloz-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu od pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Komunalne djelatnosti u Općina Popovac su se tijekom 2019. i 2020. obavljale na temelju Odluke o osnivanju vlastitog pogona iz travnju 2001. i Odluke o komunalnim djelatnostima na području Općine iz rujna 2013., kojima je, uz djelatnosti određene odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određena i druga djelatnosti koja se smatra komunalnom djelatnosti od značaja za Općinu, a odnosila se na crpljenje, odvoz i zbrinjavanje fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti.

U tablici broj 125 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Popovac, prema odlukama o komunalnim djelatnostima iz 2001. i 2013.

Tablica broj 125

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Popovac, prema odlukama o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Vlastiti komunalni pogon
2.	Održavanje čistoće javnih površina	
3.	Održavanje javnih zelenih površina	
4.	Održavanje groblja	
5.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
6.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
7.	Prijevoz pokojnika	
8.	Crpljenje, odvoz i zbrinjavanje fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
9.	Održavanje javne rasvjete	

Općina Popovac je u listopadu 2020. donijela odluku o komunalnim djelatnostima na području Općine i odluku o osnivanju vlastitog pogona, kojima su, uz deset djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i četiri druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na poslove veterinarsko-higijeničarske službe, dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju, prigodno ukrašavanje naselja te sanaciju divljih odlagališta. Odluka je stupila na snagu 29. listopada 2020. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti za jedanaest djelatnosti u Općini Popovac, dok za komunalne djelatnosti održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, prigodno ukrašavanje naselja i sanaciju divljih odlagališta nije određen organizacijski oblik obavljanja.

U tablici broj 126 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Popovac, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 126

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Popovac,
prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1	2	3
1.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Vlastiti komunalni pogon/Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Održavanje javnih zelenih površina	
3.	Održavanje groblja	
4.	Održavanje čistoće javnih površina	
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	Vlastiti komunalni pogon
6.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
7.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
8.	Održavanje javne rasvjete	
9.	Usluge ukopa pokojnika	
10.	Dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija	
11.	Veterinarsko-higijeničarski poslovi	
12.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	-
13.	Prigodno ukrašavanje naselja	-
14.	Sanacija divljih odlagališta	-

Odlukom o komunalnim djelatnostima su određene komunalne djelatnosti održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, prigodno ukrašavanje naselja i sanacija divljih odlagališta, ali ne i organizacijski oblik njihova obavljanja.

Državni ured za reviziju preporučuje odlukom o komunalnim djelatnostima odrediti organizacijski oblik obavljanja za sve komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Popovac u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Popovac je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbama članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programima građenja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za građenje građevina i uređaja opskrbe pitkom vodom, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja komunalne infrastrukture iskazivati samo rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Popovac je izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području za razdoblje 2014. do 2018.

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim građevinama komunalne infrastrukture, odnosno djelatnostima te po izvorima njihova financiranja.

Općina Popovac je u lipnju 2019. donijela odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade, a u rujnu 2019. Izmjene odluke o komunalnom doprinosu te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određena je jedinstvena zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je u iznosu od 5,00 kn/m³ do 10,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,7 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određeno je područje jedinstvene zone u kojoj se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Popovac koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu 3,0 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Popovac je u rujnu 2019. donijela odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine za gospodarske i druge svrhe, uključujući i njihovo davanje na privremeno korištenje, građenje građevina koje se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta te održavanje reda na tim površinama, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje, čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda s tih površina te mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a mogu izdavati obvezne prekršajne naloge i naplaćivati kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda u slučaju njihova počinjenja. Općina Popovac nema zaposlenog komunalnog redara, a brigu o održavanju komunalnog reda provodili su zaposlenici Jedinственog upravnog odjela koji su usmeno upozoravali počinitelje protiv komunalnog reda.

Prema objašnjenju Općine, u skladu s novom sistematizacijom radnih mjesta provest će se javni natječaj za zapošljavanje komunalnog redara. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Popovac sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Popovac u 2019. i 2020. obavljalo se 12 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega je jedna uslužna komunalna djelatnost. Općina Popovac obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje sedam komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, javnih zelenih površina, groblja, čistoće javnih površina, građevina, uređaja i predmeta javne namjene, građevina javne odvodnje oborinskih voda i nerazvrstanih cesta, obavljao je vlastiti pogon. Održavanje javne rasvjete, dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija, veterinarsko-higijeničarski poslovi i prigodno ukrašavanje naselja povjereno je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a komunalna djelatnost obavljanja dimnjačarskih usluga povjerena je na temelju ugovora o koncesiji.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelj komunalne usluge, kojem je povjereno obavljanje uslužne komunalne djelatnosti obavljanja dimnjačarskih poslova na temelju ugovora o koncesiji nije donio opće uvjete isporuke.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine, uz suglasnost Općine Popovac te njihovo javno objavljivanje, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Popovac za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 3.735.273,00 kn, od čega se 2.396.687,00 kn odnosi na izgradnju reciklažnog dvorišta i 38.576,00 kn na izgradnju objekata za opskrbu pitkom vodom, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odluke o komunalnim djelatnostima nije građenje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 1.300.010,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture.

Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Popovac je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa ostvarila u iznosu od 898.141,00 kn, što čini 69,1 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 127 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Popovac za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 127

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Popovac
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Izgradnja nogostupa i javnih površina	208.000,00	130.362,00	62,7
2.	Javna rasvjeta	390.645,00	364.183,00	93,2
3.	Izgradnja druge komunalne infrastrukture	52.000,00	46.375,00	89,2
4.	Izgradnja groblja	42.000,00	41.701,00	99,3
5.	Građenje objekata za opskrbu pitkom vodom	42.500,00	38.576,00	90,8
6.	Izgradnja reciklažnog dvorišta	2.602.500,00	2.396.687,00	92,1
	Ukupno	3.337.645,00	3.017.884,00	90,4

U tablici broj 128 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Popovac za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 128

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Popovac
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta i igrališta	95.000,00	84.588,00	89,0
2.	Održavanje javnih površina	354.500,00	344.313,00	97,1
3.	Održavanje groblja	102.500,00	100.488,00	98,0
4.	Održavanje javne rasvjete	188.000,00	188.000,00	100,0
	Ukupno	740.000,00	717.389,00	96,9

Rashodi za održavanje javne rasvjete ostvareni su na temelju ugovora zaključenog s pravnom osobom kojoj je povjereno obavljanje navedene komunalne djelatnosti na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Ugovor sadrže odredbe o vremenu na koje su zaključeni, vrsti i opsegu ugovorenih komunalnih djelatnosti i načinu određivanja njihove cijene i jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti. U okviru rashoda za održavanja javnih površina iskazani su rashodi za obavljanje čistoće javnih površina, održavanje javnih zelenih površina i javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima.

Održavanje nerazvrstanih cesta, javnih površina, groblja, građevina, uređaja i predmeta javne namjene i građevina javne odvodnje oborinskih voda, obavljala su tri zaposlenika vlastitog pogona na komunalnim poslovima Općine i 18 osoba zaposlenih na određeno vrijeme u trajanju od šest mjeseci u programu javnih radova. Rashodi zaposlenih u programu javnih radova koji su obavljali spomenute komunalne djelatnosti nisu iskazani u programu održavanja komunalne infrastrukture. Obavljanje dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, veterinarsko-higijeničarski poslovi i prigodno ukrašavanje naselja povjereno je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a nisu planirani programom održavanja komunalne infrastrukture

Državni ured za reviziju preporučuje rashode zaposlenih u programu javnih radova i rashode za obavljanje drugih komunalnih djelatnosti propisanih odlukom, planirati i iskazivati u programu održavanja komunalne infrastrukture.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi lokalne jedinice moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Popovac ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinственоg upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Popovac organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta s ciljem poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda s ciljem poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, s ciljem njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima s ciljem povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Popovac te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Popovac

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Popovac ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluke o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture, na donošenje općih uvjeta isporuke za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine, na izvještavanje o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Popovac **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Popovac

Općina u očitovanju navodi da je suglasna s Nacrtom izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, u dijelu koji se odnosi na Općinu Popovac.

Općina Punitovci

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je Općina Punitovci kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Osječko-baranjske županije. Površina Općine je 39 km² i obuhvaća četiri naselja s 1 803 stanovnika.

U tablici broj 129 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Punitovci po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 129

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Punitovci, po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Punitovci	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	79	52	27	0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Ulice, pješačke staze	11	0	9	2
3.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na autobusnim stajalištima	4	0	3	1
4.	Javna rasvjeta	Javna rasvjeta - ulice	14	0	8	6
5.	Parkirališta	Parkirališta	8	8	0	0
5.	Groblja i mrtvačnice na grobljima	Groblja	4	4	0	0
Ukupno			120	64	47	9

Općina Punitovci je do kolovoza 2020. evidentirala 120 građevine komunalne infrastrukture, od čega su 64 ili 53,3 % u vlasništvu Općine, 47 ili 39,2 % u javnom vlasništvu, a devet ili 7,5 % u privatnom i mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Punitovci je ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 120 građevina komunalne infrastrukture.

U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini na kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad njom i osobi koja njome upravlja, zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, kako je propisano odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezinog cjelokupnog evidentiranja u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom. Prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture, Općina Punitovci je poduzimala aktivnosti radi evidentiranja komunalne infrastrukture na svom području u zemljišnim knjigama i katastru te su građevine komunalne infrastrukture koje se odnose na nerazvrstane ceste, pločnike, javnu rasvjetu i većinu parkirališta upisane u zemljišne knjige i katastar kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Na području Općine Punitovci se provodi katastarska izmjera u svrhu izrade digitalnog ortofotoplana i digitalnog modela terena, izrada elaborata katastarske izmjere i druge radnje za usklađenost stanja na terenu i stanja u zemljišnim knjigama. Prema podacima Općine Punitovci i preporuci nadležne ispostave za katastar Đakovo, do okončanja provedbe izmjere nije potrebno naručivati geodetske elaborate jer će cjelokupna općinska vlasničko-imovinska infrastruktura biti riješena katastarskom izmjerom.

Državni ured za reviziju preporučuje podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, i dalje unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Punitovci, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Punitovci evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Punitovci je obavila popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu od pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Punitovci je u ožujku 2019. donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom je, uz deset djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određeno i tri druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na održavanje društvenih domova, dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju te poslove veterinarsko-higijeničarske službe. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti.

Za poslove održavanja nerazvrstanih cesta, javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, građevina javne odvodnje oborinskih voda, javnih zelenih površina, građevina, uređaja i predmeta javne namjene, groblja, čistoće javnih površina i održavanje društvenih domova propisano je da se povjeravaju vlastitom pogonu ili trgovačkom društvu čiji je osnivač Općina Punitovci, a obavljali su ih zaposlenik Općine i fizičke osobe s kojima su zaključeni ugovori na određeno vrijeme u programu javnih radova. Za obavljanje navedenih poslova nije osnovan vlastiti komunalni pogon. Odredbama članka 33. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano je da komunalne djelatnosti, mogu obavljati trgovačko društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više jedinica lokalne samouprave zajedno, javna ustanova koju osniva jedinica lokalne samouprave, služba-vlastiti pogon koju osniva jedinica lokalne samouprave, pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

U tablici broj 130 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Punitovci, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 130

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Punitovci, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Vlastiti komunalni pogon/Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Punitovci
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje javnih zelenih površina	
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
6.	Održavanje groblja	
7.	Održavanje čistoće javnih površina	
8.	Održavanje društvenih domova	
9.	Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
10.	Veterinarsko-higijeničarski poslovi	
11.	Održavanje javne rasvjete	
12.	Usluge ukopa pokojnika	
13.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	

Općina Punitovci je obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizirala u skladu s odredbama odluke o komunalnim djelatnostima, osim komunalne djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta. Odlukom iz ožujka 2019. određeno je da navedenu komunalnu djelatnost može obavljati vlastiti pogon ili trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Punitovci, a njezino obavljanje je povjereno trgovačkom društvu na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje uskladiti odredbe odluke o komunalnim djelatnostima kojom se uređuje obavljanje komunalne djelatnosti održavanje nerazvrstanih cesta s organizacijskim oblikom obavljanja navedene komunalne djelatnosti.

Općina Punitovci je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. Programi nisu objavljeni u službenom glasilu. Prema odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu programi građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture objavljuju se u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbama članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programima građenja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za građenje društvenih domova i kapitalne donacije za nabavu opreme domova, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture objaviti u službenom glasilu Općine Punitovci. Također, preporučuje u programima građenja komunalne infrastrukture iskazivati samo rashode koji se odnose na građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Punitovci nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim građevinama komunalne infrastrukture, odnosno djelatnostima. Izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. nisu objavljena u službenom glasilu. Prema odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture objavljuju se u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju nalaže izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture objaviti u službenom glasilu Općine Punitovci.

Općina Punitovci je u lipnju 2019. donijela odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade. Prema odredbama članaka 78. i 95. Zakona o komunalnom gospodarstvu odluke o komunalnom doprinosu i o komunalnoj naknadi objavljuju se u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju preporučuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade objavljivati u službenom glasilu Općine Punitovci.

Odlukom o komunalnom doprinosu određena je jedinstvena zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je u iznosu od 0,50 kn/m³ do 6,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,4 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određeno je područje jedinstvene zone u kojoj se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijent namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Punitovci koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu 1,50 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Punitovci je u prosincu 2019. donijela odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način i uređenja korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine za gospodarske i druge svrhe, uključujući i njihovo davanje na privremeno korištenje, građenje građevina koje se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta te održavanje reda na tim površinama, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje, čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda s tih površina te mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a mogu izdavati obvezne prekršajne naloge i naplaćivati kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda u slučaju njihova počinjenja. Općina Punitovci nema zaposlenog komunalnog redara, a brigu o održavanju komunalnog reda provodili su zaposlenik na komunalnim poslovima i drugi zaposlenici jedinstvenog upravnog odjela, koji su usmeno upozoravali počinitelje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Punitovci sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Punitovci u 2019. i 2020. obavljalo se devet komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima. Komunalna infrastruktura u Općini Punitovci koristi se za obavljanje devet komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odluke o komunalnim djelatnostima. Općina Punitovci obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje pet komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, javnih zelenih površina, groblja i čistoće javnih površina, obavljao je zaposlenik Općine na komunalnim poslovima i zaposlenici u programu javnih radova. Održavanje nerazvrstanih cesta, javne rasvjete, deratizacije i poslove veterinarsko-higijeničarske službe (ugovor zaključen 2020.), povjerene su pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge. Za obavljanje komunalnih djelatnosti dimnjačarskih poslova i ukopa pokojnika, stanovnici su samostalno birali isporučitelja usluge.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Punitovci za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 5.640.333,00 kn, od čega se 812.243,00 kn odnosi na izgradnju društvenih domova i kapitalne donacije za nabavu opreme u domovima, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odluke o komunalnim djelatnostima nije građenje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 4.828.090,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Punitovci je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvarila u iznosu od 187.163,00 kn, što čini 3,9 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 131 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Punitovci za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 131

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Punitovci
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Izgradnja nerazvrstanih cesta	2.500.000,00	2.181.789,00	87,3
2.	Izgradnja centra naselja	1.500.000,00	0,00	0,0
3.	Izgradnja društvenih domova	950.000,00	737.093,00	77,6
4.	Kapitalne donacije za nabavu opreme u domovima	200.000,00	75.150,00	37,6
	Ukupno	5.150.000,00	2.994.032,00	58,1

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture ostvareni su za 2.155.968,00 kn ili 41,9 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa građenja ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja u izvršenju rashoda za građenje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane iznose, u izvješćima o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U tablici broj 132 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Punitovci za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 132

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Punitovci
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	1.650.000,00	2.181.788,00	132,2
2.	Održavanje nogostupa i javnih površina	750.000,00	271.714,00	36,2
3.	Održavanje javnih površina - javni radovi	100.000,00	132.145,00	132,1
4.	Održavanje javne rasvjete	200.000,00	60.654,00	30,3
	Ukupno	2.700.000,00	2.646.301,00	98,0

U okviru rashoda za održavanje javnih površina iskazani su rashodi za održavanje javnih zelenih površina, čistoće javnih površina, javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda i groblja. Obavljali su ih zaposlenik na komunalnim poslovima i šest osoba zaposlenih na određeno vrijeme u trajanju od šest mjeseci u programu javnih radova. Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta, javne rasvjete i deratizacije ostvareni su na temelju ugovora zaključenih s pravnim osobama, kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, u skladu s odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine Punitovci.

Državni ured za reviziju preporučuje rashode za deratizaciju planirati i iskazivati u programu održavanja komunalne infrastrukture.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi lokalne jedinice moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Punitovci ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Punitovci organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta s ciljem poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda s ciljem poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, s ciljem njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima s ciljem povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Punitovci te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Punitovci

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Punitovci ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluke o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture, na objavljivanje programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture, izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture te odluka o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade u službenom glasilu Općine, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Punitovci **djelomično učinkovito** te su Općini su dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Punitovci

Općina se očitovala na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, u dijelu koji se odnosi na Općinu Punitovci.

U očitovanju navodi da je ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture u koju su uneseni podaci o građevinama komunalne infrastrukture za koje postoje podaci o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini na kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad njom i osobi koja njome upravlja te se u skladu s preporukama Državnog ureda za reviziju provodi kontinuirana nadopuna evidencije za svu komunalnu infrastrukturu koja iz nekih razloga nije evidentirana. U tijeku je provođenje katastarske izmjere i drugih radnji potrebnih za usklađenje stanja na terenu i stanja u zemljišnim knjigama nakon čega će se provesti i dopuna evidencije komunalne infrastrukture. Općina je u siječnju 2021. odredila identifikacijske brojeve za komunalnu infrastrukturu, koje je uskladila s inventurnim brojevima u analitičkom knjigovodstvu te je u postupku povezivane spomenutih evidencija i drugih evidencija o imovini. Za procjenu neevidentirane imovine osnovano je povjerenstvo od tri člana, Odluka o komunalnim djelatnostima kojom se uređuje obavljanje komunalne djelatnosti održavanje nerazvrstanih cesta s organizacijskim oblikom obavljanja navedene komunalne djelatnosti je usklađena, a programi građenja i održavanja komunalne infrastrukture te izvješća o izvršenju programa su u postupku objave u službenom glasilu Općine Punitovci.

Općina Satnica Đakovačka

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je Općina Satnica Đakovačka kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Osječko-baranjske županije. Površina Općine je 45 km² i obuhvaća dva naselja s 2 123 stanovnika.

Općina Satnica Đakovačka je do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) evidentirala 13 građevina komunalne infrastrukture, koje se odnose na nerazvrstane ceste i groblje u vlasništvu Općine.

Nalaz i preporuke

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Satnica Đakovačka vodi evidenciju nerazvrstanih cesta i groblja, dok evidencija druge komunalne infrastrukture nije ustrojena. Evidencija nerazvrstanih cesta i groblja, u kojoj je do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) evidentirano 12 cesta i groblje, sadrži propisane podatke o nazivu cesta i groblja, vlasništvu nad cestama i grobljem te o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se ceste i groblje nalaze, ali ne i podatke o osobi koja njima upravlja, zatraženim i izdanim dozvolama za njihovo uređenje, građenje i uporabu, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke. Prema odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti evidenciju cjelokupne komunalne infrastrukture na području Općine Satnica Đakovačka te je voditi tako da sadrži sve podatke propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja. Nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Satnica Đakovačka u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Državni ured za reviziju preporučuje podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Satnica Đakovačka, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Satnica Đakovačka evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje nije vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju nalaže voditi analitičke knjigovodstvene evidencije komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine, koja je u glavnoj knjizi iskazana sintetički, po vrsti, količini i vrijednosti tako da iz nje bude vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost svake pojedinačne građevine ili uređaja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Satnica Đakovačka je obavila popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu od pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Satnica Đakovačka je u lipnju 2019. donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su, uz sedam djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i četiri djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na skupljanje, odvoz i odlaganje komunalnog otpada, obavljanje poslova zimske službe, deratizaciju, dezinfekciju i dezinsekciju i poslove veterinarsko-higijeničarske službe. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Satnica Đakovačka.

U tablici broj 133 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Satnica Đakovačka, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 133

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Satnica Đakovačka,
prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1	2	
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Održavanje čistoće javnih površina	
3.	Održavanje javnih zelenih površina	
4.	Održavanje groblja	
5.	Održavanje javne rasvjete.	
6.	Usluge ukopa	
7.	Skupljanje, odvoz i odlaganje komunalnog otpada	
8.	Obavljanje poslova zimske službe	
9.	Deratizacija, dezinfekcija i dezinfekcija	
10.	Poslovi veterinarsko-higijeničarske službe	
11.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji

Općina Satnica Đakovačka je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu prema izvoru njihova financiranja. Odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu, propisano je da program građenja komunalne infrastrukture sadrži i procjenu troškova projektiranja, revizije, provedbe stručnog nadzora građenja i provedbe vođenja projekata građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora njihova financiranja. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, ali ne i opseg poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom održavanja komunalne infrastrukture određuje i opseg poslova održavanja. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. U programima građenja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za građenje građevina i uređaja javne odvodnje i vodoopskrbe, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima nije građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući procjenu troškova projektiranja, revizije, provedbe stručnog nadzora građenja i provedbe vođenja projekata građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora njihova financiranja te opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova. Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja komunalne infrastrukture iskazivati samo rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Satnica Đakovačka je izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području za razdoblje od 2015. do 2019. koje je objavljeno u službenom glasilu

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim građevinama komunalne infrastrukture, osim projektne dokumentacije koja je iskazana odvojeno, odnosno djelatnostima te po izvorima njihova financiranja.

Općina Satnica Đakovačka je u studenom 2018. donijela odluku o vrijednosti boda komunalne naknade, siječnju 2019. i prosincu 2020. odluku i izmjenu odluke o komunalnom doprinosu, a u prosincu 2019. odluku o komunalnoj naknadi te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su dvije zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 9,00 kn/m³, a za drugu zonu u iznosu od 6,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,7 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određeno je područje jedinstvene zone u kojoj se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Satnica Đakovačka koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu 1,2 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Satnica Đakovačka je u lipnju 2019. donijela odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine za gospodarske i druge svrhe, uključujući i njihovo davanje na privremeno korištenje, građenje građevina koje se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta te održavanje reda na tim površinama, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje, čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda s tih površina te mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari.

U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a mogu izdavati obvezne prekršajne naloge i naplaćivati

kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda u slučaju njihova počinjenja. Općina Satnica Đakovačka nema zaposlenog komunalnog redara, a brigu o održavanju komunalnog reda provodili su zaposlenici Jedininstvenog upravnog odjela koji su usmeno upozoravali počinitelje protiv komunalnog reda, izdavali pisane opomene i rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Satnica Đakovačka ne sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Satnica Đakovačka u 2019. i 2020. obavljalo se deset komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega je jedna uslužna komunalna djelatnost. Općina Satnica Đakovačka obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje devet komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, čistoće javnih površina, javnih zelenih površina, groblja, javne rasvjete, obavljanje poslova zimske službe, građevina odvodnja atmosferskih voda, poslove deratizacije, dezinfekcije i dezinfekcije te poslove veterinarsko-higijeničarske službe povjerene su pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a komunalna djelatnost obavljanja dimnjačarskih usluga povjerena je na temelju ugovora o koncesiji.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge. Isporučitelj komunalne usluge, kojem je povjereno obavljanje uslužne komunalne djelatnosti obavljanja dimnjačarskih poslova na temelju ugovora o koncesiji donio je cjenik i opće uvjete isporuke koji su objavljeni na mrežnim stranicama isporučitelja usluge i službenom glasilu Općine. Za obavljanje usluge ukopa pokojnika, stanovnici su samostalno birali isporučitelja.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Satnica Đakovačka za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 5.388.656,00 kn, od čega se 135.541,00 kn odnosi na izgradnju odvodnog sustava, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odluke o komunalnim djelatnostima nije građenje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 5.253.115,00 kn.

Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Satnica

Đakovačka je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa ostvarila u iznosu od 4.075.629,00 kn, što čini 77,6 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 134 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Satnica Đakovačka za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 134

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Satnica Đakovačka
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Izgradnja nerazvrstanih cesta	2.780.000,00	2.297.249,00	82,6
2.	Izgradnja pješačkih staza	1.900.000,00	2.134.613,00	112,3
3.	Javna rasvjeta	170.000,00	133.758,00	78,7
4.	Izgradnja odvodnje otpadnih voda	250.000,00	135.541,00	54,2
5.	Građenje objekata za opskrbu pitkom vodom	20.000,00	0,00	0,0
6.	Projektna dokumentacija	0,00	240.875,00	0,0
	Ukupno	5.120.000,00	4.942.036,00	96,5

U izvješću o izvršenju Programa građenja komunalne infrastrukture Općine Satnica Đakovačka za 2019. iskazani su rashodi za izradu projektne dokumentacije kao zasebne stavke, a trebalo ju je iskazati u okviru rashoda za građenje komunalne infrastrukture na koje se odnose.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju planirane i ostvarene rashode iskazivati po vrstama komunalne infrastrukture na koju se odnose.

U tablici broj 135 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Satnica Đakovačka za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 135

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Satnica Đakovačka
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta i nogostupa	300.000,00	328.975,00	109,7
2.	Održavanje građevina odvodnja atmosferskih voda	40.000,00	24.875,00	62,2
3.	Održavanje groblja	75.000,00	72.870,00	97,2
4.	Održavanje javne rasvjete	40.000,00	19.900,00	49,8
	Ukupno	455.000,00	446.620,00	98,2

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta, javne rasvjete, groblja, građevina odvodnja atmosferskih voda te deratizacije ostvareni su na temelju ugovora zaključenih s pravnim osobama, kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Održavanje čistoće javnih površina i javnih zelenih površina obavljalo je dvanaest osoba zaposlenih na određeno vrijeme u trajanju od tri mjeseca u programu javnih radova, a za poslove veterinarsko-higijeničarske službe ugovor je zaključen u siječnju 2021. U okviru rashoda za održavanje nerazvrstanih cesta iskazani su rashodi za obavljanje komunalne djelatnosti zimske službe. Rashodi deratizacije i zaposlenih u programu javnih radova nisu iskazani u programu održavanja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje rashode deratizacije i zaposlenih u programu javnih radova planirati i iskazivati u programu održavanja komunalne infrastrukture.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi lokalne jedinice moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Satnica Đakovačka ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinственog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Satnica Đakovačka organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja.

Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta s ciljem poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda s ciljem poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, s ciljem njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima s ciljem povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Satnica Đakovačka te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Satnica Đakovačka

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Satnica Đakovačka ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluke o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnosti koja se obavlja na području Općine doneseni uz suglasnost Općine i javno objavljeni, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Satnica Đakovačka **djelomično učinkovito** te su Općini su dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Satnica Đakovačka

Općina se očitovala na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, u dijelu koji se odnosi na Općinu Satnicu Đakovačku te će poduzeti aktivnosti u skladu s nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju .

Općina Semeljci

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je Općina Semeljci kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Osječko-baranjske županije. Površina Općine je 102 km² i obuhvaća pet naselja s 4 362 stanovnika.

U tablici broj 136 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Semeljci po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 136

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Semeljci, po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Semeljci	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	51	33	12	6
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Pješačka staza	70	70	0	0
3.	Parkirališta	Parkirališta	31	18	5	8
4.	Javne zelene površine	Javne zelene površine	138	68	38	32
		Igrališta	3	3	0	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na autobusnim stajalištima	19	7	12	0
6.	Javna rasvjeta	Javna rasvjeta	83	53	21	9
7.	Groblja i mrtvačnice na grobljima	Groblja i mrtvačnice na grobljima	5	5	0	0
Ukupno			400	257	88	55

Općina Semeljci je do kolovoza 2020. evidentirala 400 građevina komunalne infrastrukture, od čega su 257 ili 64,3 % u vlasništvu Općine, 88 ili 22,0 % u javnom vlasništvu, a 55 ili 13,7 % na zemljištu u privatnom i mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Semeljci je ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 400 građevina komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini na kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad njom i osobi koja njome upravlja, zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, kako je propisano odredbama članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Uneseni podaci za evidentiranu komunalnu infrastrukturu koja se odnosi na javne zelene površine nisu sistematizirani po vrsti komunalne infrastrukture (parkovi, drvodredi, travnjaci i sl.), što otežava praćenje broja evidentiranih građevina komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezinog cjelokupnog evidentiranja. Preporučuje se unesene podatke koje se odnose na javne zelene površine sistematizirati po vrsti komunalne infrastrukture kako bi se mogao pratiti broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture.

Prema odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom. Prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture, Općina Semeljci je poduzimala aktivnosti radi evidentiranja komunalne infrastrukture na svom području u zemljišnim knjigama i katastru te su građevine komunalne infrastrukture koje se odnose na nerazvrstane ceste, pločnike, javnu rasvjetu i parkirališta upisane u zemljišne knjige i katastar kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine.

Državni ured za reviziju preporučuje podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, i dalje unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Semeljci, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima.

Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Semeljci evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Semeljci je obavila popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu od pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

- Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Semeljci je u ožujku 2014. i kolovozu 2020. donijela odluke o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine i organizacijski oblik njihova obavljanja. Odlukom iz 2020. je određena komunalna djelatnost od značaja za Općinu, a odnosi se na sakupljanje napuštenih ili izgubljenih životinja s javnih površina te njihovo zbrinjavanje.

U tablici broj 137 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Semeljci, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 137

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Semeljci, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Opskrba pitkom vodom	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Semeljci
2.	Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda	
3.	Održavanje čistoće javnih površina	
4.	Odlaganje komunalnog otpada	
5.	Održavanje javnih površina	
6.	Održavanje nerazvrstanih cesta	
7.	Tržnice na malo	
8.	Održavanje groblja	
9.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
10.	Prijevoz pokojnika	
11.	Održavanje javne rasvjete	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
12.	Sakupljanje napuštenih ili izgubljenih životinja s javnih površina te njihovo zbrinjavanje	

Odluka o komunalnim djelatnostima donesena je na temelju odredbi Zakona o komunalnom gospodarstvu koje su bile na snazi do kolovoza 2018. i nije usklađena s odredbama istog Zakona koje su na snazi od kolovoza 2018. Tako su Odlukom o komunalnim djelatnostima određene komunalne djelatnosti opskrba pitkom vodom, odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda, odlaganje komunalnog otpada i prijevoz pokojnika, koje važećim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu propisane kao komunalne djelatnosti. Također, u okviru održavanja groblja obavljala se komunalna djelatnost ukopa pokojnika, koja je važećim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisana kao zasebna komunalne djelatnost.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području Općine Semeljci i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Semeljci je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbama članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Semeljci je u studenome 2015. izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području za četverogodišnje razdoblje.

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim građevinama komunalne infrastrukture, odnosno djelatnostima te po izvorima njihova financiranja.

Općina Semeljci je u studenom i prosincu 2018. donijela odluke o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade, a u veljači 2019. odluku o komunalnom doprinosu te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određena je jedinstvena zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je u iznosu od 1,00 kn/m³ do 10,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa iznosi 0,7 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj. Odlukom o komunalnoj naknadi određena jedinstvena zona u kojoj se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Semeljci koje se u potpunosti oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu 1,56 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Semeljci je u srpnju 2019. donijela odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenje površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje, čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda s tih površina, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redar donosi rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a može izdavati obvezne prekršajne naloge i naplaćivati kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda u slučaju njihova počinjenja. Komunalni redar Općine Semeljci je izdavao upozorenja, pisane obavijesti i rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda te obvezne prekršajne naloge. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Semeljci ne sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Semeljci u 2019. i 2020. obavljalo se sedam komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega je jedna uslužna komunalna djelatnosti. Općina Semeljci obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje šest komunalnih djelatnosti koje se odnose na održavanja javnih zelenih površina, nerazvrstanih cesta, groblja, čistoće javnih površina, usluge ukopa pokojnika i poslove veterinarsko-higijeničarske službe, povjerila je trgovačkom društvu čiji je osnivač, a održavanje javne rasvjete povjereno je pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelj komunalne usluge, koji je obavljao uslužnu komunalnu djelatnost ukopa pokojnika, u okviru komunalne djelatnosti održavanja groblja, na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti donio je cjenike i opće uvjete isporuke uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave. Za obavljanje dimnjačarskih poslova stanovnici su vlastitim izborom birali isporučitelja usluge.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Semeljci za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 2.618.895,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Semeljci je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa ostvarila u iznosu od 317.332,00 kn, što čini 12,1 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 138 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Semeljci za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 138

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Semeljci za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Izgradnja nerazvrstanih cesta	200.000,00	192.725,00	96,4
2.	Izgradnja javnih površina - trg, nogostupi	1.011.000,00	782.397,00	77,4
3.	Izgradnja javnih zelenih površina	337.500,00	336.836,00	99,8
4.	Izgradnja javne rasvjete	84.000,00	80.050,00	95,3
5.	Izgradnja groblja	290.000,00	0,00	0,0
	Ukupno	1.922.500,00	1.392.008,00	72,4

Rashodi za izgradnju groblja planirani su u iznosu od 290.000,00 kn, a nisu ostvareni, dok su rashodi za izgradnju javnih površina ostvareni manje za 228.603,00 kn ili 22,6 %, pri čemu izvješće o izvršenju programa izgradnje komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje, u slučajevima značajnijeg odstupanja u izvršenju rashoda za građenje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane iznose, u izvješćima o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U tablici broj 139 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Semeljci za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 139

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Semeljci
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	168.000,00	156.767,00	93,3
2.	Održavanje javnih zelenih površina	500.000,00	434.706,00	86,9
3.	Održavanje kanala	20.000,00	5.622,00	28,1
4.	Održavanje javne rasvjete	345.000,00	360.217,00	104,4
5.	Održavanje groblja	180.000,00	179.232,00	99,6
6.	Održavanje javnih površina - sanacija divljih deponija	100.000,00	90.343,00	90,3
	Ukupno	1.313.000,00	1.226.887,00	93,4

Održavanje javnih zelenih površina, čistoće javnih površina, groblja i nerazvrstanih cesta obavljalo je trgovačko društvo čiji je osnivač Općina. Također, na uređenju i revitalizaciji javnih površina radilo je deset osoba zaposlenih na određeno vrijeme u trajanju od šest mjeseci u programu javnih radova. Programi održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. i izvješće o izvršenju programa za 2019. ne sadrže rashode zaposlenih na određeno vrijeme u programu javnih radova na održavanju javnih površina.

Državni ured za reviziju preporučuje rashode zaposlenih u programu javnih radova planirati i iskazivati u programu održavanja komunalne infrastrukture.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi lokalne jedinice moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Semeljci ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinственог upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Semeljci organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja.

Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta s ciljem poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda s ciljem poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, s ciljem njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima s ciljem povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Semeljci te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Semeljci

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Semeljci ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluke o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na sistematiziranje unesenih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima i odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Semeljci **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Semeljci

Općina u očitovanju navodi da je suglasna s činjenicama u Nacrtu izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, u dijelu koji se odnosi na Općinu Semeljci.

Općina Strizivojna

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je Općina Strizivojna kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Osječko-baranjske županije. Površina Općine je 36 km² i obuhvaća dva naselja s 2 525 stanovnika.

U tablici broj 140 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Strizivojna po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 140

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Strizivojna, po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Strizivojna	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	10	0	10	0
2.	Javna parkirališta	Parkirališta	7	2	5	0
3.	Javne zelene površine	Javne zelene površine	4	3	1	0
		Igrališta	2	2	0	0
4.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na autobusnim stajalištima	1	0	1	0
		Spomenici	1	1	0	0
5.	Javna rasvjeta	Javna rasvjeta - ulice	8	0	0	8
6.	Groblja i mrtvačnice na grobljima	Groblja	1	1	0	0
Ukupno			34	9	17	8

Općina Strizivojna je do kolovoza 2020. evidentirala 34 građevine komunalne infrastrukture, od čega su devet ili 26,5 % u vlasništvu Općine, 17 ili 50,0 % u javnom vlasništvu, a osam ili 23,5 % na zemljištu u privatnom i mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Strizivojna je ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 34 građevine komunalne infrastrukture.

U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture (osim za dio javnih zelenih površina), o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini na kojoj se komunalna infrastruktura nalazi i o vlasništvu nad njom, ali ne i podaci o osobi koja njome upravlja, zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke. Uneseni podaci za evidentiranu komunalnu infrastrukturu, koja se odnosi na javne zelene površine (parkovi, drvoredi, travnjaci i sl.) i javnu rasvjetu nisu sistematizirani po vrsti komunalne infrastrukture te iz evidencije nije vidljivo koja je komunalna infrastruktura upisana u zemljišne knjige i evidentirana u katastru.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Strizivojna, Općina nije poduzimala aktivnosti radi evidentiranja komunalne infrastrukture na svom području u katastru i zemljišnim knjigama, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, kojima je propisan upis komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranje u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Strizivojna u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Strizivojna, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika.

Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Strizivojna evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Strizivojna je obavila popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-naloz-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu od pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Strizivojna je u studenom 2018. donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom je, uz deset komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i tri druge komunalne djelatnosti od značaja za Općinu, a odnose se na održavanje društvenih domova, dezinfekciju i deratizaciju te usluge zbrinjavanja napuštenih životinja. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti.

U tablici broj 141 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Strizivojna, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 141

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Strizivojna,
prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Strizivojna
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje javnih zelenih površina	
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
6.	Održavanje groblja	
7.	Održavanje čistoće javnih površina	
8.	Usluge ukopa pokojnika	
9.	Održavanje društvenih domova	
10.	Dezinfekcija i deratizacija	
11.	Usluge zbrinjavanja napuštenih životinja	
12.	Održavanje javne rasvjete.	
13.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	

Općina Strizivojna je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbama članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U programima građenja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za građenje dječjeg vrtića, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja komunalne infrastrukture iskazivati samo rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Strizivojna nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim građevinama komunalne infrastrukture, odnosno djelatnostima.

Općina Strizivojna je u siječnju 2019. donijela odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade, a u ožujku 2019. Izmjene odluka o komunalnoj naknadi te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određena je jedinstvena zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je u iznosu od 1,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa iznosi 0,1 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Djelomično oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa moguće je u slučajevima kada vlasnici građevinskog zemljišta kada grade objekte koji su od interesa za stanovništvo Općine Strizivojna, pri čemu nisu pobliže određeni objekti od interesa za stanovništvo. Odluku o potpunom i djelomičnom oslobađanju od plaćanja komunalnog doprinosa donosi Općinsko vijeće.

Državni ured za reviziju preporučuje odlukom o komunalnom doprinosu odrediti jasne uvjete i razloge djelomičnog oslobađanja od plaćanja komunalnog doprinosa za sve slučajeve oslobađanja, odnosno jasno odrediti objekte od javnog interesa, kako bi se svim obveznicima komunalnog doprinosa osigurala jednaka mogućnost ostvarivanja prava na oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnoj naknadi određeno je područje jedinstvene zone u kojoj se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijent namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Strizivojna koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu 1,80 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja dvije zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Strizivojna koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu 1,80 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Strizivojna je u svibnju 2019. donijela odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način i uređenja korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine za gospodarske i druge svrhe, uključujući i njihovo davanje na privremeno korištenje, građenje građevina koje se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta te održavanje reda na tim površinama, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje, čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda s tih površina te mjere za održavanje komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari mogu donositi rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, izricati mandatne kazne, a mogu izdavati obvezne prekršajne naloge i naplaćivati kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Tijekom 2019. komunalni redar je izdavao opomene i upozorenja za neodržavanje zelenih površina ispred stambenih objekata. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Strizivojna ne sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Strizivojna u 2019. i 2020. obavljalo se 12 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega je jedna uslužna komunalna djelatnost. Općina Strizivojna obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje devet komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, građevina javne odvodnje oborinskih voda, javnih zelenih površina, građevina, uređaja i predmeta javne namjene, groblja, čistoće javnih površina, usluge ukopa pokojnika te održavanje društvenih domova povjerila je trgovačkom društvu čiji je osnivač.

Obavljanje usluga dezinfekcije i deratizacije, zbrinjavanja napuštenih životinja te održavanje javne rasvjete povjerene su pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a djelatnost dimnjačarskih poslova obavljala se na poziv građana po vlastitom izboru.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Opći uvjeti isporuke i cjenik usluge ukopa pokojnika, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji je osnivač Općina Strizivojna, doneseni su uz suglasnost jedinice lokalne samouprave te su objavljeni na mrežnim stranicama Općine i isporučitelja komunalne usluge.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019, rashodi Općine Strizivojna za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 5.611.145,00 kn, od čega se 2.586.230,00 kn odnosi na izgradnju dječjeg vrtića, vodovoda i opremu za mobilno reciklažno dvorište, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odluke o komunalnim djelatnostima nije građenje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 3.024.915,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Strizivojna je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa ostvarila u iznosu od 206.874,00 kn, što čini 6,8 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 142 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Strizivojna za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 142

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Strizivojna za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Izgradnja nerazvrstanih cesta	900.000,00	489.168,00	54,4
2.	Dječje igralište	42.840,00	42.840,00	100,0
3.	Javna rasvjeta	96.000,00	28.235,00	29,4
4.	Dječji vrtić	2.540.000,00	2.498.505,00	98,4
5.	Druga komunalna infrastruktura- vodovod	0,00	2.725,00	-
6.	Nadstrešnice	183.000,00	182.452,00	99,7
7.	Komunalna oprema	200.000,00	190.300,00	95,2
8.	Groblje - parking	560.000,00	554.090,00	98,9
9.	Pješačke staze	608.000,00	606.036,00	99,7
10.	Mobilno reciklažno dvorište	88.000,00	85.000,00	96,6
	Ukupno	5.217.840,00	4.679.351,00	89,7

U tablici broj 143 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Strizivojna za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 143

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Strizivojna za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	421.986,00	390.867,00	92,6
2.	Održavanje javnih zelenih površina	180.000,00	158.228,00	87,9
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	20.000,00	19.894,00	99,5
4.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	67.625,00	63.875,00	94,5
5.	Održavanje groblja	5.000,00	3.232,00	64,6
6.	Održavanje javne rasvjete	91.000,00	74.162,00	81,5
7.	Održavanje građevinskih objekata	135.000,00	138.961,00	102,9
8.	Održavanje druge komunalne usluge	93.000,00	82.575,00	88,8
	Ukupno	1.013.611,00	931.794,00	91,9

Programi održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. i izvješće o izvršenju programa za 2019. ne sadrže planirane i ostvarene rashode za obavljanje komunalne djelatnosti obavljanja poslova dezinsekcije, deratizacije i usluge zbrinjavanja napuštenih životinja koje su povjerene pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Tijekom 2019. na održavanju čistoće javnih površina u okviru programa javnih radova zaposlene su četiri osobe na određeno vrijeme u trajanju od šest mjeseci, a rashodi zaposlenih u programu javnih radova također nisu planirani programom održavanja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje rashode zaposlenih u programu javnih radova i rashode za obavljanje drugih komunalnih djelatnosti propisanih odlukom o komunalnim djelatnostima planirati i iskazivati u programu održavanja komunalne infrastrukture.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi lokalne jedinice moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Strizivojna ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Strizivojna organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta s ciljem poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda s ciljem poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, s ciljem njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima s ciljem povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Strizivojna te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Strizivojna

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Strizivojna ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluke o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine doneseni uz suglasnost Općine, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Strizivojni **djelomično učinkovito**, te su Općini su dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Strizivojna

Općina u očitovanju navodi da je suglasna s Nacrtom izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, u dijelu koji se odnosi na Općinu Strizivojna.

Općina Šodolovci

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je Općina Šodolovci kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Osječko-baranjske županije. Površina Općine je 78 km² i obuhvaća sedam naselja s 1 653 stanovnika.

U tablici broj 144 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Šodolovci po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 144

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Šodolovci, po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Šodolovci	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	351	351	0	0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Pješačka staza	24	15	9	0
3.	Javne zelene površine	Parkovi	2	2	0	0
		Drvored	2	2	0	0
		Dječja i sportska igrališta	13	12	1	0
4.	Javna rasvjeta	Javna rasvjeta - ulice	31	22	9	0
5.	Groblja i mrtvačnice na grobljima	Groblja	9	7	2	0
		Mrtvačnice na grobljima	6	6	0	0
Ukupno			438	417	21	0

Općina Šodolovci je do kolovoza 2020. evidentirala 516 građevina komunalne infrastrukture, od čega su 417 ili 95,2 % u vlasništvu Općine, a 21 ili 4,8 % u javnom vlasništvu.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Šodolovci je ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 438 građevina komunalne infrastrukture.

U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini na kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad njom i osobi koja njome upravlja, ali ne i podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Šodolovci, Općina nije poduzimala aktivnosti radi evidentiranja komunalne infrastrukture na svom području u katastru i zemljišnim knjigama, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Šodolovci u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Šodolovci, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika.

Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Šodolovci evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Šodolovci je obavila popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-naloz-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu od pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Šodolovci je u prosincu 2012. donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine i organizacijski oblici njihova obavljanja.

U tablici broj 145 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Šodolovci, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 145

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Šodolovci, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje javnih površina	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Šodolovci
2.	Održavanje groblja i obavljanje pogrebnih poslova	
3.	Održavanje čistoće javnih površina	
4.	Obavljanje nerazvrstanih cesta	
5.	Zimska služba – čišćenje snijega	
6.	Održavanje javne rasvjete	
7.	Sakupljanje, odvoz i odlaganje komunalnog otpada	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
8.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	
9.	Prijevoz pokojnika	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
10.	Deratizacija	

Odluka o komunalnim djelatnostima donesena je na temelju odredbi Zakona o komunalnom gospodarstvu koje su bile na snazi do kolovoza 2018. i nije usklađena s odredbama istog Zakona koje su na snazi od kolovoza 2018. Tako su Odlukom o komunalnim djelatnostima određene komunalne djelatnosti sakupljanje, odvoz i odlaganje komunalnog otpada i prijevoz pokojnika, koje važećim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu propisane kao komunalne djelatnosti, a u okviru održavanja groblja obavljala se komunalna djelatnost ukopa pokojnika, koja je važećim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisana kao zasebna komunalne djelatnost.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području Općine Šodolovci i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Šodolovci je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, ali ne i opseg poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom održavanja komunalne infrastrukture određuje i opseg poslova održavanja. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. U programima građenja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za građenje građevina vodoopskrbe i društvenih domova, a u programima održavanja rashodi za održavanje društvenih domova i vodoopskrbe, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima nije građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova. Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture iskazivati samo rashode koji se odnose na građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Šodolovci je izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području za razdoblje od 2016. do 2020., a općinsko vijeće ga je usvojilo u travnju 2021.

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim građevinama komunalne infrastrukture, odnosno djelatnostima.

Općina Šodolovci je u prosincu 2018. donijela odluku o vrijednosti boda komunalne naknade, veljači 2019. odluke o komunalnom doprinosu i o komunalnoj naknadi, a u travnju 2019. izmjene odluke o komunalnoj naknadi te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određena je jedinstvena zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je u iznosu od 1,00 kn/m³ do 10,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa iznosi 0,7 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena je jedinstvena zona u kojoj se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Šodolovci koje se u potpunosti oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu 2,16 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Šodolovci je u listopadu 2019. donijela odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine za gospodarske i druge svrhe, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje, čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda s tih površina, prikupljanje, odvoz i postupanje sa prikupljenim komunalnim otpadom, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta te mjere za održavanje komunalnog reda i prekršajne odredbe. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari mogu donositi rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, te izdavati obvezne prekršajne naloge. Općina Šodolovci u 2019. nije imala zaposlenog komunalnog redara, a brigu o održavanju komunalnog reda provodili su zaposlenici Jedinštenog upravnog odjela koji su usmeno upozoravali počinitelje protiv komunalnog reda. Koncem 2020. je zaposlen komunalni redar koji je izdavao pisane opomene i rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Šodolovci ne sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Šodolovci u 2019. i 2020. obavljalo se osam komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega je jedna uslužna komunalna djelatnosti. Općina Šodolovci obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje sedam komunalnih djelatnosti koje se odnose na održavanja javnih površina, groblja, čistoće javnih površina, nerazvrstanih cesta, javne rasvjete, poslove zimske službe - čišćenje snijega i usluge ukopa pokojnika, povjerila je trgovačkom društvu čiji je osnivač, a poslovi deratizacije povjereni su pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelj komunalne usluge, kojem je povjereno obavljanje uslužne komunalne djelatnosti ukopa pokojnika donio je cjenike i opće uvjete isporuke, koji su objavljeni na mrežnim stranicama.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Šodolovci za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 2.732.050,00 kn, od čega se 483.377,00 kn odnosi na izgradnju i održavanje društvenih domova i vodoopskrbe, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odluke o komunalnim djelatnostima nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 2.248.673,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Šodolovci je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa ostvarila u iznosu od 229.110,00 kn, što čini 10,2 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 146 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Šodolovci za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 146

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Šodolovci
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Sportska igrališta	313.332,00	73.591,00	23,5
2.	Javna rasvjeta	505.000,00	370.200,00	73,3
3.	Javne prometne površine na kojima nije dozvoljen promet motornim vozilima	277.550,00	274.925,00	99,1
4.	Građevine i uređaji javne namjene - vodoopskrba, uređenje društvenih domova	1.330.216,00	278.653,00	20,9
5.	Građevine javne namjene	49.023,00	49.023,00	100,0
6.	Groblje - parking	95.000,00	43.164,00	45,4
	Ukupno	2.570.121,00	1.089.556,00	42,4

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su za 1.480.565,00 kn ili 57,6 % manje od plana, a izvješće o izvršenju proračuna ne sadrži obrazloženje za odstupanja od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U tablici broj 147 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Šodolovci za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 147

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Šodolovci
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	136.552,00	102.739,00	75,2
2.	Održavanje javnih zelenih površina	630.959,00	623.280,00	98,8
3.	Održavanje javne rasvjete	195.000,00	171.448,00	87,9
4.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	25.000,00	0,00	0,0
5.	Održavanje građevinskih objekata, uredske opreme, troškovi vode, električne energije	261.344,00	204.724,00	78,3
6.	Uređenje centra naselja	31.071,00	31.071,00	100,0
7.	Nabava komunalne opreme	255.156,00	255.156,00	100,0
8.	Groblja	255.000,00	254.076,00	99,6
	Ukupno	1.790.082,00	1.642.494,00	91,8

Rashodi za obavljanje komunalne djelatnosti poslova deratizacije ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenog s pravnom osobom kojoj je povjereno njeno obavljanje, a nisu planirani programom održavanja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima održavanja komunalne infrastrukture planirati, a u izvješćima o njihovom izvršenju iskazati sve rashode održavanja komunalne infrastrukture propisane odlukom o komunalnim djelatnostima.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi lokalne jedinice moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Šodolovci ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Šodolovci organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta s ciljem poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda s ciljem poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, s ciljem njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima s ciljem povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Šodolovci te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Šodolovci

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Šodolovci ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluke o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost koja se obavlja na području Općine donesena uz suglasnost Općine, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima i odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Šodolovci **djelomično učinkovito** te su Općini su dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Šodolovci

Općina u očitovanju navodi da je suglasna s nalazom i mišljenjem iz Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, u dijelu koji se odnosi na Općinu Šodolovci.

Općina Trnava

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je Općina Trnava kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Osječko-baranjske županije. Površina Općine je 83 km² i obuhvaća šest naselja s 1 600 stanovnika.

Općina Trnava je do kolovoza 2020. evidentirala 41 građevinu komunalne infrastrukture, koje se u cijelosti odnose na nerazvrstane ceste. Evidencija ne sadrži podatke o vlasništvu nad zemljištem na kojem se ceste nalaze.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Trnava vodi evidenciju nerazvrstanih cesta, dok evidencija druge komunalne infrastrukture nije ustrojena. Evidencija nerazvrstanih cesta, u kojoj je do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) evidentirana 41 cesta, sadrži propisane podatke o nazivu cesta te o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se ceste nalaze, ali ne i podatke o vlasništvu nad cestama, o osobi koja njima upravlja te o zatraženim i izdanim dozvolama za njihovo uređenje, građenje i uporabu, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa cesta i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke. Prema odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti evidenciju cjelokupne komunalne infrastrukture na području Općine Trnava te je voditi tako da sadrži sve podatke propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja. Nalaže se poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Trnava u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Trnava, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Trnava evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Trnava obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja.

Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu od pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Trnava je u listopadu 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima kojom je, uz sedam komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određeno i četiri druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na skupljanje, odvoz i odlaganje komunalnog otpada, poslovi zimske službe, preventivnu deratizaciju, dezinfekciju i dezinsekciju te veterinarsko-higijeničarske poslove. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Trnava.

U tablici broj 148 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Trnava, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 148

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Trnava, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Skupljanje, odvoz i odlaganje komunalnog otpada	
3.	Poslovi zimske službe	
4.	Usluge ukopa pokojnika	
5.	Preventivna deratizacija, dezinfekcija i dezinsekcija	
6.	Veterinarsko-higijeničarski poslovi	
7.	Održavanje čistoće javnih površina	
8.	Održavanje javnih zelenih površina	
9.	Održavanje groblja	
10.	Održavanje javne rasvjete	
11.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji

Općina Trnava je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. te ih objavila u službenom glasilu. Programi građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2020. nisu objavljeni u službenom glasilu, što nije u skladu s odredbama članka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu, kojima je propisano da se programi građenja i održavanja komunalne infrastrukture objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, ali ne i opseg poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom održavanja komunalne infrastrukture određuje i opseg poslova održavanja. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. U programima građenja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za građenje građevina i uređaja javne vodoopskrbe, izgradnja sportskog centra, doma kulture i sakralnih objekata, a u programima održavanja rashodi za održavanje javnih zgrada, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima nije građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture objavljivati u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave za svaku kalendarsku godinu i to tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući opseg poslova održavanja u programima održavanja. Preporučuje se u programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture iskazivati samo rashode koji se odnose na građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Trnava nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim građevinama komunalne infrastrukture, odnosno djelatnostima te po izvorima njihova financiranja.

Općina Trnava je u studenome 2018. donijela Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade, a u siječnju 2019. odluke o komunalnom doprinosu i komunalnoj naknadi te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su dvije zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 12,00 kn/m³, a za drugu zonu u iznosu od 3,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,9 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja dvije zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Trnava koje se u potpunosti oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu 3,0 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Trnava je u prosincu 2018. donijela odluku o komunalnom redu kojem su propisana osnovna načela i mjere za uređenje naselja te uspostava i održavanje komunalnog reda u naselju, dopuštanje i određivanje uvjeta za postavljanje tendi, reklama, plakata, spomen ploča na građevinama i druge urbane opreme na zgradama, uvjeti za korištenje površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine Trnava za gospodarske i druge svrhe, uključujući i njihovo davanje na privremeno korištenje, građenje građevina koje se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda s tih površina, održavanje i zaštita javno-zelenih površina na području Općine Trnava, uvjeti i pravila za zaustavljanje i parkiranje vozila na javno-prometnim površinama te nadzor nad provedbom odluke o komunalnom redu i drugi poslovi određeni odlukom o komunalnom redu. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode zaposlenici jedinstvenog upravnog odjela. U obavljanju nadzora usmeno i pisano su upozoravane osobe koje su počinile prekršaje protiv komunalnog reda.

Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Trnava sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Trnava u 2019. i 2020. obavljalo se deset komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Općina Trnava obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje šest komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, skupljanje, odvoz i odlaganje komunalnog otpada, poslovi zimske službe, preventivna deratizacija, dezinfekcija i dezinfekcija, veterinarsko-higijeničarski poslovi, održavanje javne rasvjete povjereno je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Održavanje čistoće javnih površina, javnih zelenih površina i groblja obavljale su fizičke osobe na temelju ugovora u okviru javnih radova, a komunalna djelatnost obavljanja dimnjačarskih usluga povjerena je na temelju ugovora o koncesiji.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelj komunalne usluge, kojem je povjereno obavljanje uslužne komunalne djelatnosti obavljanja dimnjačarskih poslova na temelju ugovora o koncesiji i isporučitelj komunalne usluge, kojem je povjereno obavljanje uslužne komunalne skupljanje, odvoz i odlaganje komunalnog otpada, na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, donijeli su cjenike i opće uvjete isporuke koji su objavljeni na mrežnim stranicama isporučitelja usluge i općine. Za obavljanje usluge ukopa pokojnika, stanovnici su samostalno birali isporučitelja.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Trnava za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 4.031.289,00 kn, od čega se 772.240,00 kn odnosi na projektnu dokumentaciju sustava odvodnje i održavanje javnih zgrada, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluci o komunalnim djelatnostima nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 3.259.049,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Trnava je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa ostvarila u iznosu od 419.406,00 kn, što čini 12,9 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 149 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Trnava za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 149

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Trnava
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Izgradnja nerazvrstanih cesta	2.300.000,00	2.103.816,00	91,5
2.	Autobusna stajališta	50.000,00	89.875,00	179,8
3.	Javna rasvjeta	100.000,00	87.313,00	87,3
4.	Pješačke staze	300.000,00	489.936,00	163,3
5.	Sustav odvodnje – projektna dokumentacija	300.000,00	231.250,00	77,1
6.	Izgradnja sportskog centra	2.500.000,00	0,00	0,0
7.	Dom kulture	650.000,00	0,00	0,0
8.	Izgradnja sakralnih objekata	200.000,00	0,00	0,0
9.	Parkirališta i nogostupi	0,00	203.406,00	0,0
	Ukupno	6.400.000,00	3.205.596,00	51,0

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su za 3.194.404,00 kn ili 49,9 % manje od plana, pri čemu izvješće o izvršenju programa ne sadrži obrazloženje za odstupanja od plana.

U tablici broj 150 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Trnava za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 150

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Trnava
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta i nogostupa	250.000,00	251.617,00	100,6
2.	Održavanje javnih površina	5.000,00	0,00	-
3.	Održavanje groblja	15.000,00	15.905,00	106,0
4.	Održavanje javne rasvjete	60.000,00	17.181,00	28,6
5.	Održavanje javnih zgrada	1.500.000,00	540.990,00	36,1
	Ukupno	1.830.000,00	825.693,00	45,1

Rashodi za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su za 1.004.307,00 kn ili 54,9 % manje od plana, pri čemu izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje ili prekoračenje plana, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

Programi održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. i izvješće o izvršenju programa za 2019. ne sadrže planirane i ostvarene rashode za obavljanje komunalne djelatnosti obavljanja poslova dezinsekcije, deratizacije i veterinarsko-higijeničarske poslove (zbrinjavanja napuštenih životinja) koje su povjerene pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Održavanje čistoće javnih površina, javnih zelenih površina i groblja obavljalo je sedam osoba zaposlenih na određeno vrijeme u trajanju od šest mjeseci u programu javnih radova, a rashodi zaposlenih u programu javnih radova također nisu planirani programom održavanja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima održavanja komunalne infrastrukture planirati, a u izvješćima o njihovu izvršenju iskazati sve rashode održavanja komunalne infrastrukture propisane odlukom o komunalnim djelatnostima.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi lokalne jedinice moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Trnava ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinственоg upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Trnava organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta s ciljem poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda s ciljem poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, s ciljem njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana.

Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima s ciljem povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Trnava te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Trnava

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Trnava ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluke o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalnih usluga za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine doneseni uz suglasnost Općine, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na objavljivanje programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture u službenom glasilu Općine, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Trnava **djelomično učinkovito** te su Općini su dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Trnava

Općina u očitovanju navodi da je suglasna s Nacrtom izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, u dijelu koji se odnosi na Općinu Trnava. Navodi da Općina radi na ustroju cjelokupne komunalne infrastrukture te će postupiti po danim nalozima i preporukama.

Općina Viljevo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je Općina Viljevo kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Osječko-baranjske županije. Površina Općine je 93 km² i obuhvaća sedam naselja s 2 065 stanovnika.

U tablici broj 151 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Viljevo po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 151

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture
u Općini Viljevo, po vrstama komunalne infrastrukture i prema
vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Općina Viljevo	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	342	342	0	0	0
2.	Javna parkirališta	Parkirališta	2	0	0	0	2
3.	Javna rasvjeta	Rasvjetna tijela	220	0	0	0	220
4.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	10	0	0	0	10
5.	Groblja i mrtvačnice na grobljima	Groblja	7	7	0	0	0
		Mrtvačnice	2	2	0	0	0
Ukupno			583	351	0	0	232

Općina Viljevo je do kolovoza 2020. na svom području evidentirala 583 građevine i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 351 ili 60,2 % građevina i uređaja u vlasništvu Općine, dok za 232 ili 39,8 % građevina i uređaja evidencija ne sadrži podatke o vlasništvu.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Viljevo je ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 583 građevine i uređaja komunalne infrastrukture.

Prema odredbama članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu, evidencija komunalne infrastrukture treba sadržavati podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad njom i osobi koja njome upravlja te podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi. Evidencija komunalne infrastrukture Općine Viljevo za nerazvrstane ceste i groblja sadrži propisane podatke. Evidencija za parkirališta, javnu rasvjetu i nadstrešnice na autobusnim stajalištima ne sadrže podatke o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Viljevo, Općina nije poduzimala aktivnosti radi evidentiranja druge komunalne infrastrukture na svom području u katastru i zemljišnim knjigama, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, kojima je propisan upis komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranje u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Viljevo u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Viljevo, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika.

Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Viljevo evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Viljevo je obavila popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-naloz-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu od pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Viljevo je u ožujku 2019. donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su, uz deset komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i tri druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na dezinfekciju, dezinfekciju i deratizaciju, poslove veterinarsko-higijeničarske službe i sanaciju divljih odlagališta. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Viljevo.

U tablici broj 152 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Viljevo, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 152

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Viljevo,
prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Trgovačko društvo kojoj je osnivač Općina/Javna ustanova koju osniva Općina/Vlastiti pogon/ Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji/ Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Usluge ukopa pokojnika	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
3.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
4.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
5.	Održavanje javnih zelenih površina	
6.	Održavanje groblja	
7.	Održavanje čistoće javnih površina	
8.	Održavanje javne rasvjete	
9.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
10.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
11.	Dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija	
12.	Poslovi veterinarsko-higijeničarske službe	
13.	Sanacija divljih odlagališta	

Općina Viljevo je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbama članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programima građenja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za građenje građevina i uređaja javne vodoopskrbe i odvodnje, vatrogasnog doma i dječjeg vrtića, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture iskazivati samo rashode koji se odnose na građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Viljevo nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim građevinama komunalne infrastrukture, odnosno djelatnostima te po izvorima njihova financiranja.

Općina Viljevo je u studenome 2018. donijela odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određena je jedinstvena zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je u iznosu od 5,00 kn/m³. Vrijednost komunalnog doprinosa iznosi 0,4 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi također je određena jedinstvena zone u kojoj se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Viljevo koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu 2,40 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Viljevo je u svibnju 2019. donijela odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenje površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine Viljevo za gospodarske i druge svrhe, uključujući i njihovo davanje na privremeno korištenje, građenje građevina koje se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta te održavanje reda na tim površinama, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda s tih površina, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a mogu izdavati obvezne prekršajne naloge i naplaćivati kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda u slučaju njihova počinjenja. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Viljevo sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Viljevo u 2019. i 2020. obavljalo se osam komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima. Općina Viljevo obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje četiri komunalne djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javne rasvjete, obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije te poslove veterinarske-higijeničarske službe (obavljana u 2020.), povjerila je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Komunalne djelatnosti održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje javnih zelenih površina, održavanje groblja i održavanje čistoće javnih površina obavljali su zaposleni na određeno vrijeme u programu javnih radova. Za obavljanje komunalnih usluga ukopa pokojnika i dimnjačarskih poslova, stanovnici su samostalno birali isporučitelja.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Viljevo za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 3.004.587,00 kn, od čega se 1.652.580,00 kn odnosi na izgradnju građevina i uređaja javne vodoopskrbe i odvodnje, vatrogasnog doma i dječjeg vrtića, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odluke o komunalnim djelatnostima nije građenje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 1.352.007,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Viljevo je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa ostvarila u iznosu od 459.585,00 kn, što čini 34,0 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 153 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Viljevo za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 153

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Viljevo
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Izgradnja nerazvrstanih cesta	1.000.000,00	751.701,00	75,2
2.	Projektna dokumentacija -uređenja centra	210.000,00	154.975,00	73,8
3.	Javna rasvjeta	100.000,00	0,00	0,0
4.	Vatrogasni dom	1.500.000,00	266.740,00	17,8
5.	Izgradnja mrtvačnica	850.000,00	146.440,00	17,2
6.	Nabava građevinskog zemljišta	100.000,00	0,00	0,0
7.	Dječji vrtić	1.450.000,00	1.147.013,00	79,1
8.	Vodoopskrba i odvodnja	250.000,00	238.827,00	95,5
9.	Nabava komunalne opreme	120.000,00	41.329,00	34,4
	Ukupno	5.580.000,00	2.747.025,00	49,2

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su za 2.832.975,00 kn ili 50,8 % manje od plana, pri čemu većina stavki nije izvršena ili je izvršena u iznosima znatno manjim od plana, a izvješće o izvršenju proračuna ne sadrži obrazloženje za odstupanja od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U tablici broj 154 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Viljevo za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 154

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Viljevo
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	60.000,00	16.750,00	27,9
2.	Čišćenje i održavanje javnih površina	40.000,00	38.862,00	97,2
3.	Održavanje groblja	40.000,00	40.000,00	100,0
4.	Održavanje javne rasvjete	150.000,00	141.939,00	94,6
5.	Održavanje građevina odvodnja oborinskih voda	10.000,00	20.011,00	200,1
	Ukupno	300.000,00	257.562,00	85,9

Održavanje i čišćenje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima te održavanje javnih zelenih površina iskazani su u programu održavanja komunalne infrastrukture kao zasebne komunalne djelatnosti, a u izvješću o izvršenju navedenog programa u okviru rashoda za čišćenje i održavanje javnih površina.

Čišćenje i održavanje javnih površina i groblja obavljalo je šest zaposlenika na određeno vrijeme u trajanju od šest mjeseci u programu javnih radova, a rashodi zaposlenih na određeno vrijeme u programu javnih radova djelomično su planirani programom održavanja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture, komunalne djelatnosti održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje čistoće javnih površina te održavanje javnih zelenih površina iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, kako su planirane programom održavanja komunalne infrastrukture. Također, preporučuje sve rashode zaposlenih u programu javnih radova planirati i iskazivati u programu održavanja komunalne infrastrukture.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi lokalne jedinice moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Viljevo ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Viljevo organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta s ciljem poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda s ciljem poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, s ciljem njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima s ciljem povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Viljevo te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Viljevo

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Viljevo ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluke o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Viljevo **djelomično učinkovito** te su Općini su dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Viljevo

Općina u očitovanju navodi da će postupiti po danim nalogima i preporukama iz Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, u dijelu koji se odnosi na Općinu Viljevo.

Općina Viškovci

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je Općina Viškovci kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Osječko-baranjske županije. Površina Općine je 44 km² i obuhvaća tri naselja s 1 906 stanovnika.

U tablici broj 155 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Viškovci po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 155

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Viškovci, po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Viškovci	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	21	12	8	1
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Pločnik	1	0	1	0
		Trg	1	0	1	0
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	4	3	1	0
4.	Javne zelene površine	Zelene površine uz cestu	14	5	9	0
		Javni sportski i rekreacijski prostor	6	3	3	0
		Dječja igrališta	2	0	2	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na autobusnim stajalištima	5	1	4	0
		Oglasni stup	5	3	2	0
		Spomenici	1	1	0	0
6.	Javna rasvjeta	Javna rasvjeta - ulice	13	10	3	0
7.	Groblja i mrtvačnice	Groblja	3	3	0	0
		Mrtvačnice	3	3	0	0
Ukupno			79	44	34	1

Općina Viškovci je do kolovoza 2020. evidentirala 79 građevina komunalne infrastrukture, od čega su 44 ili 55,7 % u vlasništvu Općine, 34 ili 43,0 % u javnom vlasništvu i jedna ili 1,3 % na zemljištu u privatnom vlasništvu.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Viškovci je ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 79 građevina komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini na kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad njom i osobi koja njome upravlja, zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, kako je propisano odredbama članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezinog cjelokupnog evidentiranja.

Prema podacima Općine Viškovci, Općina nije poduzimala aktivnosti radi evidentiranja druge komunalne infrastrukture na svom području u katastru i zemljišnim knjigama, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, kojima je propisan upis komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranje u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju nalaže i dalje poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Viškovci u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima.

Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Viškovci evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Viškovci je obavila popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu od pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Viškovci je u travnju 2020. donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su, uz sedam komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i četiri druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na skupljanje, odvoz i odlaganje komunalnog otpada, obavljanje poslova zimske službe, dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju te veterinarsko-higijeničarske poslove. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Viškovci.

U tablici broj 156 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Viškovci, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 156

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Viškovci, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
2.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
3.	Skupljanje, odvoz i odlaganje komunalnog otpada	
4.	Obavljanje poslova zimske službe	
5.	Usluge ukopa pokojnika	
6.	Održavanje čistoće javnih površina	
7.	Održavanje javnih zelenih površina	
8.	Održavanje groblja	
9.	Održavanje javne rasvjete	
10.	Deratizacija, dezinfekcija i dezinsekcija	
11.	Poslovi veterinarsko-higijeničarske službe	

Općina Viškovci je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbama članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programima građenja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za rekonstrukciju i opremanje društvenog doma, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja komunalne infrastrukture iskazivati samo rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Viškovci nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim građevinama komunalne infrastrukture, odnosno djelatnostima te po izvorima njihova financiranja.

Općina Viškovci je u veljači 2019. donijela odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade, te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određena je jedinstvena zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena u iznosu od 4,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa iznosi 0,3 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj. Načelnik Općine Viškovci može osloboditi u potpunosti ili djelomično obveze plaćanja investitore koji grade građevine od javnog interesa (sport, kultura, školstvo, zdravstvo socijalna skrb ili humanitarne djelatnosti), pri čemu nisu jasno određeni uvjeti djelomičnog oslobađanja od plaćanja komunalnog doprinosa.

Državni ured za reviziju preporučuje Odlukom o komunalnom doprinosu odrediti jasne uvjete djelomičnog ili potpunog oslobađanja od plaćanja komunalnog doprinosa za sve slučajeve oslobađanja, kako bi se svim obveznicima komunalnog doprinosa osigurala jednaka mogućnost ostvarivanja prava na oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnoj naknadi također je određena jedinstvena zona u kojoj se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Viškovci koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu 1,80 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Viškovci je u travnju 2019. donijela odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine za gospodarske i druge svrhe, uključujući i njihovo davanje na privremeno korištenje, građenje građevina koje se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta te održavanje reda na tim površinama, uvjeti korištenja javnih parkirališta, javnih garaža, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje, čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda s tih površina te mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalni redar. U obavljanju nadzora komunalni redar donosi rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a mogu izdavati obvezne prekršajne naloge i naplaćivati kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda u slučaju njihova počinjenja. Tijekom 2020. izdano je 36 pisanih opomena zbog neodržava okućnica i vrtova, oštećenja vanjskih dijelova zgrada opasnih po život prolaznika, neodržavanja odvodnih kanala i drugo. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Viškovci ne sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Viškovci u 2019. i 2020. obavljalo se osam komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega je jedna uslužna komunalna djelatnost. Općina Viškovci obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje tri komunalne djelatnosti, koje se odnose na održavanja čistoće javnih površina, javnih zelenih površina i groblja, obavljao je komunalni djelatnik i zaposleni u javnim radovima, a skupljanje, odvoz i odlaganje komunalnog otpada, obavljanje poslova zimske službe (zimsko održavanje nerazvrstanih cesta), održavanje javne rasvjete, deratizacija, dezinfekcija i dezinsekcija i poslove veterinarsko-higijeničarske službe povjerene su pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelj komunalne usluge, kojem je povjereno obavljanje uslužne komunalne djelatnosti skupljanje, odvoz i odlaganje komunalnog otpada na temelju ugovora, donio je cjenike i opće uvjete isporuke koji su objavljeni na mrežnim stranicama.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Viškovci za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 6.605.202,00 kn, od čega se 3.593.452,00 kn odnosi na rekonstrukciju i opremanje društvenog doma, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odluke o komunalnim djelatnostima nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 3.011.750,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Viškovci je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa ostvarila u iznosu od 236.933,00 kn, što čini 7,9 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 157 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Viškovci za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 157

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Viškovci za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Izgradnja nerazvrstanih cesta	985.439,00	985.438,00	100,0
2.	Prometne površine na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	993.275,00	993.274,00	100,0
3.	Javna rasvjeta	84.730,00	84.725,00	100,0
4.	Rekonstrukcija i opremanje društvenog doma	3.997.715,00	3.593.452,00	89,9
5.	Pješački prijelaz	173.325,00	173.325,00	100,0
	Ukupno	6.234.484,00	5.830.214,00	93,5

U tablici broj 158 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Viškovci za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 158

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Viškovci za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Zimsko održavanje nerazvrstanih cesta	35.000,00	25.000,00	71,4
2.	Održavanje javnih zelenih površina i groblja	18.000,00	8.693,00	48,3
3.	Održavanje čistoće javnih površina, kanala i otnesnica	596.660,00	586.656,00	98,3
4.	Održavanje javne rasvjete	190.000,00	154.639,00	81,4
	Ukupno	839.660,00	774.988,00	92,3

Rashodi za zimsko održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje otnesnica i održavanje javne rasvjete ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih s pravnim osobama, a skupljanje, odvoz i odlaganje komunalnog otpada obavljalo je trgovačko društvo kojem je suosnivač Općina na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Za poslove veterinarsko-higijeničarske službe zaključen je u veljači 2020. ugovor o pružanju usluga skloništa za životinje i sakupljanja lešina pasa i mačaka s javnih površina na području Općine Viškovci. Održavanje čistoće javnih površina, javnih zelenih površina i groblja obavljao komunalni zaposlenik i osam osoba zaposlenih na određeno vrijeme u trajanju od tri mjeseca u programu javnih radova, a rashodi za usluge deratizacije su ostvareni na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključen s pravnom osobom kojoj je povjereno obavljanje navedene komunalne djelatnosti. Rashodi zaposlenih na određeno vrijeme u programu javnih radova i rashodi za usluge deratizacije nisu planirani programom održavanja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima održavanja komunalne infrastrukture planirati, a u izvješćima o njihovom izvršenju iskazati sve rashode održavanja komunalne infrastrukture propisane odlukom o komunalnim djelatnostima.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi lokalne jedinice moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Viškovci ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinственоg upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Viškovci organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta s ciljem poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda s ciljem poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, s ciljem njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti.

Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Viškovci

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Viškovci ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine doneseni uz suglasnost Općine, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na usklađenost odluke o komunalnom redu i odluke o komunalnom doprinosu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na izvještavanje o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Viškovci **djelomično učinkovito** te su Općini su dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Viškovci

Općina u očitovanju navodi da prihvaća naloge i preporuke iz Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, u dijelu koji se odnosi na Općinu Viškovci.

Općina Vladislavci

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je Općina Vladislavci kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Osječko-baranjske županije. Površina Općine je 37 km² i obuhvaća tri naselja s 1 882 stanovnika.

U tablici broj 159 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Vladislavci po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 159

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Vladislavci, po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Vladislavci	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	9	7	2	0
2.	Građevine i uređaji javne namjene	Autobusna stanica	6	1	5	0
3.	Javna rasvjeta	Javna rasvjeta - ulice	3	1	2	0
4.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	5	5	0	0
		Mrtvačnice	3	3	0	0
Ukupno			26	17	9	0

Općina Vladislavci je do kolovoza 2020. na svom području evidentirala 26 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 17 ili 65,4 % građevina i uređaja u vlasništvu Općine, a devet ili 34,6 % u javnom vlasništvu.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Vladislavci je ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 26 građevina i uređaja komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini na kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad njom i osobi koja njome upravlja, zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i aktima s tim u vezi, ali ne i podaci o statusu sve evidentirane komunalne infrastrukture, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedeni podatak.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Vladislavci, Općina nije poduzimala aktivnosti radi evidentiranja komunalne infrastrukture na svom području u katastru i zemljišnim knjigama, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, kojima je propisan upis komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranje u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Vladislavci u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Vladislavci, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Vladislavci evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Vladislavci je obavila popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu od pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Vladislavci je u svibnju 2020. donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom je, uz deset komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određena i komunalna djelatnosti od značaja za Općinu, a odnosi se na čišćenje snijega i leda. Odlukom su određeni organizacijski oblici njihova obavljanja.

U tablici broj 160 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Vladislavci, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 160

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Vladislavci,
prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1	2	
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Vlastiti komunalni pogon
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
4.	Održavanje čistoće javnih površina	
5.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Vladislavci
6.	Održavanje javnih zelenih površina	
7.	Održavanje groblja	
8.	Usluge ukopa pokojnika	
9.	Obavljanje dimnjačarskih poslova.	
10.	Održavanje javne rasvjete.	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
11.	Održavanje čistoće javnih površina – čišćenje snijega i leda	

Općina Vladislavci je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programima građenja komunalne infrastrukture određene su građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi u uređenim dijelovima građevinskog područja i postojeće građevine komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora njihova financiranja, a iskazani su odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbama članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Vladislavci je izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području za razdoblje 2014. do 2018. koje je Općinsko vijeće usvojilo u prosincu 2019.

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim građevinama komunalne infrastrukture, odnosno djelatnostima te po izvorima njihova financiranja.

Općina Vladislavci je u prosincu 2018. donijela odluke o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade, ožujku 2020. odluku o komunalnom doprinosu, a u svibnju 2020. izmjene odluke o komunalnoj naknadi te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su dvije zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 1,00 kn/m³, a za drugu zonu u iznosu od 0,95 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,1 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj. Djelomično oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa moguće je u slučajevima kada vlasnici građevinskog zemljišta grade objekte koji su od interesa za stanovništvo Općine Vladislavci, pri čemu nisu jasno određeni uvjeti djelomičnog oslobađanja od plaćanja komunalnog doprinosa. Odluku o potpunom i djelomičnom oslobađanju od plaćanja komunalnog doprinosa donosi Općinsko vijeće.

Državni ured za reviziju preporučuje Odlukom o komunalnom doprinosu odrediti jasne uvjete djelomičnog oslobađanja od plaćanja komunalnog doprinosa za sve slučajeve oslobađanja, kako bi se svim obveznicima komunalnog doprinosa osigurala jednaka mogućnost ostvarivanja prava na oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja dvije zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Vladislavci koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu 3,60 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Vladislavci je u rujnu 2019. donijela odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine Vladislavci za gospodarske i druge svrhe, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene te uklanjanje snijega i leda s tih površina, prikupljanje, odvoz i postupanje sa prikupljenim komunalnim otpadom, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda i prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a može izdavati obvezne prekršajne naloge za prekršaje protiv komunalnog reda u slučaju njihova počinjenja. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Vladislavci ne sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Vladislavci u 2019. i 2020. obavljalo se jedanaest komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Općina Vladislavci obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje četiri komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanja nerazvrstanih cesta, javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, građevina, uređaja i predmeta javne namjene i čistoće javnih površina, obavljao je vlastiti pogon i zaposlenici na javnim radovima. Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, javnih zelenih površina, groblja, usluge ukopa pokojnika i obavljanje dimnjačarskih poslova povjerene su trgovačkom društvu čiji je osnivač Općina Vladislavci, a održavanje javne rasvjete i čistoće javnih površina koji se odnose na čišćenje snijega i leda povjerene su pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Vladislavci, kojem je povjereno obavljanje uslužnih komunalnih djelatnosti obavljanja dimnjačarskih poslova i ukopa pokojnika na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, donijelo je cjenike i opće uvjete isporuke koji su objavljeni u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Vladislavci za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 970.093,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Vladislavci je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvarila u iznosu od 481.825,00 kn, što čini 49,7 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 161 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Vladislavci za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 161

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Vladislavci
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Izgradnja nerazvrstanih cesta	118.701,00	114.564,00	96,5
2.	Izgradnja dječjih i sportskih igrališta	243.063,00	113.063,00	46,5
3.	Javna rasvjeta	472.944,00	332.090,00	70,2
4.	Izgradnja drugih javnih površina	27.630,00	27.625,00	100,0
5.	Groblje	608.000,00	7.208,00	1,2
	Ukupno	1.470.338,00	594.550,00	40,4

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su za 875.788,00 kn ili 59,6 % manje od plana, pri čemu je većina stavki ostvarena u iznosima znatno manjim od plana, a izvješće o izvršenju proračuna ne sadrži obrazloženje za odstupanja od plana.

U tablici broj 162 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Vladislavci za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 162

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Vladislavci
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	23.500,00	13.250,00	56,4
2.	Održavanje javnih površina	233.622,00	187.754,00	80,4
3.	Održavanje groblja	150.090,00	100.480,00	66,9
4.	Održavanje javne rasvjete	137.000,00	74.059,00	54,1
	Ukupno	544.212,00	375.543,00	69,0

Rashodi za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su za 168.669,00 kn ili 31,0 % manje od plana, pri čemu se najznačajnije odstupanje odnosi na izvršenje rashoda za održavanje javne rasvjete, a izvješće o izvršenju proračuna također ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja u izvršenju rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane iznose, u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U okviru rashoda za održavanje javnih površina iskazani su rashodi održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, rashodi za održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene i rashodi za održavanje čistoće javnih površina. Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, javnih zelenih površina i održavanje groblja obavljalo je trgovačko društvo čiji je osnivač Općina.

Održavanje nerazvrstanih cesta i javnih površina obavljao je zaposlenik vlastitog pogona i šest osoba zaposlenih na određeno vrijeme u trajanju od šest mjeseci u programu javnih radova. Rashodi zaposlenih na određeno vrijeme u programu javnih radova nisu planirani programom održavanja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje rashode zaposlenih u programu javnih radova planirati i iskazivati u programu održavanja komunalne infrastrukture.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi lokalne jedinice moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Vladislavci ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedininstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Vladislavci organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta s ciljem poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda s ciljem poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, s ciljem njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima s ciljem povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Vladislavci te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti.

Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Vladislavci

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Vladislavci ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine doneseni uz suglasnost Općine, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na usklađenost odluke o komunalnom redu i odluke o komunalnom doprinosu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Vladislavci **učinkovito, pri čemu potrebna određena poboljšanja** te su Općini su dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Vladislavci

Općina u očitovanju navodi da prihvaća naloge i preporuke iz Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, u dijelu koji se odnosi na Općinu Vladislavci. Nadalje navodi da je u evidenciju komunalne infrastrukture ugradila podatke o statusu komunalne infrastrukture, da je donijela nove odluke o komunalnom doprinosu i komunalnom redu te da je u izmjenama programa održavanja komunalne infrastrukture za 2021. planirala rashode zaposlenih u programu javnih radova.

Općina Vuka

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je Općina Vuka kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Osječko-baranjske županije. Površina Općine je 25 km² i obuhvaća tri naselja s 1 184 stanovnika.

U tablici broj 163 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Vuka po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 163

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Vuka, po vrstama komunalne infrastrukture i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Općina Vuka	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	113	113	0		0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Pločnici	10	3	4	0	3
3.	Građevine i uređaji javne namjene	Spomenici	8	2	1	0	5
4.	Javne zelene površine	Dječja igrališta	7	7	0		0
		Javni sportski i rekreacijski objekti	5	4	0	0	1
5.	Javna rasvjeta	Javna rasvjeta - ulice	10	5	1	0	4
6.	Groblja i mrtvačnice na grobljima	Groblja	2	1	1	0	0
		Mrtvačnice	1	0	0	0	1
Ukupno			156	135	7	0	14

Općina Vuka je do kolovoza 2020. evidentirala 156 građevina komunalne infrastrukture, od čega je 135 ili 86,5 % u vlasništvu Općine, sedam ili 4,5 % u javnom vlasništvu, a za 14 ili 9,0 % podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Vuka ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 156 građevina komunalne infrastrukture.

U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini na kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu i osobi koja njome upravlja, ali ne i podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Vuka, Općina nije poduzimala aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Vuka u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Vuka, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka.

Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Vuka evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Vuka obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu od pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Vuka je u prosincu 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima kojom je, uz deset djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određena i komunalna djelatnosti koja se smatra komunalnom djelatnosti od značaja za Općinu, a odnosi se na poslove zimskog održavanja nerazvrstanih cesta. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti.

U tablici broj 164 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Vuka, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 164

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Vuka,
prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Ukop pokojnika	Trgovačko društvo čiji je suosnivač Općina Vuka
2.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
3.	Zimsko održavanje nerazvrstanih cesta	
4.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
5.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
6.	Održavanje javnih zelenih površina	
7.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
8.	Održavanje groblja	
9.	Održavanje čistoće javnih površina	
10.	Održavanje javne rasvjete.	
11.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji

Općina Vuka je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, ali ne i opseg poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom održavanja komunalne infrastrukture određuje i opseg poslova održavanja. U programima građenja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za energetska obnova općinske zgrade, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja komunalne infrastrukture iskazivati samo rashode koji se odnose na građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Vuka je izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području za razdoblje 2014. do 2018. koje je općinsko vijeće usvojilo u kolovozu 2019.

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim građevinama komunalne infrastrukture, odnosno djelatnostima te po izvorima njihova financiranja.

Općina Vuka je u studenom 2018. donijela Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade, siječnju 2019. odluke o komunalnom doprinosu i o komunalnoj naknadi, a u travnju 2019. Izmjene odluka o komunalnom doprinosu te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su dvije zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 15,00 kn/m³, a za drugu zonu u iznosu od 7,50 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 1,1 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja dvije zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Vuka koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu 2,04 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Vuka je u rujnu 2019. donijela odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenje površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine Vuka za gospodarske i druge svrhe, uvjeti korištenja javnih parkirališta, javnih garaža, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uklanjanje snijega i leda s tih površina, prikupljanje, odvoz i postupanje s prikupljenim komunalnim otpadom, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta te mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne i druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a mogu izdavati obvezne prekršajne naloge za prekršaje protiv komunalnog reda u slučaju njihova počinjenja. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Vuka ne sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Vuka u 2019. i 2020. obavljalo se jedanaest komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Općina Vuka obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje komunalne djelatnosti pružanje usluga ukopa pokojnika povjerila je trgovačkom društvu kojem je Općina suosnivač. Obavljanje devet komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, zimsko održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, građevina javne odvodnje oborinskih voda, javnih zelenih površina, građevina, uređaja i predmeta javne namjene, groblja, čistoće javnih površina te održavanje javne rasvjete povjerila pravnim i fizičkim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a komunalnu djelatnost obavljanje dimnjačarskih usluga povjerila je na temelju ugovora o koncesiji.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Opći uvjeti isporuke i cjenici usluge ukopa pokojnika, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu u suvlasništvu Općine, doneseni su i objavljeni na mrežnim stranicama Općine, odnosno na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge. Isporučitelj komunalne usluge, kojem je povjereno obavljanje uslužne komunalne djelatnosti obavljanja dimnjačarskih poslova na temelju ugovora o koncesiji nije donio opće uvjete isporuke.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine, uz suglasnost Općine Vuka te njihovo javno objavljivanje, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Vuka za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 2.333.738,00 kn, od čega se 20.700,00 kn odnosi na energetska obnova općinske zgrade, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima nije građenje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 2.313.038,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Vuka je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa ostvarila u iznosu od 191.270,00 kn, što čini 8,3 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 165 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Vuka za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 165

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Vuka za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Izgradnja nerazvrstanih cesta	1.545.000,00	1.538.520,00	99,6
2.	Izgradnja parkirališta	260.000,00	274.166,00	105,4
3.	Energetska obnova općinske zgrade	30.000,00	20.700,00	69,0
4.	Groblje	7.000,00	6.250,00	89,3
	Ukupno	1.842.000,00	1.839.636,00	99,9

U tablici broj 166 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Vuka za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 166

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Vuka
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	260.000,00	257.606,00	99,1
2.	Održavanje javnih zelenih površina	73.000,00	72.872,00	99,8
3.	Održavanje groblja	23.000,00	15.631,00	68,0
4.	Održavanje javne rasvjete	95.000,00	93.786,00	98,7
5.	Zimsko održavanje nerazvrstanih cesta	8.000,00	7.700,00	96,3
6.	Održavanje građevina odvodnja oborinskih voda	10.000,00	7.083,00	70,8
7.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	37.000,00	39.424,00	106,6
	Ukupno	506.000,00	494.102,00	97,6

Rashodi za održavanja nerazvrstanih cesta, zimsko održavanje nerazvrstanih cesta i održavanje javne rasvjete ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih s pravnim osobama. Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, javnih zelenih površina, građevina, uređaja i predmeta javne namjene te održavanje groblja obavljale su pravne i fizičke osobe na temelju narudžbenica i zaključenih ugovora, a održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, javnih zelenih površina i čistoće javnih površina obavljala su tri zaposlenika na određeno vrijeme u trajanju od šest mjeseci u programu javnih radova. Rashodi zaposlenika na određeno vrijeme u programu javnih radova nisu planirani programom održavanja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje rashode zaposlenih u programu javnih radova planirati i iskazivati u programu održavanja komunalne infrastrukture.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi lokalne jedinice moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Vuka ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Vuka organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja.

Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta s ciljem poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda s ciljem poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, s ciljem njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima s ciljem povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Vuka te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Vuka

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Vuka ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluke o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na donošenje općih uvjeta isporuke za uslužnu komunalnu djelatnost, na izvještavanje o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Vuka **učinkovito, pri čemu potrebna određena poboljšanja** te su Općini su dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Vuka

Općina u očitovanju navodi da prihvaća naloge i preporuke iz Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, u dijelu koji se odnosi na Općinu Vuku.

OCJENA ČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA KOMUNALNOM NFRASTRUKTUROM U JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je većina jedinica lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provode aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da su donijele odluke o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njihovu području i organizacijski oblici obavljanja, da su donijele godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture i da su gradonačelnici i općinski načelnici podnijeli predstavničkim tijelima izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da su donijele i da primjenjuju odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da obavljanje komunalnih djelatnosti organiziraju na propisani način, da se opći uvjeti isporuke i cjenici komunalnih usluga donose uz njihovu suglasnost i da osiguravaju njihovu javnu objavu, da organiziraju i financiraju građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadziru građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na to da neke jedinice lokalne samouprave nisu ustrojile evidenciju komunalne infrastrukture, da neke jedinice nisu poduzimale aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na unošenje propisanih podataka u evidencije komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na usklađenost odluka o komunalnim djelatnostima i odluka o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalnih usluga za uslužne komunalne djelatnosti, na organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na usklađenost organiziranja i financiranja građenja i održavanja komunalne infrastrukture s donesenim programima građenja i održavanja, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Slijedom navedenog, Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u gradovima Beli Manastir, Belišće i Našice te općinama Antunovac i Bilje **učinkovito**, gradovima Donji Miholjac, Đakovo, Osijek i Valpovo te općinama Čepin, Ernestinovo Kneževi Vinogradi, Koška, Levanjska Varoš, Magadenovac, Popovac, Semeljci, Vladislavci i Vuka **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, a u općinama Bizovac, Čeminac, Darda, Donja Motičina, Draž, Drenje, Đurđenovac, Erdut, Feričanci, Gorjani, Jagodnjak, Marijanci, Petlovac, Petrijevc, Podgorač, Podravska Moslavina, Punitovci, Satnica Đakovačka, Strizivojna, Šodolovci, , Trnava, Viljevo, i Viškovci **djelomično učinkovito** te su jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije dani sljedeći nalozi i preporuke, prema područjima revizije:

1. Evidentiranje komunalne infrastrukture

- 1.1. Ustrojiti evidenciju cjelokupne komunalne infrastrukture na području jedinice lokalne samouprave, kontinuirano je nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja te je voditi tako da sadrži sve podatke propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
- 1.2. Unesene podatke za evidentiranu komunalnu infrastrukturu sistematizirati po vrstama i nazivima komunalne infrastrukture, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture.
- 1.3. Poduzimati aktivnosti radi evidentiranja komunalne infrastrukture na području jedinice lokalne samouprave u zemljišnim knjigama i katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
- 1.4. Podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu jedinice lokalne samouprave, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.
- 1.5. Voditi analitičke knjigovodstvene evidencije komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine, koja je u glavnoj knjizi iskazana sintetički, tako da iz nje bude vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost svake građevine ili uređaja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- 1.6. Za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.
- 1.7. Procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te je evidentirati u poslovnim knjigama, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

2. Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

- 2.1. Donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području jedinice lokalne samouprave i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi te uskladiti odredbe odluke o komunalnim djelatnostima kojima će se urediti obavljanje komunalnih djelatnosti s organizacijskim oblicima njihova obavljanja.
- 2.2. Programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
- 2.3. U programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture iskazivati samo rashode koji se odnose na građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture.
- 2.4. Donositi godišnje izvještaje o izvršenju proračuna, njihovo objavljivanje na internetskim stranicama jedinice lokalne samouprave te dostavljanje Državnom uredu za reviziju u roku od 15 dana nakon što ga donese predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave, u skladu s odredbama Zakona o proračunu.
- 2.5. Podnositi izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture predstavničkom tijelu te ih objavljivati u službenom glasilu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
- 2.6. Odluke o komunalnom doprinosu i komunalnom redu uskladiti s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi te provoditi mjere propisane odlukom o komunalnom redu radi održavanja komunalnog reda na području jedinice lokalne samouprave.
- 2.7. Odlukom o komunalnom doprinosu odrediti jasne uvjete i razloge djelomičnog ili potpunog oslobađanja od plaćanja komunalnog doprinosa za sve slučajeve oslobađanja, odnosno odrediti objekte od interesa za jedinice lokalne samouprave, kako bi se svim obveznicima plaćanja komunalnog doprinosa osigurala jednaka mogućnost ostvarivanja prava na oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
- 2.8. Odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

3. Upravljanje komunalnom infrastrukturom

- 3.1. Obavljanje svih komunalnih djelatnosti na području jedinice lokalne samouprave organizirati u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
- 3.2. Osigurati donošenje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području jedinice lokalne samouprave te njihovo javno objavljivanje, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
- 3.3. U izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navesti iznose planirane programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture radi lakšeg praćenja i usporedbe planiranih i ostvarenih rashoda.
- 3.4. U programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju iskazivati sve rashode koji se odnose na građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture te rashode za građenje iskazivati po vrstama komunalne infrastrukture na koju se odnose, a rashode za održavanje po komunalnim djelatnostima kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odluke o komunalnim djelatnostima.
- 3.5. Kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.
- 3.6. Izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture uskladiti s programima građenja odnosno održavanja u pogledu iskazivanja planiranih aktivnosti i rashoda za njihovu provedbu.
- 3.7. Kod povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnim i fizičkim osobama na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

4. Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

- 4.1. Analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti.

- 4.2. Uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Državni ured za reviziju mišljenja je da bi se provedbom navedenih preporuka postigla poboljšanja u vezi s evidentiranjem i upravljanjem komunalnom infrastrukturom te funkcioniranjem sustava nadzora nad učinkovitošću u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije.

Prilog 1

Broj komunalnih djelatnosti koje su se obavljale u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije u 2019. i 2020., prema organizacijskim oblicima obavljanja

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Broj komunalnih djelatnosti koje su se obavljale u jedinicama lokalne samouprave	Broj komunalnih djelatnosti prema organizacijskim oblicima obavljanja propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu						Broj komunalnih djelatnosti prema drugim oblicima obavljanja				Broj komunalnih djelatnosti koje jedinica lokalne samouprave obavlja zajednički s drugim jedinicama
			Trgovačko društvo čiji je osnivač jedna ili više jedinica lokalne samouprave	Javna ustanova čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave	Vlastiti pogon	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti	Ukupno	Zaposlenici bez osnivanja vlastitog pogona	Javni radovi	Drugi način (razni izvođači bez zaključivanja ugovora)	Ukupno	
	1	2	3	4	5	6	7	8 (3+4+5+6+7)	9	10	11	12 (9+10+11)	13
1.	Grad Beli Manastir	10	6	0	0	1	3	10	0	0	0	0	0
2.	Grad Belišće	12	10	0	0	1	1	12	0	0	0	0	0
3.	Grad Donji Miholjac	13	11	0	0	0	2	13	0	0	0	0	0
4.	Grad Đakovo	14	12	0	0	1	1	14	0	1	0	1	0
5.	Grad Našice	15	12	0	0	0	3	15	0	0	0	0	0
6.	Grad Osijek	12	9	0	0	2	1	12	0	0	0	0	0
7.	Grad Valpovo	16	7	0	0	2	7	16	0	1	0	1	0
8.	Općina Antunovac	10	0	0	5	0	5	10	0	0	0	0	0
9.	Općina Bilje	11	9	0	0	0	2	11	0	0	0	0	0
10.	Općina Bizovac	7	0	0	2	1	4	7	0	0	0	0	0
11.	Općina Čeminac	9	0	0	8	1	0	9	0	2	0	2	0
12.	Općina Čepin	10	8	0	0	0	2	10	0	0	0	0	0
13.	Općina Darda	9	0	0	6	1	2	9	0	0	0	0	0
14.	Općina Donja Motičina	8	0	0	0	0	8	8	4	4	0	8	0
15.	Općina Draž	11	0	0	0	0	11	11	5	0	0	5	0
16.	Općina Drenje	4	2	0	0	0	2	4	0	2	0	0	0
17.	Općina Đurđenovac	10	8	0	0	1	1	10	0	0	0	0	0
18.	Općina Erdut	6	0	0	0	0	6	6	3	0	0	3	0
19.	Općina Ernestinovo	9	0	0	8	0	1	9	0	2	0	2	0
20.	Općina Feričanci	13	0	0	11	1	1	13	0	4	0	4	0
21.	Općina Gorjani	7	0	0	2	2	3	7	0	2	0	2	0
22.	Općina Jagodnjak	7	5	0	0	0	0	5	0	2	0	2	0
23.	Općina Kneževi Vinogradi	12	7	0	0	0	5	12	0	2	0	2	0
24.	Općina Koška	12	0	0	6	1	5	12	0	2	0	2	0
25.	Općina Levanjska Varoš	8	7	0	0	0	1	8	0	2	0	2	0
26.	Općina Magadenovac	13	9	0	0	1	3	13	0	2	0	2	0

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Broj komunalnih djelatnosti koje su se obavljale u jedinicama lokalne samouprave	Broj komunalnih djelatnosti prema organizacijskim oblicima obavljanja propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu						Broj komunalnih djelatnosti prema drugim oblicima obavljanja				Broj komunalnih djelatnosti koje jedinica lokalne samouprave obavlja zajednički s drugim jedinicama
			Trgovačko društvo čiji je osnivač jedna ili više jedinica lokalne samouprave	Javna ustanova čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave	Vlastiti pogon	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti	Ukupno	Zaposlenici bez osnivanja vlastitog pogona	Javni radovi	Drugi način (razni izvoditelji bez zaključivanja ugovora)	Ukupno	
	1	2	3	4	5	6	7	8 (3+4+5+6+7)	9	10	11	12 (9+10+11)	13
27.	Općina Marijanci	6	0	0	0	1	2	3	3	3	0	6	0
28.	Općina Petlovac	11	0	0	0	2	5	7	4	4	0	8	0
29.	Općina Petrijevci	11	0	0	0	1	10	11	0	0	0	0	0
30.	Općina Podgorač	8	0	0	5	1	2	8	0	3	0	3	0
31.	Općina Podravska Moslavina	10	0	0	0	0	4	4	6	4	0	10	0
32.	Općina Popovac	12	0	0	7	1	4	12	0	5	0	5	0
33.	Općina Punitovci	9	0	0	0	0	4	4	5	4	0	9	0
34.	Općina Satnica Đakovačka	9	0	0	0	1	8	9	0	2	0	2	0
35.	Općina Semeljci	7	6	0	0	0	1	7	0	2	0	2	0
36.	Općina Strizivojna	12	9	0	0	0	3	12	0	2	0	2	0
37.	Općina Šodolovci	8	7	0	0	0	1	8	0	0	0	0	0
38.	Općina Trnava	10	0	0	0	1	6	7	0	3	0	3	0
39.	Općina Viljevo	8	0	0	0	0	4	4	0	4	0	4	0
40.	Općina Viškovci	8	0	0	0	0	5	5	3	3	0	6	0
41.	Općina Vladislavci	11	5	0	4	0	2	11	0	4	0	4	0
42.	Općina Vuka	11	1	0	0	1	9	11	0	3	0	3	0

Prilog 2

Podaci o obavljanju uslužnih komunalnih djelatnosti u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije u 2019. i 2020.

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Ukupan broj uslužnih komunalnih djelatnosti koje su se obavljale u jedinicama lokalne samouprave	Broj uslužnih komunalnih djelatnosti za koje su opći uvjeti isporuke i/ili cjenik doneseni uz suglasnost jedinice lokalne samouprave	Broj uslužnih komunalnih djelatnosti za koje su opći uvjeti isporuke objavljeni u službenom glasilu/na mrežnim stranicama JLS i/ili na mrežnim stranicama isporučitelja	Broj uslužnih komunalnih djelatnosti za koje su cjenici objavljeni u službenom glasilu/na mrežnim stranicama JLS i/ili na mrežnim stranicama isporučitelja	Jedinica lokalne samouprave je o primjeni nove cijene obavještavala nadležno središnje tijelo državne uprave i/ili upravno tijelo županije (da/ne)
	1	2	3	4	5	6
1.	Grad Beli Manastir	3	3	3	3	ne
2.	Grad Belišće	4	4	4	4	da
3.	Grad Donji Miholjac	4	4	4	4	da
4.	Grad Đakovo	6	6	6	6	ne
5.	Grad Našice	6	6	6	6	da
6.	Grad Osijek	5	5	5	5	da
7.	Grad Valpovo	3	3	3	3	da
8.	Općina Antunovac	1	1	1	1	ne
9.	Općina Bilje	3	3	3	3	ne
10.	Općina Bizovac	1	0	0	0	ne
11.	Općina Čeminac	1	1	1	1	ne
12.	Općina Čepin	2	0	0	1	ne
13.	Općina Darda	3	2	2	2	ne
14.	Općina Donja Motičina	2	0	0	0	ne
15.	Općina Draž	0	0	0	0	ne
16.	Općina Drenje	0	0	0	0	ne
17.	Općina Đurđenovac	2	0	0	0	ne
18.	Općina Erdut	0	0	0	0	ne
19.	Općina Ernestinovo	1	1	1	1	da
20.	Općina Feričanci	2	1	1	1	ne
21.	Općina Gorjani	2	0	0	0	ne
22.	Općina Jagodnjak	2	0	0	0	ne
23.	Općina Kneževi Vinogradi	2	2	2	2	da
24.	Općina Koška	2	0	0	0	ne
25.	Općina Levanjska Varoš	1	1	1	1	ne
26.	Općina Magadenovac	2	2	2	2	ne
27.	Općina Marijanci	1	0	0	0	ne
28.	Općina Petlovac	2	1	1	1	ne
29.	Općina Petrijevci	2	2	0	2	ne
30.	Općina Podgorač	1	1	0	1	ne
31.	Općina Podravska Moslavina	0	0	0	0	ne
32.	Općina Popovac	1	1	0	1	ne
33.	Općina Punitovci	0	0	0	0	ne
34.	Općina Satnica Đakovačka	1	1	1	1	ne
35.	Općina Semeljci	1	1	1	1	ne
36.	Općina Strizivojna	1	1	1	1	ne
37.	Općina Šodolovci	1	1	1	1	ne
38.	Općina Trnava	2	2	2	2	ne
39.	Općina Viljevo	0	0	0	0	ne
40.	Općina Viškovci	1	1	1	1	ne
41.	Općina Vladislavci	2	2	2	2	ne
42.	Općina Vuka	2	2	1	2	ne

Prilog 3

Podaci o donošenju programa građenja i održavanja
komunalne infrastrukture za 2019. i izvještavanju o njihovu izvršenju u
jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Donošenje programa (da/ne)	Objava programa u službenom glasilu (da/ne)	Podneseno izvješće o izvršenju programa predstavničkom tijelu (da/ne)	Objava izvješća u službenom glasilu (da/ne)	Izrađeno izvješće o stanju u prostoru (da/ne)
	1	2	3	4	5	6
1.	Grad Beli Manastir	da	da	da	da	ne
2.	Grad Belišće	da	da	da	da	da
3.	Grad Donji Miholjac	da	da	da	da	da
4.	Grad Đakovo	da	da	da	da	da
5.	Grad Našice	da	da	da	da	da
6.	Grad Osijek	da	da	da	da	da
7.	Grad Valpovo	da	da	da	da	da
8.	Općina Antunovac	da	da	da	da	da
9.	Općina Bilje	da	da	da	da	da
10.	Općina Bizovac	da	da	da	da	ne
11.	Općina Čeminac	da	da	ne	ne	ne
12.	Općina Čepin	da	da	da	da	da
13.	Općina Darda	da	da	da	ne	da
14.	Općina Donja Motičina	da	da	da	da	ne
15.	Općina Draž	da	da	da	da	ne
16.	Općina Drenje	ne	ne	ne	ne	ne
17.	Općina Đurđenovac	da	da	da	da	ne
18.	Općina Erdut	da	da	da	da	ne
19.	Općina Ernestinovo	da	da	da	da	da
20.	Općina Feričanci	da	da	da	da	ne
21.	Općina Gorjani	da	da	ne	ne	ne
22.	Općina Jagodnjak	da	da	da	da	da
23.	Općina Kneževi Vinogradi	da	da	da	da	da
24.	Općina Koška	da	da	da	da	da
25.	Općina Levanjska Varoš	da	da	da	da	da
26.	Općina Magadenovac	da	da	da	da	da
27.	Općina Marijanci	da	da	ne	ne	ne
28.	Općina Petlovac	da	da	da	da	da
29.	Općina Petrijevci	da	da	da	ne	ne
30.	Općina Podgorač	da	da	da	da	da
31.	Općina Podravska Moslavina	da	da	ne	ne	ne
32.	Općina Popovac	da	da	da	da	da
33.	Općina Punitovci	da	ne	da	ne	ne
34.	Općina Satnica Đakovačka	da	da	da	da	da
35.	Općina Semeljci	da	da	da	da	da
36.	Općina Strizivojna	da	da	da	da	ne
37.	Općina Šodolovci	da	da	da	da	da
38.	Općina Trnava	da	da	da	da	ne
39.	Općina Viljevo	da	da	da	da	ne
40.	Općina Viškovci	da	da	da	da	ne
41.	Općina Vladislavci	da	da	da	da	da
42.	Općina Vuka	da	da	da	da	da

Prilog 4

Prihodi od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije u 2019.

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Broj stanovnika prema popisu iz 2011.	Prihodi od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa za 2019. u kn				Rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture za 2019. u kn			Udjel prihoda od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa u rashodima za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u %
			Komunalni doprinos	Komunalna naknada	Šumski doprinos	Ukupno	Građenje komunalne infrastrukture	Održavanje komunalne infrastrukture	Ukupno	
	1	2	3	4	5	6 (3+4+5)	7	8	9 (7+8)	10
1.	Grad Beli Manastir	10 068	483.790,00	5.155.610,00	148.989,00	5.788.389,00	14.632.861,00	4.226.024,00	18.858.885,00	30,7
2.	Grad Belišće	10 825	180.613,00	3.048.885,00	92.323,00	3.321.821,00	2.781.120,00	3.225.920,00	6.007.040,00	55,3
3.	Grad Donji Miholjac	9 491	151.682,00	1.469.277,00	480.700,00	2.101.659,00	2.306.160,00	2.826.608,00	5.132.768,00	40,9
4.	Grad Đakovo	27 745	831.983,00	5.124.587,00	100.934,00	6.057.504,00	31.742.579,00	7.098.180,00	38.840.759,00	15,6
5.	Grad Našice	16 224	266.835,00	4.275.248,00	628.354,00	5.170.437,00	16.913.165,00	6.226.067,00	23.139.232,00	22,3
6.	Grad Osijek*	108 048	20.354.354,00	53.400.395,00	30.053,00	73.784.802,00	14.610.894,00	59.205.341,00	73.816.235,00	99,9
7.	Grad Valpovo	11 563	203.044,00	2.305.807,00	573.948,00	3.082.799,00	1.252.440,00	4.353.814,00	5.606.254,00	55,0
8.	Općina Antunovac	3 703	55.514,00	523.823,00	0,00	579.337,00	1.690.730,00	852.582,00	2.543.312,00	22,8
9.	Općina Bilje	5 642	52.072,00	815.315,00	354.657,00	1.222.044,00	5.497.238,00	2.763.326,00	8.260.564,00	14,8
10.	Općina Bizovac	4 507	4.813,00	787.245,00	254.935,00	1.046.993,00	1.936.112,00	1.200.629,00	3.136.741,00	33,4
11.	Općina Čeminac	2 909	15.421,00	7.274.459,00	127.992,00	7.417.872,00	0,00	0,00	0,00	0,0
12.	Općina Čepin	11 599	372.041,00	1.713.747,00	62.562,00	2.148.350,00	744.778,00	1.801.493,00	2.546.271,00	84,4
13.	Općina Darda	6 908	29.562,00	1.916.617,00	185.320,00	2.131.499,00	6.037.052,00	975.751,00	7.012.803,00	30,4
14.	Općina Donja Motičina	1 652	338,00	111.247,00	422.379,00	533.964,00	938.592,00	607.508,00	1.546.100,00	34,5
15.	Općina Draž	2 767	109.537,00	384.818,00	63.059,00	557.414,00	2.781.789,00	877.733,00	3.659.522,00	15,2
16.	Općina Drenje	2 700	15.728,00	185.407,00	116.996,00	318.131,00	4.446.186,00	1.340.691,00	5.786.877,00	5,5
17.	Općina Đurđenovac	6 750	5.704,00	490.715,00	729.478,00	1.225.897,00	5.874.101,00	490.715,00	6.364.816,00	19,3
18.	Općina Erdut	7 308	121.406,00	600.032,00	189.641,00	911.079,00	330.864,00	1.809.416,00	2.140.280,00	42,6

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Broj stanovnika prema popisu iz 2011.	Prihodi od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa za 2019. u kn				Rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture za 2019. u kn			Udjel prihoda od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa u rashodima za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u %
			Komunalni doprinos	Komunalna naknada	Šumski doprinos	Ukupno	Građenje komunalne infrastrukture	Održavanje komunalne infrastrukture	Ukupno	
	1	2	3	4	5	6 (3+4+5)	7	8	9 (7+8)	10
19.	Općina Ernestinovo	2 189	0,00	761.618,00	656,00	762.274,00	3.672.675,00	646.278,00	4.318.953,00	17,6
20.	Općina Feričanci	2 134	3.180,00	305.794,00	100.161,00	409.135,00	6.080.210,00	258.990,00	6.339.200,00	6,5
21.	Općina Gorjani	1 591	3.380,00	64.986,00	44.382,00	112.748,00	910.516,00	252.431,00	1.162.947,00	9,7
22.	Općina Jagodnjak	2 023	30.629,00	173.495,00	445.482,00	649.606,00	125.000,00	1.501.277,00	1.626.277,00	39,9
23.	Općina Kneževi Vinogradi	4 614	64.143,00	967.726,00	43.381,00	1.075.250,00	6.226.774,00	4.792.807,00	11.019.581,00	9,8
24.	Općina Koška	3 980	49.211,00	629.943,00	400.400,00	1.079.554,00	967.713,00	964.771,00	1.932.484,00	55,9
25.	Općina Levanjska Varoš	1 194	10.159,00	102.327,00	488.165,00	600.651,00	2.111.931,00	877.873,00	2.989.804,00	20,1
26.	Općina Magadenovac	1 936	5.627,00	404.778,00	1.064.373,00	1.474.778,00	914.075,00	778.446,00	1.692.521,00	87,1
27.	Općina Marijanci	2 405	38.769,00	356.877,00	1.387.614,00	1.783.260,00	1.996.469,00	335.058,00	2.331.527,00	76,5
28.	Općina Petlovac	2 405	25.088,00	359.086,00	20.708,00	404.882,00	553.090,00	3.746.525,00	4.299.615,00	9,4
29.	Općina Petrijevci	2 870	50.068,00	891.661,00	113.996,00	1.055.725,00	1.757.503,00	462.994,00	2.220.497,00	47,5
30.	Općina Podgorač	2 877	124.635,00	142.637,00	247.868,00	515.140,00	3.359.122,00	787.966,00	4.147.088,00	12,4
31.	Općina Podravska Moslavina	1 202	5.330,00	135.239,00	0,00	140.569,00	455.444,00	111.249,00	566.693,00	24,8
32.	Općina Popovac	2 084	3.174,00	661.259,00	233.708,00	898.141,00	582.621,00	717.389,00	1.300.010,00	69,1
33.	Općina Punitovci	1 803	2.489,00	184.674,00	0,00	187.163,00	2.181.789,00	2.646.302,00	4.828.091,00	3,9
34.	Općina Satnica Đakovačka	2 123	83.049,00	3.770.397,00	222.183,00	4.075.629,00	4.806.495,00	446.620,00	5.253.115,00	77,6
35.	Općina Semeljci	4 362	36.413,00	256.489,00	24.430,00	317.332,00	1.392.008,00	1.226.887,00	2.618.895,00	12,1
36.	Općina Strizivojna	2 525	1.294,00	139.201,00	66.379,00	206.874,00	2.093.121,00	931.794,00	3.024.915,00	6,8
37.	Općina Šodolovci	1 653	23.897,00	133.695,00	71.518,00	229.110,00	810.903,00	1.437.770,00	2.248.673,00	10,2
38.	Općina Trnava	1 600	23.123,00	94.396,00	301.887,00	419.406,00	2.974.346,00	284.703,00	3.259.049,00	12,9

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Broj stanovnika prema popisu iz 2011.	Prihodi od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa za 2019. u kn				Rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture za 2019. u kn			Udjel prihoda od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa u rashodima za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u %
			Komunalni doprinos	Komunalna naknada	Šumski doprinos	Ukupno	Građenje komunalne infrastrukture	Održavanje komunalne infrastrukture	Ukupno	
	1	2	3	4	5	6 (3+4+5)	7	8	9 (7+8)	10
39.	Općina Viljevo	2 065	9.736,00	163.382,00	286.467,00	459.585,00	1.094.445,00	257.562,00	1.352.007,00	34,0
40.	Općina Viškovci	1 906	6.178,00	211.260,00	19.495,00	236.933,00	2.236.762,00	774.988,00	3.011.750,00	7,9
41.	Općina Vladislavci	1 882	7.882,00	473.943,00	0,00	481.825,00	594.550,00	375.543,00	970.093,00	49,7
42.	Općina Vuka	1 200	5.780,00	175.674,00	9.816,00	191.270,00	1.818.936,00	494.102,00	2.313.038,00	8,3
Ukupno		305 032	23.867.671,00	101.143.771,00	10.155.389,00	135.166.831,00	164.233.159,00	124.992.123,00	289.225.282,00	46,7

*Na temelju Zakona o cestama i Pravilnika o naplati godišnje naknade za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila, Grad Osijek je u 2019. ostvario i sredstva naknade za uporabu javnih cesta u iznosu od 5.137.265,00 kn, koja se koriste za financiranje građenja i održavanja nerazvrstanih cesta. Tako je Grad Osijek sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade, šumskog doprinosa i naknade za uporabu javnih cesta ostvario u iznosu od 78.922.067,00 kn što je 5.137.265,00 kn ili 7,0 % više od ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Prilog 5

Podaci o jediničnoj vrijednosti komunalnog doprinosa i vrijednosti boda komunalne naknade u jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije koncem 2020.

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za 1. zonu u kn/m ³		Postotak najviše jedinične vrijednosti komunalnog doprinosa za 1. zonu u odnosu na prosječne troškove građenja m ³ građevine u RH	Godišnja vrijednost boda komunalne naknade u kn/m ²
		Najniža	Najviša		
	1	2	3	4	5
1.	Grad Beli Manastir	45,00	45,00	3,3	6,00
2.	Grad Belišće	25,00	25,00	1,8	3,12
3.	Grad Donji Miholjac	30,00	30,00	2,2	2,60
4.	Grad Đakovo	80,00	80,00	5,8	3,84
5.	Grad Našice	36,00	36,00	2,6	3,00
6.	Grad Osijek	80,00	80,00	5,8	8,40
7.	Grad Valpovo	80,00	80,00	5,8	6,60
8.	Općina Antunovac	78,00	78,00	5,6	3,00
9.	Općina Bilje	24,98	24,98	1,8	3,00
10.	Općina Bizovac	12,00	12,00	0,9	3,00
11.	Općina Čeminac	22,00	22,00	1,6	7,80
12.	Općina Čepin	30,00	30,00	2,2	2,64
13.	Općina Darda	22,00	22,00	1,6	1,80
14.	Općina Donja Motičina	5,00	5,00	0,4	2,40
15.	Općina Draž	23,00	23,00	1,7	2,40
16.	Općina Drenje	12,00	12,00	0,9	1,80
17.	Općina Đurđenovac	0,50	0,50	0,1	1,44
18.	Općina Erdut	27,00	27,00	2,0	2,40
19.	Općina Ernestinovo	10,00	10,00	0,7	4,80
20.	Općina Feričanci	5,00	5,00	0,4	2,40
21.	Općina Gorjani	7,10	7,10	0,5	1,80
22.	Općina Jagodnjak	5,00	5,00	0,4	2,40
23.	Općina Kneževi Vinogradi	6,00	6,00	0,4	2,16
24.	Općina Koška	10,00	10,00	0,7	3,00
25.	Općina Levanjska Varoš	12,00	12,00	0,9	3,60
26.	Općina Magadenovac	3,00	3,00	0,2	2,40
27.	Općina Marijanci	1,00	25,00	1,8	2,40
28.	Općina Petlovac	2,50	2,50	0,2	2,40
29.	Općina Petrijevci	10,00	10,00	0,7	3,24
30.	Općina Podgorač	6,00	6,00	0,4	1,80
31.	Općina Podravska Moslavina	3,00	3,00	0,2	6,00
32.	Općina Popovac	5,00	10,00	0,7	3,00
33.	Općina Punitovci	0,50	6,00	0,4	1,50
34.	Općina Satnica Đakovačka	9,00	9,00	0,7	1,20
35.	Općina Semeljci	1,00	10,00	0,7	1,56
36.	Općina Strizivojna	1,00	1,00	0,1	1,80
37.	Općina Šodolovci	1,00	10,00	0,1	2,16
38.	Općina Trnava	12,00	12,00	0,9	3,00
39.	Općina Viljevo	5,00	5,00	0,4	2,40
40.	Općina Viškovci	4,00	4,00	0,3	1,80
41.	Općina Vladislavci	1,00	1,00	0,1	3,60
42.	Općina Vuka	15,00	15,00	1,1	2,04